

YONTU NTI PA YOONA ISO HETE TO TE TAKELAYA

Kutubtu

Takelaya kane ka ké Yontu na Iso sələmuyv ké. Na ηmaalaa waanı waanı ηmaana-təyi pısi payale taa. İlena İseyeli nyéma koti-ti na pá lakəna-təyi pa Iso təsele.

İso Təm Yontu nti tə wε mpaa mpaa ké. Lenti ké Iso samtı yontu ke Iso təsele. Lenti ké Iso sələmuyv sı í səna na í kenti ı yəlaa təə na í yá pa nyuyv. Lenti ke kúpəntəη tısuıvı ké sı Iso í tayanı pa təwakəlle. Lenti sı pá səena Iso ké í na təmlə ke ı koola-weyε kúpantı tə pə təə. Lenti ıle, pa wiikina Iso sı í hə pa kolontunaa ηkpaηuyv.

Yesu mayamaya təwa yontunaa lempa ke ı seıeyıuyv taa. İlena Nəyə Suw Kufalaya ηmaalaa tə-təyi pa takelası taa, haləna saηa yontunaa mpe pa ké Iso seelaa pılv kúpam ké.

Yontu nunvwa na nule na naanvwa (150) ını ı səna pa faya-tı təyəlv.

Kancaalaya nyəntı, titite 1–41

Naale nyəntı, titite 42–72

Tooso nyəntı, titite 73–89

Liyiti nyəntı, titite 90–106

Kakpası nyəntı, titite 107–150

TAKELAYA KANCAALAYA NYEηKA

1

(Yontu 1–41)

Lelen nuw mayamaya

¹ Lelen nuw nté yulu wei u tənəyi asayaa layatu
tasuyu, na u laki mpa pa kisiyi Iso nyəntu tō pa
kulapəle

tō. Pəyele í na Iso wonjlaa paa cakí tō.

² Ama Taca kuseyesətu huləsəyəna i laŋle, na í kaləyi-
ti

na í mayasəyi tō tōm ke i taa ké ilim na aho.

³ I we ké isu tuyu ŋku pa sowa kacəka taa na ku lələyi
ku waatūnaa tō. Ku hatu u lontiliyi.

⁴ Ama asayaa ná fei mpu.

Pa we ké isu lətu nti heelim kpaəkəyi tō.

⁵ Pə tō ké pa kaa tuli-təyi Iso huule wule. Na wakəllaa
ná kaa suv Iso yəlaa kpekəle taa.

⁶ Mpi tō, Taca paasəyəna siyisilaa ké.

Uena wakəllaa mpaav náá wakələyi-we.

2*Wulav wei Iso ləsa tō*

¹ Pepe tō ké piitimnaa cuka pə taa,
na yəlaa náá huuki huwee kpaí nyəna ke mpu?

² Na awulumpiya náá səsəyi ate awulaa tō si, pa
kuləyi

Taca na i kuləsu pa tō na pá yoonə-we.

³ Na pá tən si pá ce pa həkutu na pá lu ŋmakəloyu taa.

⁴ Ama Taca ná we i kumte tō ké
isətaa ké na í wonjiyi-we.

⁵ Na í nyaasəyi-we na i pááná, na í kaləyi si:

⁶ Ma ləsəna ma wulav na má kra-i Siyən puɣu nanj
nyəŋku
taa.

⁷ Maa yasí nti Taca suwa tō.

I heela-m si: Nyaxale ma pəyalu,
saŋa ke ma lula-ŋ.

⁸ Si ma sələmi-ι piitimnaa na ι ha-m, na antulinya
təna
pəsi ma nyəm.

⁹ Maa ŋmakəli-wε na nyəxəlvu kpatuvu, na má faya-
wεye
həxolasι isu heεv.

¹⁰ Awulaa í kpaɣa ləmaɣasεε, na aτε səsaa náa nu
kpaalvu.

¹¹⁻¹² Si pá petι pa təɣi Tacaα
na pá nyaŋna-ι na pá nyι ι səsəntu təə,
na pá wiliti na pá həntι-ι aτε.
Pá taa kəə na í muna-wε na páána na pá le.
Mpi tə, ι páána u laa kpaυ.
Lelen nulaα nté pa təna mpa pa cəsəɣι ι tεε tə.

3

Kolontunaa cəna Tafiti ke kotaya

¹ Tafiti yontu.

Pa keesa tə taa ké isəna ι seekaya ι pəyalu Apəsalm
tə.

² Hai Tacaα, ma kolontunaa təwaya.
Mpa pa kvləɣi ma təə tə, pa hukaa ké.

³ Pa yəɣətəɣi ma təm na pá təɣ si:
Isə kaa səna-ŋ.

⁴ Ama Tacaα, nyaxale ma kpante,
nyá tuxuna-m teeli na ŋ kvəsəɣi ma nyuvu.

⁵ Ye ma yaa-ŋ si ŋ waasi-m,
n cəəki nyá puxu naŋŋ nyəŋkv təə ké.

⁶ Ma həntəɣi na má tooki na má feŋ tə,

Tacaa paasəyənana-m.

⁷ Maa nyaŋna kolontunaa iyisi iyisi wei ı tama-m kotaya tə.

⁸ Hai Tacaa, kəə.

Ma Iso, ya-m.

N maki ma kolontunaa nəəsi ké na ń holiyi pa kela.

⁹ Tacaa nyá tike n waasəyəna.

Kooli nyá yəlaa ke kəpantu.

4

Tacaa kisuyu ke təm tyyv

¹ Tafiiti yontu nti pa yoona saŋku na t́ we Yonyoolaa nyuyv tv yontunaa taa təyələ.

² Hai, Iso cə-m waatu wei ma wiikina-ŋ tə.

Nyaɣale ma tampana halv.

Nyá waasəna-m maa wev laŋwakəlle taa tə.

Nyənı ma pətətəle na ń nu ma kvsələmstv.

³ Mpa mə mə preekəyi si í cayana-m na í tuv-m mvsvŋ tə,

pəlee ké mu heesi ma nyuyv kvv na kaloolaya?

⁴ ı nyi si Tacaa lapa-m pəeleə səsəna ké.

Ye ma yaa-ı si í waasi-m ı nuki.

⁵ ı sele, ıe ı taa pəntı.

ı pona ləmayasəe ke mə təhəntələnaa ke ahoo na í caya tətıyıtıyı.

⁶ ı pəti mə təyi Tacaa na í lapı-ı kətasi nsi sə təŋaa tə.

⁷ Paɣale wiikina si:

Awe ka yeke na tə nu leleŋ?

Tacaa nyəni tá təə na ɪse kɔpəna.

⁸ Ama n tu ma taa ké lan̄hulɔmlɛ na pé kəli
mpɛɛɛ waatu wei pa wɛna pa tɔɔnaya
na pa sɔlɔm tuutuuma tɔ.

⁹ Ma həntəɣi ké na má tooki teu.

Mpi tɔ, Tacaa tike kentiɣina ma tɔcaɣɛ.

5

Isə sənau pɛɛkɔvɔ

¹ Tafiiti Yontu nti pa yoonə həsi na tá wɛ
Yonyoolaa nyɔvɔ tu yontunaa taa tɔɔlɔ.

² Hai Tacaa, nu ma kɔvɔɔtɔtu na ma mɔla.

³ Nyɔɣɛ ma wulav sɔsɔ na ma Isə.

Nu ma yaav na ma wiinav ke

⁴ tanan̄ tɛɛ, hai Tacaa.

Pə nyaaləɣi tɔɔ ma kɛsəɣəna nyá təə na ma tan̄aa.

⁵ N ta ke Isə wei ɪ lan̄le hɛɛkəna ɪsəɣatu tɔ.

Isəɣav u hikiɣi lonte ké nyá tɛ.

⁶ Nyá luɣu fɛi kalampaani nyəma.

Pəyele nn caaki mpa pa pɛɛkəɣi lɛlaa na ɪsəɣatu tɔ.

⁷ N kpiisiɣi kaloolutɔnaa ké,

na nyá taa kraakəna yɔlukolaa na ŋmulaa.

⁸ Ama nyá kɔpantu sɔsɔntu təə

ma pəsəɣi ma suv nyá té na sɔɣəntu

na ma lun̄ nyá təsɛɛɛ ɪsɛntaa.

⁹ Tacaa tiiki-m nyá tampana taa ké ma kolontunaa
təə,

na ŋ kpalɪ mpaav na má tan̄.

¹⁰ Pə fɛi si yɔlɔ í la naani na pa kɔvɔɔtɔtu.

Wakəlvɔv tike huwɛɛ haɣana pa taa.

Pa nɔɔɔ taa we ɪsu pɛlaav ŋku ku kulaa tɔ.
Na pɔ́ tʊsɛɣi yɛlaa na pa nsɛma.

¹¹ Hai ɪsɔ ku tasəkɛle nyɛma mpe pa tɔm
na ń yele na pa mayamaya pa katɔsi kpa-we.
Mpi tɔ, pa ɪsɛɣatʊ kɛla tɔɔ.
Pɛyele pa kulɛɣi nyá tɔɔ.

¹² ɪle mpa pa pɛta-ŋ pa ti tɔ pa laŋa ká hee
na pɔ́ wee mɔpɔɣu tam na ń kentiɣi pa tɔɔ
na nyá sɔlla yɔɔlɛɣana-ŋ.

¹³ Taca, ń kooliɣi kɔpantʊ ke nyá nuntaa kɛ,
na nyá pɛɛɛ kentiɣi-weɣe kpantɛ.

6

Taca waasɔɣu ke wahala waatu

¹ Tafiiti yontu nti pa yoonaa ŋmusi pɛɛfɛi sanjku
na tɔ we yonyoolaa nyɔɣu tʊ yontunaa taa tɔɔɔ.

² Hai, Taca, n mu-m na pɔ́áná tɔ
taa hɔ ma ŋkpaŋɔɣu.

³ Hai, Taca, ma toŋ tema na ma ka tɔtɔɣɔtɔɔ.
Waa-m, mpi tɔ, ma muwa taa salɛɣi kɛ.

⁴ Pɛlee kɛ nyá taa ká heesi-m kpanav?
Ma laŋle wakɛlaa kɛ tɔtɔɣɔtɔɔ.

⁵ Hai, Taca mɛli na ń ya-m.
Waasi-m nyá kɔpantʊ tɔɔ.

⁶ Pɛ taɣa pɔɔɔ, sɛtʊ u tɔsɛɣi nyá tɔm.
Pɔ́ɔ nɔɔɔɔ u sanj-ŋ atɛtɛle taa.

⁷ Mɔla kɔɣɔna-m na má pɛɛɣi ɪsɛɔm ke
ma kuhɛntʊɣu tɔɔ kɛ paa ahoɔ nna.

⁸ Wula muɔɔsa ma ɪsɛ kɛ na aa tasɛɣi nav.
Ma kolontunaa lapɛna-m mpu.

⁹ Isayalataa me, í tee í weesi-m.

Mpi tɔ, Taca nu ma wula.

¹⁰ Í nu ma wiinav na í mu ma sələmuɣu.

¹¹ Pá liyiti ma kolontunaa təna na səɣontu kraa-we,
na pá pəsəɣəna pa waali ke kraakraa na feele na pá
seeki.

7

Taca sɛɛnav ke i nyəŋ tɔ

¹ Tafiiti kawəyaya ŋka i wiikayana Taca ke i
kolontu
Pencamee tu Kusi təm tɔɣɔ.

² Taca, nyagale ma kentulu.

Ya-m, waasi-m ma kɔnyəntulaa niŋ taa.

³ Pá taa cəli-m isu tɔɣɔlasɪ.

Nɔɣɔ kaa leeki-m pa niŋ taa na í ya-m.

⁴ Hai, ma Iso Taca,
ye ma niŋ taa we isayatu,

⁵ ye ma lapa ma taapalu nɔɣɔlvɣu isayatu,
yaa ma leeta wei i ŋmakələyi-m mɔsɔŋ tɔ.

⁶ Ue ma kolontu í tɔɣɔni-m na í kra-m
na í fele-m ate na í kv-m na ma teeli si.

⁷ Hai Taca, mu ma kolontunaa na pááná.

Kvli pa tɔ na í waasi-m.

Nyá haana tampana, feŋ ma tɔ.

⁸ Piitimnaa í caya na pá cəna-ŋ
na nyaa kra nyá kumte tɔ na í ŋmakəli-we.

⁹ Hai Taca, nyá wei n huukəna piitimnaa tɔ,
keesəna ma siyisuyu na í ha-m tampana.

¹⁰ Səŋsi asayaa kawalaya na í səsɪ siyisilaa ke toŋ.

Nyá nyəmnə yəlaa lotunaa taa hɔwɛɛ tənə.
Nyagale Isə na ń tənəyi tampana.

11 Nyagale ma kentulu,
na ń waasəyi tampana tənɔlaa.

12 N tənəyi tampana ke nyá hɔvle taa ké
na ń mɔyi asayaa na rááná ke tam.

13 Ye pa kisa layasuyv,
n saləyi nyá layate ké na
ń pá nyá təv na ń tə-wɛyɛ nyəmə.

14 Yoou wontu kəkəkətɔ ke n tayanəyi
na ń tantəyi kəkə nyəmə.

15 Ikaale ke kolontu hayaa,
na acilayətɔ wɔki-i.
I ka lɔli kaloolaya.

16 Wei í hula pɔuyv na í waləsi-kuyv teu ke lɛlaa təv,
i mayamaya i hotiyina kv taa.

17 I kawalaya na i mɔsɔŋ mələyi i nyuyv taa ké.

18 Maa sa Tacaə ke i siyisuyv təv.
Na má yoo yontu na má tala isətəə Isə Səsə.

8

Isə səsəəntɔ na yɔlv nyuyv kɔsvuyv

1 Tafiti yontu nti pa yookina Katɔ nyəmə saŋkv
na tə wɛ yonyoolaa nyuyv tɔ yontunaa taa təyɔlv.

2 Hai, Isə Tacaə,
nyá hətɛ í yaa tɛtɔ tənə taa.

Na má saŋ nyá teu mpi pə kəla isətəə nyəm tə.

3 Ahɔlvmnəə na pəcəncələm mayamaya ná saŋ-i-ŋ.
Na pé wɛ isu kolɔŋa icatɛ ke n ŋmawə na ń cəəsɔ

nyá kolontunaa, na ń təkəyi nyá təo kullaa nəəsi.

⁴ Saa wei ma nyənəyi nyá ɪsətənyu ɲku n ɲmawa
na ɪsətə na ɪsətəbɲasi nsi n si si lona taa tə.

⁵ ɪɛ ma pəəsəyi ma ti si:

Yulə ké we na ń təəsəyi ɪ təm?

Yaa yulə pəyaya tu ké we na ń paasəyana-ke?

⁶ N lapa-ɪ ké na ɪ seki-ɲ pəcə,

na ń tv-ɪ teeli na ń kusi ɪ nyuyv.

⁷ Nyá tona-ɪ si ɪ ɲmakəli wontu nti n lapəna nyá nin
tə

na ń tv pə tənaya ɪ nəəhɛɛ tɛɛ.

⁸ Pə kpaɣav naaɲ na heeɲ na pəɲ

na pə kpeɲna taale wontu.

⁹ Na sumasi na tiina

na tenku taa nyəm təna tə.

¹⁰ Hai, ɪsə Taɔaa,

nyá hətɛ yaawa tetv təna taa ké.

9

ɪsə paasənav ke konyəntənaa na wahala nyáma

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina nəyɔ səkpelaya
na tə wɛ yonyoolaa nyuyv tv yontunaa taa təyɔlɔ.

² Hai, Taɔaa maa sa-ɲ na ma lotu təna,

na má yəyətɪ nyá təma kupampəna təna təm.

³ Nyaya maa yəələna na laɲhuləmlɛ na má wiliti,

na má yoo ɪsətə ɪsə Səsə nyaya yontu.

⁴ Ma kolontunaa tula tapəɲ

na pá seliyi nyá ɪsentə na pá hotiyi.

⁵ N tayana ma təm na ń ha-m tampana.

Siyisuɣu ke n tənəyi na ń huɔkəna nyá kumte tɔɔ.

⁶ N hən piitimnaa ma ta nyi ɪsənaa mpe pa ŋkraŋŋ
ké,

na ń wakələyi asayaa mpe,
na ń huɪsəyi pa həla ke tam tɔɔ.

⁷ Pə kpiisa-wɛ na pá lá yem ké tam tɔɔ,
na pa acalee pəsi kpentəlasɪ,
nəɣɔlv u tɔɔsəyi a tɔɔ.

⁸ Ama Tacaɔ ka təɣəna kawulaya ke tam tɔɔ.
ɪ suwa ɪ huɪle kumte.

⁹ ɪni ɪ huɔkəna antulinya yəlaa na siyisuɣu,
na ɪ tənəyi tampana u fayasəyi piitimnaa.

¹⁰ Tacaɔ kentiɣina mpa lelaa muɣuliɣi tɔ
na pá cɔɔsəyi ɪ kiŋ ke pa laŋwakəllɛ waatuna.

¹¹ Hai Tacaɔ, mpa pa nyəmə nyá həte tɔ,
pa tɣy-ŋ naani ké.

Mpi tɔ, nn lɔɔki mpa pa pɛɛkəyi-ŋ tɔ.

¹² ɪ yoo Tacaɔ wei ɪ kumte wɛ Siyɔŋ təɣɔ yontu,
ɪ kpaali ɪ kookalənaa təm ke piitimnaa taa.

¹³ Mpi tɔ, ɪ ká leeti yɔlvkɔlaa,
na ɪ tɔɔsi wahala nyəma tɔɔ,
u sɔɔki pa wiinav təm.

¹⁴ Hai Tacaɔ, nyəni ma pətətəle,
na ń na wahala wei ma kolontunaa tɣy-m tɔ.
Ləsi-m səm nəɣɔ taa.

¹⁵ Waatv ɪnəyi maa yoo nyá samtv tənaya Siyɔŋ
nyəma taa.

Na má yəɔləna nyá waasɔyɔ təm.

16 Piitimnaa hota puyy ηku pa hulaa tō ku taa ké.
Pa puluyy ηku pa mayamaɣa pa nyəpa tō ηku ku
kpana-we.

17 Tacaα hulα ι τι na ί təŋəɣi tampana na ί huukəna.
Yulv isayav kra ι təɣi ι mayamaɣa ι katəka taa.

18 Asayaa na piitimnaa mpa pa təna pa sɔɔ Iso tɔɔ tɔ,
paa məli atətəle taa.

19 Ama Iso ná kaa sɔɔ wahala nyáma tɔɔ.
Konyəntuna tɛɛlvv ná kaa saali paa pəlee.

20 Hai, Tacaα kvli,
yulv ι taa təɣo nyá tɔɔ.
Kəna mpa pa ta nyi-η təɣo nyá isentaα na η huuna-we.

21 Yele na sɔɣəntv kra-we,
na η hulv-we si pa ké yəlaα ke yem.

10

Səlmvyy si Iso ί hulv tampana

¹ Hai, Tacaα, pepe tɔɔ ké n hatəlaα,
na η ηmesəɣi nyá təɣi lanwakəlle kuyeyɛŋ?

² Isayav muɣuliyi konyəntv ké na kalampaani.
Yele na pa mayamaɣa pa katəsi kra-we.

³ Isayav həŋ ι τι na ι konyulvyy huwɛɛ ké.
Na ί təkɪ kasəɣaɣa asilima nyəŋka.
Na ί wonjiyi Tacaα na ί tvvki-ι.

⁴ Isayav ləmayasɛɛ nté kalampaani.
I yəɣətəɣi si: Iso u həŋ yulv ηkraŋvyy,
pəyele Iso tu fɛi.

⁵ I kulapəm lakɪ teu ke paa waatv wei ké.
Iso nyá huule kəla-ι poolvŋ ι ta cəkəna.
Nəɣo taa heelim ke n hosiyi

nyá kolontunaa tæna si í kpiisi-wæ.

⁶ Isayaw makí i lanje taa si: Pólupu kaa ciyiti-m.
Wahala kaa mayana-m paa pælee.

⁷ Mpusi tæhsyvu na tøm looluyu na tvsyvu
na acilayatu tøm na isayatu wenna i nõyõ taa.

⁸ Acalisi kinj ke i ñmelæyi
na í ceñæyi wahala nyéma na í kuyi mvsuñ.

⁹ I we i tæñmelle ké isu tæyõlaya ke ka lonte taa.

Na í ceñæyi si í kpa konyõntu na í tu-i i puluyu taa.

¹⁰ I papæyi ké na í tenj wahala nyéma ke i sækpanj taa.

¹¹ I taa kele si Isõ sõõki
na í keesæyi i ise u nyænæyi paa pécõ.

¹² Hai, Tacaa Isõ kuli na í waasi
taa sõõ wahala nyéma tõõ.

¹³ Pepe tõõ ké isayaw wonjiyi-ñ na í tæñ si:
Isõ kaa hõ ma ñkpanjyvu se.

¹⁴ N nyænæyi na í naaki konyõntu wahala,
na i næyõsæe si ñ paasæyõna-i.

Nyaya i petæyi i ti,
pécõ nyá waasæyõna sulav.

¹⁵ Peli isayaw niñ na í põõsi-i i kawalaya tõõ
næyõlv í taa tõõsi i tøm.

¹⁶ Tacaa nyayale wulav ke tam tõõ.
N ká kpiisi piitimnaa kpai nyæm tænyaga tetu taa ké.

¹⁷ N nukí konyõntõnaa sælæmuyõ ké,
na í kenj ñkpanj na pa tõõ na í haaki-weyge apalutv.

¹⁸ N ha suluwaa na mpa pa muyulaa tæyõ tampana.
Uena í pe yõlaa mpa pa ñmana tetu tæyõ mpaav
si pa ñmakæli lelæa.

11

Tacaa kiin təcəəsəle

¹ Tafiiti yontu nti tə wε yonyoolaa
nyuyv tv yontunaa taa təyǝlǝ.

Tacaa kiin ke ma təcəəsəle wεε.

Uε isənaya mə heeliyi-m si má se
na má ηmeli pəəη taa isu sumaya.

² Pə taya pulv, asayaa pama pa təəv
na pá tv nyəmlε ke hika təə
si pa təəki səkrɛtvuyv taa ké yəlaa kvpama təə.

³ Ye kiin saala yem,
Isǝ kvəsəsutv təηlv pəsəyi wε?

⁴ Isǝtaa ké Tacaa kumte wεε,
na i wε i təsεεle nanη nyəntε taa cənε.
I naakv yəlaa ke timpi pa wεε təyǝ,
na í nyəmə pá kvlapələ.

⁵ Tacaa nyəma siyisilaa ké.
Ama i taa kpaana asayaa na mvsəntvnaa.

⁶ I yeki na kəkǝ pεε na pə heelim tii pa təə.
Pa paa tete nté.

⁷ Mpi tǝ, Tacaa ké siyisilu ké
na í sǝəla kvsiyisim.
Siyisuyv təηlɛaa ká na-i na pa isəpee.

12

Tacaa təkvyv ke i nəəsɪ suw

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina ηmusv pələfɛi
naanvwa saηkv
na tɛ wε yonyoolaa nyuyv tv yontunaa taa təyǝlǝ:

² Hai, Tacaa waasv,

nyá yəlaa təŋa saaluyu ké.
 Mpa pa muna pá la-weyɛ naani tɔ pa təŋna pasuyu.
³ Yəlaa cayanau tike ke paa wei ɪ laki,
 pa lotu we naale naaleɣe na pá looliyina pa ntompee.
⁴ Tacaa kpiisi tʉsəlaa
 na kalampaani nyéma təna.
⁵ Na mpa pa təŋ si: Tá nsəmlɛ nté tá tɔŋ,
 tá tənna tá ntompee.
 Awe ka ŋmakəli-tu?

⁶ Mpuɣu Tacaa təma si:
 Kuyəntu wei pa lɛkəyi tɔ
 na wahala tu wei ɪ mələyi tɔ
 pa tɔɔ maa kuli na má ya
 mpa pa caa tɔ pa nyɔɔŋ.

⁷ Tacaa kuyəɣɔtutu we ké təcəicɛi ɪsu liyitee nyəɣəlyu
 ŋku pa tu kəkə taa na pá nyaali təm
 naatosompəɣəlaɣa tɔ.

⁸ Tacaa, nyáá təkɪ nɔɔsi nsi n siwa si
 n ká kenti-tuyu tam ké yəlaa mpe tɔ.

⁹ Asayaa mpe pa cɔɔki paa timpiyi,
 na ɪsayatu təkə yəlaa təna.

13

Niŋ tɛkuyu ke Tacaa

¹ Tafiiti yontu nti tɔ we yonyoolaa
 nyuyu tu yontunaa taa tɔɣɔlɔ.

² Hai, Tacaa, waatu wei ké n ka yele
 ma tɔɔ sɔɔv ke tam ké mpu?
 Na n ye-le-m nyá ti ŋmɛsuyu?

³ Ləmayasɛɛ na nəɣəsɛɛ kuyu-m tam ké.

Na ma kolontu náá tǎki ma tǎǎ.

⁴ Hai, Taca ma Isǎ,

nyǎni-m na ń cǎ-m,

na ń ce ma isentǎǎ.

Na má taa too sǎm tom.

⁵ Na ma kolontunaa í taa tǎ si pa kǎlaa,

na ma patanaa náá paana ma ceɲlǎyǎ.

⁶ Nyá kǎpantu ke ma teelǎyi,

na ma yǎǎlǎyǎna nyá waasuyǎ.

Taca ma yoo-ɲ yontu ke

kǎpantu nti n lapa-m tǎ tǎ tǎǎ.

14

*Yǎlaa kǎpama na pa Isǎ ké antulinya isayav taa
(Yontu 53)*

¹ Tafiiti yontu nti tǎ we yonyoolaa
nyuyǎ tu yontunaa taa tǎyǎǎ.

Kǎmelemǎɲ mayasǎyǎna ɪ taa si Isǎ fei.

Yǎlaa mpǎ pa wakǎlaa ké na pá laki acaalǎtu,

kǎpantu latǎ fei.

² Hatoo isǎtaa ké Taca nyǎnǎyǎna ate yǎlaa

si ɪ naaki si lámayasǎe tu nǎyǎǎ ɪ pǎekǎyi ɪ seeu na.

³ Pa tǎna pa yela ɪ mpaav ké na pá wakǎli.

Kǎpantu latǎ fei pa taa, pa kǎlǎm.

⁴ Taca si: Kawalaya lataa tǎna feina lámayasǎe.

Pa pǎsa ma yǎlaa isǎ tǎyǎnaya na pá tǎki pa seeki-m.

⁵ Tǎnaya pa selina sǎyǎntǎ ke sǎsǎm.

Mpi tǎ, Isǎ kǎ wee mpa pa nukǎna-ɪ tǎ pa waali.

⁶ Kǎnyǎntǎnaa teelǎyǎ ke í caaki wakǎlǎyǎ.

Ile Taca kele pa kǎpǎlǎyǎ tǎtǎle.

⁷ Hai, ma kooliyi ké si
 Iseyeli nyáma waasoyu í luna Iso kin ke Siyoh puyu taa
 ké waatu wei Tacaá ká mēna i yalaa mpa paa kuuwa
 tō.

Yakoru luluyu nyáma Iseyeli nyáma
 ká ηmaalēna lanholvmlē sōsōlē.

15

Isōsetv nti Tacaá caakēna i yalaa tō

¹ Tafiti yontu.

Hai, Tacaá awe mōnna nyá tōsele taa sōu?

Na pōntu caa nyá Siyoh pulaya nanη nyēka tō?

² Yulv wei i kin pa kaa na isayatu na í tēyēyi kusiyisim
 na í yōyōtēyi tampana wena i nyámá i lotu taa tōyō.

³ Pē té yulv u cakēna lelāa.

Pēcō u laki isayatu ke i tōyōntēle yaa í tv-i fēle.

⁴ Yulv inu i taa kraakēna mpa Iso u caaki tōyō.

Ama i tōyōna mpa pa nyanηna Tacaá tō.

Ye yulv inu i su nōyō u layasēyi-ke, paa pu caali-i isēna.

⁵ Ye nōyōlv kēnta i kin ke liyitee u pēekēyi kasēyaya.

Pē tē yulv kaa mv kuhav na í lēsi pōpōtv aseeta

na í kv tampana tv tōm.

Pu cēηlēyi wei i tōka yaasināa mpe tō.

16

Wei pō yapa sēm nōyō taa tō i lanholvmlē

¹ Tafiti yontu.

Hai, Iso, kenti ma tō,

nyá kin ke ma caa ma cōōsi.

² Ma heela Tacaá si: Nyayalē ma caa,

nyá kinj tike ke ma nukı lelenj.

³ Iso yəlaa mpa pa we tetv taa təγə ma caaki teu.

⁴ Yəlaa lələsəyi tıj ké na pá tənəyi kpai nyəj.

Ma kaa laa tıj yaa má tu yaa i həla na ma nəγə.

⁵ Tacaa, nyayale ma paa tete,

n haaki-m mpi ma nyuləyi tə.

N təkə mpi pu mayana-m cele təγə nyá ninj taa.

⁶ Ma paa tete kúpampante nte ma hikaa təγəle,
ma lanje heena nyá kəhaham mpi.

⁷ Ma sɛɛ ma layatv tasvɔ Tacaa.

Paa ahoɔ taa pə sɛyɛsəyi-m ma taa ké.

⁸ Ma naaki Tacaa ke tam ké.

Maa cɛnləyi, mpi tə, n we ma kənəkən taa.

⁹ Pə təɔ ké ma heesaa maa nyaŋna pulvɔv,
na ma lanje hvlɔmaa na má yəɔləyi.

¹⁰ Mpi tə, n kaa pɛti-m atətəle taa.

Yaa n yele sɪ nyá kvsəɔlv má,

má tu sən pəɔɔ mayamaɣa.

¹¹ Nyá hvləyənə-m weesuyv mpaav

nyá kinj ke lanjhvlɔmle səsəle weɛ.

Na n haaki lelenj tam nyəj.

17

Wahala tv sələmvɔv ke Iso

¹ Tafiiti sələmvɔv ke Iso.

Hai, Tacaa, ke ŋkraŋ na n nu ma sələmvɔv,

na ma wiinau, na n yele na pá tən tampana ke ma
təm taa.

Kaloolaya fei ma nəγə taa.

² Nyaa teesina ma təm.

Mpi tɔ, n tənəɣi tampana ke pə taa ké.

³ Ye n kɔma ma kin ke ahoɔ
na ń wiili too ma lotu taa,
n kaa na ɪsɔɣatɔ.

Ma taa tɔm na ma kuyəɣɔtɔtɔ ké kɔlɔm ké.

⁴ Nyá kuyəɣɔtɔtɔ ke ma tɔka ma lakasi taa,
ma ta tən mɔsɔɣɔtɔnaa mpaav.

⁵ Nyá nyənku ke ma nyəɔnaa,
maa heləyi.

⁶ Hai, ɪsɔ, nyaya ma yaaki.

Mpi tɔ, n nuki.

Ke ŋkraŋyɔ na ma tɔɔ na ń nu ma kuyəɣɔtɔtɔ.

⁷ Watɪ-m nyá kɔpantɔ.

Nyá waasəɣəna mpa pa tɔyɔ-ŋ kɔɔlɔyɔ
təɣɔ pa kolontunaa niŋ taa.

⁸ Kenti ma tɔɔ ɪsu ɪsələ taa pəyaya.

Na ń ŋmɛsɪ-m nyá ken tɛɛ.

⁹ Ke ma kolontunaa asayaa
ŋmakəllaa mpa pa tama-m tɔ pa tɔɔ.

¹⁰ Pa feina pətɔtələ,
pa yəɣɔtəyi kalampaani tɔm.

¹¹ Pa tama-m ké na pá wɛ ma waali təkpaɔ,
na pá feŋiyi si pá pɛti-m atɛ.

¹² ɪsu təɣɔlasɪ cɛŋyɔ si
si cələyi si təɣɔnaya tɔ.

¹³ Taca kɔli pa tɔɔ na ń pəsi-wɛyɛ kɔpɛntələsi.
Ya-m ɪsɔɣatɔ niŋ taa na nyá layatɛ.

¹⁴ Taca kpiisi-wɛ na nyá niŋ.
Na pə ləsi mpi pə ké pa taa nyəm təɣɔ weesuyɔ nyəm
taa.

Na í nyɔɔsi-wɛɣɛ nyanɔ lum mpi n si-wɛ tɔ.
 Pa piya í nyɔɔ na pɛ́ kv pɛɛ na pá kaasi pa saalɛnaa.
 15 Ye ma ilɛ, maa ná nyá isɛntaa ké ma tampana
 tɛɲɔv tɔɔ.
 Na má fema ma nyɛni-ɲ isɛna ma caa tɔ.

18

Wulav lapa aka na í saɲ Iso ké pɛ́ tɔɔ
(Samiyɛɛli II 22:1-51)

¹ Tacaa tɛmlɛ tɔ Tafiti yontu nti i samna Iso ké saa
 wei Iso
 waasa-i Sayuli na i kolontunaa lɛlaa tɛna niɲ taa tɔ.
 Nti tɛ wenna yonyoolaa nyɔvɔv tɔ yontunaa taa cɛnɛ
 si:

² Tacaa, ma luyɔ sɔv-ɲ ké,
 nyɔɣalɛ ma toɲ.

³ Nyɔɣalɛ ma kɔkɔpamvɔv na ma tɛɔɔsɛɛle toɲ nyɛntɛ,
 nyá waasɔɣɛna-m, nyɔɣalɛ ma Iso na ma cɔɔsɔɣɛna-
 ɲ.

Nyɔɣalɛ ma kpálɔvɔv na toɲ wei i waasɔɣi-m tɔ.

⁴ Ma sama Tacaa na kawilitaya.
 Nyá yarɛna-m kolontunaa niɲ taa.

⁵ Sɛm ka tɔ-m alukpala ké,
 na pɛ́ nyaaɔɣi-m isɔ pɔɣɔ isayaa.

⁶ Atɛtɛɛ ka hɔka-m tɛ ɲmusi ké
 na sɛm náá tuti-m na pɛ́ puluyɔ.

⁷ Ma yáá Tacaa ke ma lanwakɛɛle waatɔ si í waasi-m.
 Ma kiisaa na í nu ma nɔɣɔ ke i tɔyaya taa.

⁸ Pááná kpa Iso na tetɔ sele,
 na pɔɔɲ náá sele too i kila tɛɛ.

⁹ Iso tɔwa kɔkɔ na ka cɔɣɛlasɔ na i nɔɣɔ

na ka nyɔɔsi luna i muna tee.

10 Iso lumsa isɔtɔnyɔ na í tii.

Na i nɔɔhe tee kɛ isɔtɔnyɔ kpɔsɛɲ nyɛɲku.

11 Iso caya isɔtaa tillu tɔɔ na í kulɛɣi huntu,
kɛ heelim tɔɔ.

12 Iso taka i tɛɣi sɛkpetɔnyɔ

na í we tɛv ɲmuntɔnyɔ kulɔkɔpetɔnyɔ tee.

13 Iso nyalɛmɛ tee-i nɔɔɔ na tɛ yasɛɣi isɔɲmontɔ
na tɛ lɔki tɛv tɔmpɛɛ na kɔkɔ cɛɣɛlasɪ.

14 Isɔtaa Iso Sɔsɔ nɔɔɔ nu

isɔtaa kɛ isu tɛv hola.

15 Iso tɔwa ma kolontunaa kɛ nyɛmá na í yasi-we.

Na í tisi pa tɔɔ kɛ calanaa kɛ sɔsɔm na pá se yem yem.

16 Taca ma páná na í woso i muna tee,

na tenku tetɔ nyu na pé ná antulinya kite.

17 Ilena í tisi i nin na isɔtaa

na í læsi-m lum sɔsɔm taa.

18 Na í ya-m ma kolontunaa ton nyéma

mpa pa tee-m tɔ pa nin taa.

19 Ma wahala wule kɛ pa tuta-m,

ilena Taca waasi-m.

20 Iso sɔla-m tɔɔɔ i waasa-m

si má cayana ma ti.

21 Ma tɛɲa tampana tɔɔɔ n lapa-m mpɔ,

ma kusiyisim lapɔ kasɛyaya nté.

22 Ma tɛɲa Taca tɔm kɛ,

ma ta wakɛlɛna-i.

23 Ma tɛɲa nyá kusɛsutɔ tɛna tɔɔɔ.

Ma ta yɔki nyá kiiu nakɔli.

24 Ma luyɔ fɛi taali nɔɔɔɔ,

tɔɔɔ ma kpa ma tɛɣi isayatu tɛlate.

25 Ilena Taca læti-m ma tampana tɛɲɔnyɔ tɔɔ.

Ma kusiyisim lapu kasəyaya nté na í nyə́má.

26 Kupaŋtu ke n feləyi tə latu.

Na í təŋ tampana na í lana a təŋlu.

27 Yulu í we tənəŋŋ m̄puyu n laki-i.

Uena í kisi isayau ke i isayatu tə.

28 N waasəyi təpasəlaa.

Uena í tisiyi kalampaani nyə́ma.

29 Ma Iso Taca a yekina na ma nyaaləm naaki.

Na pə́ keeləyi ma səkrətyu.

30 Nyá ton ke ma ŋmaakəna kolunja icate,

na má suu na má tuti ma kolontunaa.

31 Taca nyá kulaputu we ké təcunŋ.

Na nyá kuyəyətutu fei sika.

N kentiyi mpa pa cəəsəŋəna-ŋ tə isu kɔ́aluyə

32 Taca nyá tike təkəŋ nté Iso.

Ta Iso nyá tike təkəŋ nté

kukpamuyə ŋku ku kentiyi-tu tə.

33 Nyá haakəna-m toma.

Na í tiikiyi-m mpaau kusiyisuyu taa.

34 Na í yeki na má pəsəyi sewa na naani

ke pulasi tə isu nam.

35 N faləsa ma niŋ na yoo,

na má nyi təu ton nyəŋku tə.

36 N yapa ma nyuyə na pə́ wee isu kəkəntuyə.

Nyá ton teesiyi-m na má weena toma.

37 Nyá hasəŋəna ma nəhəe tee,

puləpu u tuuliyi-m.

38 Na má təŋəŋəyi ma kolontunaa na má kpaaki-we,

má ta wakəli-we maa mələyi.

39 Na má huŋi-weye ate,

na pá we ma nòhɛɛ tɛɛ paa tasəyi kulɔyɔ.

40 Nyá haakəna-m yooɔ toŋ

na ń yeki na ma kolontunaa həntəyi-m atɛ.

41 N yeki na ma kolontunaa seeki-m

na má wakələyi-we tənəŋnəŋ.

42 Pa wiiwa nəyɔlv ta waasɪ-we.

Na pá yaa Iso, Iso tá cɔ.

43 Ma nuɣuta-weye na pá pəsɪ isu

mʊsʊyɔ ŋku heelim kɔakəyi tɔ.

Na má feli-we isu hapələ tɔɔ afəla.

44 N yapa-m ma yəlaa nəhəntɛ taa

na ń su-m piitimnaa nyʊyɔ tɔ,

na yəlaa mpa ma taa nyɪ tɔ pá lakɪ-m təmlɛ.

45 Ye ma nyəna-weye isələ,

pa nuna-m ké.

Kpai nyəma piya seekina-m.

46 Si naani leki-səyi na si seliyi

si koloosi acalɛɛ taa na si luki.

47 Tacaɔ nyá wɛnna.

Nyayalɛ ma kɔkɔpamʊyɔ ŋku kv kentiyi-m tɔ, maa sa-
ŋ.

Maa tala ma Iso ma waasɔlv nyá.

48 Nyá lɛɛtəyənə na ma nəyɔ,

na ń tisiyi piitimnaa kɛ ma tɛɛ.

49 Nyá yakəna-m ma kolontunaa niŋ taa

na ń lakɪ na má kələyi-we.

Na í yakɪ-m mʊsʊŋ tɔ niŋ taa.

50 Pə tɔɔ ké maa sa-ŋ piitimnaa taa,

na má pʊyɔlv nyá hətɛ.

51 N tɔyi nyá wulav kɛ akaitv səsəəntv,

na ń la kɔpantv kɛ nyá kɔləsv Tafiiti,

na ílé í piitim nyáma ke tam tǎǎ.

19

Tacaa kǎḡmanḡmam hulvǎv ke í teeli

¹ Tafiiti yontu nti tǎ we yonyoolaa
nyuǎv tǎ yontunaa taa tǎǎǎ.

² Isǎtǎnǎv hulǎǎna Isǎ nyá teeli
na kv kpaalǎǎ nyá kulapǎle.

³ Wǎle seǎseǎǎna lentǎ ke tǎ tǎm.
Na ahoo náá heeliǎǎ lenna ke a tǎm.

⁴ Pǎ yǎǎǎǎǎ sí yǎv í nu pǎ nǎǎ.

⁵ Paa na mpǎ, pǎ tǎm cǎǎki antulinya tǎnasí tǎnaya.

Isǎ sika ilim ke cokǎle ke isǎtaa ké.

⁶ Pǎ we ké isǎ akpaǎǎv lukǎǎna í nanǎ taa tǎ,
na í tǎǎǎ mpaaǎ na lanǎhulǎmle isǎ aka.

⁷ Pǎ lukǎna antulinya tǎnaya kanǎǎǎ,
na pǎ tǎlǎna lenǎka.

Pǎǎǎv u fitiǎǎ pǎ hanǎǎ.

⁸ Tacaa nyá kiinǎ we ké tǎcǎǎǎ,
na í haaki tonǎ na weesuǎǎ.

Tacaa nyá kusǎsuto ta siti tǎ we ké tǎcǎǎǎ.

Tǎ kuliyi mpa pa ta nyi pǎǎ tǎ pa isǎ.

⁹ Tacaa nyá kutǎtǎtǎ siǎisaa ké na tǎ
heesǎǎǎ mpa pa nukǎna-ti tǎ pa lanǎ.

Nyá kiinǎ siǎisaa ké tǎkpataa,
na í kuliyi isǎ.

¹⁰ Tacaa nyamnǎv tewaya,

yǎlaa ka nuna-ǎ ḡpǎǎǎ tam tǎǎ.

Nyá kusǎsuto we tampana ké na tǎ siǎisaa.

¹¹ Tǎ kǎla wǎlanaa kǎpampama ke teu.

Na t́ kəli tuŋ setaya nim nyəŋka maɣamaɣa ke leleŋ.

¹² Nti tə seɣesəɣəna nyá təmle tu má.

Tə təkuyv taa ma waaki ma weesuyv taa ké.

¹³ Nəɣəlv u cekəɣəna i tasəkəle.

Wii maɣa timpɪ ma ta cekəna tə.

¹⁴ Kenti-m kalampaani nyáma,

pa taa ŋmakəli-m.

Waatv inəɣɪ ma te teu na ń fiti-m kɔpəntuyv isayav.

¹⁵ Mv ma kuyəɣətvtv na nti ma maɣasəɣɪ ma lotu taa tə.

Hai, Taca, nyayale ma waaslv

na ma kəkpaɔuyv ŋku kɔ kentiɣi-m tə.

20

Wulav tə sələmuyv

¹ Tafiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyuyv tu takəlaya taa təɣəlv.

² Hai, Taca í mv nyá kvsələmvtv ke nyá lanwakəlle
wule.

Yakəpv Isə inɪ i kenti nyá tə.

³ Na í lu i təyaya taa ké Yosalem ke

Siyəŋ puyv taa na í kəə nyá waasuyv.

⁴ I təəsi nyá kətasi təna tə,

na í mv nsi kəkə lusa si təna tə.

⁵ I ha-ŋ mpi n səəla teu tə,

na í la mpi n caaki tə.

⁶ Ue tá lanja ká heena nyá nyuyv yapv təm.

Mpi tə, tá Isə hətɛ taa ké tə pəsəna akanaa.

Taca í la pə təna mpi n sələməɣɪ tə.

⁷ Pənente ma nyəma si Taca

waasəyi wulav wei n ləsaə təyɔ,
na ń cə-i nyá təyaya taa ké hatoo isətaa.
Nyá ton səsəŋ waasəyana.

⁸ Paɣale ná tɛɛləyi pa yoou kraɣanəŋ ké,
na lɛlaa ke pə kɛkɛnaa.

Ama tá ɪɛ, tá ɪsə Tacaə ke tá nyənəyi.

⁹ Mpe ɪni pa nukiyi ké na pá hotiyi.
ɪɛna taa səŋa ɪsə təca.

¹⁰ Hai, Tacaə, waasi wulav.
Cə-tuyv waatv wei tə yaaki-ŋ tə.

21

Wulav tɛɛlvɔv ke Tacaə

¹ Tafiiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyuyv tv yontunaa taa təyɔɔ.

² Tacaə wulav laŋɛ hɛɛna nyá toma səsəŋa ké.
Na í ŋmaaləyana nyá waasuyv pə fɛina.

³ Mpi ɪ luyv səɔlaa təyɔ n ha-i,
n ta pɛm-i ɪ kvsələməm.

⁴ N koola-i kɔpantv ke tuutuuma.
N tema-i wɔla ntenuyu.

⁵ ɪ sələma-ŋ weesuyv na ń ha-i,
na kv tayali teu.

⁶ N waasa-i na ɪ teeli təɔ səsəm.
Na ń suu-i teu na səsəntv.

⁷ N kooliyi-i kɔpantv ke tam təɔ ké,
na ń wɛ ɪ kin na ɪ laŋɛ hɔləməyi.

⁸ Wulav pɛta ɪ təyi Tacaə ké.
Na ɪsətaa ɪsə Səsə kɔpantv təɔ,
pə kaa cɛŋɪ-i.

⁹ Hai, wulav, nyá niŋ i weε nyá kolontunaa
na mpa paa caa-ŋ tɔ pa tɔɔ.

¹⁰ Kuyayku n kɔŋ tɔ,
n ká tu-weye kəkɔ sɔsaya taa ké.
Tacaa n ká kpiisi-weye na pááná,
na kəkɔ nyaya-we.

¹¹ Na ń kpiisi pa luləŋ tənaya
tɛtu taa yəlaa taa.

¹² Paa həkɔ isayatu sɪ pa laki-ŋ,
ɪε pa kaa pəsti.

¹³ N ká tɔ-weye nyá nyəmə
na ń tɔyɔni-we na pá se.

¹⁴ Tacaa huli nyá toŋ səsəŋ.
ɪlena táá yoo-ŋ yontu na tɛ sa nyá toŋ tɔm.

22

Wei pa lɔwa tɔ i waasvɔv

¹ Tafiti yontu nti pa yookina tefemle nam luyɔ,
na tɛ we yonyoolaa nyɔvɔv tu yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Hai, ma ɪsɔ yooɔ,
pepe tɔɔ ké n lɔ-m?
N hatələnɔ-m suwe,
na nn nukɪ ma wula sɪ ń waasi-m?

³ Hai, ɪsɔ, ma wiikina-ŋ ilim ilim nn cɔɔki,
na ahoo ahoo maa hikiyi tom.

⁴ Paa na mpu nyayale ɪsɔ Nanŋtu
wei ɪsɛyeli nyéma san tɔ.

⁵ Nyaya tá cəsənnaa tuwa naani
ɪlena ń ya-we.

⁶ Pa wiina-ŋ na ń ya-we,

pa pɛta-ŋ pa ti tɔ fɛɛɛ ta tɔɣɔ-wɛ.

⁷ Ama ma pɛsa kɛ ɪsu atantaalɔ pɛ taya yulɔ,
na yɛlaa tɛna tɔvki-m na pa footiyi-m.

⁸ Pa tɛna mpa pa naaki-m tɔ pa tuluyɔ-m ntompee
na pɛ hooki-m ɪse na pɛ footiyi-m si:

⁹ Ntɔŋ Tacaɛ ke n pɛta nyɛ ti yaa,
Tacaɛ ɪ lɛsi-ŋ pɛ taa.

Ntɔŋ Tacaɛ sɔɔla-ŋ yaa,
Tacaɛ ɪ waasi-ŋ.

¹⁰ Tacaɛ, nyɛ lɛsɛna-m ma too taa,
na ɲ papɛsi-m ɪ hɛla tɔɔ na naani.

¹¹ Hatoo ma hɔɔv tɛɛ nyɛ tɔɔ kɛ ma wɛɛ,
na n kɛ ma ɪsɔ.

¹² Taa hatɛlɛna-m ma wahalanaɛ waatu,
nyayalɛ ma sɛnlɔ nɔɣɔlv fɛi.

¹³ Ma kolontunaa tama-m kɛ ɪsu latɛɛnaɛ,
pa tv-m hɛkv kɛ ɪsu taalɛ naaŋ keesasi.

¹⁴ Pa haaki nɔɔsi na ma tɔɔ kɛ ɪsu tɔɣɔlaya
ɛɔlvɣv ka tɔɣɔnaɣa na kɛ nyusɛɣi tɔ.

¹⁵ Ma toma tɛmɔɣa ɪsu lɔm kɛɲɣu atɛ tɔ,
na ma tɛtantɛnaɛ taa cɛ.

ɪlɛna ma apalɔtv hoo ma taa ɪsu keetu.

¹⁶ Ma luyɔ tɛɛ wɔlaɛ kɛ tɛpuɣupuɣu,
na ma nsɛmlɛ matɛna ma tantahaav.

N si-m mɔsvɣv taa kɛ ɪsu ma tɛma sɛpv.

¹⁷ Asayaa kɛkɛlɛ tama-m kɛ.

Hasɪ nsɪ si tv-m hɛkv.

Pa tɔla ma niŋ na ma nɔntaalɔŋ ke pɔɔŋ.

¹⁸ Ma wɔlaɛ kɛ na mɛ yelɛ mɔwa tike
na ma kolontunaa nyɛnɛɣi-m tɛɔɔɔ.

¹⁹ Pa tala ma wontu.

Ilɛna pá tɔ tɛtɛ kɛ ma kpai tɔɔ.

²⁰ Hai, Tɔɔaa, taa hatɛlɛna-m.
Nyagale ma toŋ.

Kɔɔ ma waasuyɔ kɛ lɔŋ.

²¹ Ya-m layatɛ nɔyɔ taa.

Lɛsi-m hasi nsi si kɛla taa.

²² Waasi-m tɔyɔlasi nsi si nɔyɔ taa,
na taale naaŋ inɪ i hɛŋ taa.

Hai, nu ma kusɛlɛmɔtɔ.

²³ Maa heeli nyá tɔm kɛ ma camnanaa,
na má sa-ŋ samaa taa.

²⁴ Tɔɔaa yɛlaa mɛ í samɪ-i

Yakɔpɔ lulɔyɔ nyáma mɛ í tɔ-i teeli.

Iseyɛli nyáma mɛ í sɛɛ-i.

²⁵ Mpi tɔ, Tɔɔaa nn footiyi wahala tɔ nɔyɔlɔ

yaa n nyɛnɪ-i sɛkpɛlu

pɛɔ nn haaki-i siyile.

Ama ye wahala tɔ wiina-ŋ, n nukɪ kɛ.

²⁶ Tɔɔaa nyá kulapɔtɔ tike kɛ ma saŋ samaa taa.

Ilɛna ma la-ŋ kɔtasɪ nsi

maa su nɔyɔ tɔyɔ nyá sɛɛlaa isɛntaa.

²⁷ Kɔnyɔntɔnaa ka tɔyɔ na pá haya.

Tɔɔaa nyá pɛɛkɛlaa í sa-ŋ.

Na pá caɣana-weyɛ tam.

²⁸ Tɛtɔ tɛnasɪ tɛna yɛlaa ka huɔ

Tɔɔaa nyá tɔm na paa kɛɛsɛna nyá tɔɔ.

Na atɛ yɛlaa tɛna luŋ nyá tɛɛ.

²⁹ Mpi tɔ, Tɔɔaa nyagale wulav sɛsɔ.

Na n tɔki kawulaya kɛ piitimnaa tɛna tɔɔ.

³⁰ Tεtu taa ton̄tunaa tēna ká tōγo na pá hēnti-η atε.
Na yēlaa tēna mpa paa te na pá si tō paa lun̄i-η akula.

³¹ Pa l̄vl̄h̄ nyáma ká la-η tēmle
na pá heeli nyá tēm ke pa waali piya.

³² Na pεε pa keesi pεε pa piya ke
isēna n waasa nyá yēlaa tō.

23

Tacaa kεε ma tiikilu

¹ Tafiiti yontu.

Isō nyá tiikiyina-m,
maa lan̄əyi pulv.

² Pə tōo kέ n pukina-m nyutu
kulékələkətu taa na má hεεsəyi.
Na n̄ yeki na má hεεsəyi l̄m mpi
pə wε təpamm tō pə cōlō.

³ N tayanəyi ma ton̄ kraasuyv
na n̄ pukina-m mpaav kusiyisuyu taa si, nyá hətε í
yaa.

⁴ Paa ma tōη səkpetuyv anaam taa,
maa nyan̄ si pulv̄v ká la-m.
Mpi tō, Tacaa n wε ma waali tō se.
N tiikiyi-m na n̄ kentiyi ma tōo na pá tōγv-m naani.

⁵ Tacaa, paa ma kolontunaa kin̄,
n muγv-m kέ na n̄ pələyi ma nyuyv taa kέ sōsōη nim,
na n̄ suk̄i-m tōγonaya təkpetekpetε.
Na n̄ suuliyi ma iyaya kunyōnyōya təpam.

⁶ Tampana tōo, n laki-m k̄pantv kέ
na n̄ sōləyi-m haləna ma weesuyu k̄yεεη tε.
Ma na-η tu k̄pent̄i teu kέ, haləna ma sēm.

24

Tacaa kele antulinya wulav sɔsɔ

¹ Tafiti yontu.

Tacaa nyá tɛnna antulinya tɛna na ɪ taa yɛlaa
na pɛ tɛna mpi pɛ wɛ ɪ taa tɔ.

² Nyá suna antulinya kite ke tenku na
lɔmnaa tɔɔ na ń tɔka-ɪ.

³ Awe taka ká kpana Tacaa nyá pulaya
ɲka ka tɔɔ pa sɛɛki-ɲ tɔ?

Na pɔntu sɔv nyá tɛɔɔɔle naɲɲ nyɛntɛ nté tɔ taa?

⁴ Mpa pa kisa ɪɔɔɔtu lapu na pa lotu wɛ kɔlɔmtu
na pá tá ha pa tɔɲi tuɲ laav na pɔpɔtu nɔɔsi suw tɔɔɔ.

⁵ Tacaa laɲle ka heɛna-wɛ na í waasi-wɛ,
na í kooli-wɛɣɛ kɔpantu.

⁶ Yɛlaa mpe ɪni pa takanaa sɛɛkɛna Tacaa.
Yakɔpu lɔlɔɣu nyáma siyisiyi mpa pa pɛsɔɲi
na pá kɔɔ ɪ ɪɛntaa tɔɔɔle.

⁷ Tam tɔɔ nɔnɔɔsi mɛ í tɔli tɔyelele,
na teeli wulav sɔv.

⁸ Aweyele teeli wulav ɪni?

Tacaa ton tu wei ɪ ké yoon taa aka tɔɔɔ.

⁹ Tam tɔɔ nɔnɔɔsi mɛ í tɔli tɔyelele,
na teeli wulav sɔv.

¹⁰ Aweyele teeli wulav ɪni ye?

Ate na ɪsɔtaa Tacaa kele teeli wulav.

25

Husi ma tɔwakɛlle na ń hɔlv-m nyá luɣu nyɛntu

¹ Tafiti yontu.

Tacaa nyá tǝ k  ma kees y na.

² Ma Iso nyaya ma p ta ma ti.

Taa yele-m na feele t y -m.

Yaa ma kolontunaa paana-m.

³ Mpa pa t y -ŋ naani t 

pa kaa wee maa ny ma taa.

Ama ny  waali lulaa k  nyas na pa mpee ke kela.

⁴ H lv-m ny  mpaav na m  nyi-ku,

na   seyeŋsi-m mpi n caa ma la t .

⁵ Tiiki-m ny  tampana taa,

na   seyeŋsi-m-ye.

Mpi t , Iso ny , ny  yak na-m.

Nyaya ma teel yi tam.

⁶ Tacaa, t ssi si hatoo t  n k  kupaŋ k ,

na   s l yi y laa.

⁷ Taa t ssi ma ifepile kup nt ŋ na ma isayatu t m.

Ama ny ni ma p t t le na   t ssi ma t 

k  ny  kupantu t .

⁸ Tacaa n k  kupaŋ k  na   siyisaa.

P  t  k  n h l yi p nt laa ke mpaav.

⁹ N teesiyi mpa pa ise pa t ki t  pa t m k .

Na   h l yi-weye ny  luyu ny ntu.

¹⁰ Mpa pa t k yi Tacaa ny  n ssi p eluyu na ny 

kus sutu t 

pa naaki ny  mpaan t na taa k  s luyu na kupantu

k .

¹¹ Hai, Tacaa husi ma isayatu

s s ntu ke ny  h te t .

¹² Ye yulu nyaŋna Tacaa,

Tacaa h l yi-ı mpaav ŋku ı k  t ŋ t y .

¹³ P  yulu weeki leleŋ taa k .

Ilɛna ɪ piya náá tɔɔɔ tɛtɔ.

¹⁴ Tacaa heeliyi pɔntɔ kɛ ɪ lotu kɛ,
na ɪ hɔlɔɣɪ-ɪ nɔɔɔ pɛɛlɔɣɔ tɛma.

¹⁵ Tacaa kɛ ma tekiyi tam.

Mpi tɔ, ɪnɪ ɪ ka lɛsɛna-m
katɔka ŋka ka kpa-m tɔ ka taa.

¹⁶ Hai, hɔlɔ-m nyá pɛɛɛ na ń keɛsɛna ma tɔɔ.

Mpi tɔ, ma kɛ katayɔlaya kɛ, na kɔnyɔntɔɔlɔ.

¹⁷ Nɔɔɔsɛɛ sɔɔsɔyi ma lotu taa kɛ.

Lɛsɪ-m ma laɲwakɛllɛ taa.

¹⁸ Nyɛnɪ ma kɔnyɔɲ na ma wahala

na ń husɪ ma kɔpɛntɔɲ tɛna.

¹⁹ Nyɛnɪ ma kolontunaa payale,

na ɪsɛna pa taa haɲɔɣɛna-m sɔsɔm tɔ.

²⁰ Kenti ma weesuyɔ tɔɔ na ń ya-m,

na má taa la maa nyɛma,

kɛ ɪsɛna ma pɛta-ɲ ma ti tɔ pɔ tɔɔ.

²¹ Nyɔɔa ma tɛɛlɔɣɪ sɪ ń yele na má tɔɲ siyisuyɔ

na má taa wakɛlɛna nɔɔɔlɔ.

²² Hai, ɪsɔ, ya ɪsɛɣɛɪ nyɛma

kɛ pa laɲwakɛllɛ tɛna taa.

26

Yɔlvpaɲ yaav kɛ Tacaa

¹ Tafiiiti yontu.

Tacaa, ha-m tampana.

Mpi tɔ, ma yaasi tewaya,

pɛyele ma pɛta-ɲ ma tɔɣɪ tɔkpataa.

Ma ta heli.

² Mayasi-m na ń wiili ma lotu taa,

na ń yasi ma lɛmayasɛɛ taa na ń ná.

³ Ma naaki nyá kɔpantɔ na ma ɪse,
na má tɔŋ nyá tampana taa.

⁴ Maa tɔŋɔɣi pɔpɔtɔnaa,
pɔyele ma na mɛnaafikinaa tu tɔŋ.

⁵ Ma taa kpaakɛna ɪsaɣalataa kpekɛle kɛ.
Pɔyele maa kpɔtɔɣɛna nyɔɔŋ feinaa.

⁶ Taca, maa saŋ ma niŋ na pɛ hɔli si ma kɛ kɔpaŋ,
na má cɔɔ kɔtaɣa tɛlate,

⁷ na má seeki-ŋ na má saŋ nyá kookalɛnaa.

⁸ Taca ma sɔɔla nyá tɔɣaɣa kɛ.
Nyá tɔcaɣale tɛnaɣa nyá teeli naaki.

⁹ Taa kpɛnti má na asaɣaa kɛ tɛkɔle,
yaa má na yɔlɔkɔlaa tá weesiŋ lɛsɔɣɔ.

¹⁰ Mpa pa laki kawalɣa na
pá paalɔɣi kuhaaŋ ɪsaɣaŋ tɔ.

¹¹ Ma yaasi tewaya.

Nyɛni ma pɔtɔtɛle na ń ya-m.

¹² Ma saŋaa kɛ tɛca,
maa see Taca kɛ samaa taa.

27

Taca kɪŋ cɔsɔɣɔ

¹ Tafiiti yontu.

Taca nyɣale ma fɛtɛla na ma nyɔɣɔ yátu.

Ma kaa nyana nɔɣɔlɔ.

Nyá kentiɣina ma weesɔɣɔ tɔɔ,
pɔlɔpɔ kaa sɔsɔ-m watɔ.

² Ye asaɣaa kɔŋ ma cɔlɔɣɔ ɪsu taale wontu,
mpe paa hotina ate na pɛ wakɛli-we.

³ Paa yoolaa tama-m kɔtaɣa sɔɣɔntɔ fei-m.

Paa pa sɔv-m yoonav ma wɛna Iso ké naani.

⁴ Kulɔmtɔ ké ma sɛlɛmɛyi Taca na má sɛki tɔ tɔɔ.

Pə wɛɛ si má caɣa nyá tɛyɔɣa taa ké halɛna ma sɛm,
na má sa ka teu na má yɔɔlɛna Iso wɛɛv.

⁵ Na ń ɲmɛsi-m nyá tɛyɔɣa taa,

na ń kenti ma tɔɔ ké wahala waatu.

Na ń si-m kɔkɔpamɔyɔ tɔɔ si pulɔ í taa hiki-m.

⁶ Waatu inɛyi maa kɛli ma kolontunaa mpa pa cɔɔna-
m tɔ,

na má sa-ɲ nyá tɛyɔɣa taa na má la-ɲ kɔtasi,

na má yoo-ɲ yontu na má tala-ɲ.

⁷ Taca nyɛni ma pɛtɔɔtɛ,

na ń nu saa wei ma yaaki-ɲ tɔ.

⁸ Ma tɔɔsa nti n suwa si má kɛɛsɛna nyá tɔɔ tɔ.

Taca pə tɔɔ ké ma kɛɛsɛyɛna nyá tɔɔ.

⁹ Iso nyá waasɛyɛna-m.

Taa ha nyá sɛɛlv maɣa siyile yaa ń lɔ-m na pááná.

¹⁰ Paa ma too na ma caa pa lɔ-m,

Taca, nyá mɔyɔna-m.

¹¹ Taca, hulɔ-m mpaav ɲku n caa má tɔɲ tɔ.

Mpi tɔ, ma kolontunaa yookina-m.

Tiiki-m kɔsiyisuyɔ taa.

¹² Taa yeɛle na ma kolontunaa

lana-m isɛna pa caaki tɔ.

Mpi tɔ, pɔpɔtv aseeta nyáma mpe,

pa nyaasɛyi-m ké.

¹³ Ye ma taa wɛɛna naani ké

Taca kɔpantv tɔɔ ké atɛ cɛnɛ,

isɛnɔɣa maa lapa?

¹⁴ Taɲ Taca,

kaasi nyá ti

na ń tɔyɔ apalɔtu.
Tañ Tacaa.

28

Səm nəyɔ taa tv sələmvyv

¹ Tafiiti yontu.

Tacaa nyaya ma makɪ kapusi na má yaaki,
ma kentulu, taa tɛki nyá ŋkraŋŋ.
Ye n ta cɔ-m, ma we ké ɪsu wei pa tisiyi pələaw taa tɔ.

² Waatu wei ma makɪ kapusi na má yaaki-ŋ
na má hɔlɔyi niŋ na nyá tɛɔɔale
naŋŋ nyəntɛ tɔ tɔ, nu ma wiinau.

³ Taa kaa má na kawalaya nyóma
na ɪɔalataa ke kɔrátɔyɔ kɔlɔmvyv.
Pa kɔyɔɔɔtɔtu we leleŋ ké,
na pa taa na sɛɛsi.

⁴ Feli-weye pa ɪɔayatu fɔtɔ
na ń keesəna pa acilayatu tɔma.
Lɛɛti-weye pa kɔlapəle.

⁵ Paa laki laakali na nyá kɔlapɔtu na nyá tɔma.
Wakəli-we tənəŋŋəŋ, pá taa tasa kɔlɔyɔ.

⁶ Tacaa, ma sɛɛ-ŋ
ɪsəna n nu ma wula tɔ.

⁷ Nyɔale ma toŋ na ma kɔkentuyɔ.
Nyaya ma tɔyi naani na ń waasəyi-m,
na ma we laŋhɔlɔmlɛ taa na má saŋi-ŋ na yontu.

⁸ Nyá kentiɔina nyá yəlaa na toŋ,
na ń waasəyi nyá kɔləsu na u nyanŋna pɔlɔ.

⁹ Waasi nyá yəlaa tá na ń kooli-tɔyɔ kɔpantu.

Tiiki-tu na ḡ paasəyənə-tuyv tam təw.
Mpi tə, nyá tənna-tv.

29

Tacaa nəyɔ

¹ Tafiiti yontu.

Isətaa nyəma me í sa Tacaa.
I puyvli Tacaa teeli na ɪ səsəəntv təm.
² I sa Tacaa həte səsəəle
na ɪ həntɪ-ɪ ateyɛ
saa wei ɪ huləyi ɪ tənəŋŋ wɛɛtv tə.

³ Isə teeli tv yekina na tev tiliyi.
Inɪ ɪ holiyina lumnəa təw.
Isə ŋmakəla lvm səsəəm ké.
⁴ Tacaa nəyɔ nukəna toŋ ké na səsəəntv.

⁵ Nyá nəyɔ peləyi tuŋ səsəəŋ ké.
Nyá peləyənə Lipəŋ tuŋ səsəəŋ.
⁶ N laki na Lipəŋ puyv ŋmaaki isɪ latəce kɔfalv.
Na Hɛɛməŋ nyəŋkv isɪ taale nav kɔfalv.

⁷ Tacaa nyá nəyɔ lakəna na tev ŋmeləsəyi.
⁸ Na ka ciyitiyi Katɛɛsɪ wɔlaya tɛtv.
⁹ Nyá nəyɔ lakəna na naməŋ lɔləyi,
na ká yeki na hətv tuŋ kpaaləyi təkpaalakpala.

Na pa tənə pa kpaaləyi Tacaa təyaya taa ké isətaa sɪ
Isə kele teeli tv təkpara.
¹⁰ Nyá kawulaya tətəyɔle nté lvm səsəəm təw.
Tənaya n ká təkɪ-keye tam təw.

11 Tacaa ha ton ke nyá yɛlaa
na ń kooli-weyɛ kɔpantu
na ń yele na pá heesi.

30

Tacaa haaki weesuyu kɔfalɔyɔ

1 Tafiti yontu nti pa yoo
Isɔ tɔsɛɛle tɔlɔyɔ waatu tɔɔɔɔ.

2 Hai, Tacaa, ma sama-ŋ.
Mpi tɔ, nyá lɛsɛna-m lumaŋ taa.
N ta sɔɔli si ma kolontunaa í paana-m.

3 Ma Isɔ Tacaa,
ma wiina-ŋ, ɔlena ń waa-m.

4 Ma nɔɔhɛle ka wey pɛlaav taa tɔ,
nyá lɛsɛna-m sɛtaa tɛ na ń ha-m weesuyu.

5 Mpa me í sɔɔla Tacaa tɔ í yoo-i yontu.
I sɛɛ-i na í sam-i i tanaŋ weetu tɔɔ.

6 I pááná we laasaya tɔɔ tike ké.
Ilena i kɔpantu ke yɔlɔ weesuyu tana.
Taanaya ke yɔlɔ wiiki na kɔ fe tanaŋ
ɔlena í won na í kpaləsi.

7 Waatu wei maa cayana ma ti tɔ,
ma huukaya ké si pulɔpɔ kaa la-m.

8 Tacaa nyá kɔpantu tɔɔ ké n ka yɛlaa
na má sɛŋ teu tɛca isu pɔyɔ.
N kɔma na ń ha-m siyile ɔlena pɛ liyiti-m.

9 Mɔpɔyɔ ma mapa kapusi na
má wiina-ŋ na má pɔɔsi-ŋ si

10 ye ma sɛpa na má tii pɛlaav taa weye n waaki?
Yɔlɔ í pɛsa tɛtu i tasɛyi-ŋ sam yaa í kpaali

nyá kɔpantv tətəyɔ?

¹¹ Tacaá, ke ɲkpaɲɲ na ń waasi-m,
Tacaá kɔɔ na ń ya-m.

¹² M̀pɔyɔ n layasa ma laɲwakəlle ke laɲhulɔmle,
na ń wəyɔsi ma layaya wontu na ń suu-m acima
nyəntv.

¹³ Waatv inəyi maa yoo-ɲ yontu,
ma kaa su, Tacaá, ma Isɔ,
maa saɲi-ɲ tam ké.

31

Naani tɔyɔ ke Tacaá

¹ Tafiiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyuyv tv yontunaa taa təyɔlɔ.

² Tacaá nyaya ma tɔyi kɔɔlɔyɔ,
taa yele-m na fɛɛle təyɔ-m.
Waasi-m nyá tampana təɲyɔ tɔɔ.

³ Ke ɲkpaɲyɔ na ń waasi-m lɔɲ.
Pəsi ma kəkentuyv tɔɲ nyəɲkɔ na má ná nyuyv.

⁴ Mpi tɔ, nyá kentiɣina-m
na ń wɛ ɪsu ma kolɔɲa ɪcate.
N ká tiiki-m na ń paasəna-m nyá hətɛ tɔɔ.

⁵ Fiti-m puluyv ɲku pa nyəpa-m tɔ kv taa.
Mpi tɔ, nyayale ma kentilu.

⁶ Nyá niɲ taa ké ma pɛtəyi ma ti təkɔpataa.
Nyayale Isɔ Tacaá tampana tv,
n ká waasi-m.

⁷ Ma taa kpaakəna mpa pa matəna tɔɲ kpaɪ nyəɲ inɪ
təyɔ.

Ama nyaya ma pɛta ma ti.

8 Nyá kúpantu tǎo ké ma we lan̄hulǔmle na an̄maala
pǎ taa.

Mpi tǎo, n nawa ma wahala na ní nyi ma nǎyǎsɛɛ tǎo.

9 N̄ kaa pɛti-m kolontu niŋ taa.

N ká cɛ-m ké na ní yele na má sǎn̄ ma nǎɔhɛɛ tǎo.

10 Wula nu ma ɪsɛ na má tala ma tǎnaya.

Hai, Tacaá, nyǎni ma pǎtǎtǎle,

ma we lan̄wakǎlle taa ké.

11 Nǎyǎsɛɛ tǎka ma weesuyu na ma pusi ké.

Ma ɪsayatǔ tɛŋna ma toma na pǎ caamǎyi-m.

12 Ma kolontunaa na pǎ kɛŋna

ma asǎmaa pǎsa-m won̄a pǔlǔpǔyǔ.

Na ma tǎm we ma taapalaa ke sǎyǎntǔ.

Na pǎ na-m awalí pa seeki-m.

13 Ma pǎsa ké ɪsu nyǎnaya kuyǎkaya.

Na pǎ sǎo ma tǎo ɪsu sǎtǔ.

14 Ma nuwa nti yǎlaa yǎyǎtǎyi ma tǎo tǎo.

Sǎyǎntǔ tama-m kotaya ké.

Pa cakí ma tǎo si pǎ lǎsi ma weesuyu.

15 Ama Tacaá, nyǎya ma pǎta ma ti.

Nyǎyale ma ɪsǎo.

16 Nyá niŋ taa ké mpi maa tɛsǎna tǎo pǎ weɛ.

Fiti-m ma kolontunaa na ma konyǎntǔlaa.

17 Nyá ɪsentaa í hetǎna nyá tǎmle tǔ maya teu

na ní ya-m nyá kúpantu tǎo.

18 Tacaá taa tǔ-m fɛɛle ke waatǔ wei ma yaaki-ŋ tǎo.

Ama ma kolontunaa ka tǎyǎna-te.

Pǎ weɛ si pǎ tisi-weye atɛtǎle taa

na pǎ nyala pa nǎosi.

19 Yele na footilaa pǎpǎtǔnaa

mpe pǎ pǎsi kamumusi.

Mpi tɔ, tampana tɛŋlaa ke
pa holiyina na kalampaani.

²⁰ Pɔpɔtɔ fei lelen,

kɔpantɔ sɔsɔantɔ ke n su mpa pa nyaŋna-ŋ tɔ.

Yɛlaa tɛna naaki si,

mpa pa tɔyɔ-ŋ kpulɔyɔ tɔyɔ n haaki-ti.

²¹ Pa cɔsɔyɔ nyá kin ke mpɔ

ɔlena n kenti pa tɔɔ si,

kolontunaa í taa tɔ-wɛyɛ kɔnyɔŋ.

²² Taca a ma sɛɛ-ŋ.

Pu tama-m ké isɔ ɔcate.

ɔlena n holi-m nyá kɔpantɔ

na n la-m piti tɛmlɛ.

²³ Ma laŋlɛ ka wakɛlaa ké,

halɔ ma mayasaya si pɛ lɛsa-m nyá kin.

ɔlena n nu ma wiinav.

²⁴ Taca a yɛlaa mɛ í sɔɔli Taca a.

Mpi tɔ, Taca a feŋiyi mpa pa tɔkɛyi ɔ tɔm ke teu tɔyɔ.

ɔlena í lɛɛtɔyi kalampaani nyɛma na pááná.

²⁵ Mɔ tɛna mpa mɛ í tɔyi Taca a ke naani tɔ,

í tɔyɔ apalɔtɔ na í nyɔɔ tɔŋ.

32

Wei Isɔ husa ɔ isayatu tɔ ɔ laŋhɔlvɔmlɛ

¹ Tafiti yontu.

Lelen nɔlv nté wei ɔ isayatu Isɔ husaa
na í wii-ɔ ɔ kɔpɛntɔŋ tɔ.

² Lelen nɔlv nté wei Taca a u yeki si

ɔ isayatu í mɛli ɔ nyɔyɔ taa tɔ.

Pɛyɛle cɛsɔyɔ fei ɔ lɛmayasɛɛ taa.

³ Ye ma ημεσα ma ιsayatu,
maya tə wakələyi.

Na má mələyi ilim na pə tem.

⁴ Mpi tə, ilim na ahoo ke

n həηaya ma ηkpaηyυv na pə nu-m.

Ma toma tema isu tυyv ke wulaya tetu taa ké lυηε.

⁵ Ma mayasaa si maa hυli-η ma ιsayatu,

ma ta ηmesi-η ma kυpəntəη.

Uena nyaa husi-m tə təna.

⁶ Pə təw ké nyá yəlaa təna ka sələməyi-η

na paa waatu wei wahalanaa

wata-we isu lum, pu taki-we.

⁷ Nyaya ma cəwəyəna,

na í hatələyəna-m laηwakəlle.

Na má ηmaaləyəna ma nyυyv yavυ.

⁸ Mpyυv Tacaa cə-m si: Maa seyeσι-η

na má hυli-η mpaav ηku n ká təη tə.

Na má paasəyəna-η na má tasəyi-η layatu.

⁹ Taa la kυmelentu isu kpayavυ,

yaa kpaηaya ηka pa keekəna kpasι tə.

Ue natəli tə kaa mayana-η.

¹⁰ Ιsayav we wahalanaa payale taa ké.

Uena Tacaa náá pələyi kυpantu ke wei

ι tυyi-ι naani tə.

¹¹ Siyisilaa me, í yəwəna Tacaa na í ηmaali.

Na tampana təηlaa me mə təna

mu wilitina laηhυlumlε.

33

Antulinya ηmalv Isə samtv

¹ Siyisilaa me í yə̀lə̀na Tacaa.
 Iso samtu muna tampana tə̀ŋlaa.

² I samı-ı na cə̀muyv,
 na í tala-ı na η̄musı naanə̀wa nyə̀ŋku.

³ I yoo-ı yontu kufatv,
 na mə cə̀məŋ na mə nəəsı kulı isə̀taa.

⁴ Mpi tə̀, Tacaa nyá kuyə̀ətvtv ké tampana ké,
 na nyá kulapvtv tə̀na hvlə̀yə̀na mpv.

⁵ N sə̀la siyisuyv na tampana tə̀ŋuyv ké.
 Tacaa kə̀pantv suwa tetv taa ké.

⁶ Tə̀muyv ke n yə̀əttaa,
 na pé la isə̀tə̀nyv
 na ilim na isə̀tv na isə̀tvlnə̀sı náá wə̀e.

⁷ N kpeyela tə̀ŋku lvm ke tə̀ntə̀mlə̀.
 Na ń tv lvmnaa sə̀sə̀m ke kotikotvŋ taa.

⁸ Tetv tə̀na í nyana Tacaa,
 na tə̀ taa yə̀laa tə̀na sele nyá kŋ.

⁹ Mpi tə̀, ń yə̀əttaa pə̀ laki ké.
 ń kula nə̀yə̀ sı mpi pə̀ wə̀e,
 pə̀le pə̀ wə̀e.

¹⁰ Tacaa n wakə̀lə̀yı tə̀ma nna
 piitimnaa suwa sı pa laki tə̀yə̀,
 na ń hetə̀yı nti pa həkə̀yı tə̀.

¹¹ Ama tə̀ma nna Tacaa n suwa na
 ń tə̀ŋə̀yı na ń laki tə̀ a wə̀ tam ké.
 Na ń həkə̀ nti tə̀le tə̀ wə̀e ńpuyv pısi pısi.

¹² Lelə̀ŋ nulaa nté piitim mpi
 pə̀ nyə̀nə̀yı Tacaa ke pə̀ Iso tə̀.
 Na yə̀laa mpa n lə̀saa sı nyá nyə̀ma tə̀.

¹³ Tuu isə̀taa ké Tacaa n wə̀e na

ń nyənəyi na ń naaki yəlaa təna.

14 Nyá təcəyalə taa ké n wεε na
ń keŋna a tε nyəma təna tə.

15 Nyá ηmana pa təna na
ń tu-wεyε cəkənav ləmayasεε
na pɔlv lapv yaa pə kisuyv ləmayasələ.
Na pá feŋiyi pa təma.

16 Pə taya yoolaa tuutuuma kε
wulav təkəna yoo.

Pəcə tomin na waasəyi yoolu.

17 Pə taya yoo krayanv toma yaa
i alaafəya yakəna i cəyalv.

18 Ama Taca nyá isələ ná wε mpa
pa nyaŋna-η na pá tεləyi
nyá kɔpantv tə pa tə ké.

19 Na ń ləsəyi-wεyε səm taa.
Na ń paasəyənə-wεyε nyəyəsiv
waatv na pá wεna weesuyv.

20 Taca nyaya tá tεləyi.

Nyá waasəyənə-tv na
ń kentiyi tá tə.

21 Nyá tə ké tə wε laŋhulvmlε taa.

Na tə wεna-η naani.

22 Taca, la-tuyv nyá kɔpantv isv
tá tεlvuyv-η tə.

34

Taca waasa-m ma sɔyontv təna taa.

1 Tafiiti yontu kε waatv wei i pola Filiisi nyəma
wulav Apimeleki tε na í pəsiv isv kəmelen
na ílé i təyəniv tə.

² Maa sa Tacaa ke paa waatu wei ké.
Ma nəɣə taa ké nyá samtu ka wee tam.

³ Maa sa-ŋ mpi n lapa-m tə pə təə.
Konyəntəɣəlaa í nu na í yəəli.

⁴ Tə krenti na té tala Iso na té see-i.

⁵ Tacaa, ma yaa-ŋ ní cə-m,
na í waasi-m ma səɣəntu təna taa.

⁶ Ye yulu tekiyi Tacaa puntu isentaa hetəyi ké
na feele ya i tokuyu taa.

⁷ Ye wahala tu í wiina Tacaa,
i nukí ké na í yapi-i i nəɣəsee təna taa.

⁸ Isətaa tillu we yəlaa mpa pa nyaŋna
Tacaa tə pa waali ké.

Na í ləsəyi-weye asola taa.

⁹ I maɣasi na í ná isəna
Tacaa we lelen tə.

Lelen nulu nté yulu wei
i tɔyi Tacaa ke kpuləyɔ tə.

¹⁰ Tacaa nyéma me, í nyaŋna-i.
Puləpɔ u laŋəyi mpɔ inɪ pə lataa.

¹¹ Halɪ təɣəlasɪ piya maɣamaɣa wiiki nyəɣəsɪ ké.
Ama Tacaa preekəlaa náá laŋəyi kɔpəntu.

¹² Ma pəyalaa í nu ma təm na
má huli-meye mpi pa yaa Tacaa səɣəntu tə.

¹³ Mə taa nəɣəlu caa sɪ í waa i weesuyu taa
na i pusɪ tɔɣali na í nu lelen na?

¹⁴ Pə wee sɪ í kra mə nəəsɪ
na í yele cayanəu na kaloolaya.

¹⁵ I se isayatu na í la kɔpəntu.
Na í preekɪ mə na ləlaa mə lelen

na isəle kuseemele.

¹⁶ Tacaa isəle we siyisilaa təw ké

na í kema nkpaṅyɔyɔ na pa təw.

¹⁷ I haaki asayaa ke siyile ké.

Na í kpiisi pa həla maɣamaɣa ke

tətɔ taa na pá səw pa təw.

¹⁸ Ye siyisilu í wiiwa Tacaa nukɪ ké.

Na í waasi-ɪ ɪ nəɣəsɛɛ təna taa.

¹⁹ Ye ɪ laŋle wakəlaa ɪ we ɪ waaləɣɪ.

Na ye pə nu-ɪ ɪ waasi-ɪ.

²⁰ Wahalanaa paɣale makəna siyisilu,

ama Tacaa waasəɣɪ-ɪ pa təna pa taa.

²¹ Na í feŋɣi ɪ tənuyɔ təna təw si

ɪ mɔwa taa natəli té taa pɛli.

²² Isayətɔ kuyɔna tə tɔ.

Uena mpa pa cakɪ siyisilu acaya tə

pɛle pá ná pə nau.

²³ Tacaa yaki ɪ təmle nyéma ké.

Uena pa təna mpa pa tɔɣɪ-ɪ kpuluyɔ tə

pa fitiɣi nkpaṅyɔyɔ həm.

35

Siyisilu wei pa yaa hvvle tə ɪ wula

¹ Tafiiti yontu.

Hai, Tacaa hvvna ma nəɣə ke ma kolontunaa
na í yonna mpa pa yookina-m tə.

² Co nyá kpáluyɔ na nyá yooou wontu,

na í kəw ma waasuyɔ.

³ Kpɛɛ nyá ɲmantayaa

na ma kɔnyəntulaa təw.

Heeli-m si n ka ya ma nyuyɔ.

4 Tυ fεελε κε ma weesuyu ləsəlaa
na pé liyiti-we.

Mpa pa həkəyi si pá la-m isayatu tə,
pá məli waali na pá ká nyəəη.

5 Pə yası-we isu heelim kpaɣa nyuluyv ke
waatu wei Taca a isətaa tillu təɣənəyi-we tə.

6 Na səkrətuyv na sotu weε pa mpaav taa
ke waatu wei Taca a isətaa tillu we pa waali tə.

7 Mpi tə, mʊsʊη ke pa nyəpa-m katəka,
na pá huli ma mpaav taa ké puyv si má hoti.

8 Wakəlyv í tuti-we na pa mayamaya pa katəka kpa-
we,
na pá hoti pa puyv taa na pá lá asaala.

9 Ama ma lanle ká hʊləməna Taca a
na má yəələna nyá waasuyv.

10 Ilena má yəɣəti ma taa si,
Taca a fəina saala.

N waasəyi kunyəntəɣəlv ke ton tʊ nin taa.

Na í waasi wahala tʊ na kunyəntv ke wei i
təki pa ise tə i nin taa.

11 Pəpətv aseeta nyəma pəəsəyi-m
isayatu nti ma ta nyi tə.

12 Na pá ləəki-m.

Ma pəsa kʊcəəv fələyi nyəη ké.

13 Pəyele saa wei pə wukaya mpe tə
ma suukaya ləyaya wontu ké na má həkəyi nəɣə,
na má sələməyi Iə na nyuyv kama si pé waa-we.

14 Ma nyənaya-weye ma newaa yaa ma taapalaa ké,
na pa təm wakələyi ma lanle.

Na má təη nəhəle nəhəle.

Na ise kama ate isu

ma too kvlvlu səpəna.

¹⁵ Uena mpe pá wonjiyi maya saa wei ma ceŋləyi tɔ.

Na pá pɛɛləyi ma tɔɔ ké nɔɔɔ.

Kpai nyáma mpa ma ta nyi tɔ,

pa hɛɛsəyi ma tɔm ke kapusi mapu.

¹⁶ Pə cɔpa-m na pá wonj na pá kpaləsi.

Na pá nyuki-m kela na pááná.

¹⁷ Tacaɔ waatv wei ké n ká hɛɛsi-m nyənvyu na isɛ?

Kenti-m tɔɔɔlasi nsi na ń ya-m si səkraŋ taa.

¹⁸ Ue maɔ sa-ŋ kotilaa taa.

Na má sɛɛ-ŋ yɔlaɔ samaɔ taa.

¹⁹ Taa yeɛ na ma kolontunaɔ mpe

pá paana ma wahala.

Mpa ɪni pa taa kraana-m musɔŋ tɔ,

pa yeɛ tɔmɔɔɔ isɛ cəpəlvɔ ke ma tɔm.

²⁰ Paa yɔɔɔtəyi tɔm kɔpantv

pəyeɛ pa cakəna yɔlaɔ mpa

pa wɛ təpamm tɔɔɔ tam.

²¹ Pa haaki pa nɔɔsi na ma tɔɔ

na pá wonjiyi na pá kpaləsəyi si:

Tə na-ŋ ké na tá isəpile təkɛɛɛɛɛ.

²² Tacaɔ, n nawa mpi pə lapa tɔ,

Taa hatələna-m, pəyeɛ taa su.

²³ Hai Tacaɔ, kvli na ń ha-m tampana,

ma caɔ Isɔ, sɛɛna ma tɔɔ.

²⁴ Kɛɛsəna isəna nyá siyisuyv wɛɛ tɔ

na ń ha-m tampana.

Na pá yeɛ-m paanav.

²⁵ Taa yeɛ na pá tɔ si:

Tə hika-i na tɔ tɛ i tɔm.

26 **F**εεε ί **kpa pa təna mpa pa lanja heena**
ma wahala na pá kuləyi ma təə tə na pé liyiti-wε.

27 **Mpa pa lanja heena ma tampana hav tə**
pá yəələna lanhəlvmlε,
na pá yəχətəyi tam si:
Tacaa wei ι caana ι təmlε tv na
heεsvyυ təχə tu taləyi tam.

28 **Maa σεε-η nyá siyisuyυ təə,**
na má saηι-η kyεεη təna.

36

Isə kin nte weesuyυ təlule

¹ **Tacaa təmlε tv Tafiiti yontu nti**
tə wε yonyoolaa nyvυ tv yontunaa taa təχəlb.

² **Ma cekəna Isə təə kullv kyəχətvtv,**
si: Isə səχəntv ta ke maχa pulvrv.

³ **Pə puχusiyi-ι ké si ι ké kupaη**
ιλε υ cekəχəna ι isayətv si í kisi-tι.

⁴ **Ι kyəχətvtv təna ke kaloolaya na kvtusvtv ké.**
Ι φει ləmayasεε, páçə ι ta nyι kvpantv lapv.

⁵ **Ι təhəntəle ke ι mayasəyi**
mpi pə ta siyisi tə pə təm,
na í təηəyi mpaav ηku kv φει teu tə,
υ ləçki isayətv.

⁶ **Tacaa nyá kvpantv walaa ké isυ isətənvυ**
na nyá teu nάá kaləsəna isəηmυntv.

⁷ **Nyá siyisuyυ kaawaya isυ pulasi.**
Na nyá kvmayasvtv nάá lumaa isυ tenku.
Nyá waasəχəna yəlaa na təla.

⁸ Hai, Iso nyá kúpantv tewaya.

Na yəlaa ηmeləyi nyá tee.

⁹ Nyá təyaya taa wənav ke n hayasəyi-wə,
na n̄ yeki na pá nyəki nyá kúpantv isu ləm.

¹⁰ Nyá kin ke weesuyu sɛɛlv wɛɛ.

Na tə naakəna nyá nyaaləm.

¹¹ Tacaa la kúpantv ke mpa pa nyəma-η tə
na mpa pa təηəyi tampana tə.

¹² Kalampaani tv í taa feli-m nəhəle.

Pəyele isayav í taa təyoni-m.

¹³ Ii naaki yəlaa asayaa tema
hotuyu na pá pəsi krentəlası
paa pəsəyi kuluyv.

37

Nyá taa í taa kpana asayaa lɛsvyv

¹ Tafiti yontu.

Yvlv nyá, nyá taa í taa kpana isayalataa yoo.

Taa tu nyuli pa kawaaya.

² Pa kəη lontiluyv ké isu nyutv,
na pá wvlv isu nyutv kuləkəkəkət vwluyv tə.

³ Ha nyá təyi Tacaa na n̄ laki kúpantv,
ilɛ n̄ ká caya mə tetv taa na alaafəya.

⁴ Yele na Tacaa pəsi nyá lelen təlile,
ilɛ i ká ha-η mpi n̄ nyuləyi tə.

⁵ Pɛti-i nyá weesuyv na n̄ nyənəyi i tike
ilɛ i ká la mpi pə wɛ lapv tə.

⁶ I ká yele na nyá siyisuyv ná isu nyaaləm
na nyá tampana ná isu ilim ke pə sikuyv waatv.

7 Caya tɔpamm na ń tɛɛlɛgi Taca na suulu.
Taa mu pɔ́áná na mpa pa waaki pa isayatu taa tɔ.

8 Lɔ-yɛ, na ń ye le taa hanaya.
Taa kɔnti, isayatu ke pɔ lɔlɔgi.

9 Pɔ kpiisi isagalataa ké,
ilena Taca tɛllaa náá tɔgɔ tetu.

10 Pɔcɔgɔ pɔ kaasaa na isayau saali yem.
N kɔŋ n nyɛni i lonte taa,
n kaa na i ikpate.

11 Ama tɔpasɛlaa ká tɔgɔna tetu
na pɔ cagana pa ti tɔpɛlɛkɛtɛɛ.

12 Isayau caki siyisilu acaya ké,
na i nyasɛgi i tɔgi kɛla.

13 Ama Taca ná woniyi-i ké.
Mpi tɔ, i nyɛmá si huɛ kuyaku ká kɔɔ.

14 Asayaa ná kpɛɛki pa layalɛ ké na pɔ pan pa tɔɔŋ
si pa kɔgi kɔnyɔntɔnaa na wahala nyɛma
mpa pa tɔŋgi mpaav kusiyisuyi tɔ.

15 Ama pa mayamaya ke pa layalɛ ká sɔ
na pa tɔɔŋ pɛli.

16 Siyisilu wɛnav pɛciimaya kɛla teu
ke asayaa payalɛ nyɛŋku tuutuuma.

17 Mpi tɔ, Taca n pɛlɔgi pa niŋ ké
ilena ń paasɔgɔna siyisilaa.

18 N nyɛmá mpa pa tɔŋ isi Iso sɔɔlaa tɔ pa tɔɔ ké
na mpi n ká ha-wɛ tɔ, pɔ pɛsi pa nyɛm ke tam tɔɔ.

19 Fɛɛɛ kaa tɔgɔ-wɛgɛ wahala waatu taa.
N ká ha-wɛgɛ hayanaɔa ke nyɔgɔsi waatu.

20 Asayaa kəŋ lepu ké.
Tacaa kolontunaa ká saali ké
ısu nyutu hetu yaa kəkə nyəsı.

21 Isayav kəntəyi ké u feləyi.
Ama siyisilu ná haakəna luyu kvlbmuyv.

22 Mpa Tacaa kooliyi kvpantu tə
mpə pa tənna tetv.

İlena pə kpiisiyi mpa ı təŋsəyi mpusi tə.

23 Ye ı laŋle heena yulv tənte,
ı hasəyi ı nəəheε tee ké.

24 Paa ı tu hotaa u saaləyi atε.
I təkəyi ı niŋ taa ké na ı kvstı-ı.

25 Too ma kvlvuyv tə,
haləna ma kvpatəlaya,
ma ta nata pə ləwa siyisilu,
yaa pə svsa ı piya ke təyənaya sələmuyv taa.

26 I haakəna luyu kvlbmuyv ke tam ké
na İsə kooliyi ı piya ke kvpantu.

27 Kisi ısayatv na ń lakı kvpantu
ıle nyá piitim ká wεε tetv taa ké tam.

28 Mpi tə, siyisuyu ke Tacaa n səəlaa.
Pəyele nn ləkı nyá yəlaa.
N kentiyi pa təə ké tam ké.

Ama n ká kpiisi asayaa piitim.

29 Siyisilaa ká təyənə tetv
na pá caya tə taa ké tam.

30 Ləmayasεε təm ke siyisilaa yəyətəyi
na pá kpaaləyi tampana təŋuyv.

31 Pa Iso kiin we pa lotu taa ké,
pu ceηlayi-we.

32 Isayav ceηayɪ siyisilu ké
na í peekəyi i kuyv.

33 Ama Taca u yeki si isayav í kpa siyisilu ke i səkraŋ
taa.
Yaa siyisilu təm í si təhυle taa.

34 Teeli Taca na í təηayɪ i mpaav.
I ka kusɪ nyá nyuyv na í təyɔ tetv
na í kpiisi asayaa na í ná.

35 Maa nawa isayav na í ηmakəlayɪ.
Na í pu səsəm isu tuyv ke Lipaŋ
tetv kopantv taa.

36 Ama ma məla təna de maa təsəyɪ-i nav,
na má peeki na má wu paɣa.

37 Nyəŋna mpa pa təη isu Iso sɔɔlaa
na pá təηayɪ tampana tɔ.
Wei i caaki í na lelaa pa leleŋ tɔ,
i weekəna lɔluyv nyəma ké.

38 Pu wakəli isayalataa tənaya,
na pə kpiisi pa lɔlɔŋ.

39 Taca yakəna siyisilaa.
Na í kentiɣi pa tɔɔ ké wahalanaa waatv.

40 Inɪ i waasəyənə-we na í teŋ-we.
Na í fitiɣi-weɣe asayaa niŋ taa na í yakɪ-we.
Mpi tɔ, inəyɪ pa tv kpɔluyv.

38

Kv̄t̄əntv̄ wei i nȳəma i t̄əwak̄əlle t̄ə i sal̄əmv̄ȳv̄

¹ Tafiiti yontu nti
pa t̄ə̄s̄əȳəna Is̄ə t̄ə̄ t̄əȳə̄l̄ə.

² Tacaa taa h̄ə ma ŋkraŋȳȳv̄
yaa ŋ̄ t̄v̄-m sal̄əka na p̄ááná.

³ Mpi t̄ə, nyá nȳəmá ȳəȳə-m ké,
na nyá niŋ yuŋ tii ma t̄ə̄.

⁴ Nyá p̄ááná t̄ə̄,
ma t̄ə̄nȳȳv̄ f̄ei t̄ə̄v̄ŋŋ.
Ma kv̄p̄ənt̄ȳv̄ t̄ə̄,
alaaf̄əȳə f̄ei ma muwa taa.

⁵ Ma is̄əȳətv̄ k̄əla-m kv̄ŋkv̄l̄ə̄m̄əŋ.
Na t̄ə̄ nu-m is̄u s̄əȳəla s̄ə̄s̄ə̄na.

⁶ Ma hiŋ taa lapa kv̄s̄əȳətv̄ ké na p̄ə w̄uki.
Ma kv̄m̄el̄ənt̄v̄ kas̄əȳəȳə nt̄é.

⁷ W̄ə̄s̄ə̄s̄i k̄ə̄k̄əla-m ké na má kawa katat̄əlaȳə.
L̄əŋwak̄əlle taa ké ma t̄əŋ kv̄ȳēēŋ t̄əna.

⁸ W̄ə̄s̄ə̄s̄i s̄ə̄s̄ə̄ns̄i sal̄əȳəna ma t̄ə̄naya taa.
P̄v̄l̄ə̄p̄v̄ f̄ei t̄ə̄v̄ŋŋ ké ma t̄ə̄nȳȳv̄ taa.

⁹ P̄ə ȳə̄ka-m ké t̄ə̄naŋnaŋ ma f̄ei toma.
Na ma l̄əŋwak̄əlle yeki na má m̄ə̄l̄əȳi.

¹⁰ Tacaa n nȳəmá ma kv̄nȳul̄ə̄m ke teu.
P̄əȳele n nȳəmá ma m̄ə̄la.

¹¹ Ma l̄əŋle t̄ə̄k̄i ké na ma toma t̄əŋ.
Ma is̄e n̄áá tu t̄əŋ nav.

¹² Ma taapalaa na ma as̄əmaa seeki ma wahala.

Na ma cə̀lə nyáma hatələ̀yənə-m.

¹³ Mpa pa pɛɛkə̀yɪ ma səm tə pa nyəkɪ-m katə̀sɪ
 ɪlɛna mpa paa caa-m na kʊpantʊ tə
 pá yə̀yətə̀yɪ ɪsə̀yətʊ na təm kʊtʊsʊtʊ kɛ tam.

¹⁴ Ama ma pəsə ntam ké maa nukɪ,
 yaa kamumuka maa yə̀yətə̀yɪ natə̀li.

¹⁵ Ma wɛ ké ɪsu ntam,
 maa cə̀əkɪ natə̀li.

¹⁶ Ma ɪsə Tacaɔ nyaga ma tekiyɪ,
 na má tanjaɔ sɪ ń cə̀na ma nə̀yɔ.

¹⁷ Halɪ ma səlɛma-ŋ sɪ ń taa yele na pá paana-m.
 Yaa pá keesəna ma cɛŋlɔyʊ na pá kʊli ma tə̀.

¹⁸ Mpi tə, ma cɛɛ fiyɪnuyʊ ké,
 na ma wʊsasi tə̀sə̀yɪ-m pə təm.

¹⁹ Ma tisa ma kʊpəntʊyʊ ké
 na kʊ təm caalə̀yɪ-m.

²⁰ Ma kolontunaa wɛna alaafə̀ya ké na toma.
 Mpa pa footiyɪ-m mʊsɔŋ tə,
 pa paɣalɛ wɛ sə̀yɔntʊ.

²¹ ɪsə̀yətʊ kɛ pa lɛɛtə̀yɪ-m ma kʊpantʊ lonte.
 Ma pɛɛkə̀yɪ kʊpantʊ tə̀yɔ paa caakɪ-m.

²² Ma ɪsə Tacaɔ, taa lə-m.
 Pə̀yele taa hatələ̀na-m pooluŋ.

²³ Ma caa, ma nyɔyʊ yátʊ,
 kə̀ə ləŋ kɛ ma waasʊyʊ.

39

Kʊnyəntə̀yɔlɔ kʊpəntə̀ŋ tɪsuyʊ

¹ Tafiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyɔyʊ tʊ

yontunaa na Yetutun nyəntu taa təyɔɔ.

² Maa tɔwa ma taa ké si maa feŋ ma tɔnte tɔɔ,
na má taa pəntəna ma nəyɔ.

Maa kra ma nəyɔ ke waatu wei isayatu ká wee ma kin
tɔ.

³ Pə tɔɔ ké ma suma isu kamumuka.
Ama ma laŋle wakəlaa na ma wɔsasi sɔɔsi.

⁴ Nəyəsɛɛ pu-m na á nyaya ma taa
isu kəkɔ na má mələyi.

Ntəna pé caali-m si má səlami si:

⁵ Tacaɔ keesi-m saa wei ma weesuyu ká tɛ tɔ.
Kuyɛɛŋ isənaɔa pə kaasa-m.

Yele na má nyi isəna ma we tətantaɔ tɔ.

⁶ Ma weesuyu tayaləŋ we ké isu ntantaku wan.
Pəyele ku ta ke-ŋ pɔlv.

Yəlaa təna we ké isu heelim.

⁷ Yɔlv cɔɔki ké isu isotom,

na í taŋtəyi isu heelim,

na í kaaki wənav huwa.

Ama i ta nyi ku kuulu.

⁸ Tacaɔ, pənente pepeye ma tasəyi tɛlvɔyɔ?

Nyaya maa tɛli təkpaɔa.

⁹ Waasi-m ma kawalaya təna taa.

Taa yele na kumələməŋ woŋi-m.

¹⁰ Pənente ma sumaya,

maa kuliyi nəyɔ.

Mpi tɔ, nyá yelina na má wee yaasi inɛ i taa.

¹¹ Hai, yele-m mapu ke mpv.

Ma tɔm ká tɛ nyá niŋ taa.

¹² Yɔlv isayatu ke n həŋna i ŋkraŋyɔyɔ,

na í wakələyi i weesuyu ŋku

ι sɔla teu tɔ ɪsu sonsompɔle
wakɔlyu tɔyɔ pile tɔ.

¹³ Hai, Taca ke ηkpaηη na η nu,
ma kusɔlɔmɔtɔ na ma kapusi.
Ma ɪsɔlɔm tɔm ɪ taa kisi-η pɔtɔtɔle lapɔ.
Mpi tɔ, ma kɛ mɔulɔ ke nyá tɛye,
ɪsu ma ɔsɔnaa.

¹⁴ Kusɪ nyá ɪse ke ma tɔɔ
na η yele na má feesi
na pɛɔ má tɛɛ na pɛ saali.

40

*Paa wei ɪ nyɪ pɔ tɔna mpi n lapa-m tɔ
(Kɔkalɔtɔ 14-18: Yontu 70:2-6)*

¹ Tafiti yontu nti tɔ we yonyoolaa nyɔyɔ tu
yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Taca ke ma tɛɛlaa tɔkpapa.
Na ɪ kɛsɔna ma tɔɔ na ɪ nu ma kapusi.

³ Pɔyɔyɔ anaam wei ɪ kɛ
sɔm katantamaya tɔ ɪ taa kɛ ɪ kpɛɛ-m.
Na ɪ sɔηsi-m kukpamɔyɔ tɔɔ,
na má tɔηna naani.

⁴ Ta ɪsɔ tɔna ma nɔyɔ taa kɛ
yontu kɔfatɔ sɪ má sɔηna-ɪ.
Payale nuwa na pá ná mpɔ.
ɪɛna pá nyaηna Taca na pá tɔ-ɪ naani.

⁵ Lelenɔ nulɔ ntɛ wei ɪ tɔwa
Taca ke naani tɔkpataa tɔ.
ɪ paa feina kalampaanɪ nyɛma na pɔpɔtɔnaa.

6 Ma Iso Tacaa n lapa tɛma sɔsɔɔna ke,
 tɔ tɔ kɛ n feina saala.
 Ma caakaya a tɛm yɔɔtɔyɔ
 ɪɛ a kɛla payale.

7 Pɛ taya kɔtaya isu isayatu husuyɔ nyɛnka
 yaa nka kɛkɛ lusa ka tɛna tɔ yaa kuhav ke n sɔɔlaa.
 Ama nkpann ke n tu-m si mɔ nu nyɔ tɛm.

8-9 Pɛ tɔ kɛ ma tɛma si:
 Mayalɔ, ma caa mɔ la nyɔ luyɔ nyɛntɔ.
 Isu pɛ wɛv kiiu takɛlaya taa tɔ.
 Na mɔ tɛkɛyi nyɔ kiiu ke hatoo ma lotu taa.

10 Siyisuyɔ tɛm ke ma kpaalɛyi
 samaa tuutuuma taa si:
 Tacaa nyɔ waasɛyɛna.

Maa sun, nyɔ mayamaya n nyɛmɔ mpɔ.

11 Maa nmesɛyi isɛna n yapa-m tɔ,
 na nyɔ kupantɔ nti n laki tam tɔɔ samaa taa.
 Ama ma kpaalɛyi kɛ si nyayale ma waasulɔ.

12 Tacaa n ta kisi nyɔ pɛtɔtɛle ke lapɔ.
 Nyɔ kupantɔ na nyɔ taa teu kentiɔina-m tam.

13 Wahalanaa watɛyɛna-m na paa timpɔyi.
 Pa fei kaluyɔ, ma kawalaya fɔtɔ felɛyɛna-m.

Pa tike ke ma naaki.
 Pa payale kɛla isu nyuyɔ taa nyɔɔsi.
 Pɛ tɔ kɛ ma apalɔtu lepa.

14 Hai, Tacaa,
 la suulu na n kɔ lɔn na n ya-m.

15 Mpa pa caaki ma wahala na ma sɛm tɔ,
 pɔ kpisi na feɛle kpa-wɛ na pɛ tisi-wɛ tɛfe.

16 Mpa pa wonɔyi-m na pɔ kpalɛsɛyi tɔ,
 pa feɛle i tu-wɛyɛ sɔyɔntɔ.

17 Nyɔ pɛekɛlaa tɛna i

yəɔləna-ŋ na laŋhulɔmlɛ.
 Mpa pa caaki si ń ya-we tɔ,
 pa taləyi-ŋ tam si:
 Tacaa kɛɛ sɔsɔ.
 18 Ma ké konyuntɔ ké na wahala tɔ.
 Ama Tacaa tɔsəyi ma tɔm.
 Nyayale ma waasulɔ na ma sɛnlɔ.
 Ma Isɔ, waasi-m taa taanɪ.

41

Konyantəyɔlɔ Isɔ səlɔmvyɔ

1 Tafiti yontu nti tɔ we yonyoolaa nyuyɔ tɔ
 yontunaa taa tɔyɔlɔ.

2 Lelenɔ nulɔ nté wei ɪ paasəyənɔ acamaa tɔ.
 Mpi tɔ, Tacaa ləsəyi-ɪ wahala taa ké
 kuyaku isayav wule ké.

3 Isɔ kentiyi pɔntɔ weesuyɔ tɔɔ ké,
 na ɪ cayana laŋhulɔmlɛ ke tetɔ tɔɔ.
 Isɔ u yeki na yulɔ ɪnɪ ɪ hoti ɪ kolontunaa səkpaŋ taa.

4 Tacaa paasəyənɔ-ɪ ɪ wɔsasi waatɔ ké,
 na ɪ fɛki-ɪ.

5 Ma kuyəyətɔntɔ nté si: Ma pəntəna Tacaa,
 ɪɛ nyənɪ ma pətɔtɔɛ na ń waasi-m.

6 Ma kolontunaa pəsəyənɔ na musɔŋ si:
 Pəlee ké n ká si na pá sɔɔ nyá tɔɔ?

7 Ye pa taa nəyɔlɔ kəma ma wiiluyɔ
 pəpəɔtɔ tɔm ké ɪ yəyətəyi si ɪ hiki
 timpɪ ɪ ka cayana-m tɔ.

8 Mpa paa caa-m tɔ pa kotiye ké na
 pá wɛlətəyi ma isayav tɔm si:

9 Kutəŋ isayav hɛsənɔ-ɪ,

ι kaa kuli.

¹⁰ Halı ma taapalu kuparı wei
má na-ı tē nukaya tēma tēm
na tē tōki ma mōtu tō
ı kula ma tō.

¹¹ Hai, Taca nyanı ma pētōtēle,
na n kusi-m na má læti-we.

¹² Mpi pu huli sı n sōla-m tōyōle
waatu wei ma kolontunaa ká yeke koou
sı mpe pa kēla-m tō.

¹³ N paasana-m ma tampana tēnyu tō,
na n su-m nyá ısentaa ke tam tō.

¹⁴ Taca Isō wei nyá n kē lseyeli nyáma
Isō tōyōle teeli tu.
Isō í kōna mpu.

TAKELAYA NAALE NYEIKKA

42

(Yontu 42-72)

Wei ı hatōlana Isō tōsele tō ı wula

¹ Kōlee yontu nti tē we yonyoolaa nyūyū tu
yontunaa taa tōyōlō.

² Isu lōkōtu pukuyū nam na í tēnyū lum akpaa tō,
nnyūyū ma pēkēyū Taca.

³ Ma nyulayū weesuyū tu Isō nyāya.
Pōlee kē maa kōō nyá tē na má na-ı?

⁴ Isōlum ke ma tōki ilim na ahoō.
Mpi tō, pa pōsēyū-m tam kē sı:
Leyē nyá Isō ıni ı wee?

⁵ Halı pē lapa na má tōsēyōna lanwakōlle ke

isəna samaa tukaya-m hekv na lanhulubmle səsəəle,
na té pukina Iso təyaya təə,
na pá wilitiyi na pá saŋi-ı tə.

6 Pepe təə ké ma lanje wakələyi ma ti təm tətə?
Pə kəla teu sı má tēli ma Iso
na má tasa-ı sam tətə.
Inəyəle ma waasulu Iso.

7 Hai, Taca, ma lanje wakəlaa ké tətəyətəyə.
Pə təə ké ma təəsəyi nyana Yaatanı tetu mə təm,
na nyá seela na Heeməŋ puçu na Miseyaa pulasi
təm.

8 N yelaa na wahalanaa tənəyi
təmayə ma təə ısu ləm hola.

Pa waasa ma təə ké təwisiwisi.

9 Taca, la-m kəpantı ke ilim.
İlena má yoo-ŋ yontu ke ahoo,
na má sələmi-ŋ.

Mpi tə, nyá haana-m weesuyu.

10 Ma kentulu Iso,
n səə ma təə suwe na pá nukı-m?
Na ń yele ma kolontunaa na pá ɲmakələyi-m?

11 Pa kutuyı nu-m ké təkəpəti
na pá yəyətəyi ilim na pə tem sı:
Leye nyá Iso ını ı wēē?

12 Pepe təə ké ma lanje wakələyi ma ti təm tətə?
Pə kəla teu sı má tēli ma waasulu Iso,
na má tasa-ı sam tətə.

43

1 Hai, Iso, seena ma təə ké
mpa pa ta nyi-ŋ tə pa təm taa,
na ń ha-m tampana.

Ya-m pəpətɔnaa na asayaa ninj taa.

² Nyayale ma kentulu,
n kisiyi-m suwe?

N yelaa na pé nukɪ-m
na ma kolontunaa ηmakələyɪ-m suwe?

³ Huli-m nyá nyaaləm na nyá tampana
na á pona-m nyá təcəyale
ke nyá puɣɔ nanj nyəŋkɔ tɔɔ.

⁴ Ue maa kpətəna nyá kətayə tɔlatɔ təna.
Mpi tɔ, nyayale ma lanjhulɔmlɛ na ma ayɔləɛ.
Hai, ma Iso maa sɛɛ-ŋ na ma saŋkɔ.

⁵ Pepe tɔɔ ké ma lanjɛ wakələyɪ ma ti təm tɔtɔ?
Pə kəla teu si má tɛɛli ma Iso
na má tasa-i sam tɔtɔ.
Inəyələ ma waasulɔ Iso.

44

Tacaa kentuyɔ səlɔmɔyɔ

¹ Kolee yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyuɣɔ tɔ
yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Hai, Tacaa, tá caanaa kɛɛsa-tuyɔ
mpi n lapa-wɛyɛ too ləŋta tɔ
na tɛ nuɔna tá ŋkpaŋŋ.

³ N tɔyɔna piitimnaa yəlaa na ŋ su-wɛ.
N kɔwa yəlaanaa na pé waləna-wɛ.

⁴ Pə taya pa toŋ na pa yoo wontu yarəna-wɛ,
na pé lá na pá tɔyɔ tɛtɔ.
Ama nyá toŋ na nyá wɛɛv ke pa waali lapəna mpɔ.
Mpi tɔ, n ka sɔɔla-wɛyɛ.

⁵ Hai, Iso, nyayale ma wulav,

nyá yekina na Yakəpu kələyi.

⁶ Nyá toŋ ke tə pəsəyəna tá kolontunaa ke krentəlası, na tá fələyi-weyə nəəhe na nyá həte.

⁷ Tə ta tu tá təu ke naani.

Pəyele tə ta taŋ tá layate sı tá waasi-tuyv pəlv.

⁸ Mpi tə, nyá yakəna-tuyv tá kolontunaa niŋ taa na ń tuyi mpa paa caaki-tu təy fəle.

⁹ Taca tu tuyv-ŋ teeli ke paa kuyaku ŋkuyv. Tu seeki-ŋ tam ké.

¹⁰ Paa na mpv n lə-tv na ń tv-tuyv fəle, na ń kisi tá yoolaa waalı ke wəev.

¹¹ N yelaa na tá se tá kolontunaa, na pəle pá kuu tá wontu.

¹² N pəta-tuyv pa niŋ taa ké ısu təla ke təkule na tá yá yem ké lelaa té.

¹³ N lə nyá piya taŋa aləha ké yem ké n ta waa tá təu ké pəlv.

¹⁴ N yelaa na tá cəlv nyáma təkı-tv, na pá paana-tv na pá wonyi-tv.

¹⁵ Taŋa piitimnaa yookina yontu, na yəlaa náá tuliyi-tuyv ntompee.

¹⁶ Paa kuyaku ŋkuyv fəle kpaaki-m na pá laki-m tokuyv

¹⁷ ke waatu wei ma nukı kolontu kətuyv na ı sayatuyv tə.

¹⁸ Wahalanaa pane pa təna pa makəna-tuyv. Pəyele tə ta səə nyá təu.

Pəcə tə ta wakəli tá na-ŋ tá nəy pəeluyv.

¹⁹ Anı tə ta lə-ŋ yaa tá hatələna nyá mpaav.

²⁰ Paa na mpv n nanŋta-tuyv lonte nte pa ləwa tə tə taa ké

taale hasi təcəayale.

Na ń yeke na sām səkpetuyu nyala tá tǎ.

²¹ Ye tu sǎwa tá lǎ tǎ,

yaa tǎ sũ tuŋ ke laav,

²² n taa kpisi pǎ nyǎm.

Mpi tǎ, n nyǎma pǎ tǎna mpi

pǎ we yulu lotu taa tǎgǎ.

²³ Nyǎ tǎ ké pa kyɛ-tuyu paa kyakɛ ŋku,

na pá lakǎna-tu isɛ pa pukuyuna heu ke tǎkɔle tǎ.

²⁴ Hai, Taa n tooki suwe?

Fe na ń kyɛ, taa lǎ-tuyu tam tǎ.

²⁵ Pepe tǎ ké n sǎ tá wahala

na tá lanwakǎlle tǎ

na nn caaki tá nyǎnyu?

²⁶ Mpi tǎ tǎ hota tá lotu tǎ ké musuyu taa ké.

Hai, kyɛ na ń waasi-tu.

²⁷ Heti-tuyu nyǎ kɔpantu tǎ.

45

Wulav akpayale yontu

¹ Kolee yontu nti tǎ ké sǎluyu nyǎntu
na pá yookina cǎmǎŋ na tá we yonyoolaa
nyuyu tu yontunaa taa tǎgǎ.

² Tǎm kɔpantu haya ma taa ké si má yǎgǎti.

Wulav ke ma yoo ma yontu.

Maa yoo-tǎyi na cǎŋǎm isɛ takǎlaya ŋmaalɛ kɔpǎŋ.

³ N tǎé apalaa tǎnaya isentaa luw,

na ń yǎgǎtǎyǎna cǎŋǎm.

lǎ koola-ŋ kɔpantu ke tam tǎ ké.

⁴ Yoolaa taa yoolu,

lɛli nyá layate.

Nteyele nyá teu na nyá teeli.

⁵ Kpa nyá yooú kɛkɛ taa na nyá sɔsɔntɔ,
na ń hɔli tampana tɛɲɔɣɔ na ń sɛɛna acamaa tɔɔ.
Nyá ton í náná nyá kookalɛnaa sɔsaa taa.

⁶ Tɔ nyá nyɛmá kɔsɛɲtɛ
na ń yaga nyá kolontunaa nyama
na ń mɛɲna-wɛɣɛ nyá tɛɛ.

⁷ Hai, Isɔ, nyá kumte wɛ tam tɔɔ kɛ.
Tampɛna kɛ n tɛɲɔɣɛ na ń tɔkɛna nyá kawulaya.

⁸ N sɔɔla siyisuyú kɛ na ń kisi isayatu.
Pɛ tɔɔ kɛ nyá Isɔ lɛsa-ɲ nyá taapalaa taa,
na pá pɛli-ɲ kɔtaya nim.

⁹ Na tulaalɔnaa waani waani sɔsɔɲ kɛ nyá wontu
tɔɔ.

Na lanjhɔlɔmle yonkpaama kɔlɔɣɛ,
nyá kutulɔɲ wei pa lapa caɲɛm na tuun kɛla tɔ ɪ taa.

¹⁰ Awulaa pɛɛlaa wɛ kawulaya tɛyaya taa alaa taa.
Wulav alɔnyɛɲ sɛɲa nyá ntɔɣɔɲ tɔɔ
na í tuwa wɔlanaa kɔpama.

¹¹ Ma pɛɛlɔ kɛ ɲkraɲɲ kɛ teu
na ń kɛɛsɪ ɪsɛ na ma tɔɔ.
Sɔɔ nyá yɛlaa na nyá caa tɛyaya pɛ tɔɔ.

¹² Wulav lɛsaya í sɔsɔ-ɲ nyá teu tɔɔ.
Inɔɣɔɛ nyá sɔsɔ, luɲɪ-ɪ atɛ.

¹³ Tiii ɪcate nyáma mpa pa wɛna liyitee
na pá kɛli lɛlaa tɔ,
paa pɛɛkɪ sɪ ń hɔli-wɛɣɛ pɛɛɛɛ,
ɪɛna pá ha-ɲ kɔcɔɔɲ.

¹⁴ Wulav pɛɛlɔ tewaya tɛkpapa kɛ kawulaya tɛyaya
taa.
Wontu nti pa lɔɔna wɔla tɔɣɔ ɪ suuwa.

15 Pa səpa-təyi ηmaləm paɣale ké.
 Ntəyi ι suuki na pɛelaa su-ι na pá pona wulav kinj.
 16 Na pá suukəna-ι na kawilitasi ke wulav təyaya.

17 Hai, wulav, kuyaku nakuli nyá piya
 í kpaɣa nyá cəsənaa kawulaya kumte,
 na η la-wɛɣe antulinya təna awulumpiya.
 18 Ama máá təsəyi nyá həte ke paa waatu wei ké.
 Uena yəlaa təna saŋi-η tam təə.

46

Pə təna pə tv Iso we tá waali

1 Kolee yontu nti pa yookina nəɣə kuyullaɣa na t́
 wɛ
 yonyoolaa nyuyv tv yontunaa taa təɣəɔ.

2 Iso keke tá təcəsəle na tá nyuyv tətule.
 Inəɣəle waasuyv ηku ku laŋəyi laŋwakəlle waatu tə.

3-4 Pə təə ké paa tetv ká sele
 na pəŋ yəɔləyi na í tiiki lum tɛɛ
 yaa lum hola kaləyi kəkəte na á wasəyi
 na á kuləyi na á ciyitiyi pəŋ, tu nyanj.

5 Pəɣə nakəli ka wenna na ka lum heəsəyi
 Iso icate nyəma laŋle.
 Isətaa Iso Səsə təcayale nanj nyənte nté.

6 Iso we tə taa ile pəlvəp u ciyitiyi-tɛ.
 I ka waasi-tɛɣe na pəcə ilim lu.

7 Ye Iso kula ι nəɣə təə piitimnaa tɛɛ suuki ké,
 na kawulası náá seliyi,
 na səɣəntv náá pí tetv na t́ yəɔləyi na t́ tiiki.

8 Ate na isətaa pə tv Tacaɣa we tá waali ké.
 Yakəpv Iso keke tá kəkəntuyv.

9 I kəə na í ná səyǝntv təma wena

Tacaa lapa tətʋ təə tə.

10 Inɪ ɪ kʋyʋna yooŋ nyʋyʋ ke hatoo antulinya tənasi
təə,

na í pələyi pə təəŋ na pə ŋmantaasi,

na í wə kpaləŋ ke kəkə.

11 Iso si: Yəlaa í hɛɛsi yooʋ na pá cəkəna si ma ké Iso.

Má ŋmakələna tətʋ na tə piitimnaa.

12 Ate na isəttaa tʋ wɛ tá waali ké.

Yakəpʋ Iso kele tá kʋkentuʋu.

47

I wiliti Tacaa wulav səsə

1 Kolee yontu nti tə wɛ
yonyoolaa nyʋyʋ tʋ yontunaa taa təyǝlə.

2 Yəlaa mɛ má təna í wilitiyi,

na í makɪ niŋ taa ké tá Iso.

3 Mpi tə, pə təna pə tɛɛ suukəna

Tacaa Isəttaa Iso Səsə ké.

Inəyələ tətʋ təna wulav səsə.

4 Inɪ ɪ tʋyʋna tá niŋ taa ké yəlaa,

na í tʋ tá nəəhɛɛ tɛɛ ké piitimnaa.

5 Yakəpʋ nyəma taya ɪ səəlaa

na í ləsi tá tətʋ na tá laŋa hɛɛwa.

6 Kawilitasi na tutuʋu wula ke

Iso Tacaa kpana ɪ kumte təə.

7 I yoo Tacaa ke yontu.

Inəyələ tá wulav, í sami-ɪ.

8 Iso kele tətʋ təna wulav.

I sami-ɪ na yontu kʋpantʋ taa kʋpantʋ.

9 Iso caya ɪ kumte naŋŋ nyəntɛ təə ké

na í tǎki piitimnaa tǎo ké kawulaya.

¹⁰ Piitimnaa awulumpiya sǎosa Apalaham Iso yǎlaa tǎo.

Mpi tǎo, iní í tǎnna ate awulaa na pǎsǎlaa tǎna na í tǎki pa tǎna pa tǎo ké kawulaya.

48

Wulav sǎso ɪcate

¹ Kolee yontu ntǎo.

² Tǎcaa ké sǎso ké,
í mǎna samtǎ tǎna ké í ɪcate taa ké
í pǎyǎ nǎŋŋ nyǎŋku tǎo.

³ Siyǎŋ pǎyǎ ŋku kv tewaya
na kv hǎesǎyi tǎtǎ tǎna yǎlaa laŋa.
Kv wǎnna ilim ntǎyǎŋ tǎo ké,
kv taa ké wulav sǎso ɪcate wǎe.

⁴ Tǎcaa wǎ tǎ taa ké na í kentiyi tǎ tǎo
na pǎ kǎli tǎ kolǎŋa ton nyǎŋka.

⁵ Awulaa kotaa na pǎ kvli Siyǎŋ tǎo.

⁶ Pa nawa ɪcate ɪlǎna sǎyǎntǎ
anaam kpa-wǎ na pǎ tǎ casǎle.

⁷ Mǎpǎyǎ sǎyǎntǎ tuta-wǎ na pǎ niki tǎne inǎyi
seluyǎ ɪsu lǎlǎyǎ wǎsasi tutuyǎ alǎ tǎo.

⁸ Yaa ɪsu ilim tǎlǎle heelim
yǎkǎyǎ kpulǎŋ sǎsǎŋ tǎo.

⁹ Nti tu nuwa kvnu tǎo,
tǎ na-tǎ na tǎ ɪsǎpǎle
ké Tǎcaa pǎ tǎna pǎ tǎ Iso ɪcate taa.

¹⁰ Hai, Tǎcaa tǎ hvǎ nyǎ kvpantǎ tǎm
ké nyǎ tǎsǎle taa.

11 Iṣo nyá samtɔ nukɪ tɛtɔ tɛnasɪ taa ké.
 Siyisuyɔ kɛ n tɛnjɛɣɪ na ń hɔlɔyɛna nyá tɔŋ.
 12 Pa yɔɔlɔyɪ Siyɔŋ pulaya taa ké,
 na Yuta acalee náá wɛ aŋmaala taa ké
 nyá tampana huule tɔɔ.

13 I tɔ na í cɔɔ Siyɔŋ ɪcate taa
 na í kala ɪ tɛtaŋlɛ kutuluŋ.
 14 I paasɛna tɔ koloosi na sɪ tɔŋ
 na í ká keesi mə piya sɪ:
 15 Iṣo kelee tá Iṣo ké tam tɔɔ.
 Imɪ í ká tiikiyina-tuyɔ halɛna tá sɛm.

49

Yɔlv sɛkɪ niŋ kakpasɪ ké

1 Kolee yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyuyɔ tɔ
 yontunaa taa tɔyɔɔɔ.

2 Antulinya taa yɔlaa mɛ,
 mə tɛna í ke ŋkpaŋŋ.

3 Sɔsaa, na sɛkpɛma,
 na liyitee nyáma,
 na kɔnyɔntɔnaa mɛ,

4 lɛmɔyɔsɛɛ tɔm kɛ ma yɔyɔtɔyɪ,
 na ma taa kɔmɔyɔsɛtɔ wɛna huwɛɛ kɛ sɔsɛm ké.

5 Ma welisiyi teu kɛ ituule taa ké,
 na má tɛlɛsɔyɪ-te na cɛmuyɔ.

6 Pepe tɔɔ ké maa tasa nyam kɛ wahala waatu
 kɛ saa wei ma kolontunaa ká ta-m
 na pá tuyɔ-m wahala tɔ.

7 Pa liyitee tuutuuma kɛ pa tɔ naani
 na pá hɛŋ pa tɪ na pa wɛnav katatɔlaya.

8 Ama pa taa nəɣəlv feina toŋ si
 í ya Iso cəloyə ɪ təɣəntəle weesuɣu
 yaa ɪ mayamaya ɪ nyəŋku.

9 Yəlv ləsaɣa kəla liɣitee,
 paa pə lá isəna nəɣəlv kaa pəsi ka yapv.

10 Pa huuki si paa fiti pəlaav pa kaa si?

11 Tampana təə, paa n ké nyəntv yaa kumelen,
 n ká si ké, na n yelina leləa ke nyá wənav.

12 Paa pa hawa pa tetv ke pa həla
 pəlaav tike ká tənə na kv pəsi
 pa təcayale tam təə nyəntə.

13 Yəlv səsəəntv kaa səsəsi ɪ weesuɣu ke tayaləŋ.
 ɪ we tənaya ke teitei ké isv kɸəntə.

14 Yələa mɸe pa təɣi pa tɸɣi naani
 na pá nyənəɣi pa kuyəɣətətə tike ke tampana nyəntv.

15 ɪle mpi pa kəŋ tɛəsənav təɣəlv.

Pv keeti-wɛɣe isv heen
 na pə svsi atətəle taa
 na səm pəsi pa tiikilu.

Na pə siyisina-wɛɣe pəlaav təpəŋpəŋ na pa teu si.
 Atətəle taa kəle pa təcayale.

16 Ama Iso ká ya-m atətəle taa tənə,
 na í ləsi-m.

17 Paa yəlv wənav təŋna hukuyv na í svuki toŋ
 nyá laŋle ɪ taa pəli.

18 ɪ kaa kɸenna pə taa pəlvɣv ɪ səm wule
 na í pona atətəle taa.

19 Pəyele ɪ yaakaya ɪ təɣi
 lelen nvlv ké na í wəna ɪ isə.

Na í saŋ ɪ ti si pə təŋ teu.

20 Paa na mpv, pə wɛe ké si,

ί polo timpi ι caanaa wεε
 na paa naaki nyaaləm tō.
 21 Yulu pəsəyi na ί wεεna səsəontu,
 ye ι feina ləmayasee ι wεεki tənaya ke
 teitei ké isu kpənte.

50

Isə kəη si ι hvvki ι hvvlē

¹ Asafi yontu.

Isə Toma təna tu Tacaa yaaki tetu tənaya
 pə krayav ilim təlule na pə tətule tō.
 2 Siyəη ıcate nte tə tewa təkpataa tō
 tə taa ké Isə teeki kəkō.

3 Ta Isə kəη ké,
 ilē pə taya təpamm.

Kəkō wε ι nəyō tōō ké na ká niisiyi pə təna.
 Heelim ısayam cəna-ι ké.

4 Isə hvvkəna ι yəlaa na
 ί yaa ıətənyu na tetu ke aseeta.

5 Isə si: ı koti ma nyáma mpa
 ma na-wε tə pεela nəyō si
 paa nuna-m na pá lá pə kətaya tō.

6 ıətənyu ί yəyōti si Tacaa má ma siyisaa ké.
 Mpi tō, mayale hvvnlu.

7 Isə si: Ma yəlaa ıseyeli nyáma ί ke ηkpaηη
 na ma kaləna-me, ma ké mə Isə ké.

8 Maa kaləna-meye,
 ilē pə taya ma kətasi tōō,
 ί tá tu hεεsi-m səleye lapu,

9 ma kaa mv, maa caa mə latəcənaa
yaa má kpeeh tɛɛ pəntulɔŋ krau.

10 Mpi tɔ, má tənna hɔtv tɛɛ wontu tənna
na pulasi taa nyəntv tənaya iyisi iyisi.

11 Na pə sumasi tənna,
atɛ wontunaa tənna ké ma nyəm ké.

12 Paa nyɔɔsi wɛ-m, maa pɔɔsəyi.
Mpi tɔ, antulinya na ɪ nyəm tənna má tənna.

13 Wulee ma tɔɔ latəcənaa nantu
na má nyɔɔ pəntulɔŋ caləm na?

14 Pə taya tɔɔnaya kvhav ke ma caaki.
Ama sɛɛtv ke ma pɔɔsəyi.

ɪ tənəyi na í laki isəna
í ka siwa isətaa Iso Sɔsɔ maya nɔɔsi tɔ.

15 Na ye í wɛ laŋwakəllɛ taa í yaa-m na má waasi-mɛ
na í tv-m teeli.

16 Maa pɔɔsi asayaa si:
ɪ kaləyi ma kiinj na má na-mɛ tá nɔɔ pɛɛlvɔv tɔm
wɛ mə nɔɔsi taa si pə waasi-mɛɣɛ wɛ?

17 Ulena má sɛɣɛsəyi-mɛ na u nuki
na ɪ lɔɔki ma tɔm.

18 ɪ tənəyi ŋmulaa tɔɔ ké,
na í sɔɔsəyi wasaŋkalənaa tɔɔ.

19 Isayatu ke mə nɔɔsi yɔɔtəyi
na u nyaŋna kaloolaya.

20 Na í caki mə tɔɔntələnaa acaya,
na í kpeŋəyənna mə mayamaya mə newaa.

21 Mpi í lapa tɔɔlɛ,
na í hvɔki si má su na?
Yaa í mayasəyi mə taa si,
maa təŋ mə ikpatɛ.
Maa kvli mə tɔɔ ké

na má kuli mə acaalətu təna təə na í ná.

²² Mə təna mpa me í səəki ma təə tə í ke ŋkpaŋŋ.
Pə taa kəə na má cəli-mε na nəyɔlv kaa waasi-mε.

²³ Ma sεεtu nté wei ɪ kusəyi
ma nyɔyɔ ke teu tə.
Na wei ɪ nukəna-m tə,
pɔntu ke ma waasəyi.

51

Sələmvyɔv si pə husi isayatu

¹ Tafiiti yontu nti tə wε yonyoolaa nyɔyɔ tu
yontunaa taa təyɔlv.

² Tə taa ké Tafiiti kεεsəyi waatu wei ɪ na Ulii alv
Pasepa pa lapa
Wasəŋkalətu, na Isə kuyəyətutu tɛləsɔlv
Nataŋ polo na í kaləna-ɪ tə pə təm.
Yontu ntəyələ si:

³ Hai, Isə, nyəni ma pətətələ ke nyá kɔpantu təə.
Husi ma kawalaya ke nyá suulu səsə təə.

⁴ Nyaali ma isayatu təkpatəkpa,
husi ma təpəntələ na má wεε tənəŋŋ.

⁵ Mpi tə, ma nyəma ma kawalaya təə,
ma naaki ma təpəntələ ke tam.

⁶ Nyá tike ke ma pəntənaa,
mpi tə, ma lapa mpi pə fεi-ŋ teu tə.
N wena tampana ke timpi n hɔvkəna-m təyɔ,
n ta wakəli tiili.

⁷ Ma ké kawalaya tu ke hatoo kuyanķu
ma too haya-m təyɔ.

Isayatu taa ké i lola-m.

⁸ Ama n caa ké si tampana í wεε ma lotu taa.

Tv ləmayasεε ke hatoo ma taa.

⁹ Husi ma isayatu na má wεε tənəη.

Nyaali-m na má kəli kpronkpo mɔlɔm ke hɔlɔmɔyɔ.

¹⁰ Kεεsi-m lanhɔlɔmlε səsəle təm,

ilena ma wei ma lanle ka wakəlaa tətəyətəyɔ tɔ
tá hɔləmɪ təlɔilɔi.

¹¹ Kεεsi nyá isε, taa nyənɪ ma isayatu,

husi ma təwakəllena.

¹² Hai, Iso tv ma taa ké ləmayasəle nanη nyəntε.

Layasi-m kɔfalɔ na má nukəna-η na lotu kɔlɔmtɔ.

¹³ Taa lɔ-m na má hatələna-η,

yaa n ləsi nyá Feesuyɔ Nanηtv ke ma taa.

¹⁴ Mələna-m ma nyɔyɔ yavɔ lanhɔlɔmlε,

tv ma taa ké nunav ləmayasəle.

¹⁵ Ilena má huli pəntəlaa ke nyá mpaanη

na pá tənəyɪ na pá tayanɪ kεεsuyɔ na nyá tɔɔ.

¹⁶ Hai, ma nyɔyɔ yatv Iso, ləsi-m səm*fa* taa,

na má kpaaləna lanhɔlɔmlε ke nyá waasuyɔ təm. ^a

¹⁷ Taca kuli ma nəyɔ na má sa-η.

¹⁸ Ye nyá luyɔ ka wε kətasi maa lapa-η.

Paa nsi kəkə lusa si tənə tɔ si mayamaya,

η ta səlɪ.

¹⁹ Hai, Iso kətaya ηka ka wε-η teu na n caaki təyɔle si

yɔlv lanle na i laakali í wakəlaa i isayatu.

²⁰ La nyá kɔpantv ke Siyən nyáma

^a **51:16 ləsi-m səm:** Lɛlaa hɔvki si ntanyɪ yontu tv caa si Iso í cεpi-ɪ yɔlvkɔle nte inɪ i lapa tɔ tɔ taa.

ke nyá pεελεε τῶ.

Na ḡ ḡma Yosalem koloosi.

²¹ Waatu inəyi n ká sῶli kῶtasi nsi
n suwa si pá la-ḡ τῶ, na nsi kῶkῶ lusa si tῶna τῶ.
Ilena pá la-ḡ kῶtasi ke latəcənaa
ke nyá kῶtaya təlate τῶ.

52

Yvlu wei i tv naani ké i wənav tῶ

¹ Tafiti yontu nti tῶ wε yonyoolaa nyuyv tu
yontunaa taa təyῶlῶ.

² Tῶ taa ké pa keesəyi isəna
Itəm tv Toweki tayasa
Sayuli si Tafiti pola Apimeleki tε.
Yontu ntəyῶle si:

³ Tonḡ tv nyá, n yῶləyῶna nyá isayatu ke mpv suwe?
N ta nyi taa si Iso kupantu wε tam τῶ?

⁴ Nyá nsəmle na ləḡ isu hvnuyv,
na ḡ tvsəyῶna lelāa.

⁵ N sῶla isayatu na pá kəli kupantu,
na ḡ caaki pəpətv na pá kəli tampana.

⁶ Na nyá lanle heena təm tῶna nti tῶ wakələyi təyῶ.
Tῶ tῶna tῶ ké kukekeetv ké.

⁷ Pῶ τῶ ké Iso ká wakəli-ḡ tam τῶ.
I ká ləsi-ḡ nyá tε na í tεena,
na í kpesi-ḡ weesuḡu nyáma tε na í təyῶni-ḡ.

⁸ Siyisilaa ká na-i na səyῶntv kpa-wε.
Paa woni-i na pá tῶḡ si:

⁹ Ye yvlu kisa Iso ke kpuluyv tuyv
na í ha i təyi liyitee nna i wakəla lelāa na i hiki tῶ,
isəna i tῶḡna təyῶle.

¹⁰ Ama ma we Iso tɔyaya taa ké isu
 tɔyɔ hɛtɔ nyɛŋku.
 I kɔpantɔ taa ké má ha ma tɔyɔ tam tɔɔ.

¹¹ Ma saŋi-ŋ tam tɔɔ ké pə tɔna mpi n lapa tɔ pə tɔɔ,
 na má kpaalɔyɔ nyá yɛlaa isentaa si,
 n ké kɔpaŋ.

53

*Yɛlaa kɔpama na pa Iso kɛ antulinya isayav taa
 (Yontu 14)*

¹ Tafiti yontu nti tɔ we yonyoolaa nyɔyɔ tɔ
 yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Kɔmɛlɛmɛŋ mayasɔyɔna i taa si Iso fɛi.
 Yɛlaa mpɛ acaalɔtɔ kɛ pa laki,
 kɔpantɔ latɔ fɛi.

³ Hatoo isɔtaa ké Taaɔa nyɔnɔyɔna atɛ yɛlaa
 si i naaki si lɛmayasɛɛ tɔ nɔyɔlɔ i pɛɛkɔyɔ-i?

⁴ Pa tɔna pa yɛla i mpaav ké na pá wakɛli.
 Kɔpantɔ latɔ fɛi pa taa paa kɔlɔm.

⁵ Isayalataa mpɛ pa kaa nu.
 Pa pɛsa ma yɛlaa isu tɔyɔnaya na pá tɔki paa sɛɛki-m.

⁶ Tɔnaya paa selina sɔyɔntɔ pɛcɔ sɔyɔntɔ fɛi.
 Iso ká ku mpa pa kulɔyɔ i tɔɔ tɔ na í lɔ.
 Paa tɔyɔ fɛɛɛ, mpi tɔ, Iso lɔ-we.

⁷ Hai, ma kooliyi ké si Isɛyɛli nyɔma waasɔyɔ
 í luna Iso pɔyɔ taa ké waatɔ wei
 Taaɔa ká mɛŋna i yɛlaa mpa paa kuuwa tɔ.
 Yakɔpɔ lulɔyɔ nyɔma Isɛyɛli nyɔma ká

ηmaaləna laŋhuləmle səsəəle.

54

Kvnyəntəγəlv yaaki si pá waasi-i

¹ Tafiti yontu nti pa yookina saŋko
na tə we yonyoolaa nyuyv tu takəlaya taa təγəlv.
² Tə taa ké pa keesəγi isəna Sifi nyéma pola
Sayuli kin na pá tayasi-i si
Tafiiti ηmela pa tetv taa tə.
Yontu ntəγəle si:

³ Hai, Iso, ya-m nyá hətə təə,
na í huli ma tampana na nyá toŋ.

⁴ Hai, Iso nu ma kvγəγətvtv.
Ke ηkraŋŋ na í nu ma kvələmvtv.

⁵ Mpi tə, kpai nyéma kula ma təə,
na pá səəli ma weesuγu ləsvγu na mvsuŋ
pa paa feina-ŋ.

⁶ Ama nyaa waasəna-m,
nyayale Tacaə, na í paasəγəna-m.

⁷ Isayətv í məli ma kolontunaa nyəəŋ taa
na í təki pa nəəsɪ ke nyá tampana təə.

⁸ Maa la-ŋ kətəγa na lotu kulvmtv
na má sa nyá hətə.

Mpi tə, Tacaə n ké kvəraŋ ké.

⁹ N fita-m nəγəσεε təna taa ké,
na má nyənəγi ma kolontunaa kpisuyv.

55

Wei i waali pa luwa tə i sələmvyv

¹ Tafiti yontu nti pa yookina saŋko na té we

yonyoolaa nyuyy tu yontunaa taa təyɔɔ.

² Hai, Iso ke ŋkpaŋŋ na í nu ma kusələmɔtu.

Taa kisi ma wiinau ke nuu.

³ Nu ma təm na í cə-m,
nəyəsɛɛ pɔna-m na má cəki yem na má huɣutiɣi
lotu.

⁴ Mpi tɔ, ma kolontunaa nyaasəɣi-m ké,
na asaɣaa náá ŋmakələɣi-m na pá mələɣana
ma nyuyy taa ké wahala na pá wɛ ma waali na páána.

⁵ Ma laŋle wakəla səsəm ké,
na səm səɣəntu pu-m.

⁶ Səɣəntu səsəntu kra-m ké,
na má seliɣi.

⁷ Ma nyulaya isɔ ye maa wɛna keŋ isɔ alukuku,
maa kula hontu na má heɛsi.

⁸ Maa sewa na má polo pooluŋ
na má caya timpi nəɣɔɔ fɛi tɔ.

⁹ Maa sewa ləŋ ke kacuculaya
na heelim səsəəm na má cəsɔsi.

¹⁰ Taca, líyítí ma kolontunaa, pá taa nuna təma.

Mpi tɔ, mɔsɔŋ na ɔyoosile tike ke ma naaki ɔcate taa.

¹¹ Yoou cəkəna tə koloosi ke ilim na aho.

Kɔpəntəŋ na acilayatu suna tə taa.

¹² Yɔlɔkɔle wɛ tə taa ké.

Pəyele ŋmiləm na tɔsuyy náá laŋɣi.

¹³ Ye pu ké kolontu tɔvkəna-m pə taa la-m pulɔ.

Yaa ye ma pata ka kulayana ma tɔɔ maa ŋməla-i.

¹⁴ Ama ma na wei tə kaawa na ma tɔyɔna-i təɣɔ,
i ké ma taapalu na ma ceu ké.

¹⁵ Ma na-i tu wɛ təma na leleŋ ké,

na tá na samaa tə puki Iso təsele taa.

¹⁶ Səm í tuti ma kolontunaa,
na pá tii atətəle taa na pa ise.
Mpi tə, isayətv suna pa taa.

¹⁷ Iso ké maa wiina,
na inɪ ɪ ká wəəsəna-m.

¹⁸ Tanəŋ na ilim taa na taanaya ke ma wiiki
na í nukɪ ma nəɣə.

¹⁹ Inɪ ɪ ká yana-m na í yele na má heesi.

Mpi tə, mpa pa kuləɣɪ ma təə tə pa we payale ké.

²⁰ Iso wei inɪ ɪ ké wuləv ke too tam təə tə,
í nu na í pasa-we.

Yəlaa mpé paa layasəɣɪ,
pəcə paa nyaŋna Iso.

²¹ I tv ɪ taapalaa mpa í na-we pa we lelen təɣə niŋ.

Na í wakəli nəɣə ŋka ɪ ka pɛɛlaa tə.

²² I nəɣə na lelen ké isu tuŋ na ɪ taa na kəkə,
na ɪ faacinaa tewa, ɪlena ɪ taa na sapəlasɪ.

²³ Pɛti nyá nəɣəsɛɛ tənaya Taca niŋ taa, na í paasəna-
ŋ.

I yeki si siyisulu í cɛŋli.

²⁴ Ama Iso n ká yele na yəlaa mpe
pa tii pəlaav tapvɣv tɛɛ.

Yuləkulaa na ŋmulaa ná kaa haya

pa pusi hekv na pəcə pá si.

Ama nyaya ma pɛta ma ti.

56

Kvnyəntəɣəlv pɛta ɪ təɣɪ Iso

¹ Tafiti yontu nti tə wε yonyoolaa
 nyuyv tu yontunaa taa tɔyɔlɔ.
 Yontu ntəyi pa yookina alukuku wei ι wε
 pooluη tuη səsəη tɔ tɔ ι luyv.
 Tə taa ké Tafiti kεεsəyi isəna Filiisi nyəma
 səηsa-ι Katι tɔ pə təm.
 Yontu ntəyale si:

² Hai, Isə nyəni ma pətətale, pa huluyv-m ké.
 Kuyeyη tənə pa yookina-m ké, na pá caaləyi-m.

³ Kuyeyη tənaya ma kolontunaa wε ma waali.
 Pa wε payale ké, na pá yookina-m.

⁴ Ye kuyaku ηku səyontv ί kpa-m,
 nyaya ma tuyi naani.

⁵ Ma saη Isə ké ι təm kuyəyətvtv tɔɔ,
 na ma tv-ι naani na səyontv fei.
 Pepeye yvlv pəsəyi na ί la-m?

⁶ Paa kuyaku ηkuyv pa tuyv-m konyəη,
 na pá hvvki ma tɔɔ ké isayatu.

⁷ Pa lapa nəyɔ kulvmaɣa si pa ceηəyi-m na pá naasəyi-
 m

na pá huliyi ma ikpate ke paa timpi ma puki tɔ.
 Mpi tɔ, pa caa ma weesuyv ləsvyv tɔ.

⁸ Pa kaa pəsi pa fitina isayatu nti pa laki tɔ.
 Hai, Isə, pεti yəlaa mpeye ate na pááná.

⁹ N tɛma ma takpaalətv mpaav ke cekənav
 suu ma isəlvv ke nyá tənuyv huluyv taa.
 Nmaa pə təm ke nyá takəlaya taa.

¹⁰ Ye ma mapa kapuka na nyá tɔɔ,
 ma kolontunaa ná mələyənə pa waali ké,
 ma nyəma si Isə nyá, n wε ma tɔɔ.

11 Ma saŋ Isə ké ɪ təm kvyəɣətutu təə.

Ma sama Taɕaa ké ɪ təm təə.

12 Inəyi ma laki naani, maa nyaŋna pulu.

Pepeye yəlaa pəsəyi na pá la-m?

13 Hai, Isə pə wɛɛ si má la ɪsu ma suw nəɣo tə,

ɪɛ nyana təmle kətəya ké maa la-ŋ.

14 Mpi tə, n waasa-m səm taa ké,

si ma tə nyá ɪsentaa ké weesuɣu nyəma nyaaləm taa.

57

Tafiiti sələməyi ɪsətaa Isə SəSə

(Kvkalətv 8-12: Yontu 108:2-6)

1 Tafiiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyuɣu tu yontunaa taa na pá yaaki-ti si:

Taa kv təɣələ.

Tə taa ké Tafiiti kɛɛsəyi ɪsəna ɪ sewa Sayuli na í ŋməli kvkpaŋuɣu puɣu taa tə pə təm.

Yontu ntəɣələ si:

2 Hai, Isə nyəni ma pətətələ yoo,

nyəni ma pətətələ.

Mpi tə, nyá kiŋ ké ma pɛkəyi ma təcəsələ.

Maa ŋməli təna, na n kenti ma təə,

haləna wahalanaa panɛ pá tɛ.

3 ɪsətaa Isə SəSə ké ma yaaki.

ɪni ɪ lapəna-m pə təna.

4 ɪ ká waasi-m na hatoo ɪsətaa,

na í liyiti wei ɪ tv ma waali tə,

na í la-m ɪ kvpantu.

5 Mpa pa həkv ma wɛɛ tə

pa təkɪ yəlaa ké ɪsu təɣəlasɪ.

Pa kela sehta kέ isu ηmantaasi na nyəμά,
na pa nsəmlε na ləη isu layate.

⁶ Hai Iso, nyά səsəəntu í kəli isətənyu kε kuluyu,
na nyά teu na tetu təna təə.

⁷ Paa hula puuyu kε ma mpaav taa kέ,
na ku lumsu-m.
Uena pá nyi-m katəka.
Ama kuluma mpe pa hotina ka taa.

⁸ Hai Iso, ma nyəə toη,
maa sa-η na má puuyli-η.

⁹ Ma ləsayə, fe,
ma cənyu na ma saηku í fe,
maa fe na pácə pá nyaali.

¹⁰ Taca maa sa-η yəlaa taa,
na má puuyli-η piitimnaa taa.

¹¹ Mpi tə, nyά kupantu səsəəntu tapa isətənyu kέ,
na nyά teu náá tεε isəηmuntə təə.

¹² Hai Iso, kpaasi nyά təyi isətənyu təə,
na nyά teeli na tetu təna taa.

58

Iso we tetu təə na í huukəna

¹ Tafiti yontu nti tə we yonyoolaa nyuyə tu
yontunaa taa na pá yaaki-ti si:
Taa ku təyələ.

² Yəlaa me sum taa kέ í ká huləna tampana na?
Mpuuy í təηəyi siyisuyə na í huukəna?

³ Təfaa ke í lakəna ɪsəyatv ke tetv təə,
na í laki mvsuŋ.

⁴ Hatoo asayaa həəv tɛɛ ké pa wakəlaa,
na pəpətvnaa náá leki na pəcə
pa luki pa toonaa lotu taa.

⁵ Pa wɛ sətɔv ké ɪsu tɔmaa,
yaa ɪsu paasələ ntam wei ɪ təkəyi ŋkpaŋŋ tə.

⁶ ɪsu paasələ nte tu nukɪ tɔv yontu tə,
paa tɔwaa taa aka.

⁷ Hai, ɪsə holi pa kela ke pa nəəsɪ taa,
Taaɔa yəkɪ təɣələsɪ tamasi.

⁸ Pá mɔkɪ yem ɪsu lɔm kpeŋyɔv tə.
Ye pa tə nəɣələyɔv nyəmá, á pəsɪ kpɛtɛ.

⁹ Pá sɪ na pá yəəli yem ɪsu atantaalɔ.
Na pá wɛɛ ɪsu pə hələsɔyɔv pəyaya,
na ká tá keesi ilim tə.

¹⁰ Pa səwá tuŋ kaa la hətɔv,
na pəcə ɪsə kpɛsɪ-ɪ ɪsu kacuculaya,
paa a wɔlaa yaa á na a lɔm, pə ta kv pɔlv.

¹¹ Yɔlvpaŋ lanlɛ ká hɔlvɔmɪ
waatv wei ɪsə ká lɛɛtɪ asayaa tə
ɪnɪ ɪ ká tə pa caləm taa.

¹² Waatv ɪnəyi yələa tənə ká tə sɪ:
Yələa kvpama wɛna pa kasəyaya,
ɪsə wɛ atɛ na í hvəkəna.

59

ɪsə waasi-m mpa paa caaki-m tə pa niŋ taa

¹ Tafiiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyuyɔv tɔ
yontunaa taa na pá yaaki-tɪ sɪ:

Taa kv tɔyɔɔ.

Tə taa ké Tafiiti keesəyi isəna Sayuli tilaa si
pá feŋ ɪ təyaya na pá kv-ɪ tɔ.

Yontu ntəyale si:

² Ma Isə waasi-m ma kolontunaa ninj taa,
kenti ma təə ké mpa paa caa-m tɔ pa təə.

³ Waasi-m mpa pa peekəyənə-m isayatu tɔ pa ninj taa,
ya-m yulokulaa mpe pa nəyɔ taa.

⁴ Asayaa mpeyele na pá ceŋəyi-m,
yulokulaa mpe pa caa pa tii ma təə ké.

Tacaa anɪ ma ta la isayatu natəli,
pəyele ma ta seki ma kulapəle.

⁵ Paa na ma ta la pulv tɔ,
pa kprakəyi sewa na pá tayənəyi pa ti.

Hai, Isə fe na ń kəə ma kinj na ń ná.

⁶ Tacaa ate na isətəə pə tv,

Iseyeli Isə nyá,

kuhi na ń waasi-m mpa pa ta nyi-ŋ tɔ pa ninj taa,
kisina waali lulaa mpeye nyá kupantu.

⁷ Paa taanaya ŋkaya pa kəŋ

isu hasi tintiyile.

Pa casəyi kapusi na pá cəəkəna ɪcatə.

⁸ Isayatu suna pa nəəsɪ taa təpam,

na pa kuyəyətutv wə ɪsu layaləe.

Pa təŋ si awe ká nuna pa təm?

⁹ Ama Tacaa nyá wonjiyi-weyə,

na ń paakəna mpa pa ta nyi-ŋ tɔ pa tənə.

¹⁰ Paa pa təŋ ká wəe ɪsu cənə na lé,

Isə nyayale ma kentulu.

¹¹ Ma Isə kupaŋ n ká kəə ma cəlo,
na ŋ huli-m ma kolontunaa na pá wakəla-wε.

¹² Taa ku-wεye ləŋ,
na pá kəə na ma yəlaa səə nyá toŋ təə.
Ama ciyiti-wε na toŋ ilena ŋ peti-wε.
Taa, nyayale tá kokentuŋu.

¹³ Pá kula pa nəyo təə te, pa wakələna-ŋ ké.
Pa maɣamaɣa pa kalampaani katəka í kpa-wε.
Mpi tə, kotuyu na kaloolaya tike ke pa laki.

¹⁴ Kpiisi-wε na pááná na pá taa tasa-wεye nau.
Ile antulinya təna ká nyi si
Isə SəSə wε Iseyeli taa.

¹⁵ Paa taanaya ŋkaya pa kəŋ isu hasi tintiyile.
Pa casəyi kapusi na pá cəəkəna icate.

¹⁶ Na pá pεekəyi paa timpriyi təyənaya.
Pu takı-wεye teu ilena pá suu mola.

¹⁷ Maa sa nyá toŋ ké,
na ma kpaali nyá kupaŋtu ke tanaŋ tεε.
Mpi tə, n ke-m təcəəsəle toŋ nyəntε ké
na ma kentulu ke laŋwakəlle waatu.

¹⁸ Maa sa ma kentulu nyaya.
Hai, Isə nyayale ma təcəəsəle,
ma Isə nyá kupaŋtu wε səyənɔ.

60

*Isə nuki ı yəlaa mpa pə kəlaa tə pa wula
(Kvkalətv 7-14: Yontu 108:7-14)*

¹ Tafiti yontu nti ı yoonə

sanhku si i segesəgəna təgəlo.

² Tə taa ké Tafiiti keesəyi isəna i yoonə
Silii nyáma mpa paa we Mesopotami
na Sopa pə tetu taa tə.

Pa məlaya kpente ilena Sowapɪ náá kv Itəm tetu
yoolaa ke iyisi naanɔwa na naaleye (12.000) təm
tetəkəle taa.

Yontu ntəyəle si:

³ Hai, Iso, nyá lona-tu na tá yá yem yem.

Heesi nyá pááná na ní mənna-tu.

⁴ N ciyita tetu na tá yá pəgəlee,
nyala-ye, təfə tə tənna seluyu ké.

⁵ N mayasa nyá yəlaa tá na ton,
na ní caali-tu na tá nyəə sulɔm kukokom.

⁶ N hulə nyá kupama ke yaasi wei pá nawa,
ile pa se kolontu nyámá kətətəna tə.

⁷ Hai, cə-tu na ní kəə tá waasuyu,
ilena ní yá nyá kusəlla ta, na nyá ton.

⁸ Iso yəgəta i təsele nanə nyənte taa si:

Maa təgəna akaitu.

Maa tala Sikem icate,
na má faya Sukəti tetəkəle ke həgələh.

⁹ Má tənna Kalaati na Manasee.
Ifəlayim kele ma yoo kahuka.

Yuta kele ma kawulaya kpátuyu.

¹⁰ Mowapɔ kele tiyaya ŋka ka taa ma səə lɔm tə.

Maa ləsɪ Itəm təə ké aseeta
na pé hulɪ si má tənna-i.

Maa yaga yoo kakiisasɪ ke Filiisi nyáma təə.

¹¹ Awe ká pona-m Itəm na í cəle-m

pa kolunja icate?

¹² Ye pə taya Iso nyá, awe?

Pəyele nyá lə-tv, n fei tá yoolaa waali.

¹³ Koo n sənə-tuyv tá kolontu təm taa.

Mpi tə, yəlaa waasuyv ké heelim ke yem ké.

¹⁴ Ye Iso n we tá waali tə laki akanaa ké.

Nyaa nanjtəna tá kolontunaa.

61

Ma səəla nyá təyaya taa cayale ke tam təə

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa nyuyv tv yontunaa taa na pá yooki-ti na sanjku təyələ.

² Hai, Iso nu ma wula,
na n ké nkpanj na ma kusələmvtv.

³ Ye pə kəma na má kpisi,
paa ma we tetv tənaya,
isu ma yaa-ŋ si n waasi-m.

Pona-m təcəəsəle nte ma kaa pəsi na má tala tə.

⁴ Mpi tə, nyayale ma kentulu,
na ma kolunja icate ke kolontu kinj.

⁵ Nyá teye ma caa cayav ke tam təə,
na má cəəsi nyá tee.

⁶ Mpi tə, hai, Iso nyá nukəna ma koolee
na n haaki-m mpa pa nyaŋna-ŋ tə pa kpancoou.

⁷ Kpaasi wulav weesuyv na iso,
na i pusi tayali na pá polo ləlvj loosi loosi.

⁸ I wee kawulaya kumte təə ké tam təə,
na nyá kopantv waasəyi-i.

⁹ Ue maa puyvli nyá hətə ke tam.

Na má lá isu maa siw nəɣə təɣə paa kuyaku ŋku.

62

Maa wεε Isə kəŋkəŋ taa təpamm

¹ Tafiiti yontu nti tə wε yonyoolaa nyuɣu tu yontunaa taa isu Yetutuŋ keεsuɣu təɣələ.

² Isə ké ma pɛta ma ti.

Ini i kin ke ma nyuɣu yapu lukəna.

³ Inəɣələ ma kəkramuɣu na má tuɣu-i kpuɔɣu ma nyuɣu yapu nté, na ma kolunə ɪcate.

Puɔɔpu u cɛŋləɣi-m i kin.

⁴ Pəlee ké mə təna í ká yelee kɛntuɣu

na í huliɣi yuɔɔ si í kuɣu-i?

Isu kolunə wεεluɣu tə,

yaa kalaa wei i seliɣi tə?

⁵ I kɛnta nəɣə si í tusi-i i təcayale səsəəle taa.

Pəpətu wε-mεɣe teu ké,

mə nəsɪ ke í kooliɣina kɔpantu

na mə lotu taa na mpusi.

⁶ Isə kin tike ke maa pɛeki hεεsuɣu.

Mpi tə, ini i yekina na má tɛələɣi.

⁷ Inəɣələ ma kəkramuɣu na má tuɣi-i kpuɔɣu.

Ma nyuɣu yapu nté,

na ma kolunə ɪcate.

Puɔɔpu u cɛŋləɣi-m i kin.

⁸ Isə yakəna ma nyuɣu na í tuɣu-m teeli.

Ini i kentiɣina ma təə na toŋ,

Isə kelee ma kpuɔɣu tətule.

⁹ Hai, yələa me, í pɛti-i mə təɣi paa waatu wei,

na í tui-i mə lotu,

Isə kelee tá kpuɔɣu tətule.

10 Tampangana tōō,
yālaa tōm cəkənav wε katε kέ,
pa wε kέ isu ilεeməŋ.
Pa təna pa fεi yuŋ kε sanəya tōō.

11 I taa ha mə təyi musuŋ taa,
ι taa teeli wεnav mpi pa lεkəna toma tō.
Paa wεnav hukiyi, ι taa cela-wəyi mə ti.

12 Iso yəyəttaa na í lεli na má nu si,
inəyələ toma tu.

13 Tacaan yá tike nté kəpəŋ
na n fεləyi paa wei isu ι lapa tō.

63

Iso kəpantv kəla weesuŋu kε teu

1 Tafiti yontu nti tə wε yonyoolaa
nyuŋv tu yontunaa taa tō.

Tə taa kέ Tafiti kεesa ι caŋale tōm kε Yuta wulav tetv
taa.

2 Hai, Iso, nyayale ma Iso,
ma pεεkəyi-ŋ kέ,
ma ləsaya nyuləyi-ŋ kέ,
na má tεŋ taasi kε nyá tōō kέ wulaya
tetv nti tə taa lvm fεi tō.

3 Nyá təyaya taa kέ ma nyəna-ŋ teu
na má ná nyá tōŋ na nyá teeli.

4 Mpi tō, nyá kəpantv kəla weesuŋu kε teu.
Maa kpaali nyá samtv.

5 Nyaya maa sεε ma weesuŋu təna,
na má sələməyəna nyá hətε.

6 Maa haya kέ isu ma təyə nim təyənaya kəpəŋka.
Ilεna má yoo-ŋ yontu na lanhulvmle.

⁷Ye ma hantaa, ma tɔɔsɛyi nyá tɔm ké,
na ma mayasɛyi-tɛyi ma taa ké ahoɔ tɛna.

⁸Nyayale ma waasɔlv, ma lanje heena
nyá ken isotom taa cayale.

⁹Ma tamsɛna-ŋ ké na luyɔ kulɔmɔyɔ,
nyá toŋ waasɛyɛna-m.

¹⁰Mpa pa lɔki ma weesuyɔ lɛsuyɔ tɔ,
pá wakɛli-wɛyɛ lɔŋ na pá susi-wɛyɛ tɛtv lumanj taa.

¹¹Pá kv-wɛyɛ isayakɔyɔ na pá waasi taale hasi.

¹²Ilena wulav náá yɔɔlɛyɛna Iso.

Wei i ka tuuna Iso hɛte tɔ pɔntv ká sam-i ké.

Mpi tɔ, pu tɛki pɔpɔtvnaa nɔɔsi.

64

Iso kɛla nsɛma asayɛɛ

¹Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyuyɔ tv yontunaa taa tɔyɔlv.

²Hai, Iso nu ma nɔyɔ kɛ waatu wei ma mɔlɛyi tɔ.

Kenti-m kolontu wei i nyaasɛyi-m tɔ.

³Fiti-m isayatv nti asayaa tayana ma tɔɔ tɔ,
na n hatɛlɛna-m nti yɛlaa wakɛllaa mayasɛyi ma tɔɔ
tɔ.

⁴Pa nɔɔsi na lɔŋ ké isɔ layate nte pa salaa tɔ,
na pa tɔm isayatv wɔki isɔ nyɛmá.

⁵Yɛlaa kupama kɛ pa tɔɔki pa nyɛmá kɛ mukaya.
Paa heeliyi-wɛ na páɔ pá tɔ-wɛ,
páɔ sɔyɔntv fɛi-wɛ.

⁶Pa kaasɛyi pa tɛyi pa isayatv tɛmlɛ taa ké,
na pá mayasɛyi isɛna paa nyi pa katɔsi tɔ,

na pá tɔŋ si nɔɔlɔ kaa na-si.

⁷ Isayatu ke pa mayasəyi.

Na pá tɔŋ si tá sɔɔlɔ puwa.

Tə tɔwa mpi tu la tɔ pə pələ.

Yulɔ lotu we lumana ké.

⁸ Uena Isə náá tɔ-weye nyəmə,

na í yaya-weye kpaakraa.

⁹ Pa kuyɔɔtɔtɔ hunə-we,

pa təna mpa pa naaki-we tɔ

pa kpeetəyi nyɔɔŋ.

¹⁰ Sɔɔntɔ kpa yəlaa təna

na pá kraaləyi mpi Isə laki tɔ,

na pá cəkəyənə i kulapələ hɔwee.

¹¹ Siyisilu í yɔɔləna Taca na í tɔyi-i kpɔlɔyɔ.

Pa təna mpa pa tənəyi tampana tɔ pá sa pa ti.

65

Isə mwnaa si pá samu-i

¹ Tafiti yontu nti tɔ we yonyoolaa

nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Hai, Isə, tu sa-ŋ Siyɔŋ taa ké na naani,

na tá lá isu tɔ suw tá nɔɔsi tɔ.

³ Nyá nukəna sələməŋ.

Nyá cɔlɔyɔ yəlaa təna ká kɔɔ.

⁴ Tá kawalaya tee-tɔyɔ tɔŋ ké.

Ama nyaa husəna-ke.

⁵ Lelenɔ nulu nté wei n ləsaa na n yaa

si í caya nyá tɔyaya taa ké nyá isentaa tɔ.

Tu tɔyɔ nyá tɔyaya nanŋ nyənka taa kupantu na tɔ

haya.

⁶ Tá nyɔyɔ yátu Isə nyá kupantu tɔɔ ké

n nukɪ tá kusələmɔtu,
na ń laki-tuyɔ kəkələ nyəmnaa.
Nyaya tetu na lɔm pə tənasi yəlaa tɛɛləyi.

⁷ Iso nyá suna pəɔɔɔ na nyá toɔ,
na ń suu nyá təyi toma.

⁸ Na ń heesəyi tenku na i hola pa kəkəte,
na yəlaa nyəntɛ tətə.

⁹ Antulinya tənasi təɔ nyéma ná
nyá kəkələ nyəm na pá nəyəsəyi,
na lanhulɔmlɛ náá kuyi ilim
tətɔlɛ na pə təlɔlɛ nyéma.

¹⁰ N paasəna tetu na ń yeɛ na tɛv nu-təyi səsəm,
na ń kaatəyi kɔpantɔ na lɔm su Iso ləɔɔɔ.
Na ń yeɛ na tetu wɛɛ mɔsɔɔ
kɛ tɛv na təyənaya náá laki.

¹¹ N yəyələyi lɔm kɛ awasa na ń yəkəyi tampaya,
n yeki na tɛv nu na pé huɔ,
na ń kooli kɔpantɔ kɛ pə məhoo.

¹² N kusəyi pənaya nyuyɔ na nyá kɔpantɔ,
na kɔpantɔ kpen nyá mpaav taa.

¹³ Tɛv nuwa wɔlaya tetu,
na pulasi lanja náá hulɔmɪ.

¹⁴ Kaləkəɔ waasa tətəyɔlɛ,
na kɔtəyɔv náá nyala tɛtɛka taa.
Lanhulɔmlɛ kakiisasi na yontu nukɪ.

66

Waaɔvɔ Iso samtv

¹ Yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyuyɔ tu
yontunaa taa təyɔlɔ.

Atε yəlaa mé,
má təna í wiliti Iso na laŋhulɔmlɛ.

² I yoo ɪ hæte samtv yontu,
na í tv-ɪ teeli na má samtv.

³ I heeli Iso si:

Nyá təma ke səsəəna.

Kolontunaa naaki nyá toŋ səsəəŋ,
ɪlena pá yeki kalampaanɪ.

⁴ Tetv yəlaa təna hənta nyá nəəhɛɛ tɛɛ ké,
na pá yooki laŋhulɔmlɛ yontu na pá saŋ nyá həte.

⁵ I kəə na í ná Iso təma,

ɪ lakasi ke səsəənsɪ ké.

Yəlaa taya ɪ laki-sɪ.

⁶ Iso yelaa na teŋku lɔm nyəə,

na pá yele tetv puɣulaya na yəlaa tə nəəhɛɛ.

Tənaɣa tá laŋa həɛna-ɪ.

⁷ Iso toma ke ɪ ŋmakələna tam təə.

Na í feŋiyi piitimnaa na ɪ ɪsɛ

sɪ təə kullaa í taa tasa ɪ təə ké kulɔɣv.

⁸ Yəlaa mé í sa tá Iso,

í samɪ-ɪ na má nəəsi nu.

⁹ Iso haana-tɔɣv weesuyv,

na í kentiɣi tá təə sɪ pá taa co-tv.

¹⁰ Hai, Iso, nyá mayasəna-tv na ń tayanɪ-tv,

ɪsu pa wəkuyv liyitee nyəɣəlɔɣv sɪ kv té tə.

¹¹ Iso n yelaa na wahala mayana-tv,

na ń yele na laŋwakəlle kəli-tv.

¹² Iso yelaa na yəlaa təɣə tá təə,

tə təma kəkə na lɔm pə taa.

ɪlena Iso ń ləsi-tv na ń tana-tɔɣv təpante taa.

13 Maa sʊʊna nyá tɔyaya ke kɔtasi
nsi kɔkɔ lusa si tɔna tɔ,
na má lá nɔɔsi nsi maa si-ŋ tɔ.

14 Nsi maa kula nɔyɔ ke ma wahala waatɔ na má su
tɔ.

15 Maa la-ŋ kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa
ka tɔna tɔyɔ heeŋ nim nyɔŋ,
na iwaanŋ,
na latɛɛnaa na pɛŋtɔlɔŋ.

16 Mɔ tɔna mpa me í nyanŋna Tɔɔaa tɔ,
í kɔɔ na má keesi-meɣe mpi Isɔ lapa-m tɔ.

17 Ma mpa kapuka na Isɔ tɔɔ na ma nɔyɔ,
na má sam-i na ma nsɛmlɛ.

18 Ye ma taa ka wɛ isayatu
Isɔ taa nuɔa-m.

19 Ama Isɔ nuwa ma nɔyɔ
na í ké ŋkpaŋŋ na í nu ma wiinaɔ.

20 Isɔ keɛ sɔsɔ,
i ta lɔ ma sɛlɔmɔyɔ,
pɔyele i ta pɛ-m kɔpantu.

67

Yɔlaa tɔna í sa Isɔ

¹ Yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ
yontunaa taa na pá yookina sanjɔ tɔyɔlɔ.

² Hai, Isɔ nyɔni tá pɔtɔtɔlɛ na ŋ kooli-tɔyɔ kɔpantu,
nyá isentaa teu í ná tá tɔɔ.

³ Uɛna pá nyi nyá mpaanŋ ke tetɔ taa,
na pá hulɔ nyá nyɔyɔ yapɔ tɔm ke piitimnaa tɔna.

⁴ Hai, Isɔ, yɔlaa í sa-ŋ,
pa tɔna pá tu-ŋ teeli.

⁵ Piitimnaa lanja í hulɔmi na pá ŋmaali.

Mpi tə, siyisuɣu ke n təŋəɣi na ń huukəna yəlaa,
na ń tiikiyi piitimnaa ke tetu taa.

⁶ Hai, Iso, yəlaa í sa-ŋ,
pa təna pá tv-ŋ teeli.

⁷ Tetu lola tə kvlvlvm.
Ta Iso kooliyi-tvɣv kʋpantv ké.

⁸ Iso kooliyi-tvɣv kʋpantv,
na antulinya tənasi təna yəlaa nyaŋna-ŋ.

68

Iso akaitv yontu

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyvɣv tv yontunaa taa tɔɣɔlɔ.

² Iso kvlɪ na nyá kolontunaa ya yem.
Mpa paa caaki-ŋ tə, pá se nyá isentaa.

³ Yele na asayaa mpe pá saali yem ke
Iso isentaa, isu nyɔɔsi salvɣv tə,
yaa isu keetu hookuɣu kəkə taa tə.

⁴ Uena siyisilaa lanɔa náá hvlvmɪ na pá ŋmaali.

⁵ I yoo Iso ké yontu na í sa ɪ həte,
í həe-ɪ mpaav, ɪnɪ ɪ faɣana teteka taa na í kəŋ.
I həte nté Taca, í yɔɔli ɪ isentaa.

⁶ Inəɣəle suluwaa caa, na leelaa paasənlv.
Mɔvɣv Iso we ɪ təcəɣəle nanŋ nyəntɛ taa təna.

⁷ I haaki katayəlasɪ ke tɛɛsɪ,
na í yeki na saləkətvnaa həesəɣɪ.
Asayaa tike ke ɪ yeki wɔlaya taa.

⁸ Hai, Iso, waatv wei n lu nyá yəlaa nəɣə təɔ tə,
waatv wei n tɛɛ pa lɔlɔ ke wɔlaya tetu taa tə,

9 tetu selaa ké, na isətənyu pəsi ləm.
Sinayi pyuɣu sela Iseyeli Iso nyá, nyá isenta.

10 Hai, Iso, n yelaa na tɛv kupaŋku nu,
na ń məŋna nyá kpancoou ŋku ku tɛma tɔ.

11 Hai, Iso, nyá yəlaa lapa pa tɛɔayale ke tetu taa.
Lonte nteɣe n taɣana wahala nyáma ke nyá kupaŋtu
tɔɔ.

12 Təmyu ke Tacaɔ yəɣɔtaa.
Təm kupaŋtu kəntaa ná ké kpekəle səsəle.

13 Kolontunaa awulaa kpekəle tu casəle.
Ilena alaa mpa pa we tɔyaya tɔ pá tala wontu
kukukuutu.

14 ɪ ká həntɪ mə cacakəŋ tɛɛ na í hɛsəyi,
na liyitee waasa alukuku kəŋ tɔɔ,
na wula kupaŋ waasa ɪ hontu tɔɔ*fa*? ^a

15 Waatu wei Toma təna tu yasa awulaa ke tetu taa tɔ,
tetu hɔlɔmaa ke ɪsu kponkpontu.

16 Hai, Pasaŋ pyuɣu ké Iso nyəŋku ké,
na ku hela təm paɣale.

17 Pepe tɔɔ ké pyuɣu kɔhɛlɔyɔ laki ɪsɛsɛmle,
ke ŋku Iso ləsaa sɪ ɪ ka caya tam tɔɔ tɔ?
Tənaɣa Tacaɔ ká caya haləna tənaya.

18 Iso wɛna yooou kɛkɛnaa ke iyisi iyisi ké,
Tacaɔ we pa heku, na Sinayi náá we Iso təsɛle taa.

19 N kpeŋna yəlaa mpa pa kpawa tɔ na ń kraana,
yəlaa ke pa lapa-ŋ kuɔɔv*fa*.

^a 68:14 Loonɔa kanɛ ka nuw we katɛ. Ilɛ lɛlaa huuki sɪ Iseyeli nyáma
ilɛ, alukuku kɛlɛ Iseyeli na wula na liyitee nna a tee kəkə ke mpu tɔ, a
hɔlɔyi pa akautɔ. Wɛnav ŋku yoolaa kuuki tɔyoole taa tɔ.

Təə kullaa mayamaɣa ká caɣa nyá kin. ^a

20 Tacaa keɛ səsə ke paa kuyaku ŋku,
inɪ ɪ paasəɣənana tu na í waasəɣi-tuyɔ
saa wei pa ŋmakələyi-tu tə.

21 Iso ké wei ɪ waasəɣi-tu təɣə.

Tacaa Iso inɪ ɪ wenna toma si í fiti-tuyɔ səm taa.

22 Ama Tacaa ká yəki ɪ kolontunaa nyəəŋ,
ɪ ká yəki mpa pa we isayatu taa tə pa nyɔmpəɣolasɪ.

23 Tacaa yəɣəttaa si: Maa ləsi
ma kolontunaa ke Pasaŋ puyɔ taa na má kəna.
Maa ləsi-weɣe tenku lɔm tɛɛ na má kəna.

24 Na ń feli pa caləm taa ké nəəhɛɛ,
na nyá hasɪ təɣə-we.

25 Hai, ma Iso, ma wulav,
pa nawa nyá caŋa ke nyá təyaya taa.

26 Yonyoolaa nté nəɣə təə,
pa waaləyi wontu mataa,
hɛkv taa ké alɔpiya mpa pa makɪ akilimisi tə.

27 ɪ sa Iso ké təkotilenaa taa.
ɪsɛyeli lɔlɔŋ nyəma me í sa Tacaa.

28 Mə tənuyɔ Pɛncamɛɛ kpekəle nté mə nəɣə tu,
na pə kaasɪ Yuta na Sapuləŋ na Nɛfətali pə
awulumpiya.

29 Mə Iso caa ké si í weɛ ton.
Hai, Iso, səsɪ ton ke mpi n lapa-tu tə.

30 Nyá təsɛɛɛ taa ké n weɛ,
na ń təki kawulaya ke Yosalem təə.
Awulaa ká kəna-ŋ kuvəəŋ.

31 Nyaaɪ Icipiti wei ɪ ké səsəncaasɪ tɛɛ wontuyɔ tə.

^a 68:19 *kuɔɔv*: Lelaa ná huɔki si pə huwɛɛ nté si pa ha Iso ké kuvəəŋ.
Loonɔ kanɛ ka huwɛɛ we kate.

I we ké isu latæcænaa kalæku na í ηmakælæyi yælaa.
I pasa ι ti na í haaki-η liyitee nyæyætu.

³² Sæsaá ká luna Icipiti na pá kæw.
Itiyopii nyáma ná kæη na pá tekæyi Iso ké niη.

³³ Ate kawulasí me í yoo Iso ké yontu.

I sa Tacaa.

³⁴ I yoo yontu ke wei ι we isæηmuntv
tam tæw nyæntv tæw na í kæη tæ.

I yæyæyæna nté na toη.

³⁵ I nyi Tacaa toη.

I sæsæwntv we Iseyeli tæw ké,
na ι toη we isætaa.

³⁶ Hai, Iso, pa nyaηna-η nyá tæyæya taa ké.
Iseyeli nyáma Iso haaki ι yælaa ke toη na pæsuyv.
Iso kele teeli tv.

69

Sælvyv ηku ma sælæna Iso tæsæle tæ

¹ Tafiiti yontu nti tæ we yonyoolaa nyuyv tv
yontunaa taa na pa yookina cæmuyv*fa* tæyæw. ^a

² Hai, Iso, waasi-m,
lvm suna ma luyv tæe ké.

³ Pæ tisa-m katantamæya taa ké, pu sæηæyi.
Ma hota lvm lumæη taa ké na pæ hola tæekæna-m.

⁴ Ma kiisaa na ma luyv tæe wvli, na má ká.
Ma teka ma Iso na ma ise caη a pæyælvη taa.

⁵ Mpa pa taa kpaana-m mvsvη tæ pa kæla
ma nyuyv taa nyæsi ke payæle.

Mpa pa caa si má la yem tæ pa ké toηtvnaa ké,

^a **69:1 cæmuyv:** Lælaa hvvki si pa yona yontu luyv ηku pa yaa si
hætvv tæ.

ma kolontunaa mpe pa feina tampana.
Mpi ma ta kraɣa tɔ mpəɣi pə weε si má məɲna.

⁶ Hai, Iso, n nyə́má ma kumelentɔ,
na ma kulapəle isayale fei-ŋ ɲmesaya.

⁷ Ma tɔm í taa kra mpa pa tu-ŋ naani tɔɣo feele.
Hai, Iseɣeli nyáma Iso Tacaɔ,
ma tɔm í taa liɣiti mpa pa preekəɣi-ŋ tɔ.

⁸ Mpi tɔ, nyá tɔɔ ké pa tɔuki-m,
na feele we ma isentaa.

⁹ Ma pəsa isu mɔɔɔ ke ma newaa,
yaa kpaitɔ ke ma tɔyaya nyáma.

¹⁰ Mpi tɔ, ma isəle sɛɛna nyá tɔyaya
təmlɛ ké isu yem na kpetɛ.

Na nyá kutɔɣɔ pəsi ma nyəɲku.

¹¹ Ma isəɔm lukiɣi yem ké na má həkəɣi nɔɣo,
paa na mpɔ kutɔɣɔ ke pə kəɲna-m.

¹² Paa ma suu ləyaya wontu,
ma pəsa wei pa tuliɣi ntompee tɔɣo.

¹³ Ma tɔm ke pa yəɣətəɣi kuyeeɲ taa,
na sɔɔnyəɔlaa náá yooki-təɣi yontu.

¹⁴ Hai, Tacaɔ, nyaya ma tekiɣi ma sələmuɣu taa,
hɔɔ-m suulu na ń mɔ.

Cɔ-m nyá kɔpantɔ tɔɔ, na ń ya ma nyɔɣɔ.

Mpi tɔ, nyá nyɔɣɔ yapɔ we naani ké.

¹⁵ Kpɛɛ-m afəla taa, á taa tasa-m lipu.

Ya-m lɔm luməɲ səsəɲ na ma kolontunaa
mpa paa caa-m tɔ pa niɲ taa.

¹⁶ Lɔm hola í taa tɛɛna-m,
pəcɔ lɔhəyaya í taa li-m.

Taa yeɛle na pəlaav suli ma tɔɔ.

17 Тааа, сә-м, mpi тә, nyá kypantv тәwa sәsәm кә.
Кәеси nyá исе на ма тәә кә nyá суулу сәсә тәә.

18 Таа kisi nyәnvyv на nyá тәmlе tv má ма тәә.
Hai, сә-м lәh, ма we lәhwakәlle таа кә.

19 Kpәtәna-m, waasi-m,
ya-m ма kolontunaa тәә.

20 N nyәmá ма fәeлe на иsәna пә pasа-m тә.
N naaki ма kolontunaa тәnaya.

21 Kvtvyv wakәla ма lәhлe кә на пә tv-m kvтәh.
Ma таhаа si пә nyәni ма pәtәәtәлe
yaa пә pyysi-m ма та на.

22 Pa sitiyi sәtv кe ма тәyәnaya таа.
Na пә haaki-m lvm kvnyәhәm si má nyәә на ма
lukәtv sí.

23 Pa acima на па kvтasi тәyәnaya í pәsi-weyе
katәka hka kaa kpa-we тә.

24 Pa иsәntәә í nyala тәkram на пә таа tasa nav,
pa salәmәyәna wahala кe tam.

25 Mv-we на nyá пәáná sәsәәna на a kәkә tala-we.

26 Pә kpiisi па тәсayale.

Nәyәlv í таа wee па тeesi таа.

27 Wei и kpaнvyv n hәma тәyә mpe па tv kvnyәh,
на пә yәyәtәyi mpa lәә nyá n ka tvwa kvnyәh тә па
wahala тәm.

28 Lәeti-weyе па иsayatv,
таа hvli-weyе nyá суулу.

29 Pә husi па hәla кe weesuyv takәlaya таа,
пә таа hma па hәla кe siyisilaa nyәna таа.

30 Ma кә kvnyәntv кә на má tәki wahala.
Hai, lәә nyá yapv kә kenti ма тәә.

31 Hai, Iso, maa sa nyá hæte na yontu,
na má puyuli nyá səsəəntu ke ma samtu taa.

32 Tacaa pæle pə kəla-ŋ teu ke ma ha-ŋ nau,
yaa latæce alaafəya nyəŋ.

33 Mpa pa pasəyi pa ti tə,
paa ná ma yapu na pa laŋa hulumi.
Iso waasuyu pəkəlaa me,
mə weesuyu í tayali.

34 Mpi tə, Tacaa nukı konyəntunaa nəəsi ké.
ıı lakı awusa ke ı yəlaa kupaama mpa pa we saləka taa
tə.

35 Isətaa na ate í samı-ı,
na tenkuna na pə taa nyəmnaa puyuli-ı.

36 Tacaa ka waasi Siyəŋ ıcate,
na í tayanı Yuta acaləe ke ŋmau,
ı yəlaa ká mu-ye na á pəsi pa nyəna.

37 A ka pəsi ı təmlə nyəma piya kpancoou,
na mpa pa səla ı hæte tə pa caɣa a taa.

70

Tacaa kəə ləŋ (Yontu 40:14-18)

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyv tu yontunaa taa na pá təəsəyənə Iso təə təyələ.

² Hai, Iso, kəə na ń hetı-m.
Tacaa kəə ləŋ na ń waasi-m.

³ Mpa pa caa ma səm tə fəele í pu-we na pé liyiti-we.
Mpa unı pa laŋlə heena ma konyəŋ tə
pá ka nyəəŋ na pá məŋna waalı.

⁴ Mpa pa lakaya-m anyanka tə
fəele í pu-we na pá se.

⁵ Mpa pele pa pəkəyi Iso nyá tə,

pé cayan-a-we na pa lanja hulɔmi.
 Na mpa pɛle pa sɔɔla nyá nyuyɔ yaru tɔ,
 pa yɔɔtɔyi tam si Tacaá kɛle sɔsɔ.
⁶Ma kɛ kɔnyɔntɔ kɛ na má we aɛ.
 Hai, ma Iso, kɔɔ ma waasuyɔ kɛ lɔɔ.
 Nyagalɛ ma waasulɔ na ma hetulɔ.
 Tacaá taa leeli.

71

Tacaá, taa lɔ-m, nɔɔnɔɔ ma kpatɔlaa kɛ

¹Tacaá, nyaga ma tɔyi kpulɔyɔ,
 taa yele na ma lanje wakɛli.

²Waasi-m na ń ya-m nyá siyisuyɔ tɔɔ,
 kɛ nyá nkpaɔyɔ na ma tɔɔ na ń sɛna-m.

³Nyagalɛ ma kɔkpamuyɔ nkɔ ma cɔsɛyɛna
 na ma tɔyi kpulɔyɔ kɛ tam tɔ.
 Nyagalɛ ma kɔkpamuyɔ, na ma kolɔɔɔ ɛatɛ.

⁴Ma Iso fiti-m ɛayav niɔ taa,
 fiti-m wei u tɔɔyɔ tampɔna
 na í kɛ nyɛmɔɔ tɔ tɔ ɛ niɔ taa.

⁵Tacaá Iso, nyaga ma tɛɛlɔyi,
 nyaga ma pɛta ma tɔyi hatoo ma pɛcaatɔ.

⁶Hatoo ma too lotu taa nyaga ma tekiyi,
 nyá lɛsɛna-m ma too taa,
 nyaga ma san tam.

⁷Ma kɛ kɔkɔlɔ nyɛm kɛ yɔlaa paɔale kɛ.
 Nyagalɛ ma kpulɔyɔ tɔtɔle tɔɔ nyɛntɛ.

⁸Nyá samtɔ yontu tike í weɛ ma nɔɔ taa.

Pɔ weɛ si ma yɔɔtɔyi nyá teeli tɔm kɛ paa ifemle nte.

⁹Taa lɔ-m, nɔɔnɔɔ ma kpatɔlaa kɛ.

Waato wei ma toma pasɔyi tɔ taa lɔ-m.

- 10 Ma kolontunaa yəgətəyi ma təm ké.
Mpa pa ceŋəyi ma weesuɣu tɔ pa laku təmayə
saawala si:
- 11 Iso lɔ-ŋ ké, tɔ tɛŋi-ŋ na tɔ kra-ŋ.
Ma feina nəgɔlv si í leeki-m pa niŋ taa.
- 12 Hai, Iso, taa hatələna-m.
Ma Iso kɔɔ lɔŋ na ń waasi-m.
- 13 Pa təna mpa pa suuki-m təm tɔ,
pə liyiti-we na pá saali yem,
na feele təgɔ mpa pa caa ma lepu tɔ.
- 14 Ule maa teeləyi tam,
na má saŋi-ŋ na má leləyi.
- 15 Na ma nəgɔ yəgətəyi nyá siyisuɣu
na nyá nyɔɣv yavɔ təm ke paa kuyaku ŋku.
Mpi tɔ, ma ta nyi pə tənasi.
- 16 Maa yəgətɔ nyá təma səsəəna təm Tacaə Iso,
na má tɔəsi nyá siyisuɣu tike təm.
- 17 Hai, Iso, hatoo ma pəcaatv ke n seɣesa-m,
haləna saŋa nyá teu təm ke ma kpaaləyi.
- 18 Paa ma kpatələa təkun̄kun̄ku,
ma Iso taa lɔ-m.
Ule maa kpaali kɔfaləŋ yələa ke nyá təm
na má heeli cele piya ke nyá toŋ təm.
- 19 Hai, Iso, nyá siyisuɣu fei tənaya.
Páɔ n lapa kəkəlɔ nyəmnaa,
nəgɔlv ta nəgəsəna-ŋ.
- 20 N yelaa na té ná wahalanaa na
lan̄wakəlle ke katatələya,
n ká yele na má weena weesuɣu,
na ń ləsi-m puɣv səsəəv taa.
- 21 Tayan̄i ma nyɔɣv ke kusɔɣv,
heesi ma lan̄le.

22 Ӏε Ӏσσ μαα σα-η να cαmυγυ
 να μά yoo nyά teu tαm κε yontu.
 Να μά tala Ӏσεγελι Ναηη τυ nyά να σαηku.
 23 Μαα tala-η να yontu,
 να μά wiliti-η να μα nαγσ
 σι η γαpa μα ηγυγυ.
 24 Μα nαγσ ka γσγσtαγι paα kuyaku
 ηkuγυ nyά siγisiγυ tαm.
 Mpa pa pεεkαγι μα lepυ tσ feeε
 pu-wεγe να pα liγiti-wε.

72

Wulav tασ salαmυγυ

1 Salαmαη κυημαηmaatυ.

Haι, Ӏσσ, ha wulav κε nyά huλε,
 να η ha wulav pαyalυ κε nyά tampana tαηυγυ
 lamayasale.

2 Ӏena ί tαηαγι tampana να kusiyisim
 να ί huokαna nyά yαlaa konyαntαnaa.

3 Pααη να pulasi ί kαna yαlaa κε heεcυγυ
 να tampana tαηυγυ.

4 Wulav ί ha tampana κε yαlaa konyαntαnaa
 να ί waasi wahala nyάma,
 να ί wakαli pa ηmakαllaa.

5 Ӏε paα nyaηna-η, halαna kuyαηku
 ilim kά yeλε nyαγav να ιcαtu nάά yeλε nav tα.

6 Wulav ιηι ι kά wεε kέ ιcυ teu ηku ky nukυγυ
 taale nte tα nyιtu pa halaa tα.

Yaa ιcυ teu cαcααυ nukυγυ halαm tα.

7 Pu cayana siγisilaa κε kuyaku ηku.
 Να pά wεε heεcυγυ cαcααηku taa,

haləna kuyan̄ku ɪsətu ka su tənaya tə.

⁸ ɪ ká təɣə kawulaya ke pə kraɣav
teŋku na pá suna ləlv tə,
na pá kraɣa pəɣə səsaya haləna antulinya tənaya tə.

⁹ ɪ kolontunaa ká hənti-ɪ atɛ
na ɪ patanaa mpe pá niisi mʊsɔɣv.

¹⁰ Taasisi tɛtv na tɛtv nti lvm cənaa tə
pə awulaa ka feli lampuunaa.
Sepa na Sapa pə nyəma náá lapɪ-ɪ kvɔɔŋ.

¹¹ Awulaa təna ká hənti-ɪ atɛ,
na piitimnaa təna náá laki-ɪ təmle.

¹² ɪlena ɪni ɪ waasi konyəntv wei ɪ wiikina-ɪ tə
na wahala təɣəlv wei ɪ feina sənlv tə.

¹³ Wulav ká wɛɛna ɪcam na konyəntəɣəlv
na mpa pa pasəɣɪ pa ti tə pa pətəətəle,
na í yá pa weesiŋ.

¹⁴ Wulav ká ya pa weesiŋ ke ŋmakəlvɔv na mʊsvŋ
niŋ taa.

Mpi tə, pa ké-ɪ pulv səsəəm ké.

¹⁵ Paa wɛɛna weesuyv na pá ha-ɪ Sepa nyəma wɔla.
Paa sələməɣɪ ɪsə ké ɪ təw ké tam ké,
na pá kooliyi-ɪ kvpantv ke paa kuyaku ŋku.

¹⁶ Təɣənaɣa haləm ka waasi tɛtv taa
na pá kpenna pulasɪ nyəŋ taa.
Na ka pee ciɣitiɣi ɪsu Lipaŋ tuŋ səsəŋ,
na yəlaa huki acalɛɛ taa ɪsu nyutv ke tawa taa.

¹⁷ Wulav həte ká wɛɛ tam təw ké,
haləna kuyan̄ku ilim ka su tənaya tə.
Na pá kooliyi təmaya kvpantv na pá yaakəna ɪ həte,
na piitimnaa yaaki-ɪ leleŋ nɔlv.

18 Tacaá Isó, wei nyá n ké Isɛyɛli nyéma Isó tɔyɔle teeli
tu,

nyá tike n lakəna kəkɔlɔ nyəmnaa.

19 Nyá hətɛ səsɔɔle nté teeli nyəntɛ kɛ tam tɔɔ.

Nyá teu í waasi tetv təna taa.

Isó í kəna mpv, Isó í kəna mpv.

20 Seseɛ pəyalv Tafiiti sələmvɔv tənaya ntɔ.

TAKɛLAɃA TOOSO NYɛŋKA

73

(Yontu 73-89)

Asayaa teu

1 Asafi yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyvɔv tv yontunaa taa tɔyɔlɔ.

Isó tewa Isɛyɛli nyéma mpa pa lotu taa tewa tɔyɔ.

2 Paa na mpv pəcɔyɔ pə kaasaa sɪ pá co-m yaa pá tuu-
m.

3 Mpi tɔ, ma naaki asayaa hɛɛsɔyi, ɪɛna
má laki-wɛyɛ ɪsɛsɛmɪɛ.

4 Mpi tɔ, paa naaki wahala nəyɔlv haləna pa səm,
na pá nukɪ pa nantv taa alaafəya.

5 Paa naaki wahalanaa mpa lɛlaa naaki tɔ,
pəyele pɪ makəna-wɛ ɪsu yəlaa lɛlaa.

6 Kalampaani wɛnna ɪsu pa lulvɔv,
na musvŋ náá wɛɛ ɪsu pa kacəka wontuyv.

7 Pa cayana pa tɪ na pá toosiyi yəlaa kɛ ɪsɛ,
na pa ləmayasɛɛ naaki kpakpaa.

8 ɪsayatv təm kɛ pa yɔyɔtɔyi,
na pá wonɪyi lɛlaa,
na pá həŋ pa tɪ na pá kɛɛkɪ tampana.

9 Pa kooki ké na pə takɪ ɪsətənyu,
na pá wakələyɪ tɛtɔ na pa nsəmle.

10 Pə tɔɔ ké pa tənə pa keesəna pa tɔɔ,
na pá nyɔɔki pa kuyɔɔtɔtɔ ke lɔm tɛle.

11 Na pá tɔŋ sɪ ɪsənaya ɪsɔ ká cekəna-tɪ.
ɪsənaya ɪsɔtaa ɪsɔ ká cekəna-tɪ?

12 Mpuɔv asayaa wɛɛ,
pə caɣana-wɛɣɛ tam ké,
na pá kaakɪ pa wɛnɔv.

13 Mpu tɔ, yem tɔɔ kele ma tayana ma lotu taa,
na má saŋ ma niŋ ke ɪsayatɔ lapɔ tɔm taa.

14 Paa kuyaku ŋkuyɔ pa makɪ-m,
na pá tɔyɔ-m wahala ke paa tanan ŋku.

15 Ye maa tɔma sɪ ma yɔɔtɔ ɪsu mpe,
halɪ maa luwa nyá piya piitim waali.

16 Ma mayasaa sɪ má huɔ pə tɔɔ na má cekəna.
Ama pə tənaya mpu pə kəla katɛ.

17 Halɪ kuyaku ŋku ma suɔ ɪsɔ tɔyaya taa
tɔyɔ ma cekəna mpi pə taŋa asayaa tɔ.

18 Mpaan wei ɪ taa pu tuu-wɛ tɔyɔ n suki-wɛ
sɪ pá hoti timpɪ pu wakəlɪ-wɛ tɔ.

19 ɪlena pá wakəlɪ-wɛɣɛ tɔm kulɔm tɔɔ,
na pá kpiisi-wɛ na pa tɔm teesəna sɔyɔntɔ.

20 Taca, ye n kula pa tɔɔ ɪle pa muki
ɪsu yɔlv feŋuyɔ na ɪ toosee saali yem tɔ.

21 Waatɔ wei ma taa ka wɛ nyan
na ma lanle wakəlɪ sɔsɔm tɔ.

22 Maa ké kumelen ké, ma taa cekəna pulɔpɔ.
Maa wɛ teitei ké ɪsu kpəntɛ ke nyá ɪsentaa.

23 Paa na mpu ma na-ŋ ké tam ké,

n kpa-m nyá nin ntə̀ə̀ə̀ taa.

²⁴ Nyá layatu tasuɣu ke n ka tiikina-m.

Pə waali n ka mu-m nyá teeli taa.

²⁵ Aweye ma wena isə́taa, ye pə́ taya nyá?

Nyá lakə́na na má nukɪ leleɲ ke atɛ.

²⁶ Paa ma nantu yaa ma nyamle kpisaa.

Isə́ kele ma nyəm na ma kpɔ́ɔɣu tətule ke tam tə̀.

²⁷ Pa tə́na mpa pa hatə́lə́na-ɲ tə́ pa leki ké,

na ń wakə́lə̀ɣɪ pa tə́na mpa paa nukə́na-ɲ tə́.

²⁸ Ye ma, Isə́ kpətə́nav wenna-m teu.

Tacaa Isə́ kiɲ ke ma tɣɪ kpɔ́ɔɣu.

Ulena má keesi i tə́ma tə́na.

74

Isə́ yaav ke isətə́sele ncaale taa

¹ Asafi yontu nti tə́ we yonyoolaa
nyuɣu tu yontunaa taa tə́ə̀ɔ́.

Hai, Isə́, pepe tə̀ ké n lə́ki-tɣu tam tə̀?

Na n muɣɪ pááná na nyá yə́laa ta?

² Tə́sɪ nyá yə́laa mpa n hika too lə́ɲtaa

na ń ya-we si pá pə́sɪ nyá kpə́nte tə́ pa tə̀.

Tə́sɪ Siyə́ɲ puɣu ɲku ku tə̀ n lapa nyá te tə́ ku təm.

³ Kə́ na ń ná lona anɪ,

pə́ wakə́lə̀ɣɪ-yɛɣɛ tam ké.

Kolontu wakə́la nyá tə́yaya taa.

⁴ Nyá kolontunaa kiisiyina nteɣɛ timpi n sulaya-tu
tə́,

halə́na pá tu pa kuyusum.

⁵ Pá na pa lawa ké na pa loɲ

isu taasɪ setə́laa ke hə́tuɣu taa.

⁶ Na pá faki leesə́ɲ na pá yəkə́ɣɪ lelə́ɲ.

7 Pa tu kəkə ke nyá təsεεε
na pá yəki na pá wakəli timpi nyá hətε wεε tə.

8 Nti pa makı pa lanja taa təyɔle sı,
pá wakəli-tuyv təm kulvm təə.

Paa wə kəkə ke lona nna a taa
Isə na yəlaa pa suliyi tə.

9 Tu tasəyi nav ke mpi pə huləyi sı Isə wεε tə.
Isə kuyɔyɔtutu teləsəlaa ná fei tətə.

Ta taa nəyɔlv ta nyi ısəna pu taanı tə.

10 Hai, Isə Taca,aa,

pəlee ké kolontunaa ká hεεı nyá hətε kutuyv?
Pəlee ké paa hεεı-tεye footuyv?

11 Pepe təə ké n suma,

na nn sanı nyá nin ntəyənı kusuyv sı n ma?

12 Hai, Isə, nyayale ma wulav ke too ləntaa,
nyá waasəyənna tetv taa.

13 Nyá tonı ke n fayana tenku

na ń yəki lvm tεε tumaa səsaa nyəə.

14 N yəka tum səsə Lefiyatanı nyuyv na ń pεti-ı
wɔlaya tetv taa yəlaa sı pá təyɔ.

15 Nyá hulina lvm sεεlaa na ń hεε ləə

na ń yele na pusi nsi sı nyəəki tə sı lvm nyəə.

16 Nyayale ilim taa na ahoo pə tv.

Nyá lapəna ilim na ısətv.

17 Nyá suna tetv toosi təna

na ń lá watv waatv na yoluma.

18 Taca,aa təəsı sı kolontu kuləyi nyá təə,

yəlaa kumεεmənı inı ı wonəyi-ı.

19 Taa pεti nyá yəlaa kupama weesını ke taale wontu.

Taa səə nyá konyəntvnaa təə ké tam təə.

20 Təəsı nyá nəyɔ pεεloyv təə.

Mpi tə, musvı nyəmnaa suna ıcatε səkpεtənı taa.

21 Taa yele na mpa pa ise pa tãki tã pá tãena
lanwakãlle.

Ama konyãntõnaa na wahala nyãma í sañi-ñ.

22 Hai, Isõ, tãssi na ñ paasãna kutũyũ ñku
kũmelemãñ iní ñ tũũki-ñ paa kũyaku ñku tã.

23 Taa sãã nyá kolontunaa wula tãã,
na kakiisasi nsi pa kiisiyina-ñ tam tã si tãã.

75

Tacaa kele hvvlv

1 Asafi yontu nti ñ yoowa si: Taa kv
na tã wẽ yonyoola nyũyũ tv yontunaa taa tãgãlã.

2 Hai, Isõ tã sama-ñ.
Tacaa Isõ tã sama-ñ.
Tu yãgãti nyá tãm na
tã kpaali nyá teu sãssãm.

3 Tacaa si: Maa su waatu nãgãlv,
na má hvvna siyisuyũ.

4 Tetv na tã taa nyãm tãna ká sele.
Ama má sukãna-tãgi tã kila tãã.

5 Na má heeli mpa pa sañ pa ti tã si: I yele mpv,
na asayaa si: I taa hã mã ti.

6 I taa hã mã ti,
í taa yãgãti kalampããni tãm.

7 Sãssãntv u kãñna ilim tãlule yaa pã tãtule,
yaa wũlaya tetv taa.

8 Ama Isõ nyãmna,
í nãkaa ñ kpaasi lãlv na í tisi lãlv.

9 Tacaa tãka kãpv na í suna ñ páánã svlãm,
ñ kã cẽ-wãgi atẽ asayaa tãna,

na paa nyɔɔ pə təna na pá kpeɲna taɣatu.

¹⁰ Ma kaa yele Yakɔɔɔ Iɔ Tɔm yɔɣɔtuɣu,
na pə yontu yoo.

¹¹ Maa yɔki asayaa toɲ təna.
Ama tampana tɛɲlaa toɲ ka pikəna.

76

Iɔ wakələɣi yoo ke Siyɔɲ taa

¹ Asafi yontu nti pa yookina cəmuɣu
na tɛ wɛ yonyoolaa nyɔɣu tu yontunaa taa tɔɣɔɔ.

² Iɔ hula i tɔɣi Yuta,
i hətɛ yaa Iseyeli taa.

³ I cokəle wɛ Salem kɛ,
na i tɛcayale ke Siyɔɲ taa.

⁴ Tənayaa i pɛla yoo wontu:
Iɔ nyɛmá na kpalɛɲ na layalɛɛ na wontu lenti.

⁵ Hai, Iɔ, sɔsɔɔntu ntɛ yaa?
N kəla tam tɔɔ pɔɔɲ təna.

⁶ Yoolaa taa yoolaa mpɛ pə caama-wɛɣɛ,
pa toowa tom kantəkayaa nyəm,
pa ta pəsi na pá yoo na pá fiti.

⁷ Yakɔɔɔ Iɔ, waatu wei n nyaasa-wɛ tɔ,
pə yeyeta pa krayanəɲ na i cayalaa kɛ.

⁸ Hai, n kɛ sɔsɔ kɛ,
n muɣi pááná na awe kpətəna-ɲ?

⁹ Hatoo ɪsətaa kɛ n yɔɣɔta nyá huule tɔm,
na sɔɣɔntu kpa tetu na tɛ caya tɔpamm.

¹⁰ Waatu inəɣi n kɔlaa si n huukəna
na ń waasi atɛ kɔnyɔntɔɣɔlaa.

¹¹ Ye nyá taa huuwa,

yulv tɔyɔ-ŋ teeli ké,
paa ɪ wɛ pááná sɔsɔna taa.

¹² ɪ sɪ mə ɪsɔ Tacaɔ kɛ nɔɔsɪ na í lá-sɪ.
Mpa pa cɔɔna ɪsɔ Sɔsɔ ɪnɪ tɔ,
pá kɔna-ɪ kɔcɔɔŋ.

¹³ ɪsɔ lɔsɔyɪ awulumpiya kalampaani ké
ɪlena pé tisi-wɛ tɔfɛ.
Ate awulaa seliyina-ɪ ké.

77

*Ma sɔlamɔyɪ ɪsɔ lɔŋtaa kɔpantv kɛ laŋwakɔlle kɔyɛɛŋ
taa*

¹ Yetutum sɪ Asafɪ yontu nti tɔ wɛ
yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Maa wiina ɪsɔ na má heeli-ɪ ma tɔm,
maa wiina-ɪ na í ké ŋkpaŋyɔyɔ na ma tɔɔ.

³ Ye ma laŋlɛ wakɔlaa,
ma pɛɛkɔyɪ Tacaɔ ké,
na má tɛkɔyɪ-ɪ niŋ kɛ ahoɔ, hɛɛsɔyɔ fɛɪ,
ma luyɔ fɛɪ sɪ pá puɔyusi-m.

⁴ Ye ma tɔɔsa ɪsɔ tɔɔ ma nɔyɔsɔyɪ ké,
ye ma kpaɔa lɔmɔyɔsɛɛ ɪlɛ ma apalɔtɔ yɔɔli.

⁵ Tacaɔ, nŋ tisiyɪ sɪ má kpɔtɪ ɪsɔlɛ,
na pé cɔɔsɔyɪ-m, ma nɔyɔ taa fɛɪ kete.

⁶ Ye ma hɔv pusi kancaalaya nyɔnsɪ
na kɔyɛɛŋ wei ɪ tɛwɔ tɔ ɪ tɔm,

⁷ ma tɔɔsɔyɪ ma yontunaa tɔm kɛ ahoɔ ké,
na ma mɔyɔsɔyɪ hatoo ma taa
na má pɛɛkɔyɪ ma hɔwɛɛ taa.

⁸ Tacaɔ n ká lɔ-tɔyɔ tam tɔɔ?
Nyá paa kaa wɛɛna-tɔ?

- 9 N yela-tuyv kupantv lapv ke tam tōv?
N kaa tasa-tuyv natəlayi heeluyv ke paa wulee?
- 10 Iso tá sōv tá pətətəle tōv,
pəyele ı ta mv páná na í yele ı suulu hōlvv.
- 11 Ma yəgəta ma taa si mpi pə tuyv-m wahala təgəle
si,
Isətaa Iso Sōsō u tasəyi-tuyv paasənav.
- 12 Ma tōssa Tacaə təma tōv.
Mpi tō, ma ta sōv nyá ləŋtaə kupantv səsəəntv tōv.
- 13 Maa yəgəti nyá kōlaputv tənə təm,
na má kēesi nyá təma səsəəna təm.
- 14 Hai, Iso nyá mpaav wēe ké tənəŋ.
Tuyv kōlalaav ŋku kv haŋna-ŋ səsəəntv?
- 15 Nyagale Iso wei ı laki piti təma tō,
n hula nyá toŋ ke yəlaa taa.
- 16 Nyá toŋ ke n yapəna nyá yəlaa
Yakəpv na Yoseəfv pa lōlvv nyáma.
- 17 Hai, Iso, lvm na-ŋ na səgəntv kpa-wi,
na pé sele na pé kpeŋna hatoo pə tapuyv tēe.
- 18 Ntēna tēv kpe isu lōŋ lvm na kv holiyi.
N tōkvi nyá nyəmə ké paa timpī.
- 19 Tēv nyəgəsvyv nyaləməle naakvi antulinya ke hola
anī a taa,
na səgəntv pu tētv na té seliyi.
- 20 Tēŋku lvm hekv taa ké n hēe nyá təyi mpaav,
nəgəlv u nyəŋ kv lonte.
- 21 Moisi na Aləŋ ke n kpaava isu tiikilaa
na pá paasəgəna nyá yəlaa.

78

Iseyeli nyáma təm fei sōv

- 1 Asafi yontu nti pa yookaya na té wē

yonyoolaa nyuyv tu yontunaa taa tɔyɔlɔ.

Ma yɔlaa í nu ma kuseyɛsɔtɔ,
í tu ŋkraŋŋ na í nu ma kuyɔɔtɔtɔ.

² Iso ké maa sɛɛ-me,
na má keesəna-meɣe lɔŋ taa tɔm.

³ Nti tá caanaa keesa-tu
na té nu na té nyi-ti tɔ.

⁴ Pə fei si té ŋmesi-tɔyi tá piya.
Tu keesi tá piya piya ke Taca samtu tɔm.
Na ɪ toma na piti tɔma wena ɪ lapa tɔ pə tɔm.

⁵ Iso tɔwa kɔtɔtɔtɔ na í su kiiu
ke ɪ yɔlaa ke lseyeli taa.

Na kiiŋ unɪ í hɔli tá cəsənaa si
pɛle pá sɛyɛsi-tɔyi pa piya.

⁶ Uena pɛle pa piya nyi-ti,
na sɔle si tɔwa ɪɛ si sɛyɛsi-tɔyi si piya.

⁷ Uena pá tu Iso ké naani pa taa sɔɔ ɪ tɔma tɔɔ,
na pá tɔki ɪ kusəsutɔ.

⁸ Uɛ pa kaa tɔŋ pa caanaa ɪkpatɛ.
Pɛle paa ké kaanutɔnaa na tɔɔ kollaa piitim ké.

Pa fei naani, pácɔ paa tɔŋɔyi Iso
ké teu ke pa ləmɔyəsɛɛ taa.

⁹ Ifəlayim lɔlɔyɔ nyəma mpa pa ké tɔtɔlaa tɔ,
pa sewa youu ke ku wule.

¹⁰ Pa tá tɔki pá na Iso pa nəɔ pɛɛlɔyɔ.
Pa kisa ɪ kiiŋ taa tɔntɛ.

¹¹ Pa sɔwa Iso kookalənaa na ɪ tɔma səsəna wena
ɪ ka yɛlaa na pá ná tɔ.

¹² Iso ka lapa kəkəlɔ nyəmnaa ke Icipiti
hɔyɔlɔyɔ ŋku pa yaa si Sowaŋ tɔ

ku taa ké pa cəʂənaa ɪsɛntaa ké.

13 Iso fayə lum na pá yele-wɛyɛ mpaav na pá tɛɛ na í kaa-wəyi huɣule ɪsu kolɔŋa.

14 Isoŋmuntɔyɔ hɔlayana-wɛyɛ mpaav ke ilim taa, ɪlena ku mɔyi kəkə ke paa ahoɔ nna.

15 Iso fayə kɔkɔpamɔyɔ ke wɔlaya tɛtu taa na í yele na pá nyɔɔ tɛtu tɛɛ lum.

16 Iso lapa na lum sɛɛlaa luna kɔkɔpamɔyɔ taa na pá kpe ɪsu pusi.

17 Ama tá caanaa tɔŋa ɪsɔtaa Iso sɔsɔ ke pəntənaɔ na pá kuləyi Iso tɔɔ ké wɔlaya tɛtu taa tɔna.

18 Tá caanaa mayasa Iso ké pa taa si pa naa ɪ waali, ke timpi pa sələma-ɪ tɔɣɔnaya ɪsu pa sɔɔlaa tɔ.

19 Haləna pá tɔv Iso si: Nn pəsəyi na ń cali-tɔyɔ tɔɣɔnaya ke wɔlaya tɛtu taa.

20 Tampana n mapa kɔkɔpamɔyɔ na lum kpe, na pá hɛɛ lɔɔŋ yaa.

Ƴɛ n pəsəyi na ń ha nyá yɔlaa ke tɔɣɔnaya na nantu na?

21 Mɔyɔv Taca n nuwa na pááná kra-ŋ na nyá taa haŋna ɪsɛyɛli nyéma ɪsu kəkə,

22 ke timpi pa ta tɛ-ŋ na pa taa tɔ.

Pa ta la naani ké nyá waasɔyɔ tɔm.

23 Mɔyɔv n yɔɣɔtəna ɪsɔŋmuntu na ń tɔli ɪsɔtɔnɔyɔ taa nɔnɔɔsi.

24 Na ń yele na Manna*fa* hoti pa tɔɔ ɪsu tɛv si pa tɔyɔ.

ɪsɔtaa tɔɣɔnaya ke n ha nyá yɔlaa ke mpv. ^a

25 ɪsɔtaa tillaa tɔɣɔnaya ke n ha-wɛ, na pá tɔyɔ na pá haya.

^a **78:24 Manna:** Tɔɣɔnaya ŋka Iso hawa ɪsɛyɛli nyéma ke wɔlaya tɛtu taa tɔ. Saa ɪnəyi pa luwa ɪcipiti yomle taa na pa puki Kanaaŋ nyəntu taa.

26 Μῦϋυ Ιῶ n yelaa na ilim təlule heelim má,
na ḥ kəna ilim mpətəŋ təə nyəm na nyá toŋ.

27 Na ḥ lá na nantv tii pa təə isu mvsuyv.
Sumasi tuutuuma ke n kəna-we
isu tenkunaan nəsı kanyəŋa.

28 N lapaya na sı hoti tá caanaa təsikile
na sı cəəna pa təcayale.

29 Tacaə ha-weye mpi pa nyulaya tə.
Ilena pá təyɔ na pá haya katatəlaya.

30 Tá caanaa təyənaya ka we pa nəsı taa ké,
pa lulun ta tu səta,

31 ḥῃϋυ Ιῶ taa huuna-we na í kv
Iseyeli ifepiya taa ifepiya.

32 Paa na mpv tə, pa ta tona nyá kəkələ nyəmnaa
na pá təŋa isayatvnaa ke lapv.

33 Μῦϋυ n kpiisa-we na heelim,
na ḥ tisi wahala ké pa təə ke kpakpaa,
na ḥ su pa weesin tənaya.

34 Waatv wei səm kəŋ tá caanaa ilena pá keesəna Ιῶ
nyá təə

na pá pəkəyi sı ḥ kenti pa təə.

35 Na pá təsı sı n ké pa kvkramuyv.
Isətaa Ιῶ Səsə ké pa waasvlu.

36 Ama pa ntompee ke pa puyusayana-ŋ
na pá looliyi-ŋ na pa nsəma.

37 Pa taa tənı-ŋ na pa taa ké teu,
pəyele pa ta təkı nyá na-we mə nəyɔ pəeluyv.

38 Paa na mpv, nyá suulu təə,
n wiiki isayalataa pətətəle,
nn wakələyi-we.

N kpaə nyá təyi tam ké,

nn haaki nyá təyi nyá pááná təna taa.

39 Na ń təəsi si ta caanaa ké yəlaa ke yem ké.

Pa ké heelim mpi pə tɛɛki pə kaa məli təyɔ.

40 Tá caanaa kula nyá təɔ ké wɔlaya tetu taa

na pá kpaasəyi nyá pááná tɔ pə fɛi kalɔyɔ.

41 Pa ta heesi Isə nyaya maɣasɔyɔ si pa naaki nyá
waali,

na pá kpaasəyi Isɛyeli Isə Nani tu nyá nyá pááná.

42 Pa ta təəsi Isə nyá nyá tɔŋ təɔ

na isəna n ka yapa-wɛyɛ kolontu niŋ taa tɔ.

43 Ta caanaa sɔɔ piti təma wena n ka lapa Icipiti tetu
taa

na kəkələ nyəmnaa mpa n lapa Sowani həyɔyɔ taa
tɔ.

44 N pəsa Icipiti nyéma pusi lɔm ke caləm

na pá wu si lɔm ke nyɔɔv.

45 Na ń kəna-wɛyɛ kacəsi sətɔ nyənsi

na sí nyɔɔ pa caləm.

Na salɛɛ, na alɛ a wakəli-wɛ.

46 Na ń tu pa tawa na pa hatəmɔtu ke kɔtolɔŋ.

47 Na ń yele na tɛv isayav na tɔmpɛɛ

wakəli pa lesɛŋ tɔŋ na tɔŋ kɔlɔlɔŋ lelɔŋ.

48 Na tɛv tɔmpɛɛ kv pa tɔla

na kv nasi pa kaləkəŋ.

49 Mpuɣɔ Isə nyá n mu Icipiti nyéma na pááná
səsəna

na nyá taa huuna-wɛ na pa lanja wakəli,

na ń tilina-wɛyɛ isəttaa tillaa wakəllaa kpekəle.

50 N haya-wɛ na nyá pááná ke mpuɣɔ,

pə taya səm tike ke n tu-wɛ.

Ama n sɔsa-wɛyɛ wahala taa na pa isɛ.

51 Na ń kv Icipiti nyéma

apalɔpiya kancaalaya nyənsi təna.

Kam lɔlɔyɔ nyáma iwule
kancaalaya nyante sɔpɔna mpɔ.

52 M'pɔyɔ n tiika nyá yɔlaa na ń tɛɛna-we ɪsu
pa lɔsɔyɔ heen ke kalaku taa tɔ,
na ń tiiki-weye wɔlaya tetu taa ɪsu tɔla.

53 N pɔna-weye na naani, sɔyɔntu fei-we,
na tenku li pa kolontunaa.

54 Pɔ waali ké n pɔna-weye nyá tetu nanɛ nyantu taa
ké pɔyɔ ŋku n muwa tɔ ku tɔɔ.

55 Na n tɔyɔni Kanaaɛ piitimnaa na n tala
yɔlaa ke pa tetu na ń su Iseyeli
kpeka yɔlaa ke pa tɛɛsi taa.

56 Paa na mpɔ tɔ pá mayasa ɪsɔtaa Iɔ Sɔsɔ nyá
na pá kuli nyá tɔɔ,
pa ta tɔki nyá kusɔsutu.

57 Pa hatɔlɔna Tacaɛ nyá na
pá pɔsi tetelataa ɪsu pa caanaa.
Pa yɔlɔyɔ apalutu ké ɪsu
tɔɔy ŋku ku hika fitaa tɔ.

58 Tá caanaa kusa Iɔ nyá nyá pááná na pa tɔfɛɛnɛnaa
na pá kusɔ nyá ɪsɛsɛɛmle na pa tuɛ.

59 Iɔ n nu mpɔ ɪɛna pá kusɔ nyá pááná
na ń kpiisi Iseyeli nyáma na tonɛ.

60 Na ń lɔ nyá tɔyaya ŋka ka taa
n ka we nyá yɔlaa hekɔ ke Silo tɔ.

61 Na ń yeɛ na kolontunaa lɛɛki nyá atakaa
wei i hulɔyɔ nyá tonɛ na nyá teeli tɔ.

62 ɪɛna ń mu pááná na nyá yɔlaa,
na ń yeɛ na pá ku-we.

63 Yoou kuwa ta caanaa ifepiya,
pa pɛɛlaa ta hiki mpa paa saa tɔ.

64 Pa kowa pa kətəlaa ke youu taa,
pa leelaa ta wii-we.

65 Μπυγυ Τααα n kəlaa ɪsu tomtoolu,
yaa sɔlɔm ɕekyɔ yoolaa taa yoolu ɪsentəɔ tə.

66 Na ń kɔ nyá kolontunaa na pá tɔŋa sewa,
na ń tɔ-weye fɛɛɛɛ ke tam təɔ.

67 Paa na mpɔ n lɔwa Yosɛɛfɔ tɔyaya,
n ta ləsi Ifəlayim kpekəle nyəma mpe.

68 Ama Yuta kpekəle na Siyɔŋ
pɔyɔ ke n sɔɔlaa na ń ləsi.

69 Na ń ŋma nyá tɛsɛɛɛ na tɛ kɔli sɔsɔm
na tɛ weɛ tɔŋ ɪsu tetɔ nti n su tam təɔ tə.

70 Na n ləsi nyá tɛmlɛ tɔ Tafiiiti.
Ntiyile taa ké n polaa na ń kpaɣa-i.

71 Kaləkɔ waali ké n kpaɣa-i.
Si í pəsi ɪ yəlaa ɪseyɛli nyəma
mpa n sɔɔla teu tə pa tiikulu.

72 Tafiiiti ná tiika-weye
na lotu kɔlɔmtɔ na ləmayaɛɛɛ.

79

Taa, tə hotaa ké, kəɔ tá waasvyv

¹ Asafi yontu nti tə we yonyoolaa
nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔɔ.

Hai, ɪsə, kpaɪ nyəma wata nyá tɛ,
na pá wakəlɔyɪ nyá tɛsɛɛɛ nanŋ nyəntɛ.

Pa pəsə Yosalem ke ncaale kanmaaya.

² Pa kɔ nyá tɛmlɛ nyəma na pá petɪ
kpelɪŋ na taale wontu.

3 Na nyá yalaa kupaama caləm kpé na pé cɔna
Yosalem icate,
nɔɔɔɔ ta kɔɔ si í pi-we.

4 Tə pəsa mpusi pɔɔɔɔ tá cɔɔ nyáma ké,
na mpa pa cɔna-tu tə pa wonji-tu
na pá tuli-tuɔɔ ntompee.

5 Hai, Taca, pəlee ké nyá táá ká heesi-tuɔɔ kpanau
na nyá pááná yele-tuɔɔ nyagau isu kɔkɔ?

6 Piitimnaa na kawulasɔ nsi si ta nyi-ɲ
na su seeki-ɲ tə, nsəɣi pi we si ń muna pááná.

7 Mpi tə, pa kuu lseyeli nyáma wontu,
na pá wakəli pa tɔcaɔale.

8 Taa tɔɔsi tá isayatu kupaantu tɔɔ.
Ama nyəni tá pətətəle na ń kɔɔ tá kin ke lɔɲ.
Mpi tə, tə we wahala taa ké.

9 Hai, waasi-tu, tá nyuɔɔ Yátu Iso,
na pé tu nyá hətə ke teeli.
Ya-tu na ń kpiisi tá isayatu ke nyá hətə tɔɔ.

10 Pepe tɔɔ ké piitimnaa ká pɔɔsəɣi si:
Leye pa Iso inɔ i mələnaa?
Pə wee ké si ń leeti-weɣe
nyá təmle nyáma səm ke tá isentaa na pá ná.

11 Ke ɲkpaɲ na ń nu saləkatɔnaa wula,
na ń yá mpa pa kɔɔɔ pəle pa tɔwa tə na nyá ton
sɔsɔɔɔɲ.

12 Taca, feli tá cɔɔ nyáma ke kutuɔɔ ɲku
pa tu-ɲ tɔɔ təm naatosompɔɔɔɔɔɔ.

13 Ama tá ké nyá yalaa ké.
Tayale kaləku na nyagale tiikilu.
Tu seeki-ɲ tam tɔɔ ké na tá saɲi-ɲ.

80

Iseyeli tiikilu nyá, nu

¹ Asafi yontu kutəəsətə nti pa yookina saŋku
na tá wε yonyoolaa nyuyv tu yontunaa taa təyələ.

² Hai, Iseyeli nyáma tiikilu, ke ŋkraŋŋ.
Nyá tiikiyiina nyá yəlaa isu kaləku.
Isətaa taŋlaa təw kέ nyá təcaɣale wεε, huli nyá ti.

³ Huli nyá toŋ na ń kəw ń waasi-tuyv
Ifəlayim na Pəncamεε na Manasee pa isəntaa.

⁴ Hai, Isə kusi-tv na ń keεsi nyá ise
na tá təw na pə ya-tv.

⁵ Hai, Iseyeli Isə Taca,aa,
pəlee kέ nyá táá ká yelee kpanav ke nyá yəlaa
sələməŋ?

⁶ Nəyəsεε ke n caləyi nyá yəlaa
na isələm kuyi-wεyε sulum nyəm
na pə teləsəyi mpəle.

⁷ N yelaa na té pəsi mpi pə yoosiyi
tá na tá cələ nyáma tə.
Na tá kolontunaa náá wonjiyi-tv.

⁸ Isətaa na ate pə tv Isə kusi-tv.
Keεsi nyá ise na tá təw na pə ya-tv.

⁹ N kpəsa lεsεŋ tuyv ke Icipiti
na ń təyənɪ yəlaa na ń sə-ku.

¹⁰ Na ń tayani-ku na ku tεε
na ku sú tətə.

¹¹ Ku waasa pəwŋ ke ku isotom,
na ku piliŋasi wε isu Isə tuŋ səsəwŋ.

¹² Ilena ku piliŋasi heli na sí polo tenku
na ku akpaa ke pəyə səsaya.

13 Pepe tɔɔ ké n pɛla kalaanaa sɪ
mpatɔntaa í wakɛli-ku?

14 Hɔtɔyɔ taa teele ka tɔyɔ-ku,
na taale wontu náá pɛsi-kuɔyɔ tɔ tɔyɔnaɔa.

15 Ate na ɪsɔtaa pɔ tu ɪsɔ kɔɔ.
Kusi nyá ɪse ke ɪsɔtaa tɛna na ń nyɛni.
Paasɛna ɪsɛɛɛ tɔyɔ kɔnɛ.

16 Kenti mpi nyá nin sɔwa tɔ
na apalɔpɔyɔa ŋka n ɪsa nyá ti tɔ.

17 Mpa pa sɛta-ku na pa wɔ-ku tɔ,
nyaasi-we na pá saali yem.

18 Tɛni nyá ŋkpalɛna ke yɔlɔ pɔyɔa ŋka n ɪsaa
na ká we nyá ntɔyɔɛ tɔ tɔ ka tɔɔ.

19 ɪɛ tɔ kaa tasa-ŋ hatɛlɛnɔv.
Yele na tɛ weɛna weesuɔyɔ na tɛ yaaki nyá hɛte.

20 Hai, Tɔcaa, ate na ɪsɔtaa pɔ tu,
keɛsi nyá ɪse na tá tɔɔ na pɛ ya-tu.

81

Ye ma yɔlaa ka nuna-m

1 Asafi yontu nti pa yookina sanjku na tɛ we
yonyoolaa nyɔyɔ tu yontunaa taa tɔyɔɔ.

2 ɪ yoo tá kentiɔ ɪsɔ ké yontu na ɪɛhɔlɔmɛ.
ɪ wiliti Yakɔpɔ ɪsɔ ké ɪɛhɔlɔmɛ kawilitaɔa.

3 ɪ yoo-ɪ yontu na akilimanaa
na cɛmɛɛɛ na sanjkuɔnaa.

4 ɪ hɔli tutuɔɛ ke ɪsɔtɔ kɔfalɔ acima kɔyaku wule,
na ɪ hɔlɛmɛɛɛ acima nyɛɛku wule.

5 Mpi tɔ, pɔ ké ɪsɛyɛli nyáma ke kiiu ké.
Mpi Yakɔpɔ ɪsɔ sɔwa tɔyɔɛ.

6 Nti ι tu Yosεεfu lυloyu nyάma ke
waatu wei ι tii Icipiti nyάma tω tωyole.

Ma nuwa nωyω ηka ma ta nyi tω si:

7 Ma tisa sαyela yuη nyana ke nyά nyoyu taa na má
si,
na nyά niη yele tōku yuη nyηku.

8 Lanwakelle mayana-η na η má kapuka na má ya-η,
na má cω-η teu hola taa.

Na ma mayasi-η si ma naa nyά waalayi Melipa lum
cōlo.

9 Ma yēlaa í nu ma kukpaalatu.

Ye Iseyeli yēlaa ka nukayana-m,

10 tōyu kulalaau taa wεε mā te.

Pāyele í taa luη tōyu nakoli.

11 Mayale Tacaα mā Iso wei ι lēsa-meyε

Icipiti tetu taa tō.

I haa mā nōosi na má suuli-si.

12 Ama ma yēlaa me í ta nu ma nōyō.

Iseyeli nyάma ta nuna-m.

13 Ilena máα yele-meyε mā lanjkrusēη inι ι taa.

Na í tēη mā mayamaya mā layatu.

14 Hai, ye ma yēlaa Iseyeli nyάma ka nukayana-m

na pá tēη ma mpaau taa.

15 Maa tisa pa kolontunaa tēfe ke nōonō

na má kuli pa tō.

16 Iε Tacaα má, ma kolontunaa ká yele pa ti hōm

na Iseyeli nyάma me mu cayana mā tēyi tam tō.

17 Waatu inēyi maa calayi-meyε tēyōnaya kupaηka

na má cεε-meyε kukpamuyu taa tuη na í haya.

82

Isə haana yəlaa tənaya tampana tənuyv

¹ Asafi yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyv tv yontunaa taa təyəl.

Isə səŋa ɪ kotuyv taa ké isətaa nyəma hekv
na í huləyi tampana tənuyv.

² Pəlee ké í ká yelee yəlaa fayasuyv ke huule taa,
na tasəkəle nyəma ke tampana hav?

³ ɪ tən tampana ke ɪcam na sulav pa təm taa.
Na í ha konyəntəyəl na konyəntv ke pa tampana.

⁴ ɪ waasɪ ɪcam na konyəntəyəl,
í fiti-weye asayaa səkrəŋ taa.

⁵ Ama í ta nyɪ pulv,
pəyele u cekəyənə pulv,
səkrətuyv taa ké í tən.
ɪlena tetv kila tənə seliyi.

⁶ Maa təmaya sɪ í ké Isə Səsə luluyv nyəma.
Halɪ ɪ tu ké isənəa.

⁷ Paa na mpv tə,
í ká sɪ ké isu yəlaa,
na í hoti isu paa awulumpu wei.

⁸ Hai, Isə kvli na n hūna antulinya.
Mpi tə, n ké piitimnaa tənə tv ké.

83

*Isə yəlaa mpa piitimnaa leləa tuyi konyəŋ tə pa
sələmuyv*

¹ Asafi yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyv tv yontunaa taa təyəl.

² Hai, Iso, taa sú, taa heesi.
Pəyele taa caɣa yem.

³ Nyá kolontunaa ta caɣa təpamm,
mpa paa caaki-ŋ tə pa kusa nyəəŋ.

⁴ Pa caki nyá yəlaa acaya na acilayatu,
pa kotiyi na pá yəɣətəyi mpa pa təə n kentaa tə pa
təm.

⁵ Na pá yaaki təma si pá kpiisi
Iseɣeli nyéma ke piitimnaa heku,
na nəɣəlv í taa tasa pa həte ke təəsvu.

⁶ Nya kolontunaa krenta kuləm na
pá pəeli nyá təə ké nəɣə.

⁷ Mpeɣele Itəm nyéma na Isəmayeli nyéma
na Mowapu nyéma, na Akaa na Keraadi pə nyéma.

⁸ Na Amoni nyéma na Amaleke nyéma
na Filiisi nyéma na pé səəsəna Tii nyéma tətə.

⁹ Asilii nyéma mayamaya ná səəsə pa təə
na pa kulɪ Ləəti ləlvu nyéma təə.

¹⁰ Hai, Iso lana-we isu n ka lapu Matiyəŋ nyéma
na Sisela na Yapeŋ ke Kisəŋ ləəv nəɣə tə.

¹¹ Pa ku-weye Haloti na pə la tetu ke mvsuŋ.

¹² La pa awulumpiya isu Olepɪ na Sepɪ,
na ń lá pa awulaa təna isu Sepa na Saləmuna.

¹³ Mpi tə, pəle paa yəɣətayana si
pa ləkəyi Iso təcayalənaa.

¹⁴ Ma Iso, la-we isu kacuculaya
yaa nyutu nti heelim kpakəyi tə.

¹⁵ Yaa isu kəkə məkuyv hətvu tə
yaa ka məkuyv pəɣv nyutu tə.

¹⁶ Yele nyá tev heelim təɣəni-we
na nyá kacuculaya anaam lá na pá sele.

17 Tacaa yelee na feele kpa-we,
na pá preeki nyá haete.

18 Pá liyiti-we na pá tu-weye sɔɔntu taa ké tam tɔɔ.
Pá tu-weye feele na pá lé.

19 Ilena pa cekana si nyá tike ke pa yaa si Tacaa.
Nyagale isɔtaa Iso Sɔsɔ ke tetu tana taa.

84

Mpa pa puki Yosalem ke isɔseɛn to pa yontu

1 Kolee nyáma kpekale yontu nti pa yookina Kati
tu camuyv
na tá we yonyoolaa nyuyv tu yontunaa taa tɔɔlɔ.

2 Hai, Tacaa, pə tana pə tu,
nyá tɔɔagale tewaya hali.

3 Pui laki-m lɔɔ si má suv Tacaa tɔɔaya taya tɔɔ
na má sá Iso weesuyv tu na lanholɔmle kawilitasi.

4 Sumpwɔwɔ wena i tɔɔagale,
na kenkehilaya ke tante nte
tə taa ka tuyi ka piin tɔɔɔ
nyá kɔtasi tɔlatɔ kinj.

Hai, ma wulav na ma Iso.
Tacaa, pə tana pə tu.

5 Lelenɔ nulaa nté mpa pa we nyá tɔɔaya taa tɔ,
paa sanɔ-ɔ tam tɔɔ ké.

6 Mpa pa tekixi-ɔ tɔɔɔle lanholɔmle nyáma,
nyá hasɔɔana pa nɔɔheɛ tɛɛ.

7 Waatv wei paa tesɔɔi Paka*fa* tetekale tɔ,
Iso ká pəsi-tɔɔe hila nyante,
na salan tɔv kooli-tɔɔe kɔpantv. ^a

8 Pa ton sɔɔsɔyi pa tɔntɔ taa ké,

^a 84:7 **Paka:** Wula ke pa yaa mpv na pa tɛ taa.

na pá kpatəyənə timpi paa sən Iso
isəntaa ké Siyən tə.

⁹ Hai, Tacaa, atə na isətaa pə tu nu ma kusələmətə.
Yakəpu Iso ke ηkpaηyυ.

¹⁰ Hai, Iso, nyayale tá kpante,
nyənı wei n ləsaa tə ı isəntaa.

¹¹ Kuyaku kuləmuyə sayav ke nyá təyaya taa
lapa sana na kuyeyə iyaya (1000) sayav ke kpai taa.
Ma səlaa sı má sən ma Iso təyaya nənəyə
na mpi maa sayə isayətə nyəηka taa tə.

¹² Tacaa nyá həla nté ilim na kpante.
Nyá haana pəeləe na teeli.
Nη pəη kupaηtə natələyi mpa
pa təη siyisuyə taa tə.

¹³ Atə na isətaa pə tu Tacaa,
wei ı tekiyi-η təyələ laηholumlə tu.

85

Tacaa yəyətəyi həesuyə təm

¹ Kolee nyéma kpekəle yontu nti tə wə
yonyoolaa nyuyə tu yontunaa taa təyələ.

² Hai, Iso, n hula nyá tetə ke pəeləe ké,
na ń məηna Yakəpu nyéma mpa kolontunaa ka
kuuwa tə.

³ N kpiisa nyá yəlaa isayətə
na ń tayanı pa təwakəllənaa.

⁴ N kv nyá páána sə səəna tənə
na ń həesi-yeyə tá təə.

⁵ Hai, tá waasulu Iso mənna-tu isu tu weu tə,
na ń ku nyá pááná ke tá tə.

⁶ Nyá taa ká kpana-tuyv tam tə
na ń təkı-tu na nyá taa na pé polo
lələ loosi loosi na?

⁷ N kaa ha-tuyv weesuɣu
na tá yəələna-ŋ?

⁸ Taca yele na tá ná nyá kɔpantu
na ń yá tá nyuyv.

⁹ Iso Taca kuyəɣətutv ke ma nuki.
Mpi tə, heesuɣu təm ke n yəɣətəɣəna nyá yəlaa
na mpa pa nukəna-ŋ tə si pa taa məli kumelentv taa.

¹⁰ Nyá nyuyv yavv kɔətəna mpa pa nyaŋna-ŋ təɣə
ləna pə kəna nyá teeli ke tá tətə taa.

¹¹ Kɔpantu na tampana təŋuyv pə sulaa,
na heesuɣu na siyisuyv pé wayalı təma.

¹² Tampana təŋuyv lukəna tətə tɛ kɛ,
ləna siyisuyv náá luna isətəa.

¹³ Taca maɣamaɣa ká kəna kɔpantu
na tá tətə náá ləli tə kulvləm.

¹⁴ Tampana təŋuyv we nyá nəɣə tə kɛ
na á heeki-ŋ ikpate ke mpaav taa.

86

Ma yaaki-ŋ ma laŋwakəlle taa

¹ Sələmuyv ŋku ku we Tafiti yontu takəlaya taa tə.

Hai, Taca ke ŋkpaŋuyv na ma tə na ń cə-m.

Mpi tə, ma kɛ konyəntv kɛ na wahala tv.

² Ma kɛ kupaŋ kɛ, kenti ma tə.

Ma Iso, ma kɛ nyá təmlɛ tv kɛ,

ma pɛta-ŋ ma ti, waasi-m.

³ Tacaa nyəni ma pətətəle.

Nyaga ma wiikina paa ifemle nte.

⁴ Nyá tɔɔ ké ma kɛsɛnaa.

Ilɛ hɛɛsi nyá tɛmlɛ tɔ ma, ma laŋlɛ.

⁵ Tacaa, n ké kupaŋ ké,
na ń hɔlɔyi suulu.

Nyá kupaŋtɔ tɔɔwa mpa pa yaaki-ŋ tɔ pa tɔɔ.

⁶ Tacaa ke ŋkpaŋyɔɔ na ma kusələmtɔ
nu ma wiinau.

⁷ Ma yaaki-ŋ ma laŋwakəlle kuyɛɛŋ taa ké.

Mpi tɔ, n nukɪ ma nəɔ.

⁸ Hai, Tacaa, lkɔntɛ natəli tɔ ta nəɔsəna-ŋ,
pəyele nəɔlɔ u pəsəyi na í la nyá tɛmlɛ natəli.

⁹ Piitimnaa mpa pa tɛna n ŋmawa tɔ,

paa kɔɔ na pá hənti-ŋ atɛ,

na pá tɔ nyá hətɛ ke teeli.

¹⁰ N ké sɔsɔ ké, na n lakɪ kəkəlɔ nyəm,

nyá tike nté tampana Isɔ.

¹¹ Hai, Tacaa hɔli-m nyá mpaan,

maa tɔ nyá tampana taa.

Tɔ ma taa na má wɛɛna nyá sɔɔntɔ.

¹² Tacaa, ma Isɔ maa sa-ŋ na lotu kulɔmtɔ,

na má tɔyi nyá hətɛ ke teeli ke tam tɔɔ.

¹³ Nyá kupaŋtɔ tɔɔwa ma tɔɔ ké,

na ń yaki ma ləsaya ke atətəle lumaŋ taa.

¹⁴ Hai, Isɔ, kalampaani nyáma kula ma tɔɔ,

mɔsɔntɔnaa kpekəle caaki ma weesuyɔ ləsuyɔ.

¹⁵ Ama Tacaa, nyá ké suulu tɔ ké,

na ń wɛna pətətəle.

Nn mugi pááná ke ləŋ,
 nyá kɔpantu tɔwə,
 na n laki ɪsəna n suwə tɔ.
¹⁶ Nyəni ma pətətəle na ń keesəna ma tɔ,
 ha nyá təmle tɔ maya tɔŋ.
 Ma ké nyá nyəŋ ké waasi-m.
¹⁷ La-m mpi pə hɔləŋi nyá kɔpantu tɔ,
 ma kolontunaa í ná na pə tɔ-wɛyɛ fɛɛɛ.
 Mpi tɔ, nyá waasəŋəna-m na ń heesəŋi ma laŋɛ.

87

Yəlaa təna ɪcate mayamaya kɛɛ Siyɔŋ

¹ Kolee nyəma kpekəle yontu nti tə wɛ
 yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔŋɔɔ.

Tacaa nyá suna Siyɔŋ ɪcate ke pɔɔŋ naŋŋ nyəŋ tɔɔ.
² Ntɛyɛ n kəla sɔɔlɔyɔ ke
 Yakəpɔ nyəma acalɛɛ təna taa.

³ Teeli təm ke pa yəŋtəŋi
 ɪsɔ ɪcate nyá, nyá tɔɔ.

⁴ Mpa pa nyəma-m tɔ pa ɪsentaa ké
 ma yaaki ɪcipiti na Papiloni na
 Filiisi na Tii na ɪtiyopii pə nyəma.
 Tɛtɔnaa mpe pa taa ké pə lɔla-wɛ.

⁵ Ama ye Siyɔŋ ɪcate ɪɛ tə taa ké
 pə lɔla yəlaa təna.
 ɪsɔtaa ɪsɔ sɔsɔ yəŋtəna-ti.

⁶ Tacaa kaləŋi yəlaa na ɪ ŋmaaki si:
 Siyɔŋ kɛɛ paa wei ɪ ɪcate mayamaya.

⁷ Hai, ɪsɔ ɪcate nyá, yonyoolaa na paalaa

pa kprentana na pa yəχətəχi nyá teu təm.

88

Wei səm kpreχətanaa tə i sələmvyv

¹ Kōlee nyáma kpekəle yontu nti tə we
yonyoolaa nyvχv tv yontunaa taa,
na t́ ké laŋwakəlle nyəntv nti
Isəlahi tv Hemaŋ yoowa təχələ.

² Taaɔa Isə, ma nyvχv yátv,
ilim na ahoo ke ma wiikina-ŋ.

³ Mv ma kvsələmvtv ke nyá kvpantv təə.
Ke ŋkpaŋvχv na ŋ nu ma wiinaɔ.

⁴ Mpi tə, wahala nu-m ké,
na má kpreχətana səm tətəχətəχe.

⁵ Ma we mpa pa tiiki pələaɔv taa tə pa looŋa taa ké.
Ma we isu vlvv wei i feina toŋ tə.

⁶ Səttaa həkʋ ke ma həntaa
na má nəχəsəna isu mpa pa kvwa na pá husi
pələaɔv taa na ṕ faya nyana-we,
na nn təəsəχi pa təm tə.

⁷ Pvvχv lumaŋ nyəŋkv taa ké n pɛta-m,
səkpɛtvχv taa ké pvvχv anaam taa.

⁸ Nyá páána tii ma təə ké
na á ta-m isu lvm hola.

⁹ N hatələna-m ma cewaa
na ŋ pəsi-m isu acaalətv
pvlv ke pa isenta.

Pə təkə-m pə fei luv.

¹⁰ Wahala nyəŋsa ma isə ké.

Paa ifemle nteχe ma yaaki-ŋ Taaɔa,

na má təkəyi-η ninj.

¹¹ Sətəa ke n lakı piti təma na?

Paa kəli na pá sa-η?

¹² Sətəa yəgətəyi nyá kúpantv təm ke pa tɛyɛ?

Yaa nyá teu təm ke pa yəgətəyi atətələ taa?

¹³ Nəgəlv ta nyi nyá kəkəlv

nyəmnaa təm ke səkrɛtɔy taa.

Pəyele pa ta nyi nyá siyisuyv təm ke

tɛtv nti tə taa yələa wɛna ləsəv tə.

¹⁴ Hai, Taca, nyaga ma yaaki si n waasi-m

na má sələməyi-η paa taŋaŋ ηku.

¹⁵ Taca, pepe təw kə n lə-m

na nn caaki si n na-m?

¹⁶ Ma kə konyəntv ke hatoo ma pəcaatv kə

na má wɛ səm nəgə taa,

na má təkı səgəntv nti n tv-m tə tə wahala.

Pə pəsa ma laŋle kə.

¹⁷ Nyá pááná huuna-m kə isu kəkə,

na nyá səgəntv səwəntv wakələyi-m.

¹⁸ A liki-m paa ifemle nteye isu lvm

na á watəyi-m na paa timpi.

¹⁹ N hatələna-m ma cewaa na ma taapalaa təna,

səkrɛtɔy ke pə yelina-m.

89

Nəəsi nsi pa su Tafiti tə si wɛ le?

¹ Isələhi tv Itəŋ yontu.

² Taca nyá kúpantv təm ke maa yooki yontu ke tam,
na ma heeliyi nyá tampana təŋyov təm ke paa pəlee.

³ Mpi tə, ma yəgətəa si:

Nyá kúpantv wɛ tam təw kə na tə sika isətənyv taa.

4 Ma na ma tæmle tv Tafiiti wei ma læsaa tɔ tɔ pæla
nɔɔɔ

halæna má yɔɔɔti na má tuu si:

5 Maa yelee na nyá kawulaya wæe tam,
na má læetæyi ka taa ké nyá lɔlɔyɔ nyáma.

6 Hai, Tacaa, isɔtɔnɔyɔ hulæɔna nyá teu
na nyá kɔpantv ke samaa taa.

7 Awe pæsæyi na í keesæna Tacaa nyaya isɔtaa?
Nyá pæyalaa taa awe nɔɔsæna-ŋ?

8 Iso n ké sɔsɔ ke isɔtaa samaa taa ké,
na pa tæna mpa pa cɔɔna-ŋ tɔ pa nyaŋna-ŋ.

9 Hai, Tacaa, ate na isɔtaa pæ tv,
awe we isu nyá?

Toma na teu pæ tv-ŋ hekv.

10 Nyá ŋmakælæna tenku na i kalampaani,
n heesæyi i lɔm ke waatu wei pæ kulæɔna páána tɔ.

11 Nyá nanɔtæna Icipiti isu sætv,
na n yasɔ nyá kolontunaa na nyá nin toŋ.

12 Nyá tæna isɔtɔnɔyɔ na tetv.

Nyá suna antulinya na i taa nyæm tæna.

13 Nyá lapæna ilim ntɔɔŋ na pæ mpætəŋ
na Tapɔɔ na Heeməŋ puvəŋ saŋ nyá hæte.

14 Nyayale toŋ sɔsɔŋ tv,
nyayale pæsuyɔ sɔsɔŋkv tv.

15 Nyá kawulaya kite nté tampana təŋyɔ na
siyisyu

na kɔpantv na teu ke nyá nɔɔɔ tɔɔ.

16 Yælaa mpa pa nyæmá nyá
akantæle wula tɔɔle leleŋ nulaa,
nyá isentaa ké pa we tam.

17 Pa lanle heena nyá hæte ke kutamsa,
na pá saŋ pa ti na nyá siyisyu.

18 Pa toŋ teeli kele nyá,
nyá kɔpantɔ kpaasəyənə tá toŋ.

19 Tacaə kele tá kɔkentuyɔ,
Iseyeli nanŋ tɔ nté tá wulav.

20 Kuyaku nakuli n yəyətəna
nyá kɔsəɔlv ke toosee taka taa si
n ha nyá toŋ ke aka,
na ń tɔɔ ifepu ke yəlaa taa.

21 N hika nyá təmlɛ tɔ Tafiiti,
na ń ləsi-i na ń pəli-i kətaya nim.

22 N ká sənə-i na toŋ,
na ń pəsi-i yɔlv toŋ tɔ.

23 Kolontu kaa tuti-i,
yɔlv isayav ná kaa pəsi-i.

24 Nka nanŋti i kolontunaa ke i nəyɔ tɔɔ,
na ń má mpa paa caaki-i tɔ.

25 N ká lapɪ-i nyá kɔpantɔ,
na i toŋ kpaakəna nyá həte.

26 N ká tɔ i niŋ taa ké tenku,
na ń yeke na í pəsi pusi.

27 Halɪ n ká yaa-i na í tɔ si:
Nyayale ma caa Iso na ma nyuyɔ yapɔ kɔkpamuyɔ.

28 Uena nyaa pəsi-i nyá pəyalɔ kancaalaya nyəŋ
wei i ké ate awulaa səsaa tənə taa səsə tɔ.

29 N ká si-i kɔpantɔ ke tam tɔɔ,
pəyele nəyɔ ŋka nyá na-i
í pɛelaa tɔ ka kaa layasi.

30 N ká yeke na i lɔlvɔyɔ nyéma wɛɛ tam tɔɔ,
na i kawulaya náá leeli isɪ isətənyɔ.

31 Ye i lɔlvɔyɔ nyéma ləwa nyá kiin
na pá kisi nyá kɔsəsɪtɔ ke tənuyɔ,

- 32 ye pa kisiyi nyá kutútútu
 na paa tákəyi nyá kvsəsutu,
 33 ɪɛ n ká caa kprátuyú na ń həna pa ɲkpaɲuyú
 na ń má-wɛɣɛ pa ɪsayatu tɔɔ.
 34 Ama n kaa pɛ-wɛɣɛ nyá kúpantu,
 pəyele n kaa pɛ-wɛɣɛ nyá teu.
 35 N kaa yəkɪ nyá nəɣɔ pɛɛluyú.
 Pəyele n kaa layasɪ nti n yɔɣɔtaa tɔ.
 36 N tɛma tuunav na nyá tənəɲɲ wɛɛtu,
 n kaa pəsɪ ń looli Tafiiti.
 37 Tafiiti lɔluyú ka wɛɛ tam tɔɔ ké,
 na ɪ kawulayá kumte wɛɛ nyá ɪsentaa ɪsu ilim.
 38 Na í leeli ɪsu ɪsɔtu,
 ɪnɪ ɪ kɛna aseeta tu kupaɲ wei ɪ wɛ ɪsɔtɔnuyú taa tɔ.
 39 Paa na mpv pááná kpa-ɲ na ń lɔ wulav wei n ka
 ləsaa
 na ń pəlɪ nɪm tɔ na ń yele-ɪ na í hoti.
 40 N yəká nəɣɔ ɲka nya na nyá tɛmlɛ tu ɪ pɛɛlaa tɔ
 na ń wakəlɪ ɪ ntenuyu na ń lɔ-kuyú aɛ.
 41 N yəká ɪ koloosi tɔɲ nyənsɪ tənə,
 na ń pəsɪ ɪ koloosi acaɛɛ kɛ ncaa.
 42 Mpatəntaa tənə kuuki ɪ wontu ké,
 na ɪ cɔlɔ nyéma paakəna-ɪ.
 43 N kpaasa ɪ kolontunaa apalɔtu,
 na ń la na mpa paa caakɪ-ɪ tɔ pa lanɲ hɛɛ.
 44 N kɔwa ɪ yooú wontu lɔɲ.
 Pəyele n ta sənə-ɪ yooú taa.
 45 N lɛɛka ɪ kawulayá tɔɲ,
 na ń pəsɪ ɪ kumte kɛ kɛntəlasi kɛ aɛ.
 46 N pasa ɪ ɪfepile pusi,
 na ń tv-ɪ fɛɛɛ.
 47 Hai, Tacaá, pəlee ké n ká hɛɛsɪ nyá təyi ɲmɛsuyú?

Na nyá pááná kpaasuyv isu kəkə?

⁴⁸ Təəsɪ ma təm, yvlv weesuyv kəla topi ké,
pə nəγəsəna ké isu n ηma yvlv ke si n pəsəyi-ɪ yem.

⁴⁹ Yvlv nəγəlv ɪ feɪ sɪ ɪ kaɑ sɪ.

Awe pəsəyənɑ na í yá ɪ təyi atətəle taa?

⁵⁰ Tacaa, leye nyá ləntaa kʊpantv
nti n ka su Tafiti ke nəγə tə tə saalaa?

⁵¹ Tacaa təəsɪ mpusi wei nyá təmle nyéma tuyv-m tə,
təəsɪ sɪ ma nvka yəlaa samaa.

⁵² Hai, Tacaa təəsɪ kʊtuyv ηku nyá kolontunaa
tʊkɪ nyá ləsəlv təntɛ tə tə.

⁵³ Tacaa hətɛ səsəle nté teeli nyəntɛ ke tam təə.

Isə í kəna mpv, Isə í kəna mpv.

TAKƏLAYA LIYITI NYƏŊKA

90

(Yontu 90-106)

Yvlv we tənaya, Isə ná we tam təə

¹ Isə yvlv Moisi kʊsələmʊtv.

Hai, Tacaa, nyá kəna tá kʊpʊyv
tətʊle ke too ləntaa.

² Na pécə pé lakɪ antulinya na pulasɪ tə,
nyá kəna Isə na n ká weɛ rɪpuyv tam təə ké.

³ Nyá mələyənana yəlaa ke atɛ mʊsuyv taa,
na n təŋ-we sɪ: ɪ məli timpɪ í ka lunaa tə.

⁴ Mpi tə, pusɪ iyaya (1000) wɛ-ŋ ké isu kuyaku ηku
kʊ tɛɛwa na kʊ kaɑ tasa məlvuyv tə,
yaa ahoo nna a tɛɛwa tə a həγəlvuyv.

⁵ N kpiisiyi yəlaa ké isu toosee wena
pə feŋuyv tanaŋ na á saali yem isu nyutv tə.

6 Nyutu tugi hetu ke tanan tee ké na té pu.
Ilena taanaya té lontili na té woli.

7 Nyá pááná kpiisiyi-tuyu
na nyá taa kpan nyaasayi-tu.

8 N ləsəyi tá isayatu ke patəma taa ké,
na ń suku nyaalam taa ké tá kəməsətu.

9 Nyá pááná səsəna laki ké na tá kuyeyi saalayi yem,
na tá pusi nyaa salayi yem isu yulu nəyo.

10 Tá weesuyu pusi nté nutosonnaanowa.

Ye mpa pa kəla alaafəya, ile pa nyənsi yoosi nunaasa.
Ama konyəŋ na wahala tike ke yulu waaki pə taa.

Weesuyu teeki ləlo ké na taa kulayi
huntu na té kpətəyana səm.

11 Taca, awe nyəmna nyá toŋ na nyá pááná pə təm?
Nəyolo u nyanəna-ŋ si í nyi nyá pááná təm ke teu.

12 Huli-tuyu tá kuyeyi kaluyu.

Waatu inəyi tu hii layatu.

13 Hai, Taca, heesi-tuyu pááná mɔnav ke mpu.

Nyənɔ nyá təmlɛ nyəma tá,
tá pətətəle na ń kéésáná tá tə.

14 La-tuyu nyá kɔpantu səsəntu ke tá tanan tee.

Ile tu cayana lanhulɔmlɛ ke tá weesuyu tənə.

15 Pusi payale taa ké n hɔma tá ŋkpanyuy.

Ile heesi tá lanə ke pusi payale
isu nsi si taa tə na wahalanaa tə.

16 La nyá yomaa taya nyá təmlɛ,
na tá lɔluyu nyəma na nyá səsəntu.

17 Hai, Taca, ta Iso la-tuyu nyá kɔpantu,
na ń yele na tá niŋ təma leeli.

Ɛɛ, yele na á leeli.

91

Isò kele tá kpuluyv tətule

¹ Yulv wei ı tugi isətaa Isò səsə ke kpuluyv tə,
Toma təna tɔ tɛ kɛ ı hɛsəyi.

² Pə wɛɛ si pɔntu ı yəyɔti Tacaa si:
Nyagale ma kpantɛ nte ma cəsəyənə tə.
Nyagale ma Isò na má tugi-ŋ naani.

³ Tacaa nyá fitiyina yulv ke puluyv kunyəpuyv taa,
na yulvkuşəku na kv wakəlyv taa.

⁴ Na n kenti ı tə na ı tu-ŋ kpuluyv,
ısu kampaya ke ka too keŋ tɛɛ.
Nyá kɔpantv wɛ kɛ ısu kpáluyv kvkentuyv.

⁵ Yulv kaa nyana ahoə səyɔntv,
yaa nyəmá kvətətəna ke ilim taa.

⁶ Yaa yulvkuşəku ŋku kv cəki səkpetuyv tɛɛ tə,
yaa isəna kv tɛkuyv yəlaa ke ilim hɛka tə.

⁷ Paa yəlaa iyaya (1000) səpa nyá kəŋkəŋ taa,
yaa paa yəlaa iyisi naanvwa (10000) səpəna
nyá ntəyən tə, pulvɔv kaa la-ŋ.

⁸ Kuli nyá ıse na ń ná isəna
Isò fɛləyi asayaa tə.

⁹ Hai, Tacaa kele nyá kpuluyv tətule,
isətaa Isò Səsə ke n cəsəyənə.

¹⁰ Wahala nəyɔlv kaa mayana-ŋ,
pəcə mpusi nəyɔlv kaa kpətəna nyá təyaya.

¹¹ Mpi tə, Tacaa ká tɔ ı isətaa tillaa kɛ si
pá fɛŋi-ŋ nyá mpaan təna taa.

¹² Na páá te-ŋ pa niŋ taa si pələ
natəli tɛ taa co-ŋ.

¹³ Na paa n fela təyɔlaya yaa paasələ
yaa wontuyv ısayav yaa tum,

puɔpu kaa la-ŋ.

¹⁴ Tacaa si: Timpi n sɔla-m tɔ maa waasi-ŋ,
na má kenti nyá tɔɔ ké n nyɛmá ma hæte tɔ pɔ tɔɔ.

¹⁵ N ka yaa ma hæte na má cɔ-ŋ,
na má wɛɛ nyá waali ké lanwakəlle waatu,
na má waasi-ŋ na má taɣani nyá nyɔɔ ke kusɔɔ.

¹⁶ Maa yele na nyá weesuɔu taɣali
na má yá nyá nyɔɔ.

92

Tacaa, pa sanŋ-ŋ tɔ pa laki teu ké

¹ Kuyaku kuhɛɛsuɔu wule yontu.

² Pɔ wɛ teu ké si tɔ sa Tacaa nyá,
na tɔ yoo yontu ke isɔtaa
Isɔ sɔsɔ nyá nyá hæte taa.

³ Na tɔ kpaali nyá kɔpantu ke tanaŋ tɛɛ,
na nyá teu tɔm ke ahoo.

⁴ Tɔ sa-ŋ na ŋmusi
naaɔwa cɛmɛŋ na sanjɔnaa.

⁵ Hai, Tacaa, nyá kulapɛm hɛɛsɔɔi ma lanje ké,
na má yooki nyá niŋ tɛma tɔm ke yontu na
lanhɔlbɔmlɛ.

⁶ Hai, Tacaa, nyá tɛma ké sɔsɔna ké,
na nyá lɛmayasɛɛ ké yuŋ nyɛna.

⁷ Kumɛleŋ u cɛkɔɔna tɛɛ,
pɛyele lɛmayasɛɛ fɛi tu naa paasɔɔna.

⁸ Asaɔaa hukiyi ké isu nyutu,
na isayatu lataa náá puki.
Ama wakɔɔɔ tam tɔɔ nyɛŋku taŋna-wɛ.

⁹ Hai, Tacaa, nyá ké isɔtaa

Isə səṣə ke tam təṣ ké.

¹⁰ Ye pə kaasa nyá kolontunaa, pɛle paa le ké.

Pa tənə mpa pa laki ɪsəyatv tə paa ya yem.

¹¹ Taale nav toma ke n ha-m,
na ń pəli ma təṣ ké nikaya nim.

¹² Ma naaki ma kolontunaa kpisuyv,
na má nukɪ asayaa mpa pa caaki-m
təm tə pa kiisuyv.

¹³ Tampəna tənɬaa pukɪ ké ɪsu paan,
na pá kuləyɪ ɪsu Lipan tɪŋ səṣəŋ.

¹⁴ Pa wɛ ké ɪsu tɔyɔ ŋku pa tuu
Isə təsɛɛɛ kataya taa tə,
na pá pukɪ teu ke tá Isə Tacaə té.

¹⁵ Paa kpatəlaya waatv,
pa tənə luluyv ké,
na pá wɛ tələkulekv ke teu na alaafəya.

¹⁶ Mpu pə hɪláyáná təkɛlekele sɪ Tacaə siyisaa.
I ta kɛɛ tiili, ɪnəyələ ma kəkpaṃuyv.

93

Tacaə kɛɛ wulav

¹ Tacaə n ké wulav ké na ń suu teu,
na ń ləla toma ke nyá tənaya taa ɪsu tampala.
Mpu tətəyɔ tetv sənəaa təca tu seliyi.

² Hatoo lənɬaa ké n su nyá kumte ke teu,
na ń wɛ tam təṣ.

³ Hai, Tacaə, pusi kusa nəṣɪ
sɪ kusa sɪ nəṣɪ na sɪ hola wula nu.

⁴ Na pá kəli lɔm səṣəəm tən nyəm nəyɔ,
na pá kəli tənku hola səṣəəna.
Tacaə kɛɛ tən tɔ ke hatoo ɪsətəa.

⁵ Nyá kusəsutu nté tampana təsiyisiyi.
Nyá taseele ke nanη nyənte haləna antulinya tem.

94

Isə ké kawalaya nyáma leetlv

- ¹ Hai, Isə nyagale leetlv.
Leetlv Isə, huli nyá ti.
- ² Antulinya hυvlv nyá, kulv
na n̄ leeti kalampaani nyáma ke pa kulapvtv.
- ³ Hai, Tacaa, asayaa mpe paa wee mpyule?
Mpe paa weekəna nteye akanaa ke mpu?
- ⁴ Pa yəyətəyi təm ké na kalampaani
na pá pəkəyi lelaa wakəlvv.
- ⁵ Tacaa, pa ηmakəlyi nyá yəlaa ké,
na pá muylivi mpa pa ké nyá nyáma tə.
- ⁶ Pa lentəyi mvsəη ke leela na mvlaa
na pá kvv suluwaa.
- ⁷ Na pá təη si Tacaa u naaki,
Yakərv Isə u paasəyəna.
- ⁸ Kvmeləməη me í la laakali,
ləmagasεε feinaa me,
pəlee ké í ká hii layatv?
- ⁹ Tacaa wei v tv yəlaa ke ηkpaηη tə, v nukv ké.
Isənya v ká tv isəle na u naaki?
- ¹⁰ Isənya v naasəyi piitimnaa
na í kaa hə asayaa ηkpaηη?
Iv v seyesəyəna yəlaa,
vε isənya v ká laη nyəm?
- ¹¹ Tacaa nyəmə yvlv hυweε ke
teu si a weε kvete.

12 Hai, Taca, nyulelen tu nté wei n seysesayi
nyá kiiu na í həŋ i ŋkraŋyɔ tɔ.

13 I ká caya təpamm ké kuyeyey isayan taa,
haləna pá huli asayaa pəŋ.

14 Pə taya pulv, Taca u ləkɪ i yəlaa.
I kaa yelee mpa pa ké i nyéma tɔ.

15 Mpi tɔ, paa huɔna ké na pá keesəna tampana
təŋyɔ.

Pa təna mpa pa təŋyɔ tampana tɔ pa lanja ka heena-
ti.

16 Awe ká seena ma təw ké asayaa mpe pa təm taa?
Awe ká sənə-m mpa pa laki isayatu tɔ pa təm taa?

17 Ye Taca taa waasi-m,
isəntə ma təma weeyu ké
timpɪ pə suma tətɪyitiyɪ tɔ.

18 Paa waatu wei ké ma təma si ma caa hotuyu,
Taca nyá kɔpantu tenji-m ké.

19 Saa wei nəŋəsese pu ma lotu tɔ,
nyá heesəna ma lanje na í huləsi-te.

20 Nyana huɔlaa asayaa mpa pa wakələyi kiin
na pá kəŋna wahala tɔ í kaawaya?

21 Siyisilaa ké pa wakələyi
na pá kuyɪ mpa pa ta la pulv tɔ pa təm.

22 Ama Taca kéle kukpamuyɔ
ŋku ma cəsəŋəna tɔ.

23 Pa mayamaya pa isayatu ké i ká məŋna pa nyəŋ
taa,

na í wakəli-we na kuləmtu nti.

95

Isə cələ pote waatu

1 I kəw na tɔ yoo Taca ké lanhuɔlmle yontu,
tɔ sa tá waasulv wei tɔ tɔyɪ kpulvɔ tɔ.

² Tά polo ι ιsentaa na té σεε-ι,
 na té wiliti-ι na lanholumle yontu.
³ Mpi tσ, Tacaa nyayale Isσ sσsσ.
 Nyayale wulav sσsσ wei ι ηmakelayi tuη tana tσ.
⁴ Nyά nin taa ké ate lumanη tana wee
 na pσnη sσsσnη tana ke nyά nyam.
⁵ Nyά tanna tenku,
 halι nyά tu lapana-ι.
 Kulom nyά n lapana tetv na nyά nin.
⁶ I kσ na té lunη tá ηmalv Tacaa ke akula,
 na té hanti-ι ate.
⁷ Pσ taya pulv, nyayale tá Isσ.
 Tayale nyά yalaa, nyayale tiikilu.
 Tσ we ké isu nyά nin kalaku.

Ye ί nu Isσ má ma kuyayotv ke sanja,
⁸ ί taa la lanhpuseη isu mσ caanaa ka lapv
 Melipa na Masa ke wlaya tetv taa tσ.
⁹ Tanaya mσ caanaa mayasa-m si pa naaki ma waali,
 paa na pa nana pa isepale ke mpi ma lapa tσ.
¹⁰ Pusi nule tσcu ké ma luyv lu piitim pνε,
 halana ma tv ma taa si yalaa mpe pa lepayα,
 paa nyηη ma mpaanη.
¹¹ Mpyv páná kpa-m na má tuu si:
 Pa kaa svv ma heevyv taa.

96

Wulav wei ι kηη tσ ι yontu kofatv
(Kvtσsvtv I 16:23-33)

¹ I yoo Tacaa ke yontu kofatv,
 ate yalaa me mσ tana ί yoo Tacaa ke yontu.
² I yoo Tacaa ke yontu na ί sa ι hate,
 na ί kpaalayi paa kuyaku ηkuyv ι nyvvyv yapv tσm.

³ I yəgətɪ piitimnaa taa ké ɪ teeli təm
na í yəgətɪ yəlaa təna taa ké ɪ teu təm.

⁴ Tacaa n ké səsə ké na n mɔna pá sa-ŋ.
Nyá təm we səgəntɔ ké na pá tɛɛ tun təna.

⁵ Mpi tɔ, piitimnaa tun təna we kpete ké.
Ama Tacaa nyá lapəna ɪsətənyu.

⁶ Teu səsəəm naaki nyá tɔw ké,
na teeli səsə náá we nyá təyaya taa.

⁷ Piitimnaa yəlaa me í tu Tacaa ke teeli,
í tu Tacaa ke teeli na í kusɪ ɪ nyɔyɔ.

⁸ I sa Tacaa ke ɪ hətɛ tɔw.
I kəna mə kuhaham na í sɔbna ɪ taasi tɔw.

⁹ I hantɪ Tacaa ke atɛyɛ saa wei
ɪ huləyɪ ɪ tənəŋŋ weɛtɔ tɔ.
Atɛ yəlaa me mə təna í sele ɪ ɪsɛntaa.

¹⁰ I heeli piitimnaa təna si
Tacaa keɛ wulav.
Mpu tətɔgɔ tɛtɔ sɛŋaa tɛca, tu seliyi.
Tacaa tənəyɪ tampana ké na í huukəna yəlaa.

¹¹ ɪsətənyu laŋɛ í huləmi na tɛtɔ yəɔɪ,
tɛŋku na ɪ taa nyəm təna í sɛɛ.

¹² Tawa təna í weɛ acima taa,
na hətɔyɔ taa tun təna kiisina laŋhulɔmlɛ,

¹³ ke Tacaa ɪsɛntaa.
Mpi tɔ, ɪ kəŋ si ɪ huɔna tɛtɔ təna.
I ká tən tampana na í huɔna antulinya na ɪ yəlaa.

97

Tacaa keɛ wulav, laŋhulɔmlɛ í weɛ tɛtɔ təna taa

¹ Tacaa təkɪ kawulaya, tɛtɔ təna í yəɔɪ.

Tetonna mpa lum tama kotaya tɔ pa payale í yɔɔli.

² Isənmuntuyɔ na səkrɛtuyɔ tama-ɪ kotaya,
na ɪ kumte náá caya siyisuyɔ na tampana tɛɲuyɔ tɔɔ.

³ Kəkɔ wɛ ɪ nɔɔɔ tɔɔ ké
na ká nyaki ɪ kolontunaa na ká cɔəkəna-ɪ.

⁴ ɪ ŋmeləsəyi nyaaləm na pɛ́ naaki antulinya,
na atɛ yɔlaa naaki na pá seliyi.

⁵ Tetɔ tɛna tɔ í kpətəna pɔɔŋ,
ɪ hooki ké ɪsu keetu.

⁶ Isətənyɔ kpaaləyi ɪ tampana
na yɔlaa tɛna naaki ɪ teu.

⁷ Tuɲ lunɲlaa na mpa pa huləsəyi tuɲ
na laɲɛ tɔ, pa tɔki fɛɛɛ ké.

Tuɲ tɛna həntəyi Isə ké atɛyɛ.

⁸ Siyɔɲ ɪcate nyáma nu-ti na pa laɲa hulɔmi,
na Yuta acalɛɛ náá wɛ ayɔɔɛɛ taa
kɛ nyá huɔɛ tɔɔ, hai, Tacaa.

⁹ Mpi tɔ, Tacaa nyayale ɪsɔtaa Isə sɔsɔ kɛ tetɔ tɛna taa.
N kɛla tuɲ tɛnaya sɔsɔntɔ kɛ tɔcayacaya.

¹⁰ Mpa mɛ í sɔɔla Tacaa tɔ,
mə taa í kpana ɪsayatɔ.
Isə kentiyi ɪ kɔpama tɔɔ ké,
na í yaki-wɛyɛ asayaa niɲ taa.

¹¹ Tampana tɛɲlaa tɛnna nyaaləm,
na mpa pa lotu taa tewa tɔɔɔ laɲhulɔmlɛ.

¹² Siyisilaa, mə laɲa í huləməna Tacaa,
na í sa ɪ tɛnaɲɲ wɛɛtɔ.

¹ I yoo Tacaa ke yontu kufato,
mpi to, i lapa kəkəlo nyəmnaa,
na i nyəm na i Isəto ton.

² Tacaa n hula nyá yapu təm
na n kuli nyá tampana tənyu to na piitimnaa ná.

³ N təsa Isəyeli nyéma to na n la-weyə teu na
kupantu.

Təto tənasi tənə nawa tá Isə nyu yapu təm.

⁴ Ate yəlaa me mə tənə í yoo Tacaa ke laḡhuləmle
yontu.

I sam-i na yontu na í wilitina laḡhuləmle.

⁵ I yoo Tacaa samto
í yoo-i-ti na cəməḡ.

⁶ I to Tacaa wulav ke yonkraama na laḡhuləmle,
na akantee na tutuuḡ.

⁷ Tenku na i taa nyəm tənə í cə,
na tetu na tə taa nyəm ḡmaaləna laḡhuləmle.

⁸ Pusi í wiliti
na pəḡḡ tənə náá krenti na í yoo yontu ke Tacaa.

⁹ Mpi to, Tacaa kəḡ si í huuna tetu tənə.
I ka təḡ tampana na í huuna antulinya,
na í huuna yəlaa ke teitei.

99

Tacaa ke wulav, na í we tənəḡḡ

¹ Tacaa n təkí kawulaya ké, na yəlaa seliyi.
N caya isətaa tanlaa heku na tetu seliyi.

² Tacaa nyayale səsə ke Siyəḡ taa,
Nyá tənəna yəlaa tənə.

³ Pa sɛɛ nyá hətɛ səsəɛle katɛ nyəntɛ,
tə ké nənḡ nyəntɛ ké.

⁴ Pa sɛɛ wulav nyá wei n səɔla siyisuyu to nyá ton,

nyá nyɔɔsəyəna tampana təŋyɔv.
 N laki kusiɣisim na mpi pə
 we teitei tɔyɔ Iseyeli taa.

⁵ I puɣuli Tacaa ta Iso,
 na í lunɪ ɪ nɔɔhɛɛ tɔsulɛ,
 ɪ ké nanɪɪ tɔ ké.

⁶ Moisi na Alɔŋ mpa paa we Iso nyá nyá kətɔlaa taa
 tɔ
 na Samiyeli wei ɪ ka we mpa
 pa səlɛmɔyɔ-ɪ tɔ pa hɛkɔ tɔ,
 pa səlɛma Tacaa nyá na ń mu.

⁷ Isoŋmuntuyɔ taa ké n yɔyɔtɔyana-we
 na mpe pá təkəyi nyá kusəsutɔ na kiiu ŋku n su-we
 tɔ.

⁸ Tacaa tá Iso, n mu pa kusəlɛmɔtɔ.
 Nyɔyale pa Iso, na ń wiiki-we.
 Ama n tɔ-weyɛ saləka ke pa isayatu tɔɔ.

⁹ I sa Tacaa ta Iso na í lunɪ
 ɪ pulaya nanɪɪ nyəŋka tɔɔ.
 Mpi tɔ, tá Iso Tacaa weɛ ké tənənɪɪ.

100

Tə ké ɪ yəlaa

¹ Samtɔ yontu.

Tɛtɔ tənə yəlaa mɛ
 í sa Tacaa na lanɪhulɔmlɛ.
² I la Tacaa ke tɔmlɛ na lanɪhulɔmlɛ.
 I kɔɔ ɪ isentaa na yonkpaama.
³ I nyɪ sɪ Tacaa kɛɛ Iso.

Ini i ηmana-tu, ini i tanna-tu.
Tə kέ i yəlaa kέ, tayale i kaləku.

⁴ I sussa Isə təsele nənəkeelası na samtı.
I sss i taya təə na yontu.
I se-e i na í sa i həte.

⁵ Taca kέ kupaη kέ,
na i kupantu we tam təə.
I teu we mpuγu na pə puki luləη loosi loosi.

101

Wulav su i nəγə ke Isə isentaa sı i ká təη siyisuyu

¹ Tafiiti yontu.

Kupantu na tampana təηγu pə yontu ke ma yoo.
Taca nyaya ma yoo-ti.

² Maa kaası ma ti na mpaav kusiγisuyu.
Pəlee kέ n ká kəə ma kiη?
Maa təna lotu kuləmtı ke ma təyaya taa.

³ Ma kaa ha isayam ke mpaav,
ma taa ká kpaakəna mpa pa kisiyi pa Isəsele təγə.
Pa Isəsele níté tə kaa matəna-m.

⁴ Nyamle isayale ká hatələna-m,
maa caaki sı ma na isayav tə kaa pulu.

⁵ Maa wakəli wei i cakəna i təγəntəle ke mukaya tə.
Pəyele maa caaki kalampaanı tu.
Na wei i lotu taa suwa pəpətu tə.

⁶ Maa nyəni tetu taa kupama təə kέ,
na pá caya ma kəηkəη taa.
Wei i təη mpaav kusiγisuyu taa təγəle ma təmlə tu.

7 Wei ɪ ha ɪ təyɪ ŋmuləm taa tɔ u cakɪ ma təyaya taa.
 Wei ɪ looliyɪ tɔ ɪ kaa səŋ ma ɪsɛntaa.
 8 Paa tanaŋ ŋku maa wakəli tɛtɔ taa asaya tənaya.
 M̄pɔyɔ maa kpiisina Taaɪa ɪcɛtɛ
 taa ké mpa pa lakɪ ɪsaya tɔ.

102

Lanwakəlle tɔ tɛɛlvɔyɔ

1 Kɔnyɔntəyɔlv sələmɔyɔ
 kɛ waatɔ wei pə kələnɪ-ɪ
 na ɪ wiikina Taaɪa tɔ.
 2 Taaɪa nu ma wiinan na
 ń mu ma kɔsələmɔtɔ.
 3 Taa yele ma tɔɔ ké nyənnan kɛ ma lanwakəlle waatɔ.
 Kɛ ŋkraŋɔyɔ na ma tɔɔ ké kuyakɔ ŋku
 ma yaakɪ-ŋ sɪ ń waasɪ-m tɔ. Cɔ-m ləŋ.
 4 Pə taya pɔlv, ma kuyɛɛŋ mukəyɪ ké ɪsu nyɔɔsɪ
 na ma saali yem ɪsu kəkɔ nyakɔyɔ tuputu tɔ.
 5 Ma wɔlaa ké ɪsu nyutɔ nti pa setaa tɔ.
 Ma tu sɔkɪ ma təyənaya təyɔv.
 6 Mɔla nu-m teu ké,
 na má té taasɪ təkəŋkəŋɔ.
 7 Ma nəyəsəna ké ɪsu wɔlaya tɛtɔ taa sumaya.
 Ma wɛɛ ké ɪsu ncaa taa sumaya.
 8 Ma sɔvki maa tooki.
 Ma wɛ ké ɪsu sumaya ŋka
 ka wɛ ka tike kɛ lɔputɔ tɔɔ tɔ.
 9 Paa ɪfemle nte ma kolontunaa tɔvki-m ké,
 na pa taa kraana-m na pá yəyətəyɪ
 na pá tuuki na pá yaakɪ ma hətɛ.
 10 Tɛtɔ kɛ ma təkɪ təyənaya lonte
 na ma ɪsəlvɔm paləyɪ ma kɔnyɔnyɔɔm taa.

11 Nyá pááná kpana-m.

Nyá taa huuna-m na í kpesi-m na í ləgə pooluŋ.

12 Ma kuyeyə təŋa tuusuŋu ké isi isotom təkuyə tə,
na má wələŋi isi nyutu.

13 Ama Tacaa, nyá təkəna kawuləŋa ke tam təə.

Waalı ləluŋ loosi təna ká təəsi nyá təə.

14 N ká kuli nyá naasi taa na í wii Siyəŋ nyəma
kunyəŋ.

Pə taŋa polu, waatu talaa ké.

Kuyaku ŋku n ka la-weyə pəeləe tə ku kəmaŋale.

15 Nyá təmlə nyəma ta, tə səəla nyá ıcatə ké.

Tə wakəlaa, tə ncaa wə-tuyə pətəətəle.

16 Piitimnaa ká nyana Tacaa həte
na tetu taa awulaa təna nyana ı teeli.

17 Tacaa taŋanı Siyəŋ ıcatə ke ŋmau,

na í huli nyá teeli ke tə taa.

18 Tacaa keŋ ŋkraŋuyə na kunyəntəŋəlu kusələmətu
ké.

ıi kisiyi ı sələmuyə.

19 Pá ŋmaa-təyi waalı ləluŋ təə.

Yəlaa mpa pu ŋma tə, paa sa Tacaa.

20 Tacaa wə ı tənəŋəŋ təcaŋale ké na ı nyənəyi.

Hatoo isətəa ké ı wəe na í nyənəyi tetu təə.

21 Si ı nukı saləkətonaa wula.

Si ı waasəyi mpa paa ku tə.

22 İlena yəlaa kpaalı Tacaa həte ke Siyəŋ taa

na pá samı-ı Yosalem taa.

23 Yəlaa təna ká koti təntəmlə.

Piitimnaa ká koti na pá luŋ Tacaa.

24 İ yəka ma toŋ ke mpaav taa ké

na í pasa ma kuyeeη.

²⁵ Ma tōma si: Ma Iso nyá wei n we tam tō tō,
taa kōoli-m ma kuyeeη hekū taa.

²⁶ Hatoo lōηtaa ké n su tetu kite,
isōtōnyu ké nyá niη kulapəm ké.

²⁷ Nyá we tam tō ké.

Ama pəle pu saali yem.

Pə kōη tem ké isu wontu kususuutu,
na í layasi-wi isu toko, iena pə layasi-wi.

²⁸ Tacaa nyá we tam tō ké mpyu,
nyá pusi feina tənaya.

²⁹ Nyá təmle nyóma tá,

tá piya ká tōyōna tetu,

na pa lōlōη nyá ma tōη sōsəyi nyá isentaa.

103

Ma seeki Tacaa ke í na təmle

¹ Tafiti yontu.

Ma saη Tacaa ké.

Ma saη nyá hətē nanη nyəntē ké na ma lotu tēna.

² Ma saη Tacaa ké.

Ma kaa sō nyá kypantu natəli.

³ Nyá husəyōna ma isayatu tēna,
na í waaki ma kutəməη tēna.

⁴ Nyá yakəna-m pəlaav taa,
na í huləyi-m suulu na í laki-m kypantu.

⁵ N kraasəyi ma tōη ke ma kpatəlaya waatu,
na í mələyōna-m ifepile taa isu hekəle.

⁶ Tacaa nyayale tampana halu.

Nyá tayanəyōna mpa pa ise pa tōki tō pa təm.

⁷ Nyá huləna Moisi ke nyá mpaan,

na í hulí lseyeli nyáma ke nyá kookalənaa.

⁸Tacaa ke suulu na pətətəle tu ké,
nyá kúpantu we səyəntu.

Pəyele nn muyi pááná ke ləŋ.

⁹Nn kaləyi kvtamsa,

pəyele nn təkəxəna yulu ke nyá taa ké tam təə.

¹⁰Nn laki-tu na n kéesəyána tá isayatu.

Pəyele nn feləyi-tuyu tá kawalaya.

¹¹Isu isətənyu kŋkŋlŋməŋ weu tə

ńnyu n laki mpa pa nukəna-ŋ təyə kúpantu.

¹²Isu ilim təlule na pə tətule hatələnau təma tə,

ńnyu n hatələxəna-tuyu tá kawalasi.

¹³Isəna cecə wəna i piya pətətəle tə,

ńnyu Tacaa n wəna mpa pa nyaŋna-ŋ tə pa nyəntə.

¹⁴Mpi tə, n nyəmə mpi pə ŋmana-tu tə.

N ta səə si tə ké musuyu.

¹⁵Yulu kuyeyəŋ we ké isu nyuluyu.

I tuyi hetu ké isu taale taa nyuluyu.

¹⁶Waatu wei heelim maki-ku iləna ku saali yem,

na pá wu ku lonte ke nyəm.

¹⁷Ama Tacaa nyá kúpantu leeliyi tam təə ké

mpa pa nyaŋna-ŋ tə pa kiŋ,

na nyá tampana təŋuyu pəsəyi pa piya piya nyəm.

¹⁸Ye pa təkə nyá nəyə pəeluyu na pá təsəyi

nyá kusəsutu təə na pá laki-ti.

¹⁹Isətənyu taa ké Tacaa n ŋmawa nyá kumte

na í təkə kawulaya ke pə təna pə təə.

²⁰Isətəa tillaa mpa me i we tŋ səsəŋ

na í laki Isə kutututu tə, i sa Isə,

na í nukəna i nəyə taa təm.

21 Tacaa samaa me mpa mə tənə í kẹ́ ı təmle nyéma
na í lakı ı kusəələm tə, í samı-ı.

22 Tacaa kəŋmaŋmama me í samı-ı ı kawulaya tənə
taa.

Ma saŋ Tacaa.

104

Nmalv Isə nyana təmle

¹ Ma saŋ Tacaa kẹ́.

Ma Isə nyá səsəəntv fei tənaya.

N suu teu səsəəm kẹ́.

² N suu nyaaləm kẹ́ isı kpaı,
na ń lə isətənyv isı cokəle.

³ Hatoo isətaa nyvıv taa kẹ́ n ŋma nyá təcəyalə.

Isəŋmuntv nté nyá yooü kəkəkə na heelim təkəna-ŋ.

⁴ Heelim nté nyá tillaa
na nyá təmle tv nté kəkə.

⁵ N síı tətı kə tə kite tə kẹ́ teu kẹ́.

Pvləpv kaa ciyiti-təyi paa pəcə.

⁶ N waasa tənku kẹ́ tə tə isı kpaı
na lum náá kpa pulası.

⁷ Ama n nyaasa-wı na pə se,
pə níı nyá tev hola na pə tv casələ.

⁸ Ulena pulası nyı na tətəka náá lum

lonə wena n ka suwa tə a taa.

⁹ N píı lum kə tənaya sı pə taa ŋmaa ka tə
na pə kə pə tasa tətı waasvıv.

¹⁰ Nyá tənşəna lum sələa kə ləŋ

na pə kpeŋ pulası həkəŋ.

¹¹ Tənaya taale wontu tənə nyəkı
na taale kpaŋası náá kvyı sı ləkətv.

12 ɪlena sumasi suuki lɔɔŋ ɪnɪ ɪ kɔtemiŋ tuŋ tɔɔ
na si wiiki piliŋasi tɔɔ.

13 Hatoo nyá ɪsɔtaa tənaya n yeki na tɛv nuuki pɔɔŋ tɔɔ,
na tɛtv náá haaki nyá tɔma kɔlvɔm.

14 N yeki na nyutu nyɔɔki si pé waasi tɔla
na tuŋ náá nyɔɔki si pɔ waasi yulv.
N lapa mpuvu si tɛtv í lɔli
mpi pɔ haaki yulv ke weesuɣu tɔ.

15 N lapa sɔlvɔm si pé hɛɛsi yulv lanɛ.
Na n la nim si pɔ taɣanɔɣi ɪsɛntaa.
ɪlena mɔtv náá ha yulv ke alaafɔya.

16 Taaɔa nyá tuuna Lipaŋ tuŋ sɔsɔɔŋ.
ɪ hikiyi lɔm mpi ɪ caaki tɔ.

17 Tuŋ ɪnɪ ɪ tɔɔ ké sumasi sɔkpesi tɣi si tana
na sumasi sɔsɔɔnsi náá caki ɪ tɔɔ.

18 Taale pɛntɔlvɔŋ tɔɔɣale nté pɔɔŋ sɔsɔɔŋ tɔɔ
na puvu namisi náá caki kɔkramɔŋ tɛɛ.

19 N lapa ɪsɔtv ke si í faya kɔyɛɛŋ,
ilim nyɔmá pɔ tɣv waatv.

20 N kɔŋna sɔkpetɔɣv ɪlena pé yu,
na hɔtvɣv taa wontu sɔv tɔ tɔma taa.

21 Tɔɣɔlasɪ kɔfasɪ nyuɪsɔɣi si tɔɣɔnaya waali
na sí sɔlɔmɔɣi ɪsɔ nyaya si kɔtɔɣɔv.

22 Waatv wei ilim luki ɪlena
sí mɔli na sí hɛntɪ si pɔɔŋ taa.

23 ɪlena yulv náá lu na í tɛɛ ɪ tɔmlɛ
na í la-tɛɣɛ mpv halɔna taanaya.

24 Hai, Taaɔa, nyá kɔlapɔlɛ tɔɔwa pɔɣale ké,
na lɔmɔɣasɛɛ ke n lapɔna pɔ tɔna.

Nyá kúpampam suna tetu taa.

25 Tenku kóló tálelele, í fèi tənaya,
na í taa wontu səsəəntu na səkpetu cəəki,
tə fèi kaluyu.

26 Í taa tətəgə kpuləŋ səsəəŋ ná kpaaki na í tiiki,
na tum səsə Lefiyatan wei n lapa si n liyiliyina tenku
hola taa tə.

27 Nyaya wontu ntí tə tənə tə tēeləyi
si n caləyi-təyi tə təgəu waatu.

28 Ní ha-tí ulé tə mu.
Ní kula nyá niŋ ulé kúpantu tələnə-tí.

29 Ní ha-təyi siyile ulé tə suu seluyu.
Ye n ləsa tə feesin ulé tə hēe na t́ pəsi ate musuyu.

30 Ní mələna tə feesin ulé tə tayani kuluyu
na tə tənə t́ pəsi kufam ke tetu təə.

31 Tacaə nyá teu í wēe tam təə,
na n yəələnə nyá kulapəm.

32 Ní nyəna tetu tə seliyi ké,
na ye n tokina pəəŋ ulé nyəəsi nyala í təə.

33 Tacaə nyaya ma yoo yontu haləna ma səm
ma ləə ké ma saŋ haləna ma tənaya siw.

34 Ma yontu í la-ŋ teu Tacaə,
nyaya ma yəələyənə.

35 Pəntələə í saalı yem ke tetu təə,
asayaa í taa tasa wēe.

Tacaə, ma saŋi-ŋ ké.
Í sa Tacaə.

105

Isə kɔpantv təm

(Kvkalatv 1-15: Kvətəsutv I 16:8-22)

- ¹ I sa Tacaa, í yaa i həte.
 I yəɣətɪ i kookalənaa təm ke yəlaa taa.
² I yoo-i yontu na í see-i na cəməŋ.
 I yəɣətɪ i təma səsəəna təm.
³ I sa mə təɣɪ i həte naŋŋ nyəntɛ təə.
 Tacaa pɛəkəlaa mɛ mə laŋa í huləmənə-i.
⁴ I kɛəsəna Tacaa Toma təna tv təə,
 í pɛəkəɣɪ tam si í wɛɛ Isə isɛntaa.
⁵⁻⁶ Tacaa təmle tv Apələham lɔlvɣv nyəma mɛ.
 Yakəpv piya mpə mɛ Isə ləsaa tə.
 I təəsɪ i təma səsəəna təm,
 na i piti təma na i hɔvle pə təm.
- ⁷ Tacaa nyayale tá Isə
 na í huukəna tetv təna.
⁸ Nn səəki nyá nəɣə suw təə ké paa pəcə.
 Nyá təm wɛ m̄pɔvɣv haləna lɔlvɣv loosi iyayə (1000).
⁹ N ká təkɪ nəɣə ŋka n ka suwa Apələham tə
 na n teləsɪ ka təm ke Isaa ka na tuunav.
¹⁰ Nəɣə ŋkɛɣɛ n su Yakəpv.
 N cɛla-kɛɣɛ Isɛɣɛli ke tam təə.
¹¹ N heela-i si:
 Maa tala Kanaaŋ tetv ke nyana nyá lɔlvɣv nyəma
 na tə pəsɪ mə paa nyəm.
- ¹² Saa ɪnɪ tə, Isɛɣɛli yəlaa mɛ í fɛɪ payale ke paa pəcə.
 Pəyele í cəɣa tetv taa tə pə ta leeli.
¹³ Na í puki piitimnaa taa
 na í cəəkɪ kawulasɪ taa.
¹⁴ Ama Isə tá tisi si piitim napəli pé təɣə mə isɛ,
 halɪ í naasɪ awulaa payale ke mə nyuɣv təə.

15 Na í tǝ si: Ǫ taa tokina ma kolǝsaa.
Ǫ taa la ɪsayaɖ ke
ma kuyǝɖtɖ telǝsǝlaa.

16 Mǝyɖ ɪsǝ yelaa na nyǝɖsi lu tetɖ taa,
na tǝɖnaya laŋ.

17 ɪlena ɪsǝ telǝsi yɖɖ ke mǝ nǝɖ tǝ.
Yɖɖ ɪnǝɖǝ ɪosɛɛɖ wei ɪ taalɖnaa pɛɛtaa tǝ.

18 Pa tɖwa ɪ nǝɖhɛ taa kǝ ɲkpasi
na nyǝɖɖyɖ ke ɪ luyɖ tɛɛ.

19 Halǝna pǝ tala waatɖ wei Tacaa ka suwa tǝ.
ɪlena Tacaa tǝm hɖli si ɪ ka wɛna tampana.

20 Mǝyɖ wulav hawa nǝɖ si pa hetɪ-ɪ.
Wei ɪ tǝki kawulaya ke yǝlaa tǝna tǝ tǝ si, pǝ ɛɛɪ-ɪ.

21 Na wulav kpa ɪosɛɛɖ ke ɪ tǝyaya tǝ nyǝnɖ
na ɪosɛɛɖ paasǝɖna wulav nyǝm tǝna,

22 si ɪ sɛɛsi ɪ waali nyǝma ɪsu ɪ caaki tǝ
na ɪ hɖli lǝmayasɛ ke ɪ layatɖ tasǝlaa kɖpǝma.

23 Mǝyɖ Yakǝpɖ pola ɪcipiti tetɖ taa.

Mǝyɖ ɪsɛɛli polaa na ɪ caya Kam*fa* tetɖ taa. ^a

24 ɪlena Tacaa ɲ yele na nyǝ yǝlaa huki katatǝlaya
na pǝ kǝli pa kolontunaa ke toŋ.

25 Na n layasi ɪcipiti nyǝma ke
hɖwɛɛ na pa taa kpɛna nyǝ yǝlaa.

Na pǝ la-wɛɛɛ nyǝmǝŋ na pǝ muyuli-wɛ.

26 Mǝyɖ n tila nyǝ tǝmlɛ tɖ Moisi
na Alǝŋ wei n ka lǝsaa tǝ.

27 Na pǝ la piti tǝma na kǝkǝlǝ nyǝm na toŋ
ke Kam nyǝma tetɖ taa.

^a 105:23 **Kam:** Kam tetɖ ke ɛǝnɛ, pǝ ke ɪcipiti ke. Pǝ taya tetɖ kofatɖ
natǝlayɪ yem.

28 Լեճն ի՛ յեւե յաճաքեցոցոյ յնյալա յաճոո յսւ:

Քա յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

29 Ոճն յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ,
 յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

30 Մոցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ
 յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

31 Լեճն յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ
 յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

32 Ոճն յեւե յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ
 յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

33 Ոճն յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ
 յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

Ոճն յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

34 Մոցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ
 յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

35 Ոճն յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ
 յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

36 Մոցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ
 յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

37 Լեճն յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ
 յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

Ոճն յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

38 Քա յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ
 յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

Մոցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

39 Լեճն յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ
 յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

40 Մոցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ
 յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

Ոճն յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

41 Լեճն յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ
 յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ յաճաքեցոցոյ:

42 N ta sɔɔ nyá tɔm nanɲ nyəntu nti
n ka heela nyá tɔmlɛ tɔ Apələham tɔ.

43 M̀pɔyɔ n lɛsa nyá yɛlaa mpa n yaawa tɔ na pa
wɛnɔv
na lanɲɔlɔmlɛ sɔsɔɛ na pá wilitiyi.

44 ɪlena ń cɛɛ-wɛyɛ piitimnaa tɛtɔnaa
na pɛɛ pá tɔyɔ yɛlaanaa tɔma kɔlɔlɔm.

45 N lapa m̀pɔyɔ si pá tɔɲ nyá kiin
na pá tɔki nyá kɔsɛsutɔ.

ɪ sa Tɔɔaa.

106

*ɪsɔ tɔɲyɔ tampana, ɪsɛyɛɪ nyáma kisa-yɛ
(Kɔkalɔtɔ 1,47-48: Kɔtɔsɔtɔ ɪ 16:34-36)*

¹ ɪ sa Tɔɔaa, ɪ sɛɛ-ɪ.

Mpi tɔ, ɪ kɛ kɔpaɲ.

ɪ kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ kɛ.

² Awɛyɛɛ ɪ tɔma sɔsɔɔna tɔm yɔyɔtɔlɔ?

Na ɪ samtɔ tɔna kpaallɔ?

³ Mpa pa tɔɲyɔ tampana na pá laki kɔsiyisim
kɛ tam tɔyɔɛ lelenɲ nɪlaa.

⁴ Tɔɔaa tɔɔsi ma tɔɔ.

Mpi tɔ, n sɔɔla nyá yɛlaa.

Paasɛna-m nyá wei n waasɔyɔ tɔ.

⁵ Waasi-m na má ná nyá lɛsɛlaa tɛɔayanɔv.

ɪlena má na nyá yɛlaa tá lanɲa hɛɛ.

Na má na-wɛ tɔ yɔɔli.

⁶ Tɔ pɛntaa kɛ ɪsu tá caanaa.

Tɔ lapa ɪsɔyɔtɔ, tɔ lapa mpi pɔ ta kɛɛsi tɔ.

7 Τά caanaa taa cekəna nyá piti təma ke Icipiti.
Pa ta təəsi nyá kʊpantʊnaa tuutuuma təə.
Haləna pá kʊli nyá təə ké tenku kʊseem nəγə.

8 Paa na mpʊ n yapa-weyɛ nyá hətɛ təə
si nyá tonj í ná.

9 Μʊpʊyʊ n nyaasa tenku kʊseem na ílé i nyəə.
N yelaa na nyá yəlaa tə luməŋ səsəŋ taa
isu wʊlaya tetʊ taa.

10 N yapa ta caanaa ke mpa paa caaki-wɛ tə pa nin
taa.

N hɛta-weyɛ pa kolontu səkpaŋ taa.

11 Lum təγə pa kolontunaa tənaya,
pə ta səə paa kolum.

12 Tənayaɛ pa tɛma pa taa na nyá təm,
na pá sa-ŋ na yontu.

13 Ama pa səə kpaɾpaa ke nyá təma,
pa ta tanj si pá ná a tɛsʊyʊ.

14 Μʊpʊyʊ pa nyula teu si pá hiki
mpi pa fɛina təγə wʊlaya tetʊ taa.
Ilɛna pá caa-ŋ təm ke tetʊ poolʊŋ nyəntʊ taa.

15 N ha-weyɛ pa kʊsələməm
na pá təγə na pá haɣa na pá lu-weyɛ səŋ.

16 Μʊpʊyʊ pa lapa Moisi ke ɪsɛsɛmɪɛ ke təsikile,
na Aləŋ wei i ké yʊlu nanj tʊ tə.

17 Tənayaɛ tetʊ haa nəγə na tɛ li Tatanj nyəma
na tɛ waasi Apilam nyəma təə.

18 Kəkə nyaya pa kpekəɛ,
ka niisa asayaa mpe.

19 Μʊpʊyʊ pa lupa nyəγəɫyʊ ke naule ke Holɛpʊ pʊyʊ
təə,
na pá lʊŋ na pá sɛɛ-tɛ.

20 Pa kpaɣa nau wei ɪ təkɪ nyutu tɔɣɔ,
na pá læeti Iso teeli tu nyá nyá lonte taa.

21 Pa sɔɔwa pa waasɔlv Iso nyá nyá tɔɔ,
páɕɔ nyá lapəna-wɛɣɛ təma səsɔɔna,

22 ke Kam nyáma tetu taa,
na piti təma ke tenku kusɛɛm taa.

23 Mpuɣu Tacaɔ nyá n yɔɣɔta pa kpiisuɣu təm, Moisi
paasi.

Ama nyá kuləsv Moisi tike səɲna na í tɛɣɛ-ɲ niɲ
na Iso kv ɪ pááná ke wakəlɔvɔ təm taa.

24 Uena pá lɔ tetu kɔpantu nti Iso nyá n ka ha-wɛ tɔ.

Pa ta tuɲa Tacaɔ nyá nyá nɔɣɔ suw tɔtɔ.

25 Ntɛna pá kɔntɪ pa tɛɛsɪ taa,
na pá kisi Tacaɔ nyá nyá nɔɣɔ ke nunav.

26 Tənaɣale n kusa niɲ na isɔ na ń tuu
sɪ n ká yele na pá sí wɔlaya tetu taa.

27 Na ń yasɪ pa lɔlvɲ ke paɔ timpi,
na ń yele na pá sí ma ta nyɪ isɔnaɔ tɛ.

28 Mpuɣu Iɛɣɛli nyáma lunɲa Pɛyɔɔ nyáma tɔvɔ Paali.

Uena pá tɔɣɔ nantu nti pa laawa sətɔɔ tɔ.

29 Pa kpaasa Tacaɔ nyá pááná na pa kulapɔtu nti.

Uena nyaa kəna wahala ke pa tɔɔ.

30 Mpuɣu Pɛnhasɪ kulaa na í taɣani-ti.

Uena mpusi inɪ í hɛɛ.

31 Mpuɣu Tacaɔ nyá nyəna yaasi inɪ sɪ

ɪ wɛ teu ke tam tɔɔ.

32 Mpe pa kpaasəna Tacaɔ nyá nyá pááná ke Melipa
lɔm kiɲ.

Uena Moisi tɔɣɔ pə saləka ke pa nyuɣu tɔɔ.

33 Pa nyəŋsa ɪ ɪse na í kpisi kantəlyu, ɪlena í yəyɔti təm ɪ ta mayasi.

34 Iseyeli nyəma ta kv Kanaan nyəma ɪsu Tacaa ka heeluyu-we tɔ.

35 Ama pa kɛntəna piitimnaa lɛlaa ké na pá kɛləmɪ pɛle pa kɔlapəle.

36 Haləna pá luŋ pa tuŋ na pɛle pá nyɪ-weyɛ katəka na pá hoti ka taa.

37 Na pá laa pa pəyalaa na pa pɛlaa kɛ pɛle pa tuŋ.

38 Pa kɔwa pa piya kɛ mʊsvɛŋ kɛ Kanaan tuŋ tɛɛ na pa yʊlvkɔle nté tɛ pilisa tɛtv.

39 Pa təma lapa-weyɛ asilima nyəma na pa lakasi pəsi-we ɪsu wasaŋkalənaa.

40 Mɔpɔvɔ Tacaa nyá nyá taa kpəna nyá yəlaa mpa pa ké nyá kpəncɔɔu tɔ na pá lu-ŋ sɔŋ.

41 ɪlena ń tv-weyɛ piitimnaa niŋ taa na pɛle pa taa kpəna-we na pá ŋmakəli-we.

42 Na pa kolontunaa muɣuli-we na pá tv-weyɛ wahala.

43 Təm paɣalɛ kɛ Tacaa n waasa-we. Paa na mpv na pá kuləyi nyá tɔɔ ké tam.

ɪlena pá kama nyɔɔŋ kɛ pa ɪsəyətɔ taa.

44 Mɔpɔvɔ Tacaa n nuwa pa wula na ń ná pa laŋpəsəle.

45 ɪlena ń hvv nyá na-we mə nəyɔ pɛɛlyu təm.

Na pa təm la-ŋ pətətəle kɛ nyá kɔpantv sɔsɔɔntv tɔɔ.

46 Na ń yelev na mpa paa kpə-weyɛ yomle tɔ pa təm la-weyɛ ɪsəkilim.

47 Tacaa tá ɪsɔ waasi-tv,

na ń læsi-tɔyɔ piitimnaa taa na ń kpeyeli-tv.
 Uena tá sa nyá hæte nan̄n̄ nyante
 na tá pɛɛki teeli ke nyá samtɔ taa.

⁴⁸ Iseyeli Iɔ Tacaa tɔ sɛɛ-ŋ tam tɔɔ.
 Yɛlaa tɛna í tisi sɪ Iɔ í kɔna mpv.
 I sa Tacaa.

TAKELAYA KAKPASI NYEŋKA

107

(Yontu 107-150)

Iɔ waasvɔ nyana kookali

- ¹ I sa Tacaa.
 Mpi tɔ, n ké kɔpaŋ,
 na nyá sɔɔlvɔ wɛ tam tɔɔ.
- ² Mpa Tacaa n waasaa tɔ pá yɔyɔti.
 Mpa n yapa kolontu nin̄ taa tɔ pá tɔ sɪ: Tacaa ké
 kɔpaŋ.
- ³ N læsa-wɛyɛ tetvnaa tɛna taa ké,
 pɔ kpayav ilim tɛlule na pɔ tɛtvle,
 na pɔ ntɔyɔŋ na pɔ mpɔtɔŋ tɔ.
- ⁴ Pa taa lɛlaa tɔŋaya pa tike ké.
 Pa tooliyi wɔlaya tetv taa.
 Paa naaki ɪcatɛ nte tɔ taa paa caya tɔ.
- ⁵ Nyɔyɔsɪ na lɔkɔtv kɔkaya-wɛ na pa apalvtv yɔɔlɔyi.
- ⁶ Mpɔyɔ pa wiina Tacaa nyaya pa laŋwakɛllɛ taa,
 na ń waasi-wɛyɛ pa apalvtv yɔɔlvɔ taa.
- ⁷ Mpaav kɔpaŋkv taa ké n tiika-wɛ.
 N tana-wɛyɛ ɪcatɛ nte tɔ taa paa caya tɔ.
- ⁸ Pá sɛɛ Tacaa nyaya nyá kɔpantv tɔɔ,
 na piti tɛma wena n lakɪ yɛlaa tɔ a tɔɔ.
- ⁹ Mpi tɔ, n kɔwa lɔkɔtv nyɛma lɔkɔtv

na ḥ hayası nyəɣətunaa.

10 Mpa paa we səkrɛtɔv na səm nəɣə taa tə.
Paa we wahala taa ké na alukpala ke pa nəðhe taa.

11 Mpi tə, paa kisa Tacaa nyá nyá təm ké.

Pa foota isətaa Isə səsə layatv tasuvv.

12 Wahala ke n nyəka-we na pá hotiyi.

Nəɣəlv fei si í waasi-we.

13 Mpuv pa wiina Tacaa nyaya pa lanwakəlle taa.

Uena ḥ waasi-weɣe pa apalvtv yəəlvv taa.

14 Na ḥ læsi-weɣe səkrɛtɔv na səm nəɣə taa,

na ḥ cé pa kuhəkəm.

15 Pá sɛɛ Tacaa nyaya nyá kɔpantv təə,

na piti təma wena n lakı yəlaa tə a təə.

16 N pɛla nyəɣəlvv kuseemvvtv kutəkvvtv

na ḥ wakəli pə kukaləsəŋ.

17 Kumɛləməŋ yaasi kutakɛɛsvvtv təə,

pa kawalaya sɔsa-weɣe wahala taa.

18 Təɣənası təna lu-weɣe səŋ

haləna pə pona-weɣe səm nəɣə taa.

19 Mpuvule pa wiina Tacaa nyaya pa lanwakəlle taa

na ḥ waasi-weɣe pa apalvtv yəəlvv taa.

20 Uena ḥ yəɣəti na pá waa-we

na ḥ fiti-weɣe səm taa.

21 Pá sa Tacaa nyaqa nya kɔpantv təə

na piti təma wena n lakı yəlaa tə a təə.

22 Pá la Tacaa nyaya sɛɛtv kətasi

na pá kpaalı nyá təma na kawilitasi.

23 Mpa paa we tenku taa ke kpułəŋ taa

na pá lakı pa taatəle tə.

24 Pɛle pa nawa mpi Tacaa nyá n pəsəɣi lapv tə,

na piti t̄ama nna n lapa ten̄ku taa t̄o.

25 N̄ ȳəɣ̄ɔta k̄ȳəɣ̄ɔtu k̄e na
kacuculaya k̄usi ten̄ku hola.

26 Na p̄á l̄əɣ̄ɔ pa k̄p̄ul̄ȳȳu k̄e is̄ɔtaa
na p̄á t̄isi-k̄ȳȳu luman̄ taa,
na p̄á c̄əsi-w̄eȳe teu.

27 Pa is̄e pilaa il̄ena p̄á s̄u s̄eluȳu is̄u s̄ul̄nȳɔlaa
na pa nȳəm k̄e ten̄ku t̄əna saali yem.

28 Mp̄ȳȳule pa wiina T̄acaa nȳaya pa lan̄wak̄alle taa
na n̄ waasi-w̄eȳe pa s̄əɣ̄ənt̄u taa.

29 Il̄ena n̄ s̄əns̄i kacuculaya
na ten̄ku hola h̄e t̄əli.

30 Pa lan̄le h̄eena ten̄ku h̄eɛu mpi.
Il̄ena T̄acaa t̄es̄əna-w̄e na í p̄ona-w̄eȳe
timpi pa pukaya t̄o.

31 P̄á s̄e T̄acaa nȳaya nȳá k̄up̄ant̄u t̄ə,
na piti t̄ama w̄ena n̄ lak̄i ȳəlaa t̄o a t̄ə.

32 P̄á sa-ŋ timpi ȳəlaa k̄p̄eȳelaa t̄o
na p̄á p̄ȳȳuli-ŋ s̄əsa k̄otuȳu taa.

33 Nȳá yekina na pusi nȳəki,
na s̄eela náá w̄l̄əȳi.

34 Na n̄ p̄əs̄əȳi mus̄uŋ t̄etu k̄e t̄es̄əp̄aya
k̄e t̄ə ȳəlaa kawalaya t̄ə.

35 N̄ lak̄i na w̄l̄aya t̄etu p̄əsi lule
na lum̄ s̄eela w̄e timpi lum̄ nȳəɣ̄əsi w̄e t̄ə.

36 Na n̄ su lan̄laa k̄e t̄əna
na p̄e p̄á ŋm̄á icate nte t̄ə taa paa c̄aya t̄ə.

37 Na p̄á tuu tawa na p̄á s̄ə t̄uŋ wei
pa yaa si l̄es̄eŋnaa t̄ə na í l̄uli p̄ee k̄e s̄əs̄əm.

38 T̄acaa n̄ kooliyi-w̄eȳe k̄up̄ant̄u k̄e na p̄á hukiyi
s̄əs̄əm,
n ta pasa pa t̄əla.

39 Ilena lanʉyʉ na wahala na konyəntəyɔlə
nyəki lelaa na pá pasa-wɛ.

40 Taca a n yeki na pá footiyi kasayampiya.
N yeki na pa cəɔki wɔlaya tetʉ taa, pa fei té.

41 Ama n waasəyi konyəntʉnaa ke wahala taa,
na pa teesi huki isu kaləkəŋ.

42 Yəlaa kupama naaki Taca a na pá ŋmaaləyi.
Ama isayatu təkəyi nɔɔsi.

43 Yʉlʉ ləmayasɛɛ tʉ í la laakali na yaasinaa mpe
na í pɛeki si í cəkəna Taca a kupantʉnaa.

108

Tanaŋ yontu

(Kvkalətv 2-6: Yontu 57:8-12,7-14; Yontu 60:7-14)

¹ Tafiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyʉyʉ tʉ yontuna a taa təyɔlə.

² Hai, ma Isə, ma tɛma ma taa si
má yoo-ŋ yontu na ma lotu tənaya.

³ Ma cəməŋ í fe, maa fe na pécə pə nyaali.

⁴ Taca a, maa sɛɛ-ŋ yəlaa taa,
na má yoo-ŋ yontu ke piitimna a taa.

⁵ Nyá pɛɛɛ kəla isətənyʉ ke kʉlʉyʉ,
na nyá kupantu náa kaləsəna hatoo isətaa.

⁶ Hai, Isə, hʉli nyá təməŋ ke isətaa.
Nyá teu í ná tetʉ təna tə.

⁷ La mpʉ ilena pə hetʉ nyá kusəllaa.
Waasi-m na nyá niŋ ntəyɔŋ.

Mʉ tá sələmyʉ.

⁸ Isə yəyətə i kutuluyʉ nanŋ nyəŋku taa si:

Máá tǝǝna akaitv na má tala Sikem ɪcate.

Maa mayasi Sukoti tetekǝle na ɲmǝnaɣa.

⁹ Má tǝnna Kalaati na Manasee.

Ifǝlayim kǝle ma nyǝǝlvvǝ kahuka.

Yuta kǝle ma kawulaya kǝrátvǝ.

¹⁰ Mowapv tetv ntǝ ma lvǝm kusǝsǝm tǝtǝle.

Itǝm nyǝntv kǝ ma ntǝɲkpala tǝsulǝ.

Uena má kiisiɣi yooou kakiisasɪ kǝ Filiisi nyǝma tǝǝ.

¹¹ Awe ká pona-m Itǝm?

Awe ká tv-m Itǝm kolunǝ ɪcate taa?

¹² Pǝ taya Iso nyá?

Pǝyele nyá lǝna-tv,

nn tasǝɣi tá yoolaa kǝ tǝɲvǝ.

¹³ Kǝǝ na ń ya-tvǝ kolontu tǝm taa,

yulv waasvǝ wǝ kǝpǝte kǝ.

¹⁴ Iso tǝɲ taa tu la kookalǝnaa kǝ.

Im ɪ ká nǝɲtǝna tá kolontunaa.

109

Tafiiti tǝɲsǝɣi mpusi kǝ ɪ kolontunaa

¹ Tafiiti yontu nti tǝ wǝ yonyoolaa nyvǝ tu yontunaa taa tǝǝlv.

Iso nyaya ma san, taa su.

² Pǝ taya pulv, yǝlaa asayaa na tvsǝlaa

háá nǝsɪ na ma tǝǝ kǝ,

na pá yǝǝtǝǝna-m pǝpǝtv tǝm.

³ Pááná tǝm kǝ pa yǝǝtǝǝna-m paa le,

na pá yookina-m mvsɲ.

⁴ Paa na ma sǝla-wǝ tǝ,

pa nyǝnǝɣi-m pa kolontu kǝ.

Amá ma sələməyi Iso ké.

⁵ Ma laki-weyε kupantu na mpe pá laki-m isayatu.
Ma sɔla-we na mpe pa taa kraakəna-m.

⁶ Ləsi təm hυslυ isayav nəγəlv
na í kəɔ í hυsna ma kolontu.
I kolontunaa taa nəγəlv í kəɔ í suu-i təm.

⁷ Pá kv i təm ke təhυle taa,
Iso nyəni i sələmυyυ ke isayatu səsəntυ.

⁸ I si ləŋ
na nəγəlv mυ i təmlε,

⁹ na i piya pəsi suluwaa
na i alυ ke leelu.

¹⁰ Uena i piya pəsi təkpaaləŋ na pá sələməyi na pá
təki.

Pá təγəni-weyε pa ncaa taa.

¹¹ I kəmlε tv í kuu i nyəm təna,
na krai nyéma náá wakəli i təmlε kuləlvəm.

¹² Nəγəlv luyυ í taa lap-i.
Pécɔ i suluwaa təm í taa la nəγəlvυyυ isəkilim.

¹³ Pá kpiisi i ləlvυyυ nyéma na pa həla saali yem
ké mpa paa kvli tɔ pa nəɔsi taa.

¹⁴ Tacaα, taa sɔɔ i caanaα isayatu tɔɔ.
Pécɔ taa husi i too kawalaya.

¹⁵ Tacaα, taa sɔɔ i caanaα isayatu na i too kawalaya tɔɔ.
Tacaα kpiisi yəlaα mpe pa həte ke tetυ taa.

¹⁶ Pə taγa pəlv, yəlv inι i ta hυli nəγəlvυyυ suulu.
Pécɔ i tv wahala tv na kunyəntυ ke wahala.

Haləna í kv laŋwakəlle tv.

¹⁷ Mpusi ké i ka sɔlaα,
mpusi inι í kəɔ i nyυyυ taa.
I taa sɔəli nəγɔ kvpaŋka,
kεε ká hatələna-i.

18 Mpusi í wεε ι τῶ ιsu toko.

Mpusi í suυ ι taa ιsu lum.

Mpusi í pəsi ιsu nim ke ι mɔwa taa.

19 Mpusi í takι-ι ιsu toko.

Mpusi í cῶ-ι na í tá tam ιsu tampala.

20 M̄pυγυ Tacaa ka la ma kolontunaa.

Pa kufeluyυ nté.

Na mpa pa yῶγῶtəγι isayatu ke ma τῶ τῶ.

21 Tacaa Isῶ la-m mpi pə wε teu tῶγῶ nyá hətε τῶ.

Mpi τῶ, nyá kɔpantu τῶwaya, waasi-m.

22 Ma ké kɔnyəntυ ké na wahala tυ,

ma wakəla hatoo ma taa.

23 Ma təηna saalyυ ke yem ké ιsu isotom

na pá tῶγῶnəγι-m ιsu filifili wei ι wakələγι τῶ.

24 Nəhəkətu pu-m maa pəsəγι na má səη.

Ma tεma taasi təkəηkəη.

25 Ma pəsə-wεγε mpi pə fει teu tῶγῶ.

Pa nyənəγι-m na pá kpeetəγι nyῶη.

26 Waasi-m, Tacaa ma Isῶ.

Ya-m nyá kɔpantu τῶ.

27 Yəlaa mpe pá nyι sι nyá niη ké.

Tacaa nyá, nyá lapəna mpu.

28 Mpe pa təηsəγι mpusi ké.

Ama nyá kooliyι kɔpantu.

Ye pa kulaa fεεε ká kpa-wε.

Ama nyá təmle tυ má ma laηle ká hulɔmι.

29 Pá liyiti ma kolontunaa mpa pa suu-m təm τῶ.

Fεεε í waasi pa τῶ ιsu toko.

30 Maa puγυli Tacaa nyaya na kawilitaya.

Maa sa-η samaa heku.

³¹ Mpi tə, n we konyəntu kəŋkəŋ taa ké.
Si n waasəyi-ɪ mpa pa kuyi ɪ təm tə pa niŋ taa.

110

Wulan wei ɪ ké kətɔlv tə

¹ Tafiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyv tɔ yontunaa taa təɣɔlv.

Tacaa Iso heela ma səsə si:
Caya ma ntəɣəŋ tə, haləna má yele na nyá
kolontunaa pəsi nyá nəsəhe təsule.

² Tacaa ká waləsi nyá kprátuyv tonj ke Siyəŋ taa.
Nyaa ŋmakəli nyá kolontunaa.

³ Kuyaku ŋku n ká yona nyá kolontunaa tə.
Nyá ifepiya apalv tə ká kra.
Ilena pá kə pa ti.

Paa wee isu tefemle cəlv,
na pá kə nyá puyv naŋŋ nyəŋku tə.

⁴ Tacaa tema tuuu ɪ kaa tasa layasuyv.
I yəɣətə si:

N ké kətɔlv səsə ke tam tə ké,
isu Meləciseteeki.

⁵ Tacaa we nyá ntəɣəŋ tə ké.
I ká wakəli awulaa ke ɪ pááná kuyaku wule.

⁶ Ini ɪ hɔvkəna na piitimnaa,
na sətəa səɣətə paa timpi.
I wakəlayi awulaa ke tetv təna taa ké.

⁷ I nyəkɪ lum ke ləv taa ké təntə waatv ké.
Pə tə ké ɪ kusəyi nyuyv.

111

Tacaa t̄ama s̄as̄əna t̄əm t̄əsvȳv

¹ ǀsa Tacaa.

Maa s̄e Tacaa na ma lotu t̄əna
k̄e tampana t̄əŋlaa k̄pek̄əle taa k̄e t̄əkotile.

² Tacaa t̄ama n̄a k̄e s̄as̄əna k̄e,
na a s̄əlla p̄eek̄əyi-ȳe.

³ Nyá kulap̄əm t̄əna taa w̄e teeli na teu s̄as̄əəm k̄e.
Nyá siyisuȳu w̄e tam t̄ə.

⁴ Tacaa n̄ yelaa s̄i t̄ə t̄əsv̄əyi nyá k̄ək̄ələ t̄ama t̄ə.
N̄ k̄e p̄elee t̄u k̄e na p̄ət̄ə̄t̄əle t̄u.

⁵ N̄ haaki t̄əv̄ənaɣa k̄e m̄pa pa n̄yaŋna-ŋ t̄ə.
N̄n̄ s̄əki nyá n̄əv̄ə p̄eel̄v̄v̄ t̄ə k̄e p̄aa p̄əc̄ə.

⁶ N̄ h̄ula nyá ȳelaa k̄e nyá t̄ama t̄əŋ
k̄e timpi n̄ c̄ela-w̄eȳe piitimnaa l̄elaa t̄et̄u t̄ə.

⁷ Nyá kulap̄əm siyisaa na p̄ə t̄əŋaa.
Nyá k̄vs̄əsut̄u w̄e naani.

⁸ Iso k̄vs̄əsut̄u w̄e tam t̄ə k̄e.
T̄ə siyisaa k̄e na t̄ə t̄əŋaa.

⁹ N̄ h̄eta nyá ȳelaa
na nyá na-w̄e í p̄eeli n̄əv̄ə k̄e tam t̄ə.
Nyá h̄əte k̄e s̄as̄əle k̄e, na k̄ate nȳənt̄e.

¹⁰ Iso nyamnav̄ n̄t̄e nȳəm kite,
m̄pa pa t̄əka yaasi in̄e t̄ə
pa w̄ena l̄əmayas̄e k̄v̄p̄ana k̄e.
Tacaa teeli w̄e tam t̄ə k̄e.

112

Tacaa k̄ooliyi k̄v̄p̄ant̄u k̄e ɪ ȳelaa k̄v̄p̄ama

¹ ǀsa Tacaa.

Lelen̄ n̄ul̄v̄ n̄t̄e wei ɪ n̄yaŋna Tacaa t̄ə.

1 I lanje heena Iso kusasutu lapu ké.

2 I kulvlaa ká la sasaa ke tetu tóo.

Iso kooliyi kupantu ke tampana tənlaa piitim.

3 Wena na tacyanau wenna pə te yulu təyaya taa.

Iso lanje heena-i tam tóo.

4 Kəko naaki səkrətyu taa ké tampana tənlu.

Kəko naaki wei i wena suulu na í wena lelaa
pətətəle,

na í tənəyi kusiyisim tó.

5 Pə we teu si yulu í huləyi suulu na í kəntəyi.

Pə we teu si yulu í tən siyisyu na í lakəna i təma.

6 Ye n laki mpv nn cənəyi.

Pa təsəyi siyisilu tóo ké tam tóo ké.

7 I lanje u təkəna lanwakəlle laapaali,

i təkə i təyi, Taca ke i laki naani.

8 Siyisilu təkə i təyi, səyantu fei-i.

I ka nyəni i kolontunaa kpisuyu.

9 I haaki konyəntunaa ké na í yeki niŋ.

Iso lanje heena-i tam tóo ké.

Siyisilu ton səəsəyi na yəlaa tənəna-i teu.

10 Isayav ná naaki-i uena pááná kpa-i.

I nyasəyi i təyi kela na í ləkə i apalutu.

Asayaa konyuluəy saaləyi yem ké.

113

Taca paasəyəna mpa pa feina pulv to

1 I sa Taca.

Taca təmlə lataa me, í sam-i.

I sa Taca hətə.

2 Taca hətə í yaa pə krayav nənə tó

na pə polo tam tóo.

3 Pá sɛɛ Taca ke pə krayav ilim təlulə

na pé suna pə tətɔle tɔ.

⁴ Taca a ηmakəla piitimnaa tənaya.

I teeli kɔŋkɔlɔmən tɛɛ ɪsɔtɔnɔyɔ.

⁵ Ta ɪsɔ Taca a n fɛina akpele.

Nyá təcayale nté hatoo ɪsɔtaa.

⁶ N kaŋ nyɔyɔ ké na ń nyənɪ

ɪsɔtɔnɔyɔ na ate.

⁷ N kusəyi kɔnyɔntɔ ke mɔsɔyɔ taa ké,

na wahala tɔ ke hute taa.

⁸ Si ń cayasi pá na nyá yəlaa kɔpayaalaa.

⁹ N haaki alɔ kaalɔlaya ke təyaya.

Na ń lapɪ-ɪ toto laŋhɔlɔmlɛ nyəŋ

ke ɪ piya hekɔ.

I sa Taca a.

114

Waatv wei ɪseyeli nyáma luwa ɪcipiti tɛtɔ taa tɔ

¹ Waatv wei ɪseyeli nyáma luwa ɪcipiti tɛtɔ taa tɔ,
waatv wei Yakɔpɔ lɔlɔyɔ nyáma lu piitim lɛmpɪ tɔm
yɔyɔtəlaa mpɛ pa tɛ tɔ.

² Mɔpɔyɔ Yuta pəsa Taca a kətaya təlɛtɛ

na ɪseyeli náá pəsi Taca a tɛtɔ.

³ Tɛŋku ná-wé na ɪlé ɪ se.

Yaatanɪ pəyɔ ná mələ waalɪ waalɪ.

⁴ ɪlɛna pɔɔŋ ηmaa ɪsu ɪwaaŋ,

na pulasi náá ηmaa ɪsu ɪwɛɛsi.

⁵ Tɛŋku, n seeki suwe?

Yaatanɪ, ná mələyɪ waalɪ waalɪ suwe?

⁶ Pɔɔŋ, mə ηmaakɪ ɪsu ɪwaaŋ suwe?

Pulasi, mə ηmaaki isu iwεεsi suwe?

⁷ Tεtu nyáá sele Tacaα isentaa.

Sele Yakəpu Iso isentaa.

⁸ Ini i pəsəyəna kukpamuyv ke lule,
na puw ke lum seelv.

115

Iso tike nté teeli tv

¹ Tacaα, taa tv-tuyv teeli.

Taa tv-tv yoo.

Ama tv teeli ke nyá hətε.

Mpi tə, n ké kupaη na tampana tv.

² Pepe təw ké piitimnaα pəsəyi si:

Leyε mə Iso ini i wεε?

³ Ta Iso wε isətαα ké.

I laki mpi i səllaα tə.

⁴ Ama mpe pa tuη ke wolanαα na liyitee
nna yəlaα niη lupa təyə.

⁵ Pa tuη ini i wena nəəsi, ile u yəyətəyi natəli.

Pəcə i wena isε, u naaki pulv.

⁶ I wena ηkpaηη, u nukı natəli.

Pəcə i wena miuna, u nukı səη.

⁷ I wena niη, u pəsəyi na í tokina pulv.

Pəcə i wena nəəhεε, u təη.

Pəyele u tu mətəyi i luγu tεε ké mətuyv mayamaya.

⁸ Mpa pa luki tuη ini na pá tuyv-i naani tə,
pá wεε isu tuη ini.

⁹ Iseyeli nyéma, í pεti mə təyi Tacaα,

ini i teηna-me na í kentiyi mə təw.

¹⁰ Aləη təyaya nyéma me í pεti mə təyi Tacaα,
ini i teηna-me na í kentiyi mə təw.

11 Mpa me í nyan̄na Tacaa tɔ, í pɛti-i mə ti.
In̄i i teŋna-me, na í kentiyi-me.

12 Tacaa u sɔɔki tá tɔm ke paa pɛɔ.
I ká kooli tá tənaya kɔpantu ké.
I ká kooli Iseyeli nyéma ke kɔpantu.
I ká kooli Aləŋ nyéma ke pa nyəntu.

13 I ká kooli kɔpantu ke mpa pa nukəna-i tɔ,
paa sɔsaa paa piya.

14 Tacaa í yele na mə lɔlɔŋ huki.
I la na mə na mə piya í wɛɛ paɣale.

15 Tacaa wei i lapa isɔtɔnɔyɔ
na atɛ tɔ í kooli-meyɛ kɔpantu.

16 Tacaa tike tənna isɔtɔnɔyɔ
iləna i ha yəlaa ke tetu.

17 Sɔtaa u pəsəyi na pá sɛɛ Tacaa.
Mpa pa wɛ atɛtɛlɛ taa timpi suma tiyiitiyi tɔ
Paa pəsəyi na pá sɛɛ Isɔ.

18 Ama táá sa Tacaa ke pə kpaɣav nɔɔnɔ tɔ,
haləna tam tɔɔ.

I sa Tacaa.

116

Yɔlv wei pə yapa səm taa tɔ i sələmɔyɔ

¹ Ma sɔɔla Tacaa ké.
Mpi tɔ, n nukɔ ma nɔyɔ na ma wiinav.

² N kema ŋkraŋyɔyɔ na ma tɔɔ.
Maa sələm-i-ŋ ké, haləna ma səm.

³ Səm ka tama-m kotaya ké.
Atɛtɛlɛ sɔyɔntu ná pu-m.

Ma we nəyəsee na lanwakəlle taa.

⁴ Mpyu ma yáá Tacaa nyá həte.

Hai, Iso ma wiikina-ŋ si, n̄ waasi-m.

⁵ Tacaa n wena suulu ké na n̄ siyisaa.

Ta Iso n ké pətətəle tu ké.

⁶ Tacaa n paasəyənə acamaa ké.

Maa ke wahala tu ké, na n waasi-m.

⁷ Ma yəyətə ma taa si, maa heesi.

Mpi tə, Tacaa lapa-m kɔpantv.

⁸ Nyá yarəna-m səm nəyɔ taa, na n̄ husi ma isəlv̄m.

N hasa ma nəh̄e t̄e.

⁹ Maa tə Tacaa nyá isentaa

ke weesuyu nyáma t̄etv̄ taa.

¹⁰ Paa waatv̄ wei maa təma si ma ké wahala tu tə,
na má wena naani ké.

¹¹ Ma ta mayasi teu il̄ena má tə si
paa pəsəyi na pá la naani ke nəyɔlv̄.

¹² Isənaya maa l̄eti Tacaa nyaya
kɔpantv̄ nti n lapa-m tə?

¹³ Maa kp̄aasi waasuyv̄ kəp̄v̄ na isə
na má yaa Tacaa nyá h̄e.

¹⁴ Maa yoosi nəyɔ ŋka ma si Tacaa nyá təyɔ
nyá yəlaa isentaa.

¹⁵ Tacaa mpa pa səla-ŋ tə
pa səm w̄iki-ŋ səsəm ké.

¹⁶ Hai, Tacaa, ma ké nyá t̄əml̄e tu ké,
nyá p̄eəlv̄ p̄əyalv̄ k̄eəlé má,
n c̄epa ma k̄v̄h̄əkv̄m.

¹⁷ Maa lá-ŋ nyana t̄əml̄e k̄ətaya.

Maa sá-ŋ na má yaa nyá h̄e.

18 Maa yoosi nəχə ηka ma su Tacaa nyá təγə
nyá yəlaa isentaa.

19 Maa la isəna maa suwa təγə
nyá təγαγα ταγα τəə ké Yosalem taa.

I sa Tacaa.

117

Piitimnaa təna saη Tacaa

¹ Piitimnaa me, í sa Tacaa.

Yəlaanaa təna í samí-l.

² Kupaŋtu nti i laki-tu tə tə təəwəγα.

I tampana we tam təə.

I sa Tacaa.

118

Keesi mpi Tacaa lapa tə

¹ I see Tacaa, mpi tə, i ké kupaŋ.

² Iseyeli nyéma í tə si:

I kupaŋtu we tam təə.

³ Aləη təγαγα nyéma í tə si:

I kupaŋtu we tam təə.

⁴ Mpa pa nukəna Tacaa tə pá tə si:

I kupaŋtu we tam təə.

⁵ Ma laηwakəlle taa ké ma yáa Tacaa

na í cə-m na í waasi-m.

⁶ Tacaa n we ma təə ké, maa nyaη pulu.

Yulu pəsəγι na í la-m we?

⁷ Nyá teηna-m

na má naaki ma kolontunaa kpisuyu.

⁸ Pə kəla teu si yulu í tu Tacaa nyaγα kpuloyu

na mpi i ká peti nyá təγι yəlaa tə.

9 Pə kəla teu si yulv í tv Tacaa nyaga kpuloyv
na mpi i ká peti i təyi səsaa tə.

10 Piitimnaa təna ka tama-m ké.
Ue ma təgəna-weyə Tacaa nyá toŋ taa.

11 Paa tama-m ké na pá watəyi-m.
Ue ma təgəna-weyə Tacaa toŋ taa.

12 Paa wata-m ké isu tuij səsəku.
Ama pa toŋ təma ləŋ isu kiisi kəkə.
Ue ma təgəna-weyə Tacaa toŋ taa.

13 Ma kolontu nyá, nyá tusaya-m ké si má hoti.
Ama Tacaa ná kəma na í waasi-m.
14 Tacaa kəle ma toŋ na ma samtə nyovv,
nyá yapəna-m.

15 Siyisilaa wilitiyi.
Mpi tə, Isə ha-weyə akaitv.
Tampəna təŋlaa laŋle hēwa.
Mpi tə, Isə yapa-wə.
Tacaa n yapa-tv na nyá toŋ.
16 Tacaa n kusa ŋkpaləŋa na isə.
N lapəna toŋ səsəəŋ.

17 Ma kaa tasa səm tətə,
maa wēna weesuyv ké.
Maa kēsi Tacaa təma təm.
18 Tacaa n həma ma ŋkpaŋovv yáá.
Ama n ta yele na má si.
19 I tvi-m tampəna təŋlaa nənəsi,
na má svv na má sa Tacaa.
20 Tacaa nənəv ntv,
ŋkēyē siyisilaa svvkəna.
21 Maa sē-ŋ ké, mpi tə, n cə-m

na í pəsı ma waasulv.

²² Pəle nte ηmalaa kisaa na pá lə tə,
nté tə pəsəna nteye pəle səsəle.

²³ Tacaa nyá kiη ke pə lunaa,
pə ké piti təmle ké.

²⁴ Tacaa nyá lapəna kuyaku kune.
Kv ké laηhulomle na ayəla nyəηku ké.

²⁵ Hai, Tacaa, yele na pá lana-tv.
Hai, Tacaa, ya tá nyəəη.

²⁶ Iso í kooli kəpantv ke wei ι kəηna Tacaa hətə taa tə.
Hatoo Tacaa təyaya ke tə kooliyina-meye kəpantv.

²⁷ Tacaa kele Iso, inι ι kəkə naakəna-tv.
I tamsı acima kəpante na í pona-teye
kətaya təlate həlvv kiη*fa*. ^a

²⁸ Tacaa, n ké ma Iso ké maa sa-η.
Ma Iso, maa puyvli-η.

²⁹ I see Tacaa.
Mpi tə, n ké kupaη,
na nyá kəpantv we tam təə.

119

Yontu nti pa saηna Iso kəsəsutv tə

¹ Lelen nulaa nté mpa pa təntə tewa
na pá təη isu Iso kiiu wεε tə.

² Lelen nulaa nté Iso kəsəsutv təkəlaa,
na mpa pa pεεkəyi-ι na pa lotu təna tə.

³ Pə yəlaa təη Iso mpaan taa ké.
Paa laki isayatu natəli.

^a **118:27** Kəkəlatv tənε tə hυwεε we təm naaleye. Ləlaa ná tələsəyi tətə
sı: I kpaγa tuyv pilinasi ke mə niη taa na í caali acima paale. Na í tə na
ι cəəna kətaya təlate.

- 4 Tacaa n hola nyá kutututu ké si
yɛlaa í paasəna-təyi teu.
- 5 Hai, Iso, yele na ma təntɛ la teu
ɪlena má pəsi na má təkɪ nyá kiinj.
- 6 Ye ma təkɪ nyá kʊsəsutu təna,
ma kaa wɛɛna fɛɛɛ.
- 7 Pələyɛ maa sá-ɲ na lotu kʊlʊmtu
na má kpɛləməyi nyá kiinj kʊpaŋ.
- 8 Ma caa ma la nyá luyɛ nyəntu ké,
taa lə-m təkpaataa.

Nya kʊsəsutu heesəyi ma lanje

- 9 Isənaya ifepu ká kpɛləməna tənəŋŋ təntɛ?
Nyá təm təkʊyɛ taa ké ifepu ká kpɛləməna tənəŋŋ
təntɛ.
- 10 Tacaa, ma pɛɛkəyi-ŋ ké na lotu kʊlʊmtu.
Taa yele na má hatələna nyá kʊsəsutu.
- 11 Ma təkɪ nyá təm ke teu ke hatoo ma taa ké,
si pə taa koo na má pəntəna-ŋ.
- 12 Tacaa, ma sɛɛ-ŋ.
Sɛyɛsi-m nyá luyɛ nyəntu.
- 13 Maa yəyətɪ kʊlʊm kʊlʊm ké
kʊsəsutu nti n siwa tɔ.
- 14 Nyá təm təŋyɛ huləsəyi ma lanje ké
isu má tənna wɛnəv təna.
- 15 Ma mayasəyi nyá kutututu təm ké.
Na má kpɛləməyi nyá kʊsɛyəsətu ke teu.
- 16 Nyá kʊsəsutu ke ma lanje heekəna
ma kaa sɔɔ nyá təm.

Nya kiinj tasəyi-m layatv

- 17 La nyá təmle tu maya kʊpantu
ɪlena má wɛɛna weesuyɛ na má təkɪ nyá təm.

18 Kuli ma ise na má ná nyá kiiu teu.

19 Ma ké ikəm ke tetu taa ké.

Taa ηmesi-m nyá kusəsutu.

20 Ma sɔla nyá kiiη ké, na má səki ι tɔɔ.

Ma caa ma kpeləmi-ι paa kuyaku ηku.

21 N nyaasəyi mpusitɔnaa isəcav nyáma
mpa pa hatələxəna nyá kiiη təxɔ.

22 Kεeli ma tɔɔ ké fεele na footuyu.

Mpi tɔ, ma tɔka nyá kiiη ké.

23 Paa awulumpiya cayaa na pá yəxətəyi ma təm,
nyá təm ke nyá təmle tu má, ma mayasəyi.

24 Nyá kusəsutu hεesəyi ma lanjle ké.

Nti tə tasəxəna-m layatu.

Nya kusəsutu haaki-m weesuyu

25 Ma hota ateyε.

Nyá təm í ha-m weesuyu isu n ka yəxətuyɔ tɔ.

26 Ma kεesəyi-η ma kulapəle təm.

Sεyεsi-m nyá kusəsutu təm.

27 Hɔlv-m nyá kusəsutu təηuyɔ

na má mayasi nyá teu təm.

28 Lanwakəlle nu-m na má pələyi isəlum.

Kusi-m isu n ka yəxətuyɔ tɔ.

29 Hatələna-m pɔpɔtu.

Hɔli-m pεεεε na má təη nyá kiiu.

30 Tampana mpaav ke ma ləsaa.

Maa təη nyá kusəsutu.

31 Nyá kusəsutu ke maa matəna.

Tacaa taa yeke na pé liyiti-m.

32 Nyá kusəsutu ke ma nukəna teu.

Mpi tɔ, n kula ma ise.

Maa təj nya kiiu na ma lotu təna

33 Tacaá huli-m nyá kótótútú mpaav
na má təkí-tí na má tala tənaya.

34 Tacaá ha-m nyəm na má təkí nyá kiiu
na má təjəyi-ku na ma lotu tənə.

35 Yele na má nuna nyá kəsəsutú.
Mpi tə, ma səla-təyi.

36 Pona ma hūwεε kε nyá kəsəsutú kiŋ.
Taa pona-yεε liyitee luluɣu cəɔ.

37 Ləsi ma ɪε kε krai nyəm təɔ.
Taa yele na má paasəna krai nyəm.
Yele na má wεε nyá luɣu nyəntú taa.

38 La nyá təmle tɔ maya nti
n ka suwa mpa pa nyaŋna-ŋ tə.

39 Ma wɛna fεεle səɣəntú ké.
Taa yele na t́ mayaŋa-m.

40 Nti ma nyuləyi səsəm təɣəle nyá kótótútú lapu.
N ké siyisilu ké, ha-m weesuɣu.

Maa təkí nya kiiu kε

41 Tacaá nyá kupantú í kəɔ ma təɔ
na ń ya ma nyuɣu ɪsu n suw tə.

42 Na má wɛna nti maa cə ma tɔɔlaa tə.
Mpi tə, nyá kuyəɣətútú kε ma lapa naani.

43 Taa ləsi tampana təm kε ma nəɣə taa təkpaɔaa.
Nti n mayasəyi nyá taa təɣə ma taŋaa.

44 Maa təkí nyá kiiu kε
paá kuyaku ŋkuɣu tam təɔ ké.

45 Ma caa má tənə ma təyi.
Mpi tə, nyá kəsəsutú kε ma pεekəyi.

46 Maa heeli nyá kəsəsutú təm kε awulaa,
fεεle kaa wεε-m.

47 Nyá kusəsutu ke ma laŋle heɛnaa.

Mpi tɔ, ma sɔla-təyi.

48 Ma nukəna nyá kusəsutu ké.

Ma sɔla-təyi.

Ma caa ma mayasi-təyi ma taa ké.

Nyá kusəsutu tɔyɔ-m naani

49 Tɔɔsi tɔm nti n ka heela nyá tɔmlɛ tɔ má tɔ tɔ tɔɔ.

Nti tɔ tɔna-m naani.

50 Nti tɔ heesəyənə ma laŋle ke ma wahala taa.

Nyá tɔm kɔpantɔ haakəna-m weesuyɔ.

51 Paa isəcawtɔnaa wɔŋiyi-m

ma ta lu nyá kiiu taa.

52 Taca ma tɔsəyi nyá lɔŋtaa huɔlɛ tɔm

na pə heesəyi ma laŋle.

53 Má naaki asayaa mpa pa lɔki nyá kiinj tɔ,

pááná kraaki-m ké.

54 Nyá kiinj tɔm ke ma yooki yontu ke timpɪ

ma ké ikəm tɔ.

55 Ma tɔsəyi nyá hətɛ ke ahoo

na má təkəyi nyá kusəsutu.

56 Mpi pə ké ma nyəm tɔyɔlɛ,

sɪ má təkəyi nyá kusəsutu.

Taca huɔlɛ wɛ teu

57 Ma lɛləyi sɪ ma nyəntɔ nté sɪ

má tɔŋ nyá kuyəyɔtɔtɔ.

58 Ma wiikina-ŋ na ma lotu tənə,

nyənɪ ma pətətəle isɪ n ka suw nyá nəyɔ tɔ.

59 Ma huɔ ma mpaav tɔm ke ma taa,

nyá kusəsutu ke ma caa tɔŋyɔ.

60 Ma laki nyá kusəsutu ke lɔŋ ké tɔcav.

Ma kaa yele na t́ leeli.

⁶¹ Asayaa katasi tama-m ké.

Ama maa sɔɔki nyá kiiu tɔɔ.

⁶² Ma kuləgi ahoɔ heka na má sá-íj.

Mpi tɔ, nya hvule we teu.

⁶³ Ma ké mpa pa nyaŋna-ŋ na pá təkəgi
nyá kvsəsutu tɔ pa taapalu ké.

⁶⁴ Hai, Taa, nyá kɔpantu suna tetu.

Seyesi-m nyá kvsəsutu.

Taa mapa-m si pə taŋa-m

⁶⁵ Taa n lapa kɔpantu ke nyá təmle tu maya,
isu n ka yəgətuyɔ tɔ.

⁶⁶ Seyesi-m ləmayasɛɛ kɔpana na nyəm.

Mpi tɔ, ma tɛma ma taa na nyá kvsəsutu ké.

⁶⁷ Ləŋ ile ye n ta hɔ ma ŋkpaŋuyɔ maa təkəgi nyá təm.

Ama nɔnɔɔ ma təŋəgi nyá kiŋ.

⁶⁸ N ké kɔpaŋ ké na kɔpantu latu.

Hulu-m nyá luyɔ nyəntu.

⁶⁹ Isəcavtɔnaa pilisiyi-m ké na pa kaloolaya.

Ama ma təkə nyá kvsəsutu ke na lotu kulɔmtu.

⁷⁰ Pa ləmayasɛɛ taa toowaya isu nim.

Uena máá hvləsəgi laŋle na nyá kiiu.

⁷¹ Pə we teu si pá pasa-m ké.

Uena má cəkəna nyá kvsəsutu.

⁷² Nyá nəgɔ taa kvsəsutu kəla-m teu ke
wola na liyitee wontu tuutuuma.

Taa, nyá hvule siyisaa

⁷³ Nyá niŋ ŋmana-m.

Ha-m layatu na má kpələməna nyá kvsəsutu.

74 Mpa pa nyan-na-η τὸ πα naa-m na pa lanje
huləməyi.

Mpi τὸ, nyá nɔɔsi suw ke ma teeləyi.

75 Taca, ma nyəmə si nyá huule siyisaa ké.

Nyá tampana tənuyv təə ké n pasa-m.

76 Nyá kɔpantv í heesi ma lanje

isu n ka suw nyá təmle tv maya nɔɔə tɔ.

77 Hulv-m si n səəla-m na pá ha-m weesuɣu.

Mpi τὸ, nyá kiiu ke ma lanje heekəna.

78 Pá liyiti isəcav nyəma mpa pa muɣuluɣu-m mɔsvəη
tɔ.

Mpi τὸ, nyá kusəsutv təm ke ma mayasəyi ma taa.

79 Mpa pa nyan-na-η τὸ pá kəə ma kin

na pá cəkəna nyá kusəsutv.

80 Maa la nyá luɣu nyəntv na lotu kulvmtv.

Ile fəele kaa tɔɔə-m nyá kin.

Taca fitiyi-m kolontunaa katəsi

81 Ma tanja nyá nyvɣv yavv ke tətəyətəyε.

Nyá təm ke ma teeləyi.

82 Ma ise tənna nyá nɔɔə suw kin ké,

na má pɔəsəyi si pəlee ké n ka heesi ma lanje?

83 Ma tənuyv cuka kpasí ké isu kəηle ke nyɔɔsi taa.

Ma kaa səə nyá kusəsutv təə.

84 Kuyeyη isənaya pə kaasa nyá təmle tv ma?

Waavv wei ké n ká huuna mpa pa tvɣv-m wahala tɔ?

85 Isəcavtvnaa huliɣina ma nɔɔə təə ké pɔəη,

paa tənəyi nyá kiiu ke paa pəcə.

86 Nyá kusəsutv təna ké kusiyisitv ké.

Pa tvɣv-m wahala ke mɔsvəη ké, waasi-m.

87 Pa kaya pa hu-m na pá kv-m

ile maa ləəki nyá kusəsutv.

88 Ha-m weesuɣu ke nyá kúpantv tɔɔ,
 ilena ma tɛɲ nyá kusəsutv.

Taɔaa, pə təna pə lakɪ-ɲ təmlɛ

89 Hai, Taɔaa, n wɛ tam tɔɔ kɛ́.

Nyá tɔm ɔaya teu ke isɔtaa kɛ́.

90 Kúpantv nti n lakɪ tɔ tu tɛɲ.

Nyá suna tɛtv na tɔ nyɔɔwa teu.

91 Nyá kusəsutv tɔɔ kɛ́ pə təna pə ɔaya teu ke saɲa.

Mpi tɔ, pə təna pə lakɪ-ɲ təmlɛ.

92 Ye ma laɲɛ taa hɛɛna nyá kiɲɲ,

maa lepɔ ma wahala taa kɛ́.

93 Ma kaa sɔɔ nyá kusəsutv.

Ntɛɣɪ n haakəna-m weesuɣu.

94 Ma kɛ́ nyá nyəɲ kɛ́, waasi-m.

Mpi tɔ, nyá kusəsutv ke ma pɛɛkɛɣɪ.

95 Asayaɔa ɔɛɲɛɣɪ-m kɛ́ sɪ pa kuyv-m.

Paa na mpv nyá kusəsutv ke ma kɛɲna ɲkpaɲɲ.

96 Ma nawa tɔma kupaɲa təna tənasi.

Ama nyá kusəsutv fɛɪ tənaya.

Nyá kiɲɲ kəla tuɲ kɛ leleɲ

97 Ma sɔɔla nyá kiiu ke səsəm kɛ́.

Kv tɔm ke ma mayasɛɣɪ kuyɛɛɲ təna.

98 Nyá kusəsutv haaki-m ləmayasɛɛ

na pə kəli ma kolontunaa.

Mpi tɔ, tɔ wɛ ma kiɲ kɛ tam tɔɔ kɛ́.

99 Ma tɛɛ ma sɛɣɛsəlaa tənaya nyəm.

Mpi tɔ, nyá kusəsutv ke ma mayasɛɣɪ.

100 Ma tɛɛ kvkpatəlaa kɛ ləmayasɛɛ.

Mpi tɔ, ma tɔka nyá kvɔtɔtɔtv.

101 Ma kisa mpaɔɲ isayaɲ taa təntɛ

sɪ má pəsɪ na má təkɪ nyá təm.

¹⁰² Maa hatələyənə nyá kʊsəsutʊ.

Mpi tɔ, nyá sɛyɛsəyənə-m.

¹⁰³ Nyá təm wɛ lɛlɛŋ kɛ ma tantahaav taa ké.

Tə kəla tɪŋ kɛ lɛlɛŋ kɛ ma nɔɔ taa.

¹⁰⁴ Nyá kʊsəsutʊ pəsəyənə-m nyəntʊ
na má kisiyi pəpəʊ tənə.

Tacaa təm ké fətəla

¹⁰⁵ Nyá təm wɛnna ɪsu fətəla kɛ ma nɔɔhɛɛ tɛɛ
na pə naakɪ ma mpaaʊ taa.

¹⁰⁶ Ma tuuki sɪ maa təkɪ nyá kʊsəsutʊ.

Maa la ɪsu ma tuuwa tɔ.

¹⁰⁷ Tacaa, pə pasə-m teu ké.

Yele na má wɛɛna weesuyʊ ɪsu n yɔɔʊtʊyʊ tɔ.

¹⁰⁸ Hai, Tacaa, mʊ ma sələmʊyʊ ɪsu kʊcɔɔʊ.

Sɛyɛsɪ-m nyá kʊsəsutʊ.

¹⁰⁹ Ma weesuyʊ wɛ asola taa ké tam ké.

Ama ma kaa sɔɔ nyá kiiu təm.

¹¹⁰ Asayaa nyəkɪ-m katɔsɪ ké.

Ama maa hatələyənə nyá kʊsəsutʊ.

¹¹¹ Nyá kʊtʊtʊtʊ kɛ-m kʊpantʊ səsəntʊ kɛ tam tɔɔ ké,
tə hɛɛsəyi ma laŋlɛ.

¹¹² Ma tʊ ma taa sɪ má tɛŋ nyá kʊsəsutʊ*fa*
halənə ma səm. ^a

Tacaa ké ma tentu

¹¹³ Ma taa kpaaɲa ataa na a waali yəlaa ké.

Ama ma sɔɔla nyá kiiu.

¹¹⁴ Nyayalɛ ma kpʊlʊyʊ tətʊlɛ na ma kentulu.

^a **119:112** Loonja kanɛ ka tɛlɔsʊyʊ lapa katɛ. Lɛlaa na tɛlɔsəyi sɪ ma
kaasəyi ma tɪ sɪ má tɛŋ nyá kʊsəsutʊ. Mpi tɔ, tə kawaaya u tɛŋ.

Nyá kuyəɔtɔtu ke ma tɛɛləyi.

115 Asayaa me í hatələna-m.

Ulena má təkɪ ma Iso kiinj.

116 Te-m isu n ka siw nyá nəɔ tɔ na má hiki weesuyu.

Nyaya ma tɛɛləyi, taa tu-m fɛɛɛ.

117 Wee ma tentu na pə ya ma nyuyɔ.

Ulena ma paasəna nyá kusəsutu ke tam tɔə má taa hɛɛsi.

118 N təɔnəyi mpa paa tənəyi nyá kusəsutu təɔ.

Mpi tɔ, pa tusuyɔ u waasəyi pulɔ.

119 N ləɔki ate asayaa tənaya isu hute.

Pə tɔə ké ma sɔɔla nyá kusəsutu.

120 N tu nyá səɔntu ke ma taa na ma tənuyɔ seliyi, na má nyaŋna nyá huɛɛ.

Tacaa kele ma tentu

121 Ma təkɪ nyá kiiu na nyá siyisuyu ké.

Taa pɛti-m ma ŋmakəllaa.

122 Su nyá təmlɛ tu maya nəɔ sɪ n ká sənə-m.

Taa yeɛ na kalampaani nyəma muɔulu-m.

123 Ma taŋa nyá nyuyɔ yapɔ.

Ma taŋa akaitu nti tɔ təm n suwa nəɔ tɔ na ma isɛ tɛŋ.

124 La nyá təmlɛ tu maya kɔpantu,

na í sɛyɛsi-m nyá kusəsutu.

125 Ma ké nyá təmlɛ tu ké, ha-m layatu

na má nyí nyá kusəsutu.

126 Tacaa pə talaa sɪ í la pulɔ.

Pa yəkəyi nyá kiiu ké.

127 Pə tɔə ké ma sɔɔla nyá kusəsutu

na pə kəli wola kɔpampaŋ.

128 Pə təw ké ma nyənəyi nyá kutututu tənaya
kusiγisitu
na ma taa kraakəna pəpətu.

Ma caa ma təη nya kiiu

129 Nyá kusəsutu ke kupampantu ké
pə təw ké ma təηəyi-ti.

130 Nyá təm cekənav kəηna nyaalam ké
tə haaki layatu ke mpa pa laηa-ti tə.

131 Ma liki nyá təm ké na hiluyu.
Mpi tə, ma wəna nyá kusəsutu nyəγəsı ké.

132 Keesı nyá ıse na ma təw na n nyəni ma pətəətəle,
ısu n lakuyu mpa pa səla nyá hətə tə.

133 Nyá təm í tu-m naani.

Taa yele na ısayatu natəli tə pəsı-m.

134 Waası-m, yəlaa caaki pa ηmakələyi-m.

İlena ma təkı nyá kusəsutu.

135 Nyá ısentaa í hetəna nyá təmlə tu maya teu.

Seyəsı-m nyá kusəsutu.

136 Waatu wei ma naaki sı paa təkəyi nyá kiiu tə
ma lukiyi ısəlvəm ké.

Tacaa kiiu siγisaa

137 Hai, Tacaa, n ké siγisilu ké,

na n təηəyi tampana ke nyá hvule taa.

138 Nyá kusəsutu siγisaa ke na tə ké tampana.

139 Waatu wei ma naaki ma kolontunaa səki nyá
təm tə,

pááná səəəna kraaki-m ké.

140 Nyá təm lapa tə təmlə.

Na nyá təmlə tu má, ma səla-ti.

141 Maya səkpelu ké,

na nəɣəlv u caaki-m.

Ama ma ta sɔɔ nyá kʊsəsutv tɔɔ.

142 Nyá siyisuyv ké tam nyəŋkv ké,
na nyá kiiu ke tampana.

143 Lanwakəlle na nəɣəsεε pə hika-m.

Ama ma lanle heekəna nyá kiiŋ.

144 Nyá kʊsəsutv siyisina tam tɔɔ.

Ha-m layatv na má wεεna weesuyv.

Ma mayasəyi nyá kʊsəsutv tɔm ke ahoɔ təna

145 Ma yaaki-ŋ na ma lotu tənaya.

Tacaa cɔ-m ɪlena má tɔki nyá kʊsəsutv.

146 Ma yaaki-ŋ, waasi-m.

ɪlena ma tɔki nyá kʊsəsutv.

147 Ma kvləyi na pécɔ pé nyaali

na má səlami si n waasi-m.

Ma tanəna tɛelɔyɔv ke nti n ká yəɣətɪ tɔ.

148 Maa kpəkɪ ɪsələ, haləna pé nyaali

na má mayasi nyá tɔm.

149 Tacaa n ke kɔpan ké, ɪle nu ma nəɣɔ,

na n ha-m weesuyv ɪsu n suwa tɔ.

150 Mpa pa huliyi ɪsayatv waali tɔ pa kpeɣetaa,

na pá hatələyənə kiiu.

151 Hai, Tacaa, n kpətəna-m ké

na nyá kʊsəsutv təna ké tampana.

152 Hatoo ləŋ ke ma nyəmá si

n su nyá kʊsəsutv ke tam tɔɔ.

Tacaa ya-m nyá kɔpantv tɔɔ

153 Nyənɪ ma wahala na n waasi-m.

Mpi tɔ, maa sɔɔki nyá kiiu.

154 Yoona ma nəɣɔ na n ya-m,

na n̄ ha-m weesuɣu ɪsu n yəɣətɔyɔ tɔ.

155 Asaɣaa kaa na nyuɣu yaɾu.

Mpi tɔ, paa pɛɛkəɣi nyá kʊsəsutu.

156 Hai, Taaɣaa, nyá sɔɔlɔyɔ tɔɔwɔɣa.

Ha-m weesuɣu ɪsu n maɣasaa tɔ.

157 Ma kolontunaa na ma kʊnyɔntɔlɔaa tɔɔwɔɣa.

Maa hatəlɔɣəna nyá kiinj.

158 Ma taa kpaakəna waali lulaa

m̄pa paa təkəɣi nyá təm tɔyɔ.

159 Taaɣaa nyənɪ ma sɔɔla nyá kʊsəsutu ké.

ɪlɛ ha-m weesuɣu kɛ nyá kʊpantu tɔɔ.

160 Nyá təm kite nté tampana,

na nyá siɣisuɣu kiinj təna wɛ tam tɔɔ.

Taaɣaa kiiu sɔɔllaa hɛɛsaa ké

161 Awulumpiya tɔyɔ-m wahala kɛ mʊsʊŋ.

Ama nyá kʊyɔɣətɔtɔ tike kɛ ma seliyina.

162 Ma lanɣlɛ hɛɛkəna nyá nɔɔsi suw ké.

ɪsu wei ɪ hika wɛnɔv sɔsɔəm tɔ.

163 Ma taa kpaakəna pəpətɔ ké,

na ma nyənəɣi-təɣi acaalətɔ.

Ama nyá kiiu kɛ ma sɔɔlaa.

164 Paa kuyaku ŋku təm naatosompəɣɔlaya kɛ ma
sɛɛki-ŋ.

Mpi tɔ nya kiinj siɣisaa ké.

165 M̄pa pa caaki nyá kiiu tɔ pa hɛɛsaa ké.

Wahala nɔɣɔlv u makəna-wɛ.

166 Hai, Taaɣaa, ma tɛɛlɔyɔ nté si n ká ya-m,

na ma tɔka nyá kʊsəsutu.

167 Ma tənəɣi nyá kʊtʊtʊtɔ ké,

na ma sɔɔla-təɣi teu.

168 Ma tɔka nyá kʊtʊtʊtɔ ké na nyá kʊsəsutu.

Mpi tɔ, n naaki ma mpaan tɔnaya.

Tacaa nu ma wula

169 Hai, Tacaa, nu ma wula
na n ha-m layatu isu n suw tɔ.

170 Nu ma wiinau na n waasi-m
isu n suw nɔɔ tɔ.

171 Ma nɔɔ i kraali nyá samtu.
Mpi tɔ, n seyesayi-m nyá kusəsutu.

172 Ma nsəmle i yoo nyá nɔɔ suw tɔm.

Mpi tɔ, nyá kusəsutu ke kusiyisitu ké.

173 Kusi nyá nin na n waasi-m.

Mpi tɔ, nyá kutututu ke ma ləsaa.

174 Hai, Tacaa, nyá yapu tɔɔ ké ma səki
nyá kiiu heesəɣəna ma lanle.

175 Yele má weena weesuyu na má sá-ń,
na nyá huule waasi-m.

176 Ma ké cɔɔlu ké isu heu kulepu,
pɛeki nyá təmle tu má.

Mpi tɔ, maa sɔɔki nyá kusəsutu.

120

Wei pa suu tɔm ke mvsɔɣ tɔ i sələmɔɣ

¹ Yosalem krau yontu.

Tacaa nyaya ma wiina ma lanwakəlle waatu
na i nu ma nɔɔ.

² Tacaa waasi-m yəlaa pəpətɔnaa
na tsvlaa nin taa.

³ Kawaya yaa kasəyaya nkaya
nsəmle kutusəle ká ha-ń yaa tu kəna-ń?

⁴ Mpi tɔ haaki-ń tɔɔle yoolu

nyəmə kuseŋteε na mamala.

⁵ Ma ké wahala tɔ ké.

Mpi tɔ, ma na Mesεki tetɔ nyáma kpai nyáma tɔ
wεnna.

Ketaa tetɔ nyáma coka tee ké ma wεε.

⁶ Hatoo lɔŋ ke ma we mpa

pa taa kraakəna heεsɔyɔ tɔ pa té.

⁷ Heεsɔyɔ ke ma sɔɔlaa.

Ama ye ma yɔɔtəyi heεsɔyɔ tɔm,

yoo ke mpe pa caaki.

121

Awe pəsəyi na í tem?

¹ Yosalem kpau yontu.

Ma kusa ise na má nyənəyənə pɔɔŋ tɔɔ.

Leye ma waasɔyɔ ká luna?

² Taca a nyá lapəna isətaa na ate.

Nyá kin ke waasɔyɔ ká luna.

³ N kaa tisi si pé tuuli nyá yulɔ nɔɔhəle.

N feŋiyi nyá yulɔ tɔɔ ké nn heεsəyi.

⁴ Taca a n feŋiyi Iseyeli tɔɔ ké,

tom u kaaki-ŋ, pəyele nn tooki.

⁵ Taca a nyá feŋiyina nyá yulɔ tɔɔ.

Nyá wεnna i waali na ní kentiyi-i.

⁶ Ilim kaa cɔɔsi nyá yulɔ ke ilim taa.

Páɔɔ isətɔ ná kaa cɔɔsi-i ahoɔ.

⁷ Taca a n ká paasəna nyá yulɔ weesuyɔ.

Na n feŋ i tɔɔ ké isayatu təna taa.

⁸ Taca a n ká feŋ nyá yulɔ kɔlɔyɔ waatu na i tate waatu

ke pə kraɔau nɔɔnɔɔ tɔ, na pé polo tam tɔɔ.

122

Yosalem tɔɔ kɔpantɔ kooluyɔ

¹ Tafiiti Yosalem kpav yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔɔ tɔ yontunaa taa tɔɔɔ.

Ye pa tɔma si tɛ polo Taca tɔyaya taa, ma laɲhɔlɔmlɛ wɛ sɔɔɔntɔ.

² Yosalem, nyá nɔnɔkeelasɪ ke tɔ sɔɲaa.

³ Yosalem ɪcatɛ nyá, pɔ ɲma-ɲ teu kɛ, na ɲ tamsa teu tɔkpɛyɛkpɛyɛ.

⁴ Nyá taa kɛ Taca kpekɔ ɪsɛyɛɪ nyáma kpaaki na pá saɲ Taca hɛtɛ ɪsu pa kiiu wɛɛ tɔ.

⁵ Tɔnaya Tafiiti tɔyaya nyáma kawulaya kumlee wɛɛ na pá cakɪ a tɔɔ na pá huukɪ tɔm.

⁶ ɪ sɔlɔmɪ ɪsɔ si:
Yosalem hɛɛsi.

Mpa pa sɔɔla-ɲ tɔ, pa laɲá ɪ hɛɛna hɛɛsɔyɔ ɲkɔ.

⁷ Hɛɛsɔyɔ ɪ wɛɛ nyá koloosi taa na tɔcayanaɔ ke nyá tɛɛsi kɔpansi taa.

⁸ Ma sɔɔla si hɛɛsɔyɔ ɪ wɛɛ nyá taa kɛ ma tɛɛtɔna na ma taapalaa pa tɔɔ.

⁹ Tá ɪsɔ Taca tɔyaya tɔɔ kɛ ma kooliyɪ si pá cayana-ɲ.

123

Mpa pa pasa pa ti tɔ pa taɲyɔ

¹ Yosalem kpav yontu.

Ma kusa ma ɪsɛ na má nyɔnɔɲɪ Taca nyá wei nyá tɔcayalɛ wɛ ɪsɔtaa tɔ.

² Teitei ɪsu tɔmlɛ nyáma

apalonyəma nyənuyv pa caa niñ
 na alvnyəma náa nyənəyi pa too nyəñ tə,
 m̄puyv tá ɪse keesəna tá ɪsə Tacaa nyá təə.
 Haləna waatv wei ɪ ká wɛɛna tá pətətəle tə.

³ Tacaa nyənɪ tá pətətəle.
 Hai, nyənɪ tá pətətəle.
 Mpi tə, kvtuyv kəla-tuyv piw.
⁴ ɪsəcutvnaa wɔŋa na
 təhəntaa footuyv nu-tuyv.

124

Tacaa wɛ ta waali

¹ Tafiti Yosalem kpav yontu.

ɪsɛyeli nyəma í tisi si:
 Ye Tacaa n̄ taa wɛɛ tá waali.
² Ye Tacaa n̄ taa wɛɛ tá waali,
 awe ka waasa-tuyv waatv wei
 yəlaa kota tá təə tə.
³ Paa lipa tá tənaya na tá ɪse ke waatv wei
 pa pááná huu tá təə tə.
⁴ Ye Tacaa n̄ taa wɛɛ tá waali.
 Pusi lvm ka lipa-tuyv na pə hola tɛɛna-tv.
⁵ Hola toŋ nyəna anɪ
 a ka tɔɔ-tuyv.

⁶ Tə sɛɛ-ŋ Tacaa n ta tv-tuyv
 pa kela taa ɪsu tɔɔnaya tə.
⁷ Tə fitaa ké ɪsu sumaya fituyv
 ka kpalv apai taa tə.
 Apai pelaa na táá fiti.
⁸ Tacaa nyá ŋmawa atɛ na ɪsətəa.

Nyá waasəna-tv.

125

Mpa pa lapa Tacaa ke naani tɔ

¹ Yosalem kpav yontu.

Mpa pa tɔyi Tacaa ke naani tɔ
pa wε kέ isu Siyɔŋ pɔyɔ,
ku nyəɣələɣi.

Kv nyɔɔ tɔŋ ke tam tɔɔ kέ.

² Pɔɔŋ tɔwa Yosalem ɪcate ke hekv kέ.

Μpɔyɔ Tacaa n tɔwa nyá yəlaa ke hekv,
ke pə kpaɣav nɔɔnɔɔ tɔ, haləna tam tɔɔ.

³ N kaa tisi si asayaa

í tɔɣɔ kawulayaa ke kɔpama tɔɔ.

Pá taa kɔɔ na pá hɔ-wεyε ɪsayatv lapv taa.

⁴ Tacaa yele na pə cayana-tv

isu tɔv lakɔyɔ ilim mpətəŋ tɔɔ tɔtv tɔ.

⁵ Tacaa kpiisi asayaa

na mpa pa lakv mpi pə ta siyisi tɔ.

Hεεsvɔv í wεε ɪseyɛɪ nyáma taa.

126

Wula pəsa lanhvɔvmɛ

¹ Yosalem kpav yontu.

Waatv wei Tacaa mənna mpa paa kuuwa Siyɔŋ tɔ,
pə lapa-tɔyɔv isu toosee.

² Μpɔyɔv tá láná hvɔvmɛ

na t́ wɔŋ na t́ wɔŋ na t́ wɔŋ.

Na t́ wiliti akaitu kawilitaya.
 Ilena piitimnaa yəgətəyi si:
 Taca a lapa-weye kupaantu səsəəntu.
³ Taca a lapa-tuyu kupaantu səsəəntu,
 tə we lajhələmle taa ké.

⁴ Taca a, mǎhǎná tá yəlaa mpa paa kuuwa tə
 isu ilim mpətəh təə ləəh.

⁵ Mpa pa tuuki pa tawa na isələm tə,
 paa kəna akaitu kawilitasi ké.

⁶ Wei i kpaakəna mətutuuna ke taale na wula tə,
 i ká səgəli i məhəwa na í mələyi
 təyaya na akaitu kawilitasi.

127

Ye Taca a i ta ηma təyaya

¹ Saləməh Yosalem kpaaw yontu.

Ye Taca a í ta ηma təyaya,
 ka ηmalaa təna lukəna lǎhǎ ké.

Ye Taca a ta feh ɪcate təə,
 tə fehlu lukəna lahle ké.

² I kuləyi tefemle na í tooki tapule,
 na í laki si í hiki mə təgənaaya tə,
 í lukəna laha ké.

Isə haaki mpv tətəgə i səəllaa ké paa pa təhna tom.

³ Piya kəna wənav mpi Taca a haaki si caanaa tə,
 pa kasəyaya nté.

⁴ Piya mpa yulə hika i ifepile waatu tə,
 pa wəe ké isu yoolu kəəka taa nyəmə.

⁵ Lelenə nulu nté yulə wei i suula

pə té nyə́má ke ɪ kə́əka tɔ.
 ɪ́ kaa nyana ɪ kolontunaa ke waato
 wei ɪ yə́ɔtəyənə-wɛyɛ ɪcətɛ nənəyɔ tɛɛ tɔ.

128

Tampana tənlaa təcayanav

¹ Yosalem kpav yontu.

Lelenɲ nuɓv nté nyá wei n nyaɲna Tacaa
 na ń tənɲ ɪ mpaanɲ taa tɔ.

² Nyá lanɲɛ hɛɛkəna nyá niɲ təmɛ.

Nyá taa hɛɛwa na ń waaki.

³ Nyá alv wɛ nyá təyaya taa ké ɪsu lɛsɛɲ tɔyɔ kɔɓɓɔyɔ.

Na nyá piya náá wɛ tətəyɔɛ ɪsu Olifi tɔɲ.

⁴ M̀pɔyɔ pə kooliyi kɔpantv ke
 wei ɪ nyaɲna Tacaa tɔ.

⁵ Tacaa koolee ká luna Siyənɲ taa na á tii nyá tɔɔ.

N ká ná Yosalem təcayanav.

Haləna nyá weesuɔyɔ tənaya.

⁶ N ká ná nyá piya piya.

Pəyele na ɪsɛyɛɪ nyáma hɛɛsɪ.

129

Pa lapa-m ɪsayatv ke səsəm

¹ Yosalem kpav yontu.

ɪsɛyɛɪ ɪ tisi sɪ:

Kolontu lapa-m ɪsayatv ke səsəm ke hatoo ma
 pəcaatv.

² Kolontu lapa-m ɪsayatv ke səsəm ke hatoo ma
 pəcaatv yáá.

Ama ɪ ta pəsi-m ké.

³ I mpa ma siyile taa,
na caacasɪ hɛntɪ.

⁴ Tacaɔ kɛ siyisulu kɛ.

I sɛta asayaa ŋmusɪ kɛ sɛtəyɪ sɛtəyɪ.

⁵ Pa tɛna mpa paa caaki Siyɔŋ tɔ
fɛɛɛ ɪ kpa-wɛ na pɔ pɛsɛna pa waali.

⁶ Pɔ wɛɛ isu kotulun tɔ nyutu nti tɔ wolɔyɪ
na tɛ ta tu puta tɔ.

⁷ Tu suyɪ tɔ kpɛsɔlv ŋkute.

Pɔyele tu takɪ tɔ hɔkɔlv kɛ ŋkɔlvɔ.

⁸ Mpa pa tɛkɛna Siyɔŋ taa tɔ ɪ taa sɛɛ-wɛ si:
Tacaɔ ɪ kooli-mɛyɛ kɔpantɔ.

Tɔ sɛɛkɪ-mɛ na Tacaɔ hɛtɛ taa.

130

Tacaɔ wiinav kɛ lanwakɛllɛ sɔsɔɔɛ taa

¹ Yosalem kpav yontu.

Hai, Tacaɔ, ma wɛ pɔvɔv sɔsɔɔŋkɔ taa kɛ na mɔ yaaki-
ŋ.

² Tacaɔ nu ma nɔyɔ.

Ke ŋkpaŋŋ na ɪ nu ma wiinav.

³ Ye n ka sukaya isayatu kɛ nyɔ taa,
Tacaɔ, awe ka wɛna weesuyɔ?

⁴ Ama nyɔ tɛnna isayatu husɔyɔ
si pɔ nyaŋna-ŋ.

⁵ Tacaɔ nyaya ma tɛɛɔyɪ na
mɔ tanɔ nyɔ kɔyɔyɔtɔtɔ.

⁶ Tacaɔ nyaya ma tɛɛɔyɪ na pɔ kɛɪɪ isu
tanɔlaa tɛɛɔyɪ tanɔŋ tɔ.

Ξε, pə kəla isu taŋlaa tɛɛlʊyʊ tanaŋ tɔ.

⁷ Iseγeli nyéma í tɛɛli Tacaα.

Mpi tɔ, Tacaα kɛna kʊpaŋ.

Páɔ ɪ sɔɔlʊ puwa tam si í waasi.

⁸ Tacaα ká hɛtəna Iseγeli nyéma

kɛ pa isayatu təna taa.

131

Ma taa fɛi kalampaani ləmayasəle

¹ Tafiiiti Yosalem kpau yontu nti tə wɛ
yonyoola nyʊyʊ tʊ yontunaα taa tɔyɔɔ.

Tacaα, ma taa fɛi kalampaani ləmayasəle yaa isəcau
hʊwɛɛ.

Maα pɛɛkəγi sɔsɔɔntʊ yaa mpi pə tɛɛ-m tɔ.

² Iso í pona pooluŋ.

Ma wɛ təpamm ké isu pəyaya ŋka

ka cɛpa hətɛ tɔyɔ ka too niŋ taa.

Ma wɛ təpamm ké isu pəyaya ŋka ka cɛpa hətɛ tɔ.

³ Iseγeli nyéma í tʊ Tacaα kɛ naani

kɛ pə kpaγau nɔɔnɔɔ tɔ, haləna tam tɔɔ.

132

Tafiiiti icatɛ Siyɔŋ taa timpi Tacaα wɛɛ tɔ

¹ Yosalem kpau yontu.

Tacaα, tɔɔsi Tafiiiti na ɪ wahalanaα təna tɔɔ.

² Tafiiiti inɪ ɪ yɔyɔtəna na í tuuna Tacaα,

na í su Yakəpu Iso tonŋ tʊ inəγi nɔyɔ si:

³ Ma kaa suv ma tɛ na

má hənti ma kəhəntuɣu təɔ.

⁴Ma kaa yelee na tom kaa-m,
yaa ma isəhutu yoosina təma.

⁵Haləna má hiki Taca ke lonte
na Yakəpu Iso toŋ tu inəyi təcaɣale.

⁶Tə nuwa pa yəɣota Iso atakaa təm ke Ifəlata tetu taa.
Tə maɣana-i Yaaa tetu həɣəluɣu taa.

⁷Tə polo Taca təcaɣale.

Tə luŋ i nəhəe təsule.

⁸Taca kuli na n kəɔ nyá təhəsəle.
Nyana nyá teeli atakaa.

⁹Nyá kətəlaa í suu nyuɣu ɣapɔ isu wontu
na nyá tampana təŋlaa wilitina laŋhuləmle.

¹⁰Nyá təmlə tu Tafiti təɔ,
taa lo wei n ləsaa tə.

¹¹Taca təma Tafiti ke heeluɣu na tuunav.
I kaa məli waali.

I təma si: Nyá tapuɣu tɛe pəyaya ke
maa su nyá kawulaya kumte təɔ.

¹²Si ye nyá pəyalaa təkə ma nəɣə pɛelɣu
na kəsəsutu nti ma sɛɣəsəɣi-wɛ tə,
pa pəyalaa ká lɛɛtəɣəna pa kawulaya
kumte təɔ ké tam təɔ.

¹³Taca sələna na í ləsi Siyəŋ
si i laki i təcaɣale.

¹⁴Na í tə si: Ma təhəsəle nté tam təɔ.
Maa caɣa tə taa. Mpi tə, ma səla-tɛɣe.

¹⁵Maa la kəpantu ke Siyəŋ na má cɛle-i
mpi pu ha-i weesuɣu tə.

Na má ha i kənyəntənnaa ke təɣənaɣa ŋka paa nyuli tə.

¹⁶Maa kooli kəpantu ke ma kətəlaa.

Na ma tampana təŋlaa náá wilitina laŋhuləmle.

17 Maa la na Tafiiti luluyv taa tv la wulav səsə.
 Ma tema tayanuyv ke fətəla ke wulav wei ma ləsaa tə.
 18 Maa suu wulav kolontunaa ke fəelə.
 Ama wulav ntenuyu ká muyi kəkə.

133

Taapalaa cakuyv təntəmle tə pə we teu ké

¹ Tafiiti Yosalem kpaav yontu.

Waatv wei taapalaa cakuyv təntəmle tə,
 pə we teu ké, na pə we leleŋ.
² Pə we ké isu pa pəla səsəŋ nim ke Aləŋ nyuyv taa,
 na pə kpe i tantuyv təə na pə tii i tokonaa luyv.
³ Pə we ké isu cələv lukuyvna Həeməŋ puŋv təə
 na kv kpeŋ Siyəŋ tə.
 Mpi tə, tənaya Tacaa koola kupantv
 na í haaki weesuyv ke tam təə.

134

Tacaa təmle nyəma me mə tənə í samı-i

¹ Yosalem kpaav yontu.

Tacaa təmle nyəma me mə tənə í sɛɛ-i.
 Mə tənə mpa me i səŋa i təyaya taa ke ahoə tə í sɛɛ-i.
² I kpaası mə niŋ na Tacaa təyaya təə
 na í sɛɛ-i.
³ Tacaa wei i lapa atə na isətəa tə
 í koolu-ŋ kupantv na Siyəŋ.

135

Tacaa kələ səsə

1 Ϊ sa Tacaa.

Ϊ sa Tacaa hətε.

Tacaa təmle nyéma με ί samι-ι.

2 Mpa με ι we Tacaa Isə təyaya taa
na ι tayə təə tə,

3 ί sa Tacaa.

Mpi tə, ι ké kupaη.

Ϊ yona ι hətε taa,

pə tayə pəlv, ι ké kupaη.

4 Yakəpu ke Tacaa ləsaa.

Isɛyeli ke ι pəsa ι nyəm.

5 Ma nyəmə sι tá Isə Tacaa n ké səsə,
n kəla tuη təna.

6 Paa mpiyi n caaki, n laki-wəyi.

Paa isətəa na atε.

Paa teηkunaə taa, paa lumaη səsəη təna taa.

7 Nyá kraasəyəna isəηmuntv ke tetv təə,

na η tisiyi calanaə na tev,

na η ləsəyi heelim ke pə təsule taa.

8 Nyá kuna Icipiti kancaalaya apalupiya.

Paa yəlaə nyənsι, paa təla nyənsι.

9 Na η lá kəkələ nyəmnəa na piti təma ke Icipiti taa,
sι pé sɛyεsι Icipiti wulav na ι nyéma.

10 N yona piitimnaə payalε,

na η kv awulaa toηtənaə.

11 Isu Amolii nyéma wulav Sihon,

na Pasaη nyéma nyəη Hoki,

na Kanaəη awulaa təna.

12 Iləna η há pa tetvnaə ke Isɛyeli nyéma

na tε pəsι pa nyəntv.

13 Tacaa nyá hətə yaaki tam təw kέ.

Lələŋ lələŋ ka təwəyi nyá təw.

14 Mpi tə, Tacaa n ká hətəna nyá yəlaa kέ.

N ka wəena nyá təmlə nyáma pətətələ.

15 Piitimnaa tuŋ nté liyitee na wəla.

Yəlaa lupəna-i na pa niŋ.

16 Tuŋ inı ı wəna nəwsi, ı yəyətəyi.

ı wəna ıse ı naaki.

17 ı wəna ŋkpaŋŋ, ı nukı natəli.

ı tu feina feesiŋ kə ı nəwsi taa.

18 Mpa pa luki tuŋ inı na

pa təna mpa pa təyi-i naani tə,

pá wəe ısu tuŋ inı.

19 ıseyeli nyáma me í see Tacaa.

Aləŋ lələyɔ nyáma me mí see-i.

20 Lefi nyáma me í see Tacaa.

Mpa me mə nyaŋna-i tə í see-i.

21 ı sa Tacaa kə Siyəŋ taa.

ı samı-i Yosalem timpi ı wəe tə.

ı sa Tacaa.

136

ıseyeli nyáma waasɔlv kookali

1 ı sa Tacaa, mpi tə, ı kέ kupaŋ kέ.

Mpi tə, ı kupaŋtu wə tam təw kέ.

2 ı see ıso wei ı kəla tuŋ təna tə.

Mpi tə, ı kupaŋtu wə tam təw kέ.

3 ı see Tacaa wei ı kəla tá caanaa təna tə.

Mpi tə, ı kupaŋtu wə tam təw kέ.

4 ı tike ı lakəna kəkələ nyəmnəa səsəəm.

Mpi tə, ı kupaŋtu wə tam təw kέ.

5 Ini i lapəna isətənyu na nyəm.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

6 Ini i pəna tetv ke lvm təə.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

7 Ini i lapəna isətulnhasi səsənsi.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

8 I lapa ilim si pə təyə kawulaya ke ilim taa.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

9 Ini i lapəna isətə na isətulnhasi
si sí təyə kawulaya ke ahoo.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

10 Ini i kəna Icipiti apalvpiya kancaalaya kulvlası.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

11 Ini i ləsəna Iseyeli nyəma ke Icipiti nyəma hekv.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

12 I toma səsəna ke i hvlaa.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

13 Ini i fayana tenku kvseem ke calı.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

14 I lapa na Iseyeli nyəma tə tenku inı i hekv taa.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

15 Ini i tənsəna Icipiti wulav na i yoolaa ke lvm.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

16 Ini i tiikina i yəlaa ke wulaya tetv taa.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

17 Ini i yoonna awulaa səsaa.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

18 Ini i kəna awulaa toη nyəma.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

19 Amolii nyəma wulav Sihon ke i kvwa.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

20 Na i kv tətəyə Pasaη wulav Oki.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ kɛ́.

²¹ ɪlɛna í cɛla ɪsɛyɛli nyáma kɛ awulaa mpɛ pa tɛtɔ.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ kɛ́.

²² Na tɛ́ pɛsi ɪ tɛmlɛ nyáma kpancoou.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ kɛ́.

²³ ɪ ta sɔɔ tá tɔɔ kɛ́ saa wei

pa fɛlayaa-tɔyɔ nɔɔhɛɛ tɔ.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ kɛ́.

²⁴ ɪni ɪ yarɛna-tɔyɔ tá ɪmakɛllaa niɲ taa.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ kɛ́.

²⁵ ɪni ɪ haana kɔɲmanɲmam tɛnaya tɔyɔnaya.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ kɛ́.

²⁶ ɪ sa ɪsɔtaa ɪsɔ,

Mpi tɔ, ɪ kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ kɛ́.

137

ɪsɛyɛli nyáma kɛ Papiloni pɔyɔ nɔyɔ

¹ Tu wɛ Papiloni pusi nɔyɔ na tɛ́ caya.

Saa wei tɔ tɔɔsɛyɛli Siyɔɲ tɔɔ, ɪlɛna tɛ́ wiiki.

² Na tɛ́ pusi tá cɛmɛɲ na tɛna tuɲ.

³ Tɛnaya mpa pa kuu-tɔ tɔ pa tɔɲaya-tɔ si:

ɪ yoo-tɔyɔ yontu.

Tá caallaa caakaya lanɲhɔlɔmlɛ yontu na pá tɔɲ-tɔ si:

ɪ yoo-tɔyɔ Siyɔɲ yontu.

⁴ ɪsɛnaya tu yoo Tacaɔ yontu kɛ

tɛtɔ kpai nyɛntɔ taa?

⁵ Hai, Yosalem, ye ma sɔɔ nyá tɔɔ,

ma niɲ ntɔyɔɲ í sɔɔ ma tɔɔ.

⁶ Ye ma ta tɔɔsi Yosalem nyá, nyá tɔɔ,

yaa nyá tɔm u hɔlɛsɛyɛli ma lanɲɛ,

ma nsɛmlɛ í matɛna ma tantahaav.

⁷ Tacaa, taa sɔɔ mpi Itɔm nyáma lapa tɔ.
 Mpi tɔ, kuyan̄ku kolontunaa tii Yosalem tɔɔ tɔ.
 Pa tɔŋaya ké si kpiisi, kpiisi na ń kpeɲna kite.
⁸ Papiloni nyá, pu kpiisi-ɲ nɔɔnɔɔ.
 Lelen̄ nulɔ nté wei ɪ ká lɛɛɪ-ɲ
 isayatu nti n lapa-tu tɔ.
⁹ Lelen̄ nulɔ nté wei ɪ ká kra nyá piya
 na í nan̄ti-səyi kɔkɔpamɔyɔ tɔɔ tɔ.

138

Maa sa-ɲ na ma lotu tɔna

¹ Tafiti yontu.

Tacaa, ma sɛɛ-ɲ na ma lotu tɔna.
 Nu ma kuyɔɔtɔtɔ, ma yoo-ɲ yontu ke
 isɔtaa tɔŋtɔnaa isɛntaa.
² Ma lun̄yi nyá tɛsɛɛɛ nan̄ɲ nyɛntɛ taa
 ké nyá kɔpantu na nyá tampana tɔɔ.
 Mpi tɔ, n lapa na nyá nɔɔsi suw té
 na pá tɛɛ pə tɔna.
³ Waatu wei ma yaa-ɲ tɔ n cɔ-m,
 na ń tu-m apalɔtu na tɔŋ.
⁴ Tacaa, atɛ awulaa tɔna ká sɛɛ-ɲ.
 Waatu wei paa nu nyá nɔyɔ taa tɔm tɔ.
⁵ Paa sa nyá tɔma na pá yooki si:
 Tacaa teeli tɔɔwa sɔsɔm.
⁶ Tacaa wɛ isɔtaa ké,
 na í naaki mpa pa pasəyi pa ti tɔ.
 Na í loosiyi kalampaan̄i nyáma ke
 pooluɲ na í nyɛma-wɛ.
⁷ Ye ma wɛ lan̄wakəllɛ taa,

nyá haakəna-m weesuɣu.
 Paa ma kolontunaa páaná ká kpa ɪsəna,
 n ka waasi-m ké.
⁸Tacaa n ká la-m mpv,
 nyá kɔpantv fei tənaya.
 Taa lɔ mpi n ηmana nyá niŋ tɔ.

139

Tacaa, n nyəma-m teu

¹Tafiti yontu nti tə wε yonyoolaa
 nyuɣv tv yontunaa taa tɔɣɔlɔ.

Tacaa, n nyənəɣi too ma taa ké na í nyəma-m.

²Ye ma caɣaa, n nyəamá,
 yaa ma kɔlaa, n nyəamá.

N naaki too pooluŋ ke
 ma huwεε ké na í nyəma-yε.

³N nyəamá waatv wei ma tɔŋ yaa ma həntaa tɔ,
 n nyəamá ma mpaasŋ təna tətetete.

⁴Paa ma ta kulita nɔɣɔ n tɛma nti
 ma caa yɔɣɔtuɣv tɔɣɔ nyəm təcəiɕei.

⁵N wε ma waali na ma lɔlɔ ké,
 na í tənəɣi nyá niŋ ke ma tɔɔ.

⁶N nyəma-m na pə tεε caasa.
 Ma laŋle hɔlɔma katatəlaya.
 Maa cəkəɣəna pə tənaya.

⁷Lεɣe maa polo na má hatələna nyá ləmaɣasεε
 yaa lεɣe maa se na má tεε na í kaa na-m?

⁸Ye ma kpa ɪsətaa n wε təna,
 ye ma hənta atətəle taa,
 nyá taa nyá tike.

⁹Paa ma kɔla huŋtv na ma polo ilim təlule,

yaa ma tesa tenku na ma caya tana.

¹⁰ Nyá nin ke n ká tiikina-m tana,
na n kra-m na nyá ntəyən.

¹¹ Paa ma tōma si: Səkrətyu takı-m.

Ahoo ná pəsəyi nyaaləm ké, na pá cəna-m.

¹² Səkrətyu mayamaya ta ke-η pulv.

Ahoo naaki-η ké ısu ilim,

na səkrətyu náá wεε-η ısu nyaaləm.

¹³ Nyá lapəna ma yulv pilimile

na n luv-m ma too lotu taa.

¹⁴ Ma sεε-η, mpi tə, ma ké

kuηmanmam mpi pə tewa təyə.

Nyá kulaputv wε teu,

ma nyəmə m̄puyv teu.

¹⁵ Waatu wei n ηmaakaya-m ηmelav taa

na n luvki-m ma too lotu taa tə,

ma tənuyv ta ke-η pulv kuηmesəm.

¹⁶ Waatu wei pə taa ηmayata-m tə n naakaya-m,

halı n ηmaa nyá takəlaya taa ké kuyεεη wei n ha-m tə

na í ta caaləta.

¹⁷ Hai, ısa, maa cəkəyəna nyá ləmayasεε.

A təwəya pə tu fεi.

¹⁸ Paa ma kaləyi-yε a kəla payalε ke kanyəna pee.

Paa ma kalaa na ma kəkələtv tε, ma kaa tε-η cəkənav.

¹⁹ Hai, ısa, ma kooliyi si n kv asayaa.

Hatələna-m yulukulaa mpe.

²⁰ Təm ısayatv ke nyá kolontunaa yəyətəyi nyá tə,

na pá kprakəyi nyá hətε na pá looliyina.

²¹ Taca ma taa kraana mpa pa taa kraana-η təyə.

Maa caaki mpa pa kuləyi nyá tə tə.

22 Ma taa kpana-weyε na pá tee mpale.
Ma nyənəyi-weyε ma kolontunaa ké.

23 Hai, Isə, nyəni ma taa na ń cekəna ma lotu.
Mayasi-m na ń cekəna ma hɔwεε.

24 Nyəni, yaa ma we mpaav isayav taa?
Tiiki-m nyá mpaav tam təə nyəŋku taa.

140

Yvlu wei pa suuki təm tə i sələmvyv

1 Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyvvyv tv yontunaa taa təyɔlə.

2 Taca waasi-m yəlaa asayaa nin taa,
na ń kenti-m mvsɔŋtunaa.

3 Isayav ke pa mayasəyi pa taa,
na pá pɛkəyi yoo ke paa kɔyakv ŋku.

4 Pa niisiyi pa nɔɔsi isu tvmaa.

Akala sɔtv wenna pa ntompee təə.

5 Paasəna-m na má taa hoti asayaa nin taa.
Taca kenti ma təə ké mvsɔŋtunaa mpa pa
caa-m pɛtvvyv tv pa təə.

6 Kalampaani nyéma nyəpa-m katəka.

Pa nyəpa-m ŋmusi na puluŋ ke ma mpaav taa si pa
kpaaki-m.

Iləna pá su kvhuhum ke mpaav nɔyɔ.

7 Taca, nyayale ma Isə,
ke ŋkpanŋ na ń nu ma wiinav.

8 Taca Isə, nyayale ma nyvvyv təyate ton nyənte.
N kentiyi ma nyvvyv təə ké yoo waav.

9 Taa la asayaa luyv nyəntv,
pəcɔ taa yele na pa kvmayasəm lá

na pə kəə na pá hə pa ti.

¹⁰ Mpa pa tama-m tə,
pa isayatu í hoti pa nyəəŋ taa.

¹¹ Pə pəli-weyε kəkə mamala.

Pə tusi-weyε kəkə taa.

Pə pəti-weyε puyyυ səsəəυ taa.

Pá taa tasa kulyyυ.

¹² Nəəleleŋ nyəma í taa caya tetυ taa.

Paa təyənι asayaa na mʉsʉŋtʉnaa ké, hεεsʉyυ fεi.

¹³ Ma nyəmá teu si Tacaa huukəna wahala nyəma
təm ke teu

na í haaki kunyəntʉnaa ke siyisuyυ.

¹⁴ Tacaa, tampana təŋlaa ká sana nyá hətε

na siyisilaa caya nyá isentaa.

141

Tacaa feŋ ma kuyəyətʉtʉ təə

¹ Tafiiti yontu.

Tacaa ma yaaki-ŋ, kəə ləŋ ke ma sənau.

Ke ŋkraŋyʉ na í nu ma nəyɔ ke waatu wei ma yaaki-
ŋ tə.

² Ma sələmyʉ í kra nyá kin isʉ tulaalʉ nyəəsi,

na ma nin kraasʉyʉ wεε-ŋ isʉ taanaya kuhau.

³ Tacaa feŋ ma nəyɔ təə,

təŋ ma ntompee.

⁴ Taa yelee na má huuki si má la isayatu.

Yaa ma na isayalataa t́ lakι tasəkəle təma.

Pəyelee ma taa tʉ nin ke pa acima taa.

⁵ Ye siyisilu mapəna-m,

kupantv ke i caana-m.
 Paa i hōma ma ηkpaηyυyυ,
 pə we ké isu nim ke ma nyυyυ taa,
 ma kaa kisi.
 Asayaa isayatu kaa səηsi ma sələmyυyυ.

⁶ Pá peti pa hυulaa ke kυkpaμηη taa.
 Uena pá nu ma kυyoyotυtυ.
 Mpi tə, tə we teu.

⁷ Teitei isu pa halυyυ na pá faki tətυ tə,
 mpyυyυ ta mwaa ka səyoti atətəle nənəyot*fa*. ^a

⁸ Tacaa Iso, nyá təw ké ma keesəyi ma ise,
 nyaya ma tūyi kpυlyυyυ, taa yele na má sí.

⁹ Kenti-m katəsi nsi pa nyəki-m tə,
 na asayaa mpe pa kucopum.

¹⁰ Asayaa í hoti pa mayamaya pa puluη taa,
 na máá fiti.

142

Tacaa kele wahala tv kpυlyυyυ tətυle

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa
 nyυyυ tv takəlaya taa təyələ.
 Sələmyυyυ ηku i ka sələma kυkpaμηyυyυ pυyυyυ taa tə.
² Tacaa ma wiikina-η na nəyot səsayə,
 na má tekəyi-η niη na ma nəyot.
³ Nyaya ma hυləyi ma kusələmətυ,
 na má hυləyi-η ma laηwakəlle.
⁴ Paa ma ləwa apalυtυ,
 nyá nyəmna ma təpote.

^a **141:7** Kokaləto tənə tə taa, teləsəlaa fəi nəyot kulomaya. Paa wei na i kətələsυto ke.

Pa nyəpa-m katəka ke
mpaav ŋku maa təŋ tə ku taa.

⁵ Nyəni ntəyən təw na ŋ ná nəyɔlv ta nyə-m.
Ma kpɔlvɔv tətɔle lepa-m.
Nəyɔlv u nəyəsəyi ma təm.

⁶ Taca nyaya ma yaaki.
Ma yəyətəyi si nyayale ma kpɔlvɔv tətɔle,
nyayale ma paa tete ke weesiŋ nyáma tətɔ taa.

⁷ Ke ŋkraŋ na ŋ nu ma wula.
Mpi tə, ma kəla ɛantɔ.

Ya-m ma wahala tɔlaa niŋ taa.
Pə taɣa pɔlv, pa kəla-m toŋ.

⁸ Ləsi-m ma saləka taa, na má sá nyá hətɛ.
Waatɔ wei n ká la-m kɔpantɔ tə,
siyisilaa ká tɔ-m hekɔ.

143

Taca taa yaa-m nənyə

¹ Tafiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyɔvɔv tɔ yontunaa taa təyɔlv.

Taca nu ma sələmɔvɔv,
ke ŋkraŋ na ŋ nu ma wiinav.
Mv ma sələmɔvɔv ke nyá kɔpantɔ na nyá siyisuyɔ təw.

² Taa yaa nyá təmle tɔ maɣa nənyə.
Mpi tə, nəyɔlv ta siyisi nyá ɛentaa.

³ Ma wɛna kolontu na í tɔyɔ-m wahala.
I fɛlɛyi-m atɛyɛ.

I caaləyi-m si má wɛɛ səkɔpɛtɔvɔv taa,
isu mpa pa tɛma səpɔv tə.

⁴ Ma apalɔtɔv hoowa ma taa ké,

na ma laakali pəsi.

⁵ Ma təsəyi ləntaa kuyeeη təw kέ,
na má mayasəyi nyá təma təna təm,
na má hυukι nyá niη təma təw.

⁶ Ma kpaasəyi niη ke nyá isentaa kέ.
Ma we nyá isentaa kέ isu tetu nti tə kawa tə.

⁷ Hai, Taa, cə-m ləη.

Ma tala ma tənaya kέ.

Taa ha-m siyile, təfə,
ma weeki isu atətəle taa sula.

⁸ Heeli-m si n we teu ke hatoo tanəη tεε.

Mpi tə, ma pətə-η ma təyi.

Yele na má nyi mpaav ηku kv taa ma tə tə.

Pə taya pulv, nyá təw kέ ma sələməη kpaaki.

⁹ Hai, Taa, waasi-m ma kolontunaa niη taa.

Nyá cəlwə ma pεekəyi kpuluyv tuyv.

¹⁰ Seyesi-m nyá luyv nyəntv lapv.

Mpi tə, n kέ ma ləw kέ.

Nyá Feesuyv kopəηkv í tiiki-m mpaav kohulumuyv
taa.

¹¹ Taa ha-m weesuyv ke nyá hətε təw.

Ləsi-m lanwakəlle taa kέ nyá siyisuyv təw.

¹² Wakəli ma kolontunaa ke nyá kupəntv təw.

Yele na ma ηmakəlla təna le.

Pə taya pulv, ma kέ nyá təmlε tv kέ.

144

Wulav sələmvuyv

¹ Tafiiti yontu.

Ma sεε Taa.

Nyayale ma kvkpaumuyv.

Nyá faləsəyənə ma niŋ na ma mpee ke youu təə.
² Ma kɔpantɔ latɔ na ma təcəəsələ toŋ nyəntɛ nté nyá.
 N ké ma waasulɔ na ma hetɔlɔ.
 Nyagalɛ ma kpantɛ na má tɔyɔ-ŋ kpɔlɔyɔ.
 Na ń tɔyɔ yələa ke ma niŋ taa.

³ Tacaá, yulɔ nté we na ń caaki ɪ təm?
 Yaa yulɔ pəyaga nté awe na ń paasəyənə-ke?
⁴ Ka ké heelim ké na ka weesuyɔ náá wɛ isɪ
 isotom tɛkɔyɔ tɔ.

⁵ Tacaá lumsi isətənyɔ na ń tii,
 na ń tokina pulasɪ na sí mɔ kəkɔ.
⁶ La na tɛv ŋmɛləsɪ na ń yasɪ ma kolontunaa.
 Tɔ-wɛyɛ nyá nyəmá na pá yá yem yem.
⁷ Loosi nyá niŋ na isətəa na ń hetɪ-m,
 na ń ya-m kpai nyéma mpa pa wɛ isɪ lɔm
 səsəm tɔ pa asola taa.
⁸ Kaloolaya ke pa nəsɪ yəyətəyɪ,
 na pá kraasəyɪ pa niŋ ntəyɔŋ na pa tuukina pəpətɔ.

⁹ Hai, Isə, maa yoo-ŋ yontu kɔfatɔ,
 na má sa-ŋ ŋmusɪ naanɔwa cəmuyɔ təə.
¹⁰ Nyá waasəyənə awulaa.
 Nyá yapənə nyá təmlɛ tɔ Tafiti ke layatɛ nəyɔ taa.
¹¹ Hetɪ-m na ń ya-m kpai nyéma niŋ taa.
 Kaloolaya ke pa nəsɪ yəyətəyɪ,
 na pá kraasəyɪ pa niŋ ntəyɔŋ na pá tuukina pəpətɔ.

¹² Ta pəyalaa í wɛɛ isɪ tɪŋ wei ɪ wɛ tawa taa
 na í puki ɪ pəcaatɔ tɔ.
 Ta pɛɛlaa í wɛɛ isɪ Isə təsɛɛɛ akelenaa
 mpa pa lapa kacəka ke teu tɔ.

13 Tá kpeen̄ í suna tə̀ɣənasi nsɪ sɪ tənə,
na tá tɔla náá hukiyi səsəm
na a wɛ tuutuuma kɛ tawa taa.

14 Tá naan̄ ifalɛɛ alɔnyənə í lɔləyi.

Wahala nə̀ɣəlv, yaa kolontunaa í taa kuu-tv.

Wula í taa wɛɛ tá hapɛɛ tɔɔ.

15 Lelen̄ nɔlaa nté yɔlaa mpa pa wɛna pə tənaya mpv
tɔ.

Lelen̄ nɔlaa nté mpa pa Isə kɛɛ Tacaa tɔ.

145

Tacaa kawulaya ké tam tɔɔ nyəŋka

¹ Tafiiti samtv Yontu.

Hai, maa sa ma Isə,
nyaxalɛ ma wulav.

Ma yə̀ɣətəyi nyá hətɛ təm kɛ tam tɔɔ.

² Paa kuyaku ŋkuyu maa san̄i-ŋ,

na má puyɔləyi nyá hətɛ kɛ tam tɔɔ.

³ Tacaa Nyaxalɛ səsə na í mɔna samtv,
nyá səsəəntv fɛi tənaya.

⁴ Paa lɔlvɔv loŋɔ ŋka ká puyɔləyi nyá təma
na ká kraaləyi nyá kookalənaa.

⁵ Maa yə̀ɣətɪ nyá səsəəntv na nyá teu səsəəm təm
na má yooki nyá səsəəntv yontu.

⁶ Paa yə̀ɣətɪ nyá ton̄ səsəəŋ təm,
na máá kɛɛsɪ nyá səsəəntv təm.

⁷ Paa təəsɪ nyá kupantv səsəəntv təm,
na pá yə̀ɣətəyi nyá siyisuyu təm na kawilitaya.

⁸ Tacaa n kɛ pɛɛɛɛ tv kɛ, na pətətəɛ tv.

Nn mɔyi pááná kɛ ləŋ, pə́cə nyá kupantv təwa.

⁹ Tacaa n lakɪ kupantv kɛ yəlaa tənaya,

na n̄ wena nyá kũnman̄mam t̄na p̄t̄ot̄ale.

10 Hai, Tacaá, nyá t̄ma t̄na ká sa-ŋ k̄é,
na nyá tampana t̄n̄laa náá s̄e-ŋ.

11 Paa ȳɔɔti nyá kawulaya teu t̄m,
na pá kpaali nyá ton̄ t̄m.

12 Na pá hul̄na yulu piya ke nyá ton̄
na nyá kawulaya teeli s̄s̄o t̄m.

13 N t̄ki nyá kawulaya ke tam t̄o k̄é,
na nyá ŋmak̄l̄ȳȳ náá we paa p̄lee.
Tacaá n̄ t̄k̄ɔȳi nyá n̄ɔs̄i suw ke teu k̄é.
Nyá kulap̄tu taa k̄é nyá k̄upant̄u naak̄na.

14 Tacaá n̄ ten̄ hotilaa k̄é,
na n̄ siyisiyi mpa pa pama t̄o.

15 Nyaya ȳlaa t̄na tekiyi
na n̄ haaki-weye t̄ɔɔnaya ke p̄ waatu.

16 Nyá kuliya nyá niŋ,
na n̄ cel̄ȳi weesiŋ nȳma ke pa konyul̄m.

17 Tacaá n̄ siyisa nyá kulap̄le t̄na taa k̄é,
na n̄ k̄é p̄elee tu ke nyá t̄ma t̄na taa.

18 Tacaá n̄ we mpa pa yaaki-ŋ
na is̄le kus̄emle t̄o pa kiŋ k̄é.

19 Na n̄ laki mpa pa nyan̄na-ŋ t̄o pa kus̄ol̄m.
N nuk̄i pa wula k̄é, na n̄ yaki-we.

20 Tacaá n̄ paas̄ɔɔna mpa pa s̄ola-ŋ t̄ɔɔ,
na n̄ wak̄l̄ȳi asayaá t̄na.

21 Ma n̄ɔɔ í yoo Tacaá nyá samt̄u t̄m
na paa yulu wei í saŋ nyá h̄ete nan̄ŋ nȳnt̄e
ke paa kuyaku ŋkuȳu tam t̄o.

146

Tacaa kele acamaa kentulu

¹ I sa Tacaa.

Maa sa Tacaa.

² Nyaga maa sa ma weesuɣu tana.

Maa puɣulayi-ŋ ma weesuɣu tanaya.

³ I taa ha mə tayi yalaa sɔsaa,

pa ké yalaa ké. Paa pəsəyi yulu nyuɣu yaru.

⁴ Pa weesiŋ teŋ ké na pá tayanɪ tetu ke pəsuyu,

na pa tama wena a pɛɛ paa tɔwa tɔ á saali yem.

⁵ Lelenɪ nuɔɔ nté wei ɪ nyənəyi Yakəpu Iso ké ɪ waasɔɔ

na í teɛləyi ɪ Iso Tacaa tɔ.

⁶ Iso nyá lapəna isɔtaa na atɛ,

na teŋku na ɪ taa nyəm tana.

Yulu pəsəyi na í tu-ŋ naani ke tam tɔɔ ké.

⁷ N tayanəyi mpa pa muɣuliyi tɔ pa təmnaa.

N haaki nyəɣətɔnaa ke tɔɣənaɣa.

N hetəyi mpa pa həkaa tɔ.

⁸ Tacaa nyá kuliɣina yulɔmmaa isɛ.

N siɣisiyi mpa pa pama tɔ.

N sɔɔla siɣisilaa.

⁹ Tacaa nyá kentiɣina ɔaɣalaa tɔɔ,

na ń paasəɣəna suluwaa na leelaa.

Ama n wakələyi mpi pə pələ asayaa tɔyi tɔ.

¹⁰ Tacaa təkɪ kawulaya ke tam tɔɔ ké.

Hai, Siyənə nyəma me mə Iso we tam tɔɔ ké.

I sa Tacaa.

147

Isə pəsuyv təm

¹ Է sa Tacaa.

Mpi tə, pə we teu ké si tə sa tá Isə.
Nyá samtə we leleŋ ké na tə laki kəpantə.

² Tacaa tayanəyi Yosalem ke ηmav.
N kpeyeliyi lseyeli nyéma mpa paa kuuwa tə.
³ Nyá heesəyənə laŋwakəlle nyéma laŋə,
na ń həkəyi pa hiŋnaa.

⁴ Nyá kaləyənə isətulŋası nyuyv,
na ń ha paa ηkaya ka həte.
⁵ Ta Isə ń ké səsə ké, nyá toma fei tənaya,
pəcə nyá nyəm fei keesuyv.

⁶ Tacaa n kusəyi mpa pa pasəyi pa ti təyə.
Ama n tisiyi asayaa ke ate.

⁷ Է see Tacaa ke nyá na təmle na Yontu.
Է sa ta Isə na cəmuyv.

⁸ N waasəyi isəŋmuntə ke isətənyv təə.
N tayanəyi tev si kv nu tetv təə.
Na ń laki na nyutu nyəkki pəəŋ təə.

⁹ N haaki hontə wontu ke tə təyənaya,
na ń caləyi katəkətəŋ piya ke saa wei si wiiki tə.
¹⁰ Tacaa nn yəələyənə krayanəŋ kpelekpeka nyəŋ,
pəcə yoolu toma ta ke-ŋ pulv.

¹¹ Ama mpa Tacaa caaki təyələ mpa pa nyanŋa-ŋ
na pá teeleyi nyá kəpantə təə.

¹² Yosalem nyéma me í sa Tacaa.
Siyəŋ nyéma í sa mə Isə.

¹³ Mpi tə, Isə nyəsəyənə mə kampŋnaa kukaləsəŋ
na í kooliyi-meye kəpantə ke mə ıcate taa.

- 14 Iso haana mə tetv ke heesuyv,
na í haaki-meyε təyonaya kupan̄ka.
15 Iso yəyətəyən̄a n̄ti ı caaki təyō tetv təō,
na ı təm təŋ ləŋləŋ.
16 Iso yeki na tev təmpεε kpaakpaacav hotiyi, na á
hulomaa ısu heen̄ huntu, na tev lum kiiki ate na pé
hulomaa ısu toluma.
17 Na Iso petəyi tev təmpuŋ ke ate na a watv kpa.
Nəyolv u pəsəyi na ı səŋ a nikaya taa.
18 Iso yəyətəyi ulena təmpuŋ ını í hoo.
I lakı na heelim ma, ulena lum kpe.
19 Iso heela ı yəlaa ke ı təm.
I su ı kiin̄ na kusəsutv ke lseyeli nyéma.
20 Iso tá la r̄puyv piitim napəli.
Pəcə piitim napəli pə ta nyi Iso kvtvtv.

I sa Tacaa.

148

Tacaa samtv ke ısətaa na ate

1 I sa Tacaa.

- I samı-ı hatoo ısətənyv taa,
í samı-ı hatoo ısətaa.
2 ısətaa tillaa me mə tən̄a í sa Iso,
Iso yoolaa me mə tən̄a í samı-ı.
3 Ilim na ısətv í samı-ı,
ısətvlon̄ası me mpa í tee kəkə tə í samı-ı.
4 ısətaa ısətən̄əŋ me í sa Iso,
na lumnaa mpa me ı wε ısətənyv təō tə mu samı-ı.
5 Pa tən̄aya mpv pá sa Tacaa həte.
Mpi tə, Iso yəyətən̄a na pé ŋma-me.
6 ını ı suna-meyε mə lona ke tam təō,
ı su-meyε kiin̄, pə fei sı í yəkı-ı.

7 Tεtv tɔɔ nyáma me í sa Tacaá,

tenkunaá na pa taa tɔmaá sɔsaa í samí-í.

8 Na kɔkɔ na tev tɔmpɛɛ na kv kpaakpaaɔav,

na ihunte na tev heelim sɔsɔm me mpa

í lakí isu í yɔɔtɔvɔv tɔ.

Í sa Tacaá.

9 Pɔɔɛ na pulasí me mə tɔna,

na tuɛ kɔlɔlɔɛ na sɔsɔɛ tɔna í samí-í.

10 Taale wontu na tɔyaya nyɛntɔ,

na atɛ kututuutu na sumasí.

Í sa Tacaá.

11 Atɛ awulaa na yɔlaa tɔna,

na awulumpiya na atɛ hɔlɔlaa tɔna.

Í sa Tacaá.

12 Akpatɔlaa na piya

ifepiya na pɛɛlaa í samí-í.

13 Í sa Tacaá hɔtɛ.

Mpi tɔ, tɔ tike ntɛ sɔsɔɔɛ.

Ísɔ sɔsɔntɔ waasa ísɔtɔvɔv na tetv ké.

14 Tacaá ha í yɔlaa kɛ tɔɛ ké.

Pɔ tɔɔ ké í yɔlaa kɔpama saɛí-í.

Ísɛyɛlí yɔlaa mpa me í kpɔtɔna-í tɔ í saɛí-í.

Í sa Tacaá.

149

Yɔlaa kɔpama teeli

1 Í sa Tacaá.

Í yoo Tacaá kɛ yontu kvfatu,

í yoo í samtv kɛ yɔlaa kɔpama kpekɔle taa.

2 Ísɛyɛlí nyáma í yɔlɔna wei í ɛma-me tɔ.

Siyɔɛ nyáma í wɛɛ aɛmaala taa kɛ mə wulav tɔɔ.

3 Í sa Ísɔ hɔtɛ na paale,

í sa-te na akilima na ɔmɔvɔv.

4 Mpi tɔ, Tacaa lanje heena i yɔlaa meye,
na i yaki mpa pa pasayi pa ti tɔ, na pa nyɔɔŋ kulayi.

5 Yɔlaa kɔpama í wee acima taa na pá tɔ Iso ke teeli.
I wilitina lanjɔlumle ke mə kɔhəntəŋ tɔɔ ké ahoɔ.

6 Iso samtu í wee mə nɔɔsi taa,
na layate nte tɔ we lɔŋ ke taa na waali tɔɔ mə nin taa.

7 Na í læeti piitimnaa lelɔa,
na í tɔ yɔlaa lelɔa ke wahala.

8 Na í həkə mə awulaa ke alukpala,
na pele pa waali nyɔma ke nyəɔtɔ.

9 Na í huuna-weye Iso huule isu pa ŋmaau tɔ,
pə ké yɔlaa kɔpama tɔna teeli ké.

I sa Tacaa.

150

I tɔ Tacaa ke teeli

1 I sa Tacaa.

I sa Iso ké i tɔsele taa.
I samɪ-i isɔtaa, timpi i toma naaki tɔ.

2 I samɪ-i, i kookalɔnaa tɔɔ,
í samɪ-i, i tɔŋ ké sɔsɔŋ tɔ pə tɔɔ.

3 I sa Iso na tutuyɔ wula,
í samɪ-i na cəməŋ na saŋkɔnaa.

4 I sa Iso na akilima na paale,
í samɪ-i na ŋmusi cəmuyɔ na həlaya.

5 I sa Iso na kpeŋkpeŋnaa mpa pa wiiki teu tɔ.
I samɪ-i na mpa pa wiiki na pá seeki tɔ.

6 Weesuyɔ nyəm tɔna í sa Tacaa.
I sa Tacaa.

PHIPI LI ISO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377